

Pohjola Bank Abp:s verksamhetsberättelse och bokslut 2012

Innehållsförteckningen

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2012

Omvärlden.....	3
Koncernens resultat.....	4
Riskhantering	6
Koncernens riskposition.....	7
Kapitaltäckningen	9
Rating	12
Pohjola justerade sin strategi	13
Pohjolas omstruktureringsprogram	15
Affärsrörelsernas resultat och riskposition	16
Personal och ersättningar.....	33
Investeringar	34
Ansvarskänsla	35
Koncernens strukturarrangemang	36
Aktier och aktieägare	37
Den ordinarie bolagsstämmans beslut.....	39
Förvaltning	40
Bolagsstyrningsrapport	41
Utländska filialer och representationskontor	42
Solidariskt ansvar.....	43
Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare	44
Utsikter för 2013.....	45
Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel	46
Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie	47
Formler för nyckeltalen.....	49

Koncernbokslut (IFRS)

Koncernens resultaträkning	53
Koncernens balansräkning	55
Koncernens kassaflödesanalys	57
Koncernens rapport över förändringar i eget kapital	59
Uppgifter enligt rörelsesegment	60
Noter för koncernbokslutet	65
Noter till resultaträkningen	117
Noter till balansräkningen	132
Noter till riskhanteringen	183
Bankrörelsens och koncernfunktionemas riskposition	183
Information om kapitaltäckning enligt pelare III	210
Skadeförsäkringsrörelsens riskposition	235
Övriga noter till balansräkningen	247
Noter angående ansvarsförbindelser och derivat	255
Övriga noter	270

Moderbolagets bokslut (FAS)

Moderbolagets resultaträkning	277
Moderbolagets balansräkning	279
Moderbolagets kassaflödesanalys	282
Noter till moderbolagets bokslut	284
Noter till resultaträkningen	295
Noter till balansräkningen	309
Övriga noter	340

Underskrifter

Underskrifter	358
---------------------	-----

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse	359
---------------------------	-----

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2012

- Koncernens resultat före skatt var 374 miljoner euro (258) och resultatet före skatt till verkligt värde var 792 miljoner euro (78). Räntabiliteten på eget kapital var 11,2 procent (9,2) och räntabiliteten till verkligt värde var 23,3 procent (3,1). Core Tier 1 var 10,6 procent (10,3).
- Bankrörelsens resultat före skatt förbättrades till 222 miljoner euro (199). I resultatet ingår nedskrivningar av fordringar för 54 miljoner euro (49). Kreditstocken växte med 9 procent. Företagskreditstockens snittmarginal var 1,52 procent (1,34).
- Premieintäkterna från skadeförsäkringen ökade med 10 procent. Totalkostnadsprocenten var 97,1 (97,7). Den operativa totalkostnadsprocenten utan ändringarna i beräkningsgrunden och de avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköpet var 90,5 (89,8). Intäkterna från placeringsverksamheten till verkligt värde var 10,8 procent (-0,4).
- Kapitalförvaltningens resultat före skatt var 32 miljoner euro (27). De förvaltade kundmedlen uppgick vid periodens slut till 32,7 miljarder euro (31,3).
- Styrelsen föreslår att utdelningen är 0,46 euro (0,41) per aktie i serie A och 0,43 euro (0,38) per aktie i serie K. Utdelningsförhållandet är 51 procent av koncernens resultat.
- Utsikter för 2013: Koncernens resultat före skatt väntas 2013 bli större än 2012. Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent beräknas ligga mellan 89 och 93. Utsikterna finns i sin helhet under rubriken "Utsikter för 2013".

Resultat före skatt

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Bankrörelsen	222	199	12
Skadeförsäkringen	92	8	
Kapitalförvaltningen	32	27	19
Koncernfunktionerna	28	24	15
Totalt	374	258	45
Förändring i fonden för verkligt värde	418	-180	
Resultat före skatt till verkligt värde	792	78	
Resultat/aktie, e	0,89	0,67	
Eget kapital/aktie, e	8,67	7,22	
Antalet anställda i genomsnitt	3 421	3 189	

Ekonomiska mål

	2012	2011	Mål
Räntabilitet på eget kapital, %	11,2	9,2	13
Core Tier 1, %	10,6	10,3	≥ 11,0
Bankrörelsens operativa kostnads/intäktsrelation, %	34	35	< 35
Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent	90,5	89,8	< 92
Skadeförsäkringens operativa driftskostnadsprocent	21,5	21,8	18
Skadeförsäkringens solvensprocent	81	77	70
Kapitalförvaltningens operativa kostnads/intäktsrelation, %	47	49	< 45
AA-rating av minst två ratinginstitut eller ratingarna åtmistone på samma nivå som huvudkonkurrenternas	2	2	2
Utleddning minst 50 % av räkenskapsperiodens resultat förutsatt att Core Tier 1 håller sig minst 10 %	51*)	60	≥ 50

* Styrelsens förslag

Omvärlden

Tillväxttakten inom den globala ekonomin bromsades upp 2012 och var långsammare än snittet under det senaste decenniet. Den ekonomiska utvecklingen präglades av osäkerhet och ojämnheter. I Förenta staterna växte ekonomin i hyfsad takt och sysselsättningen förbättrades. Euroområdet gick in i en lindrig recession.

Skuldkrisen inom euroområdet präglade fortfarande utvecklingen på finansmarknaden. Osäkerheten ökade under början av sommaren till följd av valet i Grekland. Under det senare halvåret skingrades den värsta skuldkrisen då Europeiska centralbanken offentliggjorde sitt program för köp av statslån.

ECB sänkte sin styrränta till 0,75 procent och ökade under början av året likviditeten på marknaden kraftigt med exceptionella långfristiga finansieringsoperationer. Marknadsräntorna sjönk under året rekordlångt.

I Finland blev den ekonomiska utvecklingen svag 2012. Efter det goda första kvartalet avtog den ekonomiska livligheten under året. Hushållens konsumtion stödde den ekonomiska tillväxten. Exporten och investeringarna var däremot dämpade. Till följd av uppbromsningen i den ekonomiska tillväxten började arbetslösheten öka mot slutet av året. Bostadspriserna steg med några procent, men bostadshandeln och bostadsbyggandet minskade något.

Tillväxtutsikterna för den globala ekonomin 2013 är fortfarande mer dämpade än i snitt. Den ekonomiska utvecklingen inom euroområdet förblir svag. Ekonomin i Finland växer även som bäst långsamt. Europeiska centralbanken håller sin styrränta låg och stödjer vid behov den ekonomiska stabiliteten med undantagsåtgärder. Euriborräntorna hålls rekordlåga.

Banksektorns kreditstock växte i fjol med 7 procent, vilket är klart snabbare än tillväxten i snitt i euroländerna. Utvecklingen hos krediter som beviljats hushåll fortsatte relativt stabil och stöddes av att marknadsräntorna sjönk. Efterfrågan på företagskrediter dämpades däremot under det senare halvåret till följd av de allt svagare ekonomiska utsikterna. Tillväxtutsikterna för kreditstocken 2013 är svagare än i fjol.

Fond- och försäkringsbesparingarna ökade under det senare halvåret 2012 till följd av den gynnsamma utvecklingen på finansmarknaden. Aktiekurserna steg i Finland med i snitt cirka 10 procent under året. Nettoteckningarna i fonder ökade och livförsäkringens premieinkomst började öka. Tillväxten i inlåningen avtog en aning mot slutet av året då marknadsräntorna sjönk och riskviljan återhämtade sig. Vid slutet av året var inlåningsstocken 6 procent större än ett år tidigare.

Skadeförsäkringssektorns sammanlagda premieinkomst ökade fortfarande med en stabil årlig takt på ungefär 6 procent. De utbetalda ersättningarna ökade långsammare än tidigare med en takt på 4 procent. De lägre skadekostnaderna förklaras särskilt av de gynnsammare väderleksförhållandena jämfört med det föregående året.

Koncernens resultat

Koncernens resultatanalys

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	199	180	11
Markets	31	58	-47
Övrig rörelse	33	38	-13
Totalt	263	276	-5
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	169	161	5
Nettointäkter från handel	79	26	208
Nettointäkter från placeringsverksamhet	13	23	-44
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelsen			
Försäkringsrörelsen	367	332	11
Placeringsverksamheten	115	32	
Övriga poster	-45	-46	3
Totalt	438	318	38
Övriga rörelseintäkter	37	41	-8
Intäkter totalt	998	843	18
Personalkostnader	230	212	9
ICT-kostnader	87	81	7
Avskrivningar	50	57	-12
Övriga kostnader	200	177	13
Kostnader totalt	567	527	8
Resultat före nedskrivningar av fordringar	431	316	36
Nedskrivningar av fordringar	57	60	-5
Andel av intresseföretagens resultat	1	2	-76
Resultat före skatt	374	258	45
Förändring i fonden för verkligt värde	418	-180	
Resultat före skatt till verkligt värde	792	78	

Koncernens resultat före skatt var 374 miljoner euro (258). Koncernens intäkter ökade med 18 % och kostnader med 8 %. Kostnaderna ökade på grund av kostnader av engångsnatur på 7 miljoner euro i anslutning till omstruktureringsprogrammet. Nedskrivningarna av fordringar var en aning mindre än under jämförelseperioden, dvs. 57 miljoner euro (60).

Fonden för verkligt värde före skatt ökade med 418 miljoner euro och var vid slutet av året 221 miljoner euro positiv.

Resultatet före skatt till verkligt värde var 792 miljoner euro (78).

Företagsbankrörelsens räntenetto ökade fortfarande klart till följd av att kreditstocken växte och att marginalerna för företagskreditstocken blev större. Kreditstocken växte under året med 9 %. Snittmarginalen för företagskreditstocken steg med 18 räntepoäng till 1,52 % (1,34). Inom affärsområdet Markets minskade räntenettet, men däremot ökade nettointäkterna från handeln avsevärt. Koncernens totala räntenetto minskade med 5 %.

Nettoprovisionsintäkterna och -kostnaderna ökade med 5 % tack vare ökningen i provisionerna från kreditgivningen och kapitalförvaltningen. Provisionsintäkterna från värdepappersförmedlingen minskade.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten var 10 miljoner euro mindre än under jämförelseperioden. Intäkterna från utdelningar var 4 miljoner euro större än under jämförelseperioden. Nettot av realisationsvinster och realisationsförluster var 15 miljoner euro mindre än under jämförelseperioden.

Nettointäkterna från skadeförsäkringsrörelsen ökade med 38 % från jämförelseperioden. Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsåtaganden från 3,3 % till 3,0 % minskade intäkterna 2012 med 52 miljoner euro. Under jämförelseåret försvagade ändringarna i beräkningsgrunden resultatet med 59 miljoner euro. Premieintäkterna ökade med 10 % och försäkringsärsättningarna utan ändringen av diskonteringsräntan med 12 %. Den operativa lönsamheten var nästan densamma som under jämförelseåret. De i resultaträkningen redovisade nettointäkterna från placeringsverksamheten var över 80 miljoner euro större än under jämförelseperioden. I resultatet bokfördes nedskrivningar av placeringar för 13 miljoner euro (42). Intäkterna från placeringsverksamheten till verkligt värde var 10,8 % (-0,4).

De övriga rörelseintäkterna minskade med 8 %, närmast till följd av de minskade intäkterna från serviceleasing.

Personalkostnaderna ökade med 9 % från jämförelseperioden. I personalkostnaderna ingår kostnader av engångsnatur på 7 miljoner euro i anslutning till omstruktureringsprogrammet. Koncernen hade vid slutet av året 3 404 anställda, dvs. 24 fler än ett år tidigare.

Satsningarna på systemutvecklingen ökade ICT-kostnaderna. De övriga kostnaderna ökade till följd av de ökade personalrelaterade kostnaderna samt av de ökade provisionerna för försäljningen av försäkringar. Avskrivningarna minskade till följd av de minskade leasingavskrivningarna.

Riskhantering

Riskhanteringens uppgift är att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Riskhanteringens mål är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i Pohjola-koncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, och likviditetsrisken samt den försäkringstekniska risken. De strategiska och operativa riskerna såsom förändringarna i omvärlden, konkurrensläget eller kundbeteendet gäller i hög grad alla affärsrörelser.

Principerna för riskhantering beskrivs i bokslutsnoten '[Principer för riskhantering och kapitalutvärdering](#)'.

Koncernens riskposition

Koncernens riskposition har hållits stabil trots den svaga ekonomiska utvecklingen inom euroområdet. Koncernens riskhanteringsförmåga är god och tillräcklig för att trygga förutsättningarna för affärsrörelsen även om den ekonomiska utvecklingen också i fortsättningen skulle vara svag. Exponeringarna på investeringsnivå hölls på hög nivå. Problemfordringarna och de förfallna betalningarna minskade. Nedskrivningarna och de slutliga kreditförlusterna minskade en aning jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol. Marknadsriskerna hölls moderata under hela räkenskapsperioden.

Finansieringsläget och likviditeten hölls goda. Den kortfristiga kapitalanskaffningen fungerade bra. Marknaden för långfristig partikapitalanskaffning förbättrades under 2012. Särskilt under början av året fick marknaden stöd av ECB:s operationer inom beviljandet av långfristig finansiering. Pohjola Bank deltog inte i ECB:s operationer.

Pohjola upprätthåller som centralbank för OP-Pohjola-gruppen en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden i centralbank och fordringar som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och företagskrediter som godtas som säkerhet.

Med den likviditetsreserv som Pohjola upprätthåller och med andra poster i enlighet med OP-Pohjola-gruppens beredskapsplan för likviditeten kan finansieringsbehovet tillgodoses i minst två år i situationer där partikapitalanskaffningen inte skulle fungera och där inlåningsstocken skulle minska måttligt.

Skuldebrev i likviditetsreserven har i likviditetsreservskalkylen värderats till marknadsnoteringar (mark to market).

Likviditetsreserv

Mrd. € till marknadsvärde	31.12.2012	31.12.2011	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	5,6	4,2	32,5
Skuldebrev som godtas som säkerhet	5,4	7,5	-27,9
Företagskrediter som godtas som säkerhet	3,0	2,6	14,5
Totalt	14,0	14,4	-2,4
Fordringar som inte godtas som säkerhet	0,6	0,6	-2,5
Likviditetsreserven till marknadsvärde	14,6	15,0	-2,4
Värderingsavdrag (Haircut)	-0,9	-1,0	-7,6
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	13,7	14,0	-2,0

Beloppet av nettokreditförlusterna och nettonedskrivningarna inverkade negativt på resultatet med 57 miljoner euro (60), vilket utgjorde 0,35 % (0,40) av kredit- och garantistocken. Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för totalt 35 miljoner euro (47) och nedskrivningar för 62 miljoner euro (84). Avdragen för återförda kreditförluster och nedskrivningar var totalt 40 miljoner euro (71). Största delen av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna utgjordes av kundvisa nedskrivningar.

Problemfordringarna minskade under året med 28 miljoner euro till 34 miljoner euro och var i relation till kredit- och garantistocken 0,21 % (0,41).

Det har inte skett några väsentliga förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. Riskpositionen påverkades av att diskonteringsräntan för pensionsåtaganden sänktes till 3,0 %. Risk i placeringsportföljen förändrades inte markant.

Osäkerheten i anslutning till konjunkturutsikterna och omvärlden i allmänhet gör det svårare att uppskatta utvecklingen av riskpositionen.

Operativa risker

De viktigaste operativa risker som identifierats hänför sig till system, affärsrörelseprocesser, korrekt dokumentering samt resurserna för verksamheten. De realiserade operativa riskerna medförde 2012 kostnader för 2 miljoner euro (3).

Länderrisk

En väsentlig del av Pohjola-koncernens länderrisk består av likviditetsreserven och skadeförsäkringsrörelsens placeringsportfölj. Beloppet av den sekundära länderrisken, exklusive Finland, Estland, Lettland och Litauen, var vid slutet av året 9,3 miljarder euro, vilket är 1,7 miljarder mindre än ett år tidigare. Områdesvis granskat riktades största delen av länderrisken till EU-länder. Länder utanför EU stod för 19 % av länderrisken.

Länderfördelning för Pohjola-koncernens exponeringar 31.12.2012

Milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushålls- expo- neringar	Aktie- expo- neringar ¹	Skuldebrev med säkerhet ²	Övriga	Totala expo- neringar
Finland	6 922	15 695	21 804	1 848	320	289	50	46 928
Övriga nordiska länder	7	524	458	9	17	864	47	1 927
Baltikum	67	2	397	0	1			467
GIIPS-länderna ³	25	78	17	0	16	411		547
Övriga EU-länder	960	1 878	508	0	336	1 799	81	5 562
Övriga Europa		405	73	0	12	37	7	534
USA		257	95	0	86		12	451
Asien		263	57	0	31			352
Övriga länder		78	52	0	279 ⁴	6	22	436
Totalt	7 981	19 179	23 463	1 858	1 098	3 407	220	57 205

¹ Innehåller också räntefonder 304 miljoner euro.

² Består av RMBS-, ABS- och Covered Bond-placeringar.

³ Av GIIPS-ländernas exponeringar förfaller 58 miljoner euro 2013.

Spaniens exponeringar var totalt 173 miljoner euro och Italiens 171 miljoner euro.

⁴ Innehåller främst placeringar i Emerging Markets- och Global-fonder.

Kapitaltäckning

Pohjola-koncernens Core Tier 1-kapitaltäckning stärktes till 10,6 % (10,3) och Tier 1-kapitaltäckningen till 12,4 % (10,6).

De riskvägda posterna ökade under året med 6 % och kreditstocken med 9 %.

Kapitaltäckningen i enlighet med kreditinstitutslagen var 13,1 % (10,6), då det lagstadgade kapitalkravet var 8 %. Kapitaltäckningen ökade med 2,5 procentenheter under året.

Det supplementära kapitalet ökade på grund av det lån på 500 miljoner euro som Pohjola Bank Abp emitterade i slutet av februari. Lånet hör till det undre supplementära kapitalet. Under det fjärde kvartalet återinlöste Pohjola ett lån på 150 miljoner euro och ett lån på 100 miljoner engelska pund. Lånen räknas till det övre supplementära kapitalet.

Pohjola-koncernen ingår i OP-Pohjola-gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. För Pohjola-koncernens del stärktes kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat räknad enligt konsolideringsmetoden och uppgick vid slutet av 2012 till 1,70 (1,41).

Till följd av finanskrisen kommer bankernas kapitaltäckningsregler att skärpas. Målet för ändringarna är bland annat att förbättra kvaliteten på kapitalbasen, göra kapitalkravet mindre cykliskt och minska på bankernas skuldsättning samt att ställa kvantitativa begränsningar för likviditetsrisken. Ändringarna träder så som det nu ser ut i kraft 2014–2019. Kapitaltäckningsdirektivet och -förordningen i anslutning till ändringarna är fortfarande under beredning. De mest betydande ändringarna i de nya bestämmelserna ur Pohjolas synvinkel gäller beträffande kapitaltäckningskraven behandlingen av investeringar i försäkringsföretag samt kraven på likviditetsrisker, vilkas slutliga hantering torde avgöras först i den nationella lagstiftningen.

Utgående från kalkyler som baserar sig på de senaste tillgängliga bestämmelseutkasten uppskattar Pohjola att Core Tier 1-kapitaltäckningen (pro forma) kommer att hålla sig oförändrad eller förstärkas, om investeringarna i försäkringsföretag i enlighet med bestämmelseutkasten behandlas som en riskvägd post och beroende på den riskvikt som tillämpas.

Också försäkringssektorns solvensbestämmelser håller på att ändras. Genom ändringen av försäkringssektorns bestämmelser, Solvens II, strävar man efter att förbättra kvaliteten på försäkringsbolagens kapitalbas, förbättra bolagens egen riskhantering, göra kapitalkravet mer riskbaserat och förenhetliga försäkringssektorns solvensbestämmelser i Europa. Arbetet med bestämmelserna pågår ännu och det är osäkert när de träder i kraft. Enligt nuvarande tolkningar kommer Solvens II att öka kapitalkraven men å andra sidan också kapitalbasen. Enligt Pohjolas uppskattning uppfyller Pohjolas Skadeförsäkringsrörelse redan nu kapitalkravet enligt Solvens II-förslaget. Solvenskravet för Skadeförsäkringsrörelsen i enlighet med Solvens II (SCR) skulle på basis av försäkrings- och placeringsriskerna per 31.12.2012 ha varit 685 miljoner euro (pro forma). Solvenskapitalet för Pohjolas Skadeförsäkringsrörelse uppgick 31.12.2012 enligt de nu gällande solvensreglerna (Solvens I) till 916 miljoner euro.

Kapitalbas och kapitaltäckning

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Primärt kapital (Tier 1)		
Eget kapital	2 769	2 306
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	-6	112
Fonden för verkligt värde, överföring till Tier 2	-36	136
Obegränsat primärt kapital (Core Tier 1) före avdrag och kapitallån	2 728	2 554
Immateriella tillgångar	-182	-171
Överskott i pensionsåtaganden och förvaltningsfastigheternas värdeförändring	-7	-8
Styrelsens förslag till utdelning	-145	-129
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-704
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-60	-56
Core Tier 1-kapitalbas	1 631	1 486
Kapitallån	274	274
Underskott i det supplementära kapitalet		-238
Primärt kapital (Tier 1)	1 904	1 521
Supplementärt kapital (Tier 2)		
Fonden för verkligt värde (exkl. värdering av säkringen av kassaflöde)	13	-146
Eviga lån		294
Debenturlån	853	375
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-704
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-60	-56
Överföring till primärt kapital		238
Supplementärt kapital (Tier 2)	103	
Kapitalbas totalt	2 007	1 521

Avdrag från primärt och supplementärt kapital

Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-1 406	-1 408
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-121	-112
Totalt	-1 527	-1 521

Riskvägda poster	15 320	14 409
-------------------------	---------------	---------------

Core Tier 1-kapitaltäckningsgrad, %	10,6	10,3
Tier 1-kapitaltäckningsgrad, %	12,4	10,6
Kapitaltäckningsgrad, %	13,1	10,6

Kapitalbasen och kapitaltäckningen har beräknats enligt Basel II-standarderna. På företags-, instituts- och hushållsexponeringarna samt på aktiexponering har tillämpats internmetoden (IRBA). På exponeringar mot stater har tillämpats schablobnmetoden för kreditrisken.

OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning beräknad enligt kreditinstitutslagen, enligt primärkapitalrelationen (Tier I) och enligt det obegränsade primära kapitalet (Core Tier I) var alla 14,1 procent (14,0).

Kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Pohjola-koncernens egna kapital	2 769	2 306
Kapitallån, eviga lån och debenturlån	1 177	992
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-121	-2
Goodwill och immateriella tillgångar	-876	-869
Utgämningsbelopp	-206	-266
Planerad utdelning	-145	-129
Poster som enligt IFRS dras av från kapitalbasen*	-45	-28
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-121	-112
Konglomeratets kapitaltäckning totalt	2 432	1 891
Kapitalkravet i kreditinstitutsverksamheten**	1 226	1 153
Kapitalkravet i försäkringsrörelsen***	203	186
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas	1 429	1 339
Konglomeratets kapitaltäckning	1 004	552
Konglomeratets kapitaltäckningsgrad (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen)	1,70	1,41

* Överskott i pensionsåtaganden, Förvaltningsfastigheternas värdeförändring, Värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde

** Riskvägda poster x 8 %

*** Verksamhetskapiatets minimibelopp

OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning var 1,90.

Rating

Pohjola Bank Abp:s rating

Ratinginstitut	Kortfristig kapitalanskaffning	Utsikter	Långfristig kapitalanskaffning	Utsikter
Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited	A-1+	Stabila	AA-	Negativa
Moody's Investors Service Ltd	P-1	Stabila	Aa3	Stabila
Fitch Ratings Limited	F1	Stabila	A+	Stabila

Pohjola Försäkring Ab:s rating

Ratinginstitut	Rating	Utsikter
Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited	AA-	Negativa
Moody's Investors Service Ltd	A3	Stabila

Under 2012 uppdaterades Pohjola Bank Abp:s och Pohjola Försäkring Ab:s ratingar enligt följande:

Standard & Poor's

Standard & Poor's bekräftade 16.5.2012 och 20.11.2012 Pohjola Bank Abp:s långfristiga rating till AA- och kortfristiga rating till A-1+ samt Pohjola Försäkring Ab:s rating till AA-. S&P ändrade 20.11.2012 utsikterna från stabila till negativa.

Fitch Ratings

Fitch Ratings bekräftade 10.10.2012 Pohjola Bank Abp:s långfristiga rating till A+ ja och kortfristiga rating till F1. Utsikterna förblev stabila.

Moody's

Moody's sänkte 31.5.2012 Pohjola Bank Abp:s långfristiga rating med ett steg från Aa2 till Aa3, vilket innebär att ratingen fortfarande är mycket god. Ratingen av Pohjola Bank Abp:s kortfristiga krediter (Prime-1) hölls oförändrad. Ratingen som beskriver Pohjola Försäkring Ab:s ekonomiska styrka sjönk från A2 till A3. Utsikterna är stabila.

Pohjola justerade sin strategi

Pohjolas styrelse fastställde 31.10.2012 Pohjola-koncernens strategi och ekonomiska mål.

Strategins tema är "Integrationen ger värde och effektivitet". I den justerade strategin ligger tyngdpunkten på att förbättra kunderfarenheten, fokusera tillväxten allt exaktare för att förbättra räntabiliteten på kapitalet, utnyttja OP-Pohjola-gruppens konkurrensfördelar och styrkor allt effektivare, förbättra koncernens effektivitet och höja kapitaltäckningen.

I bankrörelsen koncentrerar vi oss på att fördjupa kundrelationerna genom att fokusera tillväxten på kapitaleffektiv affärsrörelse och produkter. Inom skadeförsäkringen är målet att fortsätta med den lyckade korsförsäljningen och att förbättra effektiviteten. Det centrala målet inom kapitalförvaltningen är att öka OP-fondernas placeringsintäkter till en konkurrenskraftig nivå och att fördjupa OP-Pohjola-gruppens integration.

Pohjolas grunduppgift, mål och värden hålls oförändrade. Pohjolas grunduppgift är att främja sina kunders hållbara ekonomiska framgång, trygghet och välfärd. Pohjolas mål är att vara den attraktivaste finanstjänstepartnern och till de centrala målen hör att höja bolagets värde och stärka marknadspositionen på ett lönsamt sätt. Pohjolas värden är människonärhet, ansvarskänsla och framgång tillsammans.

Pohjola erbjuder företags- och samfundskunder högklassiga och mångsidiga bank-, kapitalförvaltnings- och skadeförsäkringstjänster. För privatpersoner erbjuder Pohjola vältäckande skadeförsäkrings- och private banking-tjänster.

Pohjola har en nära och intensiv växelverkan med sina kunder och känner väl till sina kunders behov och risker samt sammanställer sådana lösningar som bäst lämpar sig för kunderna. Kundförhållandena byggs upp på lång sikt med övergripande kundrelationer som mål.

Finland och Finlands närområden är Pohjolas centrala marknadsområden, där man satsar på utveckling av servicenätet. Inom övriga marknadsområden baserar sig Pohjolas betjäningssfär på samarbete med högklassiga, lokala och internationella partner.

Som en del av OP-Pohjola-gruppen har Pohjola tillgång till det mest omfattande och mångsidigaste servicenätet samt den största kundkretsen i Finland. Gruppens varumärke är branschens mest kända i Finland. Verksamhetens kontinuitet säkerställs med en god kapitaltäckning. Pohjolas rating förstärks av det solidariska ansvaret med de finansiella institut som hör till OP-Pohjola-gruppen.

Den centrala förutsättningen för övergripande lösningar och branschens bästa betjäning är en kunnig och motiverad personal. Kunskapskapitalet ökas systematiskt som en del av utvecklingen av affärsrörelsen.

Nya ekonomiska mål

Styrelsen fastställde också koncernens nya ekonomiska mål, där målet för lönsamheten, effektiviteten och kapitaltäckningen höjs.

Pohjola lämnade bort målet för räntabilitet på eget kapital till verkligt värde (13,0 %) och ställde ett nytt mål för räntabilitet på eget kapital beräknat på basis av resultatet efter skatt 13,0 %. Kapitaltäckningsmålet höjdes genom att ersätta Tier 1-målet 9,5 % med Core Tier 1-målet 11 %. Samtidigt preciserades utdelningspolicyn så att målet är att i utdelning betala minst hälften av räkenskapsperiodens resultat, förutsatt att Core Tier 1 är minst 10 % (tidigare Tier 1 minst 9,5 %).

För de totala kostnaderna ställdes målet att koncernens totala kostnader vid slutet av 2015 ligger på samma nivå som vid slutet av 2012. Samtidigt sänktes målet för den operativa kostnads-/intäktsrelationen inom Bankrörelsen från 40 % till 35 % och inom Kapitalförvaltningen från 50 % till 45 %. Inom skadeförsäkringen preciserades målet för den operativa totalkostnadsprocenten från 92 till under 92. Målet för den operativa driftkostnadsprocenten sänktes från 20 till 18. Pohjolas ekonomiska mål gäller, med undantag för de totala kostnaderna, för konjunkturcykeln.

Ekonomiska mål för konjunkturcykeln

	Mål	2012	2011
Koncernen			
Räntabilitet på eget kapital, %	13,0	11,2	9,2
Core Tier 1 -kapitaltäckning, %	≥ 11,0	10,6	10,3
Bankrörelsen			
Operativ kostnads/intäkstrelation, %	< 35	34	35
Skadeförsäkringen			
Operativ totalkostnadsprocent	< 92,0	90,5	89,8
Operativ driftskostnadsprocent	18	21,5	21,8
Solvensprocent	70	81	77
Kapitalförvaltningen			
Operativ kostnads/intäkstrelation, %	< 45	47	49

Dessutom har Pohjola fortfarande som mål en rating på AA-nivå av minst två ratinginstitut eller ratingar som är åtminstone på samma nivå som huvudkonkurrenternas.

Pohjolas omstruktureringsprogram

Som resultat av de förhandlingar i enlighet med lagen om samarbete som har berört alla personalgrupper och som utgör en del av Pohjola-koncernens omstruktureringsprogram beslöt Pohjola-koncernen minska antalet anställda med totalt 281. Dessutom läggs 22 personers uppgifter ut till tjänsteleverantörer utanför OP-Pohjola-gruppen. Då förhandlingarna inleddes 24.9.2012 uppskattades minskningsbehovet vara högst 310 personer och utläggningen planerades då gälla cirka 90 personer.

En väsentlig del av anpassningsprogrammet går ut på att koncentrera funktionerna inom centralinstitutskoncernen. Inom ramen för koncentrationen överförs 618 personer från Pohjola-koncernen till andra bolag inom OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen. I den ursprungliga förhandlingsframställningen ingick för Pohjola-koncernens del en intern överföring av 580 personer från Pohjola-koncernen till centralinstitutskoncernens andra bolag.

Orsaker till omstruktureringsprogrammet var bland annat åtstramningen av regleringen inom finansbranschen och de allt strängare kapitaltäckningskraven på bankerna, uppgången i kostnaderna samt förberedelser för nya kostnader av skattenatur, såsom bankskatten. Dessutom återspeglas staternas utdragna skuld kris och de låga räntorna kraftigt på både försäkringsbolagens och bankernas intäkter.

Målet med omstruktureringsprogrammet är årliga kostnadsinbesparingar på cirka 50 miljoner euro före slutet av 2015. Minskningen av antalet anställda står för cirka 40 % av de uppskattade inbesparingarna. Resten av inbesparingarna kommer från upplösningen av överlappande funktioner samt genom att förenhetliga rutinerna i hela OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen inom ramen för omstruktureringsprogrammet. Hela centralinstitutskoncernens kostnadsinbesparingsmål är 150 miljoner euro före slutet av 2015.

Av de totala årliga inbesparingarna på 50 miljoner euro kommer enligt uppskattningarna 50 % att nås 2013, 30 % 2014 och resten före utgången av 2015. Av de här kostnadsinbesparingarna beräknas drygt 60 % hänföra sig till Skadeförsäkringsrörelsen, något över 30 % till Bankrörelsen och resten till Kapitalförvaltningen.

De personalrelaterade kostnaderna av engångsnatur i anslutning till omstruktureringsprogrammet på 7 miljoner euro för Pohjola-koncernens del har till största delen bokförts på det tredje kvartalet 2012.

Affärsrörelsernas resultat och riskposition

Bankrörelsen

- Bankrörelsens resultat före skatt ökade till 222 miljoner euro (199).
- Företagsbankrörelsens räntenetto ökade med 11 procent.
- Kreditstocken växte under året med 9 procent till 13,5 miljarder euro (12,4).
- Företagskreditstockens snittmarginal steg till 1,52 procent (1,34).
- Nettointäkterna från handeln ökade Markets resultat.
- Nedskrivningarna av fordringar ökade till 54 miljoner euro (49) och var 0,34 procent av kredit- och garantistocken.
- Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 34 procent (35).

Bankrörelsens resultat och nyckeltal

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	199	180	11
Markets	31	58	-47
Totalt	230	238	-3
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	96	97	-1
Nettointäkter från handel	72	18	
Övriga intäkter	21	31	-33
Intäkter totalt	418	384	9
Kostnader			
Personalkostnader	62	56	11
ICT-kostnader	27	26	3
Avskrivningar	15	21	-28
Övriga kostnader	37	32	15
Kostnader totalt	142	135	5
Resultat före nedskrivningar av fordringar	277	248	11
Nedskrivningar av fordringar	54	49	11
Resultat före skatt	222	199	12
Resultat före skatt till verkligt värde	228	189	21
Kreditstock, mrd. e	13,5	12,4	9
Garantistock, mrd. e	2,7	2,6	5
Riskvägda poster, mrd. e	13,4	12,0	11
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,52	1,34	13
Problemfordringar av kredit- och garantistocken, %	0,21	0,41	
Nedskrivningar av fordringar av kredit- och garantistocken, %	0,34	0,33	
Operativ kostnads-/intäktsrelation, %	34	35	
Antal anställda	745	748	0

Resultat

Bankrörelsens resultat före skatt var 222 miljoner euro (199). I resultatet ingår nedskrivningar av fordringar för 54 miljoner euro (49).

Kreditstocken ökade från slutet av året med 9 % och uppgick vid slutet av december till 13,5 miljarder euro. Företagskreditstockens snittmarginal steg under året med 18 räntepoäng. Marknadsandelen för företagskreditstocken i euro stärktes ytterligare.

Garantistocken ökade från jämförelseperioden med 0,1 miljarder euro till 2,7 miljarder euro. De bindande outtagna kreditlimiterna uppgick vid slutet av december till 3,4 miljarder euro (3,3).

Det totala räntenettet för Företagsbanken och Baltikum ökade med 11 % från jämförelseperioden till följd av den ökade kreditstocken och den höjda snittmarginalen.

Bankrörelsens nettoprovisionsintäkter och -kostnader minskade med 1 miljon euro från jämförelseperioden. Provisionsintäkterna i anslutning till kreditergivningen ökade med 6 miljoner euro. Provisionerna för värdepappersförmedling minskade med 5 miljoner euro till följd av de minskade aktiehandelsvolymerna.

De övriga rörelseintäkterna minskade med 10 miljoner euro till följd av minskningen av stocken för serviceleasing.

Kostnaderna inom bankrörelsen ökade med 5 procent. Ökningen beror huvudsakligen på ökningen i personalkostnaderna. Nedgången i avskrivningarna beror främst på minskningen av stocken för serviceleasing.

Resultat före skatt

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Företagsbanken	153	141	9
Markets	71	60	18
Bankrörelsen i Baltikum	-2	-2	-1
Totalt	222	199	12

Förbättringen i Företagsbankens resultat beror på ökningen i räntenettet och provisionsintäkterna i anslutning till finansieringen. Företagsbankens nettoprovisionsintäkter ökade med 10 % från jämförelseperioden. Nedskrivningarna ökade med 5 miljoner euro.

Affärsområdet Markets lyckades med skötseln av riskpositionerna. Kundintäkterna ökade med 1 miljon euro från jämförelseperioden.

Bankrörelsens riskposition

Kreditriskposition

I granskningen av kreditrisker följs utvecklingen av de totala exponeringarna och kundernas kreditvärdighet upp. Med totala exponeringar avses det totala beloppet av fordringar och poster utanför balansräkningen som är utsatt för kreditrisk. I de totala exponeringarna ingår ränta och kapital, från vilka de individuella nedskrivningarna har dragits av.

Bankrörelsens riskposition hölls god. Nettokreditförlusterna och nedskrivningarna ökade en aning, men ratingfördelningen för exponeringarna förblev god. De totala exponeringarna ökade under året med 2,0 miljarder euro till 24,4 miljarder euro.

De totala exponeringarna per motpart

Mrd. e	31.12.2012	31.12.2011	Förändring, %
Företag och bostadssammanslutningar	19,9	18,4	8 %
Finansiella institut och försäkringsbolag	2,1	1,9	11 %
Andelsbankerna och OP-Pohjola anl	0,2	0,1	78 %
Offentliga samfund	1,1	1,0	12 %
Hushåll	1,0	0,9	14 %
Icke vinstsyftande samfund	0,2	0,2	-23 %
Totalt	24,4	22,5	9 %

De totala exponeringarna delas per motpart upp i sex kundgrupper. Den största kundgruppen var företagskunderna, vilkas andel av de totala exponeringarna var 81 % (82). Företagsexponeringarna ökade under året med 1,5 miljarder euro, dvs. med 8 %. Av företagsexponeringarna stod krediterna och garantierna för 56 %, finansbolagsprodukterna för 15 % samt de outnyttjade limiterna och outtagna krediterna för 21 %.

De totala exponeringarna per ratingklass

Ratingklass	31.12.2012	31.12.2011	Förändring, mrd. e
1–2	2,5	2,3	0,2
3–5	12,3	11,6	0,7
6–7	5,8	5,1	0,7
8–9	1,9	1,9	0,0
10	0,2	0,1	0,1
11–12	0,3	0,3	0,1
Oklassificerade	0,2	0,2	0,0
Hushåll	1,0	0,9	0,1
Totalt	24,4	22,5	2,0

Exponeringarna som till sin rating räknas till investeringsnivån, dvs. ratingklasserna 1–5, exklusive privatkunder, stod för 63 % (65) av de totala exponeringarna, klasserna 11–12 för 1,4 % (1,3) och de oklassificerade exponeringarna för 1,1 % (1,1). Ratingfördelningen för exponeringar inom sektorn företag och bostadssammanslutningar hålls god under året då kreditgivningen koncentrerades till motparter med god rating. Exponeringarna på investeringsnivå av företagsexponeringar var god, dvs. 59 % (61). Exponeringarna i de två svagaste ratingklasserna uppgick till 0,3 (0,3) miljarder euro, dvs. 1,7 % av företagsexponeringarna (1,5). De oklassificerade företagsexponeringarna uppgick till cirka 0,2 miljarder euro (0,2), dvs. cirka 1,1 % (1,1) av företagsexponeringarna.

Exponeringar inom sektorn företag och bostadssammanslutningar per ratingklass

Ratingklass	31.12.2012	31.12.2011	Förändring, mrd. e
1–2	1,1	1,0	0,1
3–5	10,5	10,3	0,3
6–7	5,5	4,7	0,8
8–9	1,9	1,8	0,1
10	0,2	0,1	0,1
11–12	0,3	0,3	0,1
Oklassificerade	0,2	0,2	0,0
Totalt	19,9	18,4	1,5

De tre största branscherna utgjordes av uthyrning och förvaltning av bostäder 10,3 % (10,5), handel 9,6 % (9,1) samt maskin- och apparattillverkning 8,9 % (9,9). Av exponeringarna i branschen uthyrning och förvaltning av bostäder var 51 % exponeringar med garantier från offentlig sektor. Mätt i euro växte branscherna energi och handel mest. Tillväxten inom företagsexponeringarna riktades till flera olika branscher, vilket ytterligare ökade företagsexponeringarnas breda spridning branschvis.

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum uppgick vid slutet av december till 0,5 miljarder euro (0,3), vilket är 2,2 % (1,5) av de totala exponeringarna i bankrörelsen.

Stora exponeringar mot kunder

Som stora exponeringar mot kunder räknas direkta exponeringar som överstiger 10 % av koncernens kapitalbas. Koncernens kapitalbas för beräkningen av stora exponeringar ökade under året från 1,6 miljarder euro till 2,1 miljarder euro, dvs. med 30 %.

De företagsexponeringar som räknas till stora exponeringar minskade till 3,4 miljarder euro (4,5), främst till följd av att koncernens kapitalbas ökade. De stora företagskundexponeringarna bestod av 13 kundkoncerners (19) exponeringar och deras andel av kapitalbasen var 159 % (274). Av de stora exponeringarna var 66 % (74) exponeringar på investeringsnivån.

Förfallna betalningar och problemfordringar

De förfallna betalningarna minskade med 2 miljoner euro till 21 miljoner euro och deras andel av kredit- och garantistocken var 0,13 % (0,15). Problemfordringarna, dvs. de oreglerade fordringarna, nollräntefordringarna och fordringarna till underpris minskade med 28 miljon euro till 34 miljoner euro. Problemfordringarnas andel av kredit- och garantistocken var fortfarande liten, dvs. 0,21 % (0,41). Nedskrivningar som minskar fordringarna fanns vid slutet av året för 238 miljoner euro (190). Av nedskrivningarna var 15 miljoner euro (16) gruppvisa nedskrivningar. Av nedskrivningarna allokerades 63 miljoner euro (59) till oreglerade fordringar. Beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna i bankrörelsen inverkar negativt på resultatet med 54 miljoner euro (49), vilket utgjorde 0,34 % (0,33) av kredit- och garantistocken. Affärsrörelsen i Baltikum stod för -1 miljon euro (-1) av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna.

Marknadsriskposition

Bankrörelsens affärsområde Markets utsätts för förändringar i marknadspriserna på ränte-, valuta-, råvaru- och kreditriskpremier av vilka de väsentligaste riskfaktorerna är ränte- och kreditriskerna. Ränterisken var under året i genomsnitt 8,0 miljoner euro (8,1) mätt med mätaren för en förändring på 1 %-enhet. Over night-valutapositionen och dess risk var låga hela året. Vid årsskiftet uppgick nettovalutapositionen till cirka 19 miljoner euro (35). Valutahandeln koncentrerade sig i huvudsak på dagsintern handel.

Marknadsriskens känslighetsanalys

Bankrörelse, milj. e	Riskparameter	Förändring	31.12.2012		31.12.2011	
			Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital	Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	8		4	
Valutarisk	Marknadsvärde	10 %	2		4	
Volatilitetsrisk						
Räntevolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	1		1	
Valutavolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	0		0	
Kreditriskpremie*	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	1	2	0	1

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreserven.

Derivatrörelsen

I bokslutsnoterna redovisas derivatinstrumenten specificerade enligt syfte.

Skadeförsäkringsrörelsen

- Skadeförsäkringens resultat före skatt var 92 miljoner euro (8). Resultatet före skatt till verkligt värde var 283 miljoner euro (-39). Ändringarna i beräkningsgrunden försvagade resultatet med 52 miljoner euro (59).
- Premieintäkterna ökade med 10 procent (6).
- Antalet preferenskundshushåll ökade med 46 658 (42 731).
- Den operativa totalkostnadsprocenten var 90,5 (89,8).
- Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var 10,8 procent (-0,4).

Skadeförsäkringsrörelsens resultat och nyckeltal

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Premieintäkter	1 126	1 024	10
Försäkringsersättningar	-830	-754	10
Driftskostnader	-242	-223	8
Avskrivningskorrigerering av immateriella	-21	-22	-4
Försäkringstekniskt bidrag	33	24	40
Placeringsintäkter och -kostnader	115	36	221
Övriga intäkter och kostnader	-56	-52	9
Resultat före skatt	92	8	
Resultat före skatt till verkligt värde	283	-39	
Totalkostnadsprocent	97,1	97,7	
Operativ totalkostnadsprocent	90,5	89,8	
Operativ skadeprocent	69,1	68,0	
Operativ driftskostnadsprocent	21,5	21,8	
Operativ riskprocent	62,8	61,9	
Operativ omkostnadsprocent	27,8	27,9	
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	10,8	-0,4	
Solvensprocent	81	77	
Antal anställda	2 384	2 355	1

Resultat

Resultatet före skatt förbättrades till 92 miljoner euro (8) främst till följd av det goda resultatet av placeringsverksamheten. Ändringarna i beräkningsgrunden försvagade det försäkringstekniska bidraget med 52 miljoner euro (59). Diskonteringsräntan för pensionsåtaganden sänktes från 3,3 % till 3,0 %, vilket ökade försäkringsskulden med 52 miljoner euro. Under jämförelseåret ökade försäkringsskulden med 32 miljoner euro på grund av sänkningen av diskonteringsräntan från 3,5 % till 3,3 % och med 27 miljoner euro på grund av den ökade förväntade livslängden.

Tillväxten i premieintäkterna var kraftig och den operativa försäkringstekniska lönsamheten förblev god. Premieintäkterna ökade med totalt 10 % (6 %). Det operativa försäkringstekniska bidraget var 106 miljoner euro (104) och totalkostnadsprocenten var 90,5 (89,8). De operativa nyckeltalen innehåller inte ändringarna i beräkningsgrunden och de avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp. Totalkostnadsprocenten, inklusive ovan nämnda poster, var 97,1 (97,7).

Premieintäkter

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Privatkunder	566	503	13
Företagskunder	513	472	9
Baltikum	46	48	-3
Totalt	1 126	1 024	10

Premieintäkterna ökade kraftigt bland både privat- och företagskunderna. I Baltikum var premieintäkterna fortfarande mindre än under jämförelseperioden, även om de började öka under slutet av granskningsperioden.

Antalet preferenskundshushåll ökade rekordartat, med 46 658 hushåll (42 731). Antalet preferenskundshushåll uppgick vid slutet av december till 569 994 och av dem har 69 % koncentrerat också sina bankärenden till OP-Pohjola-gruppen. Kunderna i gruppens andelsbanker och Helsingfors OP Bank använde OP-bonus som samlas för bank- och försäkringsärenden för betalningen av 1 629 000 försäkringsräkningar (1 391 000), av vilka 251 000 räkningar (209 000) betalades helt och hållet med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 82 miljoner euro (66).

Försäljningen av försäkringar ökade med totalt 12 %. Försäljningen till privatkunder ökade med 13 % och till företagskunder med 10 % från jämförelseperioden.

Ökningen i ersättningarna exkl. ändringarna i beräkningsgrunden var 12 %. Antalet anmälda skador ökade med 8 % på grund av ökningen i antalet kunder. Skadekostnaden för nya storskador var större än under jämförelseperioden. Under 2012 registrerades 291 (234) nya stora eller medelstora skador, vilkas självbehållna del av skadekostnaden var totalt 120 miljoner euro (92). Till den här klassen räknas skador på över 0,1 miljoner euro och beträffande pensionsåtaganden skador på över 0,5 miljoner euro. Ersättningarna minskade med 2 miljoner euro mer än under jämförelseperioden av att avsättningen för oreglerade skador som inträffat under tidigare räkenskapsår upplöstes med 27 miljoner euro (25).

Provisionerna för den ökade försäljningen och uppgången i personalkostnaderna ledde till ökade driftskostnader. Personalresurserna ökades 2011 inom såväl försäljningen som ersättningstjänsten för att förbättra betjäningen då kundkåren ökar, vilket återspeglade sig på kostnaderna 2012.

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

	2012		2011	
	Bidrag, milj. e	CR, %	Bidrag, milj. e	CR, %
Privatkunder	67	88,2	60	88,1
Företagskunder	34	93,3	47	90,0
Baltikum	6	87,9	-3	105,3
Totalt	106	90,5	105	89,8

Lönsamheten bland privatkunderna var ungefär densamma som under jämförelseperioden. Bland företagskunderna försämrades lönsamheten en aning till följd av den ogynnsamma skadeutvecklingen. I Baltikum förbättrades lönsamheten betydligt tack vare den gynnsamma skadeutvecklingen.

Placeringsverksamheten

Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var 10,8 % (-0,4). Den kraftiga nedgången i räntorna och uppgången i aktiekurserna utgör de centrala elementen i det goda resultatet av placeringsverksamheten. De resultatförda nettointäkterna från placeringarna var 115 miljoner euro (36). I resultatet bokfördes nedskrivningar för 13 miljoner euro (42). Intäkterna till verkligt värde var 306 miljoner euro (-11).

Skadeförsäkringsrörelsens riskposition

Vid slutet av 2012 uppgick skadeförsäkringens solvenskapital till 914 miljoner euro (787). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna (solvensprocenten) var 81 % (77).

Styrelsen har som mål för skadeförsäkringen ställt en A-rating. Pohjola Försäkring Ab:s rating är: Moody's A3 (stabila utsikter) och Standard & Poor's AA- (negativa utsikter).

Försäkringarnas riskposition

Återförsäkringen av skadeförsäkringen har skötts centralt. Både den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna och katastrofåterförsäkringarna är högst 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador var 120 miljoner euro. Dessutom finns ett årsaggregatskydd för storskador i den kortsvansade försäkringsrörelsen på den självbehållna andelen, vars kapacitet 2012 var 10 miljoner euro. Det här skyddet tas i bruk då storskadeutgifterna för ett år är större än normalt.

De normala variationerna i affärsrörelsen medför variationer i resultatet och eget kapital. I tabellen nedan beskrivs olika riskvariablers inverkan på resultatet och solvenskapitalet.

Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet

Riskvariabel	Totalbelopp 31.12.2012, milj. e	Förändring i riskvariabel	Inverkan på resultatet/solvens- kapitalet, milj. e	Inverkan på totalkostnads- procenten
Premieintäkter	1 126	ökar 1 %	11	förbättras 0,9 %-enheter
Försäkringsersättningar	830	ökar 1 %	-8	försvagas 0,7 %- enheter
Storskada över 5 milj. e		1 stycke	-5	försvagas 0,4 %- enheter
Personalkostnader	129	ökar 8 %	-10	försvagas 0,9 %- enheter
Funktionsvisa kostnader *	306	ökar 4 %	-12	försvagas 1,1 %- enheter
Inflation i kollektiva avsättningar för oreglerade skador	550	ökar 0,25 %-enheter	-4	försvagas 0,3 %- enheter
Livslängd i diskonterad försäkringsskuld	1 483	Ökar 1 år	-34	försvagas 3,0 %- enheter
Diskonteringsränta i diskonterad försäkringsskuld	1 483	minskar 0,1 %-enheter	-18	försvagas 1,6 %- enheter

* Funktionsvisa kostnader för skadeförsäkringen exkl. skötselkostnader för placeringar och kostnader för produktion av övriga tjänster.

Antalet skador och deras storlek varierar från år till år. Skadekostnaden för storskador förklarar en betydande del av den årliga variationen i försäkringsrörelsens resultat. Under 2012 kom 291 stora och medelstora skador (234) till kännedom och deras skadekostnad för egen räkning var totalt 120 miljoner euro (92). Beloppen för egen räkning 2011 och 2012 har är värdena efter aggregatskyddet.

Största delen av skadeförsäkringens försäkringsskuld är pensionsåtaganden som påverkas av den uppskattade dödlighetsintensiteten och den använda diskonteringsräntan. Den uppskattade dödligheten baserar sig på den dödlighetsmodell som försäkringsbolagen i Finland allmänt använder och som antar att den observerade ökningen i livslängden kommer att fortsätta. Modellen har senast uppdaterats 2011.

Den diskonterade försäkringsskulden var 1 487 miljoner euro (1 430). Den har diskonterats med en ränta på 3,0 % (3,3) och dess duration är 12,4 år (12,1). I övrigt är försäkringsskulden på 961 miljoner euro (935) odiskonterad och dess duration är 2,1 vuotta (2,1).

Placeringarnas riskposition

Skadeförsäkringens placeringar uppgick vid utgången av 2012 till 3 149 miljoner euro (2 863). Placeringsbeståndet inkluderar de placeringar som utgör täckning för både försäkringsskulden och solvenskapitalet. Obligationslånens andel av placeringsportföljen var 75 % (72) medan de noterade aktiernas och kapitalinvesteringarnas andel var 12 % (13).

Allokering av skadeförsäkringens placeringsbestånd

Allokering av placeringsbestånd	31.12.2012		31.12.2011	
	Verkligt värde, milj. e	%	Verkligt värde, milj. e	%
Penningmarknaden totalt	42	1	48	2
Obligationslån och räntefonder totalt	2 369	75	2 050	72
Aktier och kapitalinvesteringar	367	12	379	13
Alternativa placeringar totalt	82	3	132	5
Fastighetsinvesteringar totalt	290	9	254	9
Totalt	3 149	100	2 863	100

Den genomsnittliga ratingen för skadeförsäkringens ränteportfölj var enligt S&P:s rating A+ (AA-) och enligt Moody's rating A1 (Aa3), dvs. något lägre än ett år tidigare. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 4,7 år (4,8) och durationen 4,2 år (3,9). Vid årsskiftet var den löpande räntan på marknadsvärdet i ränteportföljen 1,9 %.

Skadeförsäkringens ränteportfölj, fördelning enligt löptid och rating 31.12.2012, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa	14	145	323	187	106	77	853	36 %
Aa1–Aa3	27	47	142	23	12	27	278	12 %
A1–A3	37	194	220	88	38	1	578	25 %
Baa1–Baa3	25	80	176	68	74	26	448	19 %
Ba1 eller lägre	32	79	47	26	6	8	198	8 %
Intern rating	1	0	0	0	0	0	1	0 %
Totalt	135	545	909	392	236	139	2 356	100 %

Fördelningen omfattar inte kreditderivat.

Skadeförsäkringens öppna valutaposition var 254 miljoner euro (196), dvs. 8 % av placeringsbeståndet. Valutarisken har säkrats aktivt med valutaderivat.

Följande tabell beskriver placeringsriskernas känslighet och deras inverkan på det egna kapitalet:

Skadeförsäkring	Riskparameter	Förändring	Inverkan på solvenskapitalet, milj. e	
			31.12.2012	31.12.2011
Obligationslån och räntefonder ¹	Ränta	1 %-enhet	72	84
Aktier ²	Marknadsvärde	10 %	30	35
Kapitalinvesteringar och onoterade aktier	Marknadsvärde	10 %	10	10
Råvaror	Marknadsvärde	10 %	1	
Fastigheter	Marknadsvärde	10 %	29	25
Valuta	Valutans värde	10 %	25	20
Kreditriskpremie ³	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	9	8
Derivatinstrument ⁴	Volatilitet	10 %-enheter	2	4

¹ Inkluderar penningmarknadsplaceringar, konvertibla skuldebrev och räntederivat.

² Inkluderar hedge-fonder och aktiederivat.

³ Inkluderar obligationslån och konvertibla skuldebrev samt penningmarknadsplaceringar inkl. obligationslån och räntederivat emitterade av utvecklade stater.

⁴ 20 %-enheter i aktiederivat, 10 %-enheter i räntederivat, 5 %-enheter i valutaderivat.

Kapitalförvaltningen

- Kapitalförvaltningens resultat före skatt ökade med 19 procent till 32 miljoner euro (27).
- De förvaltade kundmedlen ökade med 5 procent till 32,7 miljarder euro.
- Placeringsverksamheten var framgångsrik, vilket tog sig uttryck i ökade avkastningsbaserade provisioner.

Kapitalförvaltningens resultat och nyckeltal

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Provisionsintäkter, netto	60	50	20
Övriga intäkter	5	6	-15
Intäkter totalt	65	56	16
Personalkostnader	19	18	7
Övriga kostnader	14	13	7
Kostnader totalt	33	31	7
Andel av intresseföretagens resultat	1	2	-76
Resultat före skatt	32	27	19
Resultat före skatt till verkligt värde	32	27	19
Förvaltade kundmedel, mrd. e	32,7	31,3	5
Operativ kostnads/intäktsrelation, %	47	49	
Antal anställda	153	149	3

Resultat

Kapitalförvaltningens resultat uppgick till 32 miljoner euro (27). Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 47 % (49). Till följd av den lyckade placeringsverksamheten steg de avkastningsbaserade provisioner som ingår i resultatet till 15,2 miljoner euro (0,8). I resultatet ingår en andel av nettoresultatet för intresseföretaget Access Capital Partners Group SA.

De förvaltade medlen har utvecklats gynnsamt från det föregående årsskiftet och uppgick till 32,7 miljarder euro. De institutionella kundernas och Private-kundernas förvaltade medel ökade från 2011, men OP-fondernas förvaltade medel minskade. Bland OP-fonderna inom Kapitalförvaltningens portföljförvaltning överträffade 68 % jämförelseindexets avkastning 2012.

Förvaltade kundmedel

Mrd. e	2012	2011
Institutionella kunder	19,5	18,5
OP-fonder	9,5	9,9
Private	3,7	2,8
Totalt	32,7	31,3

Fördelning av förvaltade kundmedel

%	2012	2011
Penningmarknadsplaceringar	16	17
Obligationslån	40	39
Aktier	27	26
Övriga	18	19
Totalt	100	100

Koncernfunktionerna

- Resultatet före skatt var 28 miljoner euro, dvs. 4 miljoner euro större än jämförelseperiodens resultat.
- Nettointäkterna från placeringsverksamheten var klart mindre än under jämförelseperioden.
- Resultatet före skatt till verkligt värde förbättrades med 348 miljoner euro från jämförelseperioden och var 250 miljoner euro (-98).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Koncernfunktionernas resultat och nyckeltal

Milj. e	2012	2011	Förändring, %
Räntenetto	36	35	4
Nettointäkter från handel	1	3	-58
Nettointäkter från placeringsverksamhet	11	18	-37
Övriga intäkter	16	11	45
Intäkter totalt	65	67	-3
Personalkostnader	14	13	10
Övriga kostnader	20	18	9
Kostnader totalt	34	31	9
Resultat före nedskrivningar av fordringar	31	36	-13
Nedskrivningar av fordringar	3	11	-74
Resultat före skatt	28	24	15
Resultat före skatt till verkligt värde	250	-98	
Likviditetsreserv, mrd. e	14,6	15,0	
Riskvägda poster, mrd. e	1,7	2,3	
Fordringar på och skulder till			
OP-Pohjola-gruppens företag, netto, mrd. e	3,2	1,7	
Centralbanksrörelsens resultat, milj. e	8	13	
Antal anställda	123	129	

Resultat

Resultatet före skatt var 28 miljoner euro, dvs. 4 miljoner euro större än jämförelseperiodens resultat. Resultatet före skatt till verkligt värde var 250 miljoner euro (-98). Den ökade likviditeten till följd av Europeiska centralbankens finansieringsoperationer lugnade ner marknaden och fick kreditriskmarginalerna att minska.

Sedan Finlands Kreditandelslag sålt aktierna i Luottokunta Oy, skrevs värdet av Pohjolas andelar i andelslaget upp med 31 miljoner euro. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingår dessutom en ränta på andelskapitalet från Kreditandelslaget på 11 miljoner euro.

I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingår realisationsförluster på skuldebrev för 4 miljoner euro. Under jämförelseperioden var realisationsvinster 7 miljoner euro. Intäkterna från utdelningar var 15 miljoner euro (10).

Nedskrivningar av obligationslån bokfördes för 3 miljoner euro (11).

Pohjolas tillgång på egen finansiering hölls god. OP-Pohjola-gruppen har under 2012 emitterat långfristiga obligationslån för totalt 4,5 miljarder euro, vilka täcker beloppet av de långfristiga lån som förfaller under hela året. Andelen för Pohjolas emission till seniorvillkor utgjorde 2,4 miljarder euro, andelen för lånet som räknas till det undre supplementära kapitalet utgjorde 0,5 miljarder euro, och 1,6 miljarder euro består av obligationslån med fastighetssäkerhet emitterade av OP-Bostadslånebanken.

Snittmarginalen för skuldebrev inom partikapitalanskaffningen till seniorvillkor var vid slutet av året 40 räntepoäng (27). Den genomsnittliga kostnaden för kapitalanskaffningen har höjts av att den kortfristiga partikapitalanskaffningen har minskats och av att långfristig finansiering som förfaller måste förnyas med högre marginaler än tidigare.

Koncernfunktionernas riskposition

Kreditriskposition

Koncernfunktionernas totala exponeringar uppgick vid slutet av 2012 till totalt 20,4 miljarder euro och bestod av likviditetsreserven samt fordringar på andelsbankerna. Av Koncernfunktionernas exponeringar kom 99 % (98) från motparter på investeringsnivån.

Andelsbankerna och OP-Pohjola anl jämte dotterföretag utgör en betydande kundgrupp för Pohjola Bank Abp som centralbank för OP-Pohjola-gruppen. Andelsbankernas och OP-Pohjola anl:s exponeringar ökade under året med 1,7 miljarder euro, dvs. cirka 23 %. Andelsbankernas och OP-Pohjola anl:s åtaganden hör till investeringsnivån.

I koncernfunktionerna upprätthålls en likviditetsreservportfölj för att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditetsreserv. Likviditetsreserven uppgick vid slutet av december till 14,6 miljarder euro (12,6). Tillgångarna består främst av skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt av värdepapperiserade fordringar och företagskrediter som godtas som säkerhet.

Fördelningen enligt löptid och rating i likviditetsreserven 31.12.2012, milj. e

År	0-1	1-3	3-5	5-7	7-10	10-	Totalt	%
Aaa*	5 721	868	683	409	751	22	8 452	58 %
Aa1-Aa3	86	270	156	315	254	11	1 092	7 %
A1-A3	244	458	234	14	13	1	964	7 %
Baa1-Baa3	106	192	123	4	7		432	3 %
Ba1 eller lägre	55	33	67	31	36	0	221	2 %
Intern rating**	575	707	1 047	408	203	504	3 443	24 %
Totalt	6 787	2 527	2 308	1 181	1 264	538	14 605	100 %

Den genomsnittliga återstående löptiden för Likviditetsreserven (exkl. Tillgodohavanden på centralbanker) var 4,6 år.

* inkl. tillgodohavanden på centralbanker

** PD ≤ 0,40 %

Finansiella tillgångar med intern rating utgörs främst av obligationslån emitterade av finländska företag och samfund.

Marknadsriskposition

Koncernfunktionernas mest betydande marknadsrisker utgörs av likviditetsreservens kreditriskmarginal samt ränterisken i den finansiella balansräkningen.

Ränterisken var under året i genomsnitt 16,1 miljoner euro (17,3) mätt med mätaren för en förändring på 1 %-enhet. Aktie- och kapitalinvesteringsfondernas marknadsvärde var vid slutet av året 30 miljoner euro (29), av vilket kapitalinvesteringsfonderna jämte placeringslöften stod för 26 miljoner euro (24). Vid slutet av 2012 var kapitalet uppbundet i fastighetsinnehav 30 miljoner euro (35), av vilket rörelsefastigheterna stod för 3 miljoner euro (3).

Marknadsriskens känslighetsanalys

Koncernfunktionerna, milj. e	Riskparameter	Förändring	31.12.2012		31.12.2011	
			Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital	Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	22		25	0
Räntevolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	0		0	
Kreditriskpremie*	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter		19	0	23
Prisrisk						
Aktieportfölj	Marknadsvärde	10 %		0		0
Kapitalfonder	Marknadsvärde	10 %		3		3
Fastighetsrisk	Marknadsvärde	10 %	3		3	

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreserven.

Personal och ersättningar

Koncernen hade vid slutet av året 3 404 anställda, dvs. 24 fler än ett år tidigare.

Inom Bankrörelsen arbetade 745 personer (748), inom Skadeförsäkringsrörelsen 2 384 personer (2 355), inom Kapitalförvaltningen 153 personer (149) och inom Koncernfunktionerna 123 personer (129). Av koncernens anställda arbetade totalt 387 personer (360) utomlands. Omstruktureringsprogrammets inverkan på antalet anställda i koncernen redogörs för i samband med beskrivningen av programmet.

OP-Pohjola-gruppens och Pohjolas rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Närmare uppgifter om ersättningar finns i not 97 till bokslutet för 2012.

Pohjolas dotterbolag Pohjola Kapitalförvaltning Ab och Pohjola Corporate Finance Ab har haft ett delägararrangemang där nyckelpersonerna ägt en del av aktierna i ifrågavarande bolag. De här ersättningssystemen som baserar sig på ägande har lagts ner.

Investeringar

De totala investeringarna 2012 var 43 miljoner euro (33). Av de här investeringarna ansluter sig 19 miljoner euro (12) till Bankrörelsen, 22 miljoner euro (20) till Skadeförsäkringsrörelsen, 1 miljon euro (1) till Kapitalförvaltningen och 2 miljoner euro (1) till Koncernfunktionerna. Investeringarna var i huvudsak investeringar i datasystem.

Ansvarskänsla

Samhällsansvaret utgör en central del av Pohjolas och OP-Pohjola-gruppens värden och strategi, och Pohjola som en del av OP-Pohjola-gruppen har förbundit sig att främja samhällsansvaret i sin affärsverksamhet. Ansvarskänslan grundar sig på gruppens värden, starka kapitaltäckning och kompetenta riskhantering. I enlighet med strategin syns OP-Pohjolas ansvarskänsla i verksamheten alla dagar såväl för kunderna som för de anställda. Inom arbetet kring samhällsansvaret beaktas det ekonomiska och sociala ansvaret samt miljöansvaret.

Riktlinjerna för åtgärderna inom samhällsansvaret dras upp med hjälp av samhällsansvarsprogrammet. I praktiken ligger ansvaret för samhällsansvarsprogrammet hos styrelserna och ledningsgrupperna för gruppens företag som genomför samhällsansvaret enligt egna beslutsprocesser.

OP-Pohjola-gruppens samhällsansvarsprogram omfattar fem teman:

- Lokalplanet och samhället fokuserar på den affärsrörelse som gruppen utövar lokalt och regionalt samt på OP-Pohjolas ställning i Finlands ekonomiska infrastruktur.
- Ansvar för intressentgrupper omfattar åtgärderna och dialogen med olika intressentgrupper och uppmärksammar frågor som påverkar personalens och kundernas tillfredsställelse. Till ansvaret för intressentgrupper hör också en transparent och tydlig kommunikation och marknadsföring.
- Ansvarskänsla för produkter och tjänster omfattar principerna för ansvarsfull placering, utvecklingen av en ansvarsfull kreditgivningsprocess samt ansvarskänslan för de bank- och försäkringsprodukter som OP-Pohjola tillhandahåller.
- Etisk affärsverksamhet behandlar principerna för god affärssed, olika instruktioner och deras förankring i gruppen.
- Under temat Miljön undersöks effekterna av gruppens verksamhet på miljön.

OP-Pohjola-gruppen har förbundit sig att förutom lagar och bestämmelser också iaktta internationella förbindelser som styr verksamheten. OP-Pohjola-gruppen respekterar och tillämpar FN:s Global Compact-förbindelse. Dessutom har Pohjola Kapitalförvaltning och OP-Fondbolaget undertecknat FN:s principer för ansvarsfull placering samt det internationella investerarsamfundets Carbon Disclosure Project och Water Disclosure Project-förbindelser.

Principerna för god affärssed utgör en etisk grund som alla anställda inom OP-Pohjola ska beakta i sitt arbete oberoende av roll, position eller verksamhetsställe.

Ytterligare upplysningar om OP-Pohjola-gruppens samhällsansvarsprogram finns i Pohjolas och OP-Pohjola-gruppens årsredovisningar för 2012.

Koncernens strukturarrangemang

Pohjola Hälsa Ab och Excenta Oy fusionerades i början av 2012 och de fortsätter verksamheten under namnet Pohjola Hälsa Ab.

Pohjola Försäkring grundade ett sjukhus för dagkirurgi i Helsingfors. Sjukhuset Omasairaala Oy specialiserar sig på undersökning och behandling av ortopediska sjukdomar och skador. Sjukhuset inledde sin verksamhet i början av 2013.

Pohjolas tjänster i Baltikum breddades då filialen i Lettland inledde sin verksamhet. De nya tjänsterna för företagskunderna i Lettland är i det här skedet hantering av betalningsrörelse och likviditet samt finansiering av driftskapital och investeringsfinansiering.

Aktier och aktieägare

Pohjola Bank Abp:s aktier fördelar sig på serierna A och K. Aktierna i serie A kan överlåtas fritt och de noteras på NASDAQ OMX Helsingfors. Aktierna i serie K får innehas endast av andelsbanker, andelsbanksaktiebolag och OP-Pohjola-gruppens centralinstitut OP-Pohjola anl. På bolagsstämman medför varje aktie i serie A en röst och varje aktie i serie K fem röster. Dessutom berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som per aktie är minst tre cent högre än vinstutdelningen per aktie i serie K.

Vid slutet av 2012 uppgick antalet aktier till sammanlagt 319 551 415 aktier. Antalet A-aktier uppgick till 251 942 798 aktier. Deras andel var 78,8 % av alla aktier och 42,7 % av röstetalet. Antalet K-aktier uppgick till 67 608 617 aktier och K-aktiernas andel var 21,2 % av alla aktier och 57,3 % av röstetalet. Det sammanlagda röstetalet för aktierna i bolaget är 589 985 883.

Under 2012 skedde följande förändring i det totala antalet A-aktier, som noteras på NASDAQ OMX Helsingfors, och onoterade K-aktier i Pohjola. Totalt 773 028 av de aktier i serie K i Pohjola Bank Abp som ägs av andelsbankerna omvandlades till aktier i serie A. Ändringarna antecknades i handelsregistret 10.4.2012 och handeln med de omvandlade aktierna i serie A inleddes på börsen 11.4.2012. Antalet aktier i serie K minskade från 68 381 645 aktier till 67 608 617 aktier och antalet aktier i serie A som noteras på NASDAQ OMX Helsingfors ökade från 251 169 770 aktier till 251 942 798 aktier. Omvandlingarna påverkar inte det totala antalet aktier som är 319 551 415 aktier. Aktiernas sammanlagda röstetal är efter omvandlingen 589 985 883.

Vid slutet av 2012 hade Pohjola Bank Abp 32 278 registrerade aktieägare. Antalet var 1 684 mindre än ett år tidigare. Av aktieägarna var 95,3 % privatpersoner. Den största enskilda aktieägaren är bolagets moderbolag OP-Pohjola anl, vars andel av aktierna var 37,24 % och av rösterna 61,28 %. De förvaltarregistrerade aktiernas andel av aktierna ökade en aning under 2012. Vid slutet av året var deras andel av A-aktierna 20,4 % (20,2).

Vid slutet av 2012 innehade styrelseledamöterna och ledamöterna i koncernens ledningsgrupp 168 602 aktier i serie A (148 028), vilket står för totalt 0,05 % (0,05) av bolagets hela aktiestock och 0,03 % (0,02) av röstetalet.

Vid slutet av 2012 var kursen för Pohjolas aktie 11,27 euro, medan den ett år tidigare var 7,51 euro. Årets högsta kurs var 11,42 euro och lägsta 7,34 euro. Pohjolas marknadsvärde vid slutet av 2012 var 3 601 miljoner euro (2 400). Vid beräkningen av marknadsvärdet har K-aktierna värderats med kursen för A-aktierna.

Aktieomsättningen i euro minskade under 2012. Omsättningen i euro var 1 133 miljoner euro, medan den under motsvarande period året innan var 1 514 miljoner euro. Likaså minskade antalet omsatta aktier. Under året bytte 126 miljoner aktier ägare. Året innan var motsvarande antal 174 miljoner aktier.

Under 2012 gavs inga flaggningsmeddelanden.

Bolagsstämman bemyndigade 27.3.2012 styrelsen att besluta om en eller flera emissioner mot vederlag. Det sammanlagda antalet aktier som kan tilldelas genom en aktieemission får i serie A uppgå till högst 24 000 000 aktier och i serie K till högst 6 000 000 aktier. Bemyndigandet innehåller också en rättighet för styrelsen att avvika från aktieägarnas företrädesrätt till aktier i bolaget (riktad emission), om det från bolagets synpunkt finns sådana vägande ekonomiska skäl för det som avses i aktiebolagslagen. Bemyndigandet kan i så fall utnyttjas för företagsförvärv eller för att finansiera och genomföra arrangemang som hör till affärsrörelsen. Bemyndigandet innehåller en rättighet för styrelsen att besluta om villkoren för aktieemissionen jämte omständigheter i anslutning till åtgärderna. Styrelsen har också rätt att bestämma om teckningspriset helt eller delvis ska avsättas till bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital eller tas upp i aktiekapitalet. Bemyndigandet gäller till 27.3.2013. Styrelsen har inte fattat beslut om någon emission med stöd av bemyndigandet. Sådana bemyndiganden från tidigare år har inte heller varit i kraft 2012.

Pohjola Bank Abp:s bolagsstämman fattade under 2012 inga beslut om förvärv av egna aktier och gav inte heller några bemyndiganden för det. Sådana bemyndiganden från tidigare år har inte heller i övrigt varit i kraft 2012.

Uppgifterna om fördelningen av aktieinnehavet specificeras i noterna till moderbolagets bokslut.

Tidsserierna som presenterar nyckeltalen per aktie presenteras i verksamhetsberättelsens kapitel "Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie".

Den ordinarie bolagsstämman beslut

Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma 27.3.2012 fastställde bokslutet för 2011, beviljade styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet och beslöt att i utdelning betala 0,41 euro per aktie i serie A och 0,38 euro per aktie i serie K. Bolagsstämman fastställde antalet styrelseledamöter till åtta. Dessutom bemyndigade bolagsstämman styrelsen att besluta om en emission.

Till revisor valdes CGR-sammanslutningen KPMG Oy Ab, som angett Sixten Nyman, CGR, som huvudansvarig revisor.

Förvaltning

Till bolagets styrelse omvaldes till slutet av följande ordinarie bolagsstämma vice verkställande direktör Merja Auvinen, verkställande direktör Jukka Hienonen, verkställande direktör Harri Sailas och diplomingenjör Tom von Weymarn. Som nya ledamöter invaldes verkställande direktör Jukka Hultkonen och verkställande direktör Mirja-Leena (Mirkku) Kullberg.

Utöver de personer som nämnts ovan ingår i styrelsen med stöd av lagen ordförande för bolagets moderbolag OP-Pohjola anl:s direktion, chefdirektör Reijo Karhinen, som ordförande för styrelsen, och med stöd av bolagsordningen vice ordförande för OP-Pohjola anl:s direktion, affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen, som vice ordförande.

Vid styrelsens konstituerande möte efter Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma 27.3.2012 valdes ledamöter till styrelsens utskott och bedömdes ledamöternas oberoende.

Ledamöterna i ersättningsutskottet är: chefdirektör Reijo Karhinen (ordförande), affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen (vice ordförande) och verkställande direktör Jukka Hienonen.

Ledamöterna i riskhanteringsutskottet är: affärsrörelsedirektör Tony Vepsäläinen (ordförande), verkställande direktör Jukka Hultkonen (vice ordförande) och verkställande direktör Harri Sailas.

Ledamöterna i revisionsutskottet är: diplomingenjör Tom von Weymarn (ordförande), vice verkställande direktör Merja Auvinen (vice ordförande) och verkställande direktör Mirkku Kullberg.

Styrelsen har bedömt ledamöternas oberoende och konstaterat att Jukka Hienonen, Mirkku Kullberg och Tom von Weymarn är oberoende av såväl bolaget som de betydande aktieägarna i bolaget.

Till verkställande direktör för Pohjola Bank Abp:s dotterbolag Pohjola Kapitalförvaltning Ab valdes från och med 10.2 Karri Alameri. Han efterträder Mikko Koskimies.

Till koncernens ledningsgrupp hör som ordförande verkställande direktör Mikael Silvennoinen och som ledamöter Vesa Aho, Karri Alameri från 10.2 (Mikko Koskimies till 10.2), Jouko Pölönen, Reima Rytsölä, Petri Viertiö och Tarja Ollilainen.

Bolagsstyrningsrapport

Pohjola Bank Abp har lämnat en separat bolagsstyrningsrapport som finns på bolagets internetsidor www.pohjola.fi.

Utländska filialer och representationskontor

Pohjola Bank Abp har ett representationskontor i S:t Petersburg och filialer i Estland, Lettland och Litauen. Dessutom har Pohjola Bank Abp dotterbolag som bedriver finansbolagsverksamhet i Estland, Lettland och Litauen. Pohjola Försäkring har ett dotterbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse i Estland. Dotterbolaget har filialer i Lettland och Litauen.

Solidariskt ansvar

Pohjola Bank Abp är medlem av centralinstitutet (OP-Pohjola anl) för en sådan sammanslutning av inlåningsbanker som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker och hör till en sådan sammanslutning.

Till sammanslutningen hör vid sidan av Pohjola Bank Abp sammanslutningens centralinstitut OP-Pohjola anl, övriga företag som hör till centralinstitutets finansiella företagsgrupp, medlemskreditinstitutet i centralinstitutet och företagen i medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag av vilkas röster de ovan nämnda företagen tillsammans innehar över hälften. Pohjola-koncernens försäkringsbolag hör inte till ovan nämnda sammanslutning.

De medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen (nästan 200 andelsbanker, Pohjola Bank Abp, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Bostadslånebanken Abp, OP-Kotipankki Oyj och OP-Processtjänster Ab) och centralinstitutet bär solidariskt ansvar för varandras skulder. En borgenär som inte av ett medlemskreditinstitut har fått betalning för en fordran som förfallit till betalning, kan kräva betalning av centralinstitutet när huvudskulden har förfallit till betalning. I nämnda fall ska centralinstitutet upprätta ett i lagen avsett fördelningsschema för varje medlemskreditinstituts ansvarsandel. Det solidariska ansvaret fördelas i förhållande till kreditinstitutens senast fastställda balansräkningar.

Medlemskreditinstitutet, inklusive Pohjola Bank Abp, är skyldiga att i enlighet med kapitel 5 i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker delta i stödåtgärder för att förhindra att ett annat medlemskreditinstitut försätts i likvidation samt i betalningen av skulder som centralinstitutet betalat för ett medlemskreditinstituts räkning.

Om centralinstitutet är insolvent har medlemskreditinstitutet dessutom enligt lagen om andelslag en obegränsad tillskottsplikt för centralinstitutets skulder.

Centralinstitutet övervakar medlemskreditinstitutets verksamhet i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, fastställer för dem de allmänna principer för verksamhet som avses i 5 § i ovan nämnda lag samt ger medlemskreditinstitutet för tryggnad av dess likviditet och kapitaltäckning anvisningar om hantering av kapitaltäckningen och riskerna, tillförlitlig förvaltning och intern kontroll samt anvisningar om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättande av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare

Enligt lagstiftningen om insättningsgarantifonden betraktas inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker (andelsbankerna, Pohjola Bank Abp, Helsingfors OP Bank och OP-Kotipankki Oyj) som en enda bank vad gäller insättningsgarantin. Av insättningsgarantifondens medel ersätts en kunds fordringar på inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker högst till ett belopp av 100 000 euro.

Pohjola Bank Abp hör till ersättningsfonden för investerare. Ersättningsfonden skyddar utbetalningen av placerarnas ostridiga och förfallna tillgodohavanden då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut på grund av annan än tillfällig betalningsoförmåga inte klarar av att betala placerarnas tillgodohavanden inom en viss tidsfrist. En placerare får 90 % av sina fordringar upp till 20 000 euro i ersättning. Beträffande investerarskyddet betraktas de kreditinstitut som hör till sammanslutningen av andelsbanker som ett enda kreditinstitut. Fonden ersätter inte förluster till följd av förändringar i värdepapprens kurser eller felaktiga placeringsbeslut. Ersättningsfonden ersätter endast icke-professionella placerares tillgodohavanden.

Utsikter för 2013

Inom bankrörelsen är tillväxtutsikterna för kreditstocken svagare än 2012. Omvärlden fortsätter att vara krävande för företagen. De största osäkerhetsfaktorerna för resultatutvecklingen i bankrörelsen 2013 ansluter sig till omfattningen av de framtida nedskrivningarna i kreditportföljen.

Riksdagen godkände 28.12.2012 lagen om tillfällig bankskatt. Skatten är 0,125 procent av de riskvägda posterna, vilket i Pohjola Banks beskattning 2013 motsvarar en extra kostnad på cirka 19 miljoner euro som inte är avdragbar.

Premieintäkterna förväntas öka snabbare än marknaden. Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent för hela året beräknas ligga mellan 89 och 93, om storskadorna inte blir avsevärt fler än under 2012. Intäkterna från placeringsverksamheten beror i hög grad på hur placeringsmarknaden utvecklas. De största osäkerhetsfaktorerna beträffande skadeförsäkringens resultatutveckling 2013 är placeringsmarknadens utveckling och storskadornas inverkan på försäkringsersättningarna.

De största osäkerhetsfaktorerna beträffande kapitalförvaltningens resultatutveckling 2013 är realiseringen av de resultatbundna provisionerna för placeringsverksamheten samt beloppet av de kundmedel som förvaltas.

De viktigaste faktorer som inverkar på koncernfunktionerna är det räntenetto som uppkommer i likviditetsreserven, de uppkomna realisationsvinsterna och -förlusterna på skuldebrev samt eventuella nedskrivningar av skuldebrev med resultat inverkan. Koncernfunktionernas räntenetto väntas bli mindre än 2012.

Koncernens resultat före skatt väntas 2013 bli större än 2012.

Osäkerheten i anslutning till konjunkturutsikterna och omvärlden i allmänhet är fortfarande stor.

Alla bedömningar som presenteras i den här rapporten grundar sig på de rådande uppfattningarna om utvecklingen av omvärlden, koncernen och dess funktioner, och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel

Pohjola Bank Abp:s eget kapital 31.12.2012 var 1 719 758 901,82 euro, varav det utdelningsbara egna kapitalet var 570 537 192,60 euro.

Bolagsstämmans disponibla utdelningsbara medel:

	euro
Vinsten för räkenskapsperioden 2012	194 506 607,98
Balanserad vinst	44 649 747,56
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	307 931 364,75
Övriga fria fonder	23 449 472,31
Totalt	570 537 192,60

Bolagets utdelningsbara medel föreslås delas ut som utdelning till aktieägarna på följande sätt:

- 0,46 euro på 251 942 798 aktier i serie A, dvs. 115 893 687,08 euro och 0,43 euro på 67 608 617 aktier i serie K, dvs. 29 071 705,31 euro, vilket innebär att den föreslagna utdelningen är totalt 144 965 392,39 euro.

För utdelningen föreslås användas vinsten för räkenskapsperioden 2012, dvs. 144 965 392,39 euro. Härvid kvarstår 425 571 800,21 euro i utdelningsbart eget kapital.

Dessutom föreslår styrelsen att det av de utdelningsbara medlen för styrelsen reserveras högst 150 000 euro som gåvor för allmännyttiga eller därmed jämförbara ändamål.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bolagets likviditet är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bolagets betalningsförmåga.

Styrelsen föreslår att utdelning betalas till varje aktieägare som på avstämningsdagen för utdelningen, 27.3.2013, är införd som aktieägare i bolagets aktieägarförteckning, som förs av Euroclear Finland Ab, och att utdelningen betalas i värdeandelssystemet 5.4.2013.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie

	2008	2009	2010	2011	2012
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	5,0	10,0	9,9	9,2	11,2
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %***	-5,6	19,2	9,3	3,4	23,3
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,3	0,6	0,6	0,6	0,7
Soliditet, %	5,1	6,4	6,6	5,6	6,2
Antal anställda i genomsnitt	3 085	2 966	3 005	3 189	3 421
Kostnadernas andel av intäkterna, %	76	56	56	62	57
Koncernens nyckeltal per aktie					
	2008	2009	2010	2011	2012
Resultat/aktie (EPS), euro					
A-aktie**	0,36	0,66	0,72	0,68	0,90
K-aktie**	0,33	0,63	0,69	0,65	0,87
Eget kapital/aktie, euro**	6,58	7,09	7,44	7,22	8,67
Utdelning/aktie, euro*, **	0,18	0,33	0,39	0,40	0,45
Utdelning/resultat, %*, **	51,4	50,7	54,9	59,9	50,9
Direktavkastning, % (Pohjola A) *, **	2,4	4,5	4,5	5,5	4,1
Vinstmultiplikator (P/E)**	22,4	11,5	12,5	11,2	12,7
Aktiens kursutveckling (Pohjola A)**					
medelkurs, euro**	9,15	6,32	8,61	8,52	8,99
lägsta kurs, euro**	6,28	3,80	6,97	6,47	11,42
högsta kurs, euro**	11,43	9,31	9,79	10,28	7,34
kurs vid årets slut, euro**	7,88	7,55	8,97	7,51	11,27
Aktiestockens marknadsvärde (Pohjola A), milj.e	1 556	1 896	2 253	1 886	2 839
Aktiestockens marknadsvärde (Pohjola A och K), milj.e	1 983	2 413	2 866	2 400	3 601
Aktieomsättning (Pohjola A), 1 000 st.	118 771	174 863	153 845	174 151	126 205
% av aktiestocken (Pohjola A)	74,4	74,8	61,3	69,3	50,1
Aktiernas emissionsjusterade antal (alla)					
i genomsnitt under räkenskapsperioden, st.**	249 057 242	295 795 845	319 551 415	319 551 415	319 551 415
vid räkenskapsperiodens slut, st.**	249 057 242	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415
Antal aktier (alla)					
i genomsnitt under räkenskapsperioden, st.	203 350 900	295 795 845	319 551 415	319 551 415	319 551 415
vid räkenskapsperiodens slut, st.	203 350 900	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415

* Styrelsens förslag: 0,46 euro per aktie i serie A och 0,43 euro per aktie i serie K

** Nyckeltalen per aktie har justerats retroaktivt med en emissionskoefficient på grund av Pohjola Bank Abp:s aktieemission och de nya aktier som införts i handelsregistret 4.5.2009.

*** Nyckeltalen för 2008–2010 har inte justerats retroaktivt till följd av ändringen i bokslutsprinciperna 2012 (IAS 19). Ändringen har ingen betydlig inverkan på de presenterade nyckeltalen.

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

Räkenskapsperiodens vinst / Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %

Räkenskapsperiodens totalresultat / Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

Räkenskapsperiodens vinst / Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Soliditet, %

Eget kapital / Balansomslutning x 100

Kostnadernas andel av intäkterna, %

Personalkostnader + övriga administrationskostnader + övriga rörelsekostnader / (Räntenetto + nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse + provisionsintäkter och -kostnader, netto + nettointäkter från handel + nettointäkter från placeringsverksamhet + övriga rörelseintäkter) x 100

Resultat/aktie (EPS)

Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till moderbolagets ägare / Aktiernas emissionsjusterade antal i genomsnitt under räkenskapsperioden

Eget kapital/aktie

Eget kapital / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/aktie

Utdelning för räkenskapsperioden / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/resultat, %

Utdelning per aktie / Resultat per aktie x 100

Direktavkastning, %

(Utdelning/aktie) / Emissionsjusterad sista avslutskurs under räkenskapsperioden x 100

Vinstmultiplikator (P/E)

Emissionsjusterad sista avslutskurs under räkenskapsperioden / Resultat/aktie

Medelkurs

Total omsättning i euro för aktien / Aktieomsättning, st.

Aktiestockens marknadsvärde

Antalet aktier x sista avslutskurs under balansdagen

Kapitaltäckningsgraden enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Konglomeratets kapitalbas totalt / Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt

Kapitaltäckning, %

Kapitalbas totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Primärkapitalrelation, %

Primärt kapital totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Core Tier 1, %

Primärt kapital totalt exkl. kapitallån och underskott i supplementärt kapital som täcks med kapitallån / Totalt kapitalkrav x 8

Skadeförsäkringens nyckeltal

Skadeförsäkringens nyckeltal har beräknats på basis av Finansinspektionens föreskrifter och i tillämpliga delar motsvarande IFRS-uppgifter. Vid beräkningen av nyckeltalen används Skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Ersättningar och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) x 100

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp / Premieintäkter (netto) x 100

Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Skadeprocent + driftskostnadsprocent

Riskprocent + omkostnadsprocent

Solvensprocent

(+ Skadeförsäkringens nettotillgångar + Kapitallån + Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto) - Uppskjuten skatt som realiseras i en nära framtid och andra poster som dras av från verksamhetskapalet - Immateriella tillgångar) / Premieintäkter x 100

Operativa nyckeltal

Operativ kostnads/intäktsrelation

$(+ \text{ Personalkostnader} + \text{ Övriga administrationskostnader} + \text{ Övriga rörelsekostnader exkl. avskrivningar av de immateriella tillgångar och den goodwill som uppkommit vid anskaffningen av Pohjola}) / (+ \text{ Räntenetto} + \text{ Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse} + \text{ Provisionsintäkter och -kostnader, netto} + \text{ Nettointäkter från handel} + \text{ Nettointäkter från placeringsverksamhet} + \text{ Övriga rörelseintäkter}) \times 100$

Operativ skadeprocent

Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden /

Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) $\times 100$

Operativ driftskostnadsprocent

Driftskostnader / Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) $\times 100$

Operativ totalkostnadsprocent

Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent

Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent

Operativ riskprocent

Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden / Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden $\times 100$

Operativ omkostnadsprocent

Driftskostnader och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden $\times 100$

Grunder för beräkningen av nyckeltalen

Skadeförsäkringen, milj.e	2012	2011
Skadeförsäkringens nettotillgångar	1 654	1 490
Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto)	-49	4
Egna kapitallån	50	50
Uppskjuten skatt som realiseras i en nära framtid och andra poster som dras av från bolagens verksamhetskapital	-6	-5
Immateriella tillgångar	747	756

Förändring i beräkningsgrunderna

och övriga kostnadsposter av engångsnatur, milj. e	2012	2011
Ökning av försäkringstekniska avsättningar i anslutning till ökningen av förväntad livslängd		-27
Ändring av diskonteringsräntan	-52	-32

Koncernbokslut (IFRS)

BOKSLUTSKALKYLER

Koncernens resultaträkning

Milj. e	Not	2012	2011
Räntenetto	4	263	276
Nedskrivningar av fordringar	5	57	60
Räntenetto efter nedskrivningar		206	215
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	6	438	318
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	7	169	161
Nettointäkter från handel	8	79	26
Nettointäkter från placeringsverksamhet	9	13	23
Övriga rörelseintäkter	10	37	41
Nettointäkter totalt		941	783
Personalkostnader	11	230	212
ICT-kostnader		87	81
Avskrivningar		50	57
Övriga kostnader		200	177
Kostnader totalt		567	527
Andel av intresseföretagens resultat		1	2
Resultat före skatt		374	258
Inkomstskatt	14	89	43
Periodens resultat		285	216
Periodens resultat hänförligt till moderföretagets ägare		285	216
Totalt		285	216
Resultat/aktie (EPS), e			
A-aktien	15	0,90	0,68
K-aktien	15	0,87	0,65

Koncernens rapport över totalresultat

Milj. e	Not	2012	2011
Periodens resultat		285	216
Förändring i fonden för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde		401	-202
Säkring av kassaflöde		17	22
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner		-12	-10
Omräkningsdifferenser		0	1
Inkomstskatt			
Värdering till verkligt värde		98	-49
Säkring av kassaflöde		4	5
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner		-3	-2
Periodens totalresultat		592	72
Periodens totalresultat hänförligt till moderföretagets ägare		592	72
Totalt		592	72

Koncernens balansräkning

Milj. e	Not	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Kontanta medel	16	5 643	4 247	1 501
Fordringar på kreditinstitut	17	8 815	7 367	8 033
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	18			
Finansiella tillgångar för handel		246	170	410
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		9	13	12
Derivatinstrument	19	4 462	3 326	1 962
Fordringar på kunder	20	13 839	12 701	12 433
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	21	3 523	3 256	3 198
Investeringsstillgångar	22	5 431	7 341	6 339
Investeringar i intresseföretag	24	26	27	25
Immateriella tillgångar	25	922	920	925
Materiella tillgångar	26	69	82	97
Övriga tillgångar	27	1 600	1 572	1 185
Skattefordringar	28	36	87	40
Tillgångar totalt		44 623	41 111	36 160

Milj. e	Not	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Skulder till kreditinstitut	29	5 840	5 935	4 960
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	30			
Finansiella skulder för handel		3	1	0
Derivatinstrument	31	4 557	3 460	2 054
Skulder till kunder	32	10 775	8 025	4 231
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	33	2 592	2 508	2 351
Skuldebrev emitterade till allmänheten	34	13 769	15 179	16 685
Avsättningar och övriga skulder	35	2 556	2 235	1 815
Skatteskulder	36	485	411	449
Efterställda skulder	37	1 275	1 050	1 255
Skulder totalt		41 854	38 804	33 801
Eget kapital	38			
Moderföretagets ägares andel				
Aktiekapital		428	428	428
Fonder		1 260	945	1 081
Ackumulerade vinstmedel		1 081	934	851
Eget kapital totalt		2 769	2 306	2 359
Skulder och eget kapital totalt		44 623	41 111	36 160

Koncernens kassaflödesanalys

Milj. e	2012	2011
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	285	216
Justeringar i periodens resultat	260	238
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-668	-1 101
Fordringar på kreditinstitut	-1 284	771
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	167	181
Derivatinstrument	27	-9
Fordringar på kunder	-1 190	-320
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	-185	-189
Investeringstillgångar	1 810	-1 141
Övriga tillgångar	-14	-394
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	2 913	5 294
Skulder till kreditinstitut	-124	954
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	2	1
Derivatinstrument	-22	34
Skulder till kunder	2 750	3 794
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	10	95
Avsättningar och övriga skulder	298	416
Betald inkomstskatt	-65	-83
Erhållna utdelningar	45	40
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	2 770	4 604
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	320	217
Anskaffning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	-3	-4
Försäljning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid försäljningstidpunkten		0
Överlåtelseinkomster från övriga placeringar		0
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-44	-34
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	2	1
B. Kassaflöde från investeringar totalt	275	180
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar	502	181
Efterställda skulder, minskningar	-274	-388
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	22 516	36 482
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-24 095	-38 081
Betalda utdelningar	-129	-126
Övriga finansiella minskningar i eget kapital	0	0

C. Kassaflöde från finansiering totalt	-1 479	-1 931
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	1 565	2 853
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	4 612	1 758
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	6 177	4 612
Erhållna räntor	2 448	2 135
Betalda räntor	-2 153	-1 838
Justeringar i periodens vinst		
Poster med transaktioner som inte medför betalningar och övriga justeringar		
Nedskrivningar av fordringar	59	61
Orealiserade nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	164	147
Förändring av verkligt värde för handel	196	60
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	-254	142
Förändring av förvaltningsfastigheternas verkliga värde	-1	0
Avskrivningar enligt plan	50	57
Andel av intresseföretagens resultat	1	-2
Övriga	31	-226
Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0	0
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	13	
Justeringar totalt	260	238
Likvida medel		
Kontanta medel*	5 654	4 253
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	523	359
Totalt	6 177	4 612

* Varav kontanta medel i skadeförsäkringsrörelse 10 miljoner euro (6).

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

Milj. e	Fonden för verkligt värde					Eget kapital totalt
	Aktie- kapital	Värdering till verkligt värde	Säkring av kassa- flöde	Övriga fonder	Ackumu- lerade vinstmedel	
Eget kapital 1.1.2011, enligt den gamla principen	428	-6	-6	1 093	868	2 377
Byte av redovisningsprincip IAS 19					-17	-17
Eget kapital 1.1.2011, enligt den nya principen	428	-6	-6	1 093	851	2 359
Periodens totalresultat		-152	16	0	216	80
Effekten av bytet av redovisningsprincip på periodens totalresultat					-8	-8
Vinstutdelning					-126	-126
på A-aktien 0,40 eur/aktie					-100	-100
på K-aktien 0,37 eur/aktie					-25	-25
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument					1	1
Övriga					0	0
Eget kapital 31.12.2011	428	-159	10	1 093	934	2 306

Milj. e	Fonden för verkligt värde					Eget kapital totalt
	Aktie- kapital	Värdering till verkligt värde	Säkring av kassa- flöde	Övriga fonder	Ackumu- lerade vinstmedel	
Eget kapital 1.1.2012	428	-159	10	1 093	934	2 306
Periodens totalresultat		303	13	0	276	592
Vinstutdelning					-129	-129
på A-aktien 0,41 eur/aktie					-103	-103
på K-aktien 0,38 eur/aktie					-26	-26
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument					0	0
Övriga					0	0
Eget kapital 31.12.2012	428	144	23	1 093	1 081	2 769

Uppgifter enligt rörelsesegment

Uppgifterna enligt rörelsesegment har upprättats i enlighet med standarden IFRS 8 Rörelsesegment. Utgångspunkten för standarden är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp. Segmentindelningen och presentationen baserar sig på ledningens rapportering.

Pohjola-koncernen är organiserad i tre rörelsegrenar: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen och Kapitalförvaltningen. Rörelsegrenarna bildar tillsammans med Koncernfunktionerna koncernens rörelsesegment. Pohjola Bank Abp:s styrelse är koncernens högsta verkställande beslutsfattare som tilldelar rörelsesegmenten resurser och utvärderar deras resultat.

Principer för upprättande av segmentrapporteringen

Segmentrapporteringen följer principerna för upprättande av koncernbokslutet. Till segmenten har allokerats de intäkter, kostnader, tillgångar och skulder som direkt anses höra till eller som på goda grunder kan allokeras till respektive rörelsesegment. De intäkter, kostnader, investeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsegrenarna redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernelimineringar mellan segmenten rapporteras i kolumnen för elimineringar. Priserna på de koncerninterna överföringarna baserar sig på marknadspriserna. Som investeringar har redovisats anskaffningsvärdet av immateriella och materiella anläggningstillgångar. Antalet anställda i segmenten är antalet anställda vid utgången av perioden.

Kapitaliseringen av rörelsesegmenten baserar sig på Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys enligt kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till rörelsesegmenten så att Tier 1-kapitaltäckningen är 8 % och den totala kapitaltäckningen 11,5 %.

Bankrörelsen

Pohjolas Bankrörelse erbjuder tjänster för företagens och samfundens finansieringsbehov och ekonomihantering. Bankrörelsens affärsområden är Företagsbanken, Markets och Bankrörelsen i Baltikum.

Företagsbanken tillhandahåller företags- och samfundskunder finansierings- och kassahanteringstjänster samt tjänster för finansiering av utrikeshandeln. Den beviljar krediter, garantier samt finansiering mot fordrings- och objektssäkerhet. Intäkterna härrör främst från kreditgivningens marginaler samt från provisionsintäkter från finansieringsarrangemang och skötsel av betalningsrörelsen.

Till affärsområdet Markets tjänsteutbud hör skuldemissioner, corporate finance-tjänster, custody-, aktie-, valuta-, penningmarknads- och derivatprodukter samt placeringsanalys. Markets utför både kundernas och bankens egna uppdrag på den internationella marknaden. Dessutom är Kapitalmarknaden en aktiv aktör på den internationella derivatmarknaden, på obligationslåneemarknaden för staterna inom euroområdet samt på företagslåneemarknaden. Intäkterna från verksamheten består av nettoprovisionsintäkter samt intäkter från trading-verksamhet.

Bankrörelsen i Baltikum tillhandahåller finansbolagsprodukter i Estland, Lettland och Litauen. Pohjola har etablerat egna kontor i Estland och Lettland. I början av 2013 öppnas ett kontor i Litauen.

Skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrörelsen bedrivs i tre bolag i Finland. Pohjola Försäkring Ab är ett allround-skadebolag, A-Försäkring Ab koncentrerar sig på skadeförsäkring för den yrkesmässiga trafiken och Försäkringsaktiebolaget Europeiska på reseförsäkringar. I Estland bedrivs skadeförsäkringsrörelse av Seesam Insurance AS som har filialer i Lettland och Litauen. Pohjola Hälsa Ab fusionerades med Excenta Oy 1.1.2012. Bolaget fortsätter under namnet Pohjola Hälsa Ab och det erbjuder kunderna lösningar för strategisk ledning av välbefinnande i arbetet.

Till skadeförsäkringssegmentet hör också Omasairaala Oy som inleder sin egentliga verksamhet i början av 2013.

Till Skadeförsäkringsrörelsens produkter hör skadeförsäkringar som säljs till företags- och privatkunder. Servicenätet i Finland säljer också OP-Pohjola-gruppens liv- och pensionsförsäkringar och Ilmarinens arbetspensionsförsäkringar till företag samt sköter Suomi-bolagets och Ilmarinens kundbetjäning. Dessutom erhålls provisionsintäkter från skötseln av vissa lagstadgade avgifter och riskhanteringstjänsterna.

Skadeförsäkringens resultat före skatt utgörs av det försäkringstekniska bidraget, intäkterna från placeringsverksamheten samt övriga intäkter och kostnader. Det försäkringstekniska bidraget fås genom att man drar av ersättnings- och driftskostnaderna från premieintäkterna. Den viktigaste lönsamhetsmätaren är totalkostnadsprocenten som anger ersättnings- och driftskostnaderna i relation till premieintäkterna. Syftet med skadeförsäkringens placeringsverksamhet är att placera de tillgångar som utgör täckning för de försäkringstekniska avsättningarna och det egna kapitalet tryggt, räntabelt och med en tillräcklig spridning av riskerna.

Kapitalförvaltningen

Pohjola Kapitalförvaltning består av Pohjola Kapitalförvaltning Ab, Pohjola Asset Management Execution Services Oy, Pohjola Kiinteistösihtous Oy och intresseföretaget Access Capital Partners Group SA.

Pohjola Kapitalförvaltning tillhandahåller kapitalförvaltningstjänster på basis av diskretionär portföljförvaltning och konsultativ portföljförvaltning för finländska institutionella kunder och förmögna privatpersoner. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-Fondbolagets fonder i huvudsak koncentrerats till Pohjola Kapitalförvaltning. Utöver den omfattande egna portföljförvaltningen har Pohjola Kapitalförvaltning cirka 30 internationella samarbetsparter som tillhandahåller fonder för såväl institutionella kunders som private-kunders behov.

Pohjola Kiinteistösihtous har koncentrerat sig på att placera i fastigheter i Finland och på att välja fastighetskapitalfonder på den internationella marknaden.

Affärsområdets intäkter består till största delen av kapitalförvaltningsprovisioner.

Koncernfunktionerna

Till Koncernfunktionerna har de funktioner som stöder koncernen och dess affärsrörelse koncentrerats. Funktionerna är Ekonomi och finansiering, Riskhantering, Personaltjänster och Kommunikation.

Koncernfunktionerna ansvarar för finansieringen av OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker och Pohjola-koncernen samt för hanteringen av deras likviditet. De ansvarar också för gruppens partikapitalanskaffning.

De intäkter, kostnader, placeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsesegmenten redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernens skatter allokteras helt och hållet till koncernfunktionerna.

Elimineringar

Elimineringarna mellan affärsrörelserna redovisas i kolumnen för elimineringar.

Uppgifter enligt rörelsesegment

2012, milj. e	Bank- rörelsen	Skade- försäkringen	Kapital- förvaltningen	Koncern- funktionerna	Elimi- neringar	Koncernen totalt
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum	199					199
Markets	31					31
Övrig rörelse		-8	3	36	2	33
Totalt	230	-8	3	36	2	263
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	96	23	60	-2	-8	169
Nettointäkter från handel	72	0	0	1	5	79
Nettointäkter från placeringsverksamhet	2		0	11		13
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar		367				367

Placeringar		115			0	115
Övriga		-45				-45
Totalt		438			0	438
Övriga rörelseintäkter	19	5	2	18	-7	37
Intäkter totalt	418	458	65	65	-7	998
Personalkostnader	62	135	19	14		230
ICT-kostnader	27	51	3	6	1	87
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp		21	2			24
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	15	9	1	1		27
Övriga kostnader	37	150	8	13	-8	200
Kostnader totalt	142	366	33	34	-7	567
Resultat före nedskrivningar av fordringar	277	92	32	31	0	431
Nedskrivningar av fordringar	54			3		57
Andel av intresseföretagens resultat		0	0		0	1
Resultat före skatt	222	92	32	28	0	374
Förändring i fonden för verkligt värde	6	191	0	222	-1	418
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner	-8	-1	0	-3		-12
Totalresultat före skatt	220	282	32	247	-1	780

2011, milj. e	Bank- rörelsen	Skade- försäkringen	Kapital- förvaltningen	Koncern- funktionerna	Elimi- neringar	Koncernen totalt
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum	180					180
Markets	58					58
Övrig rörelse		-2	3	35	2	38
Totalt	238	-2	3	35	2	276
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	97	20	50	-2	-4	161
Nettointäkter från handel	18		0	3	4	26
Nettointäkter från placeringsverksamhet	5	0	0	18		23
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar		332				332
Placeringar		36			-3	32
Övriga		-46				-46
Totalt		321			-3	318
Övriga rörelseintäkter	25	5	2	13	-5	41
Intäkter totalt	384	344	56	67	-6	843
Personalkostnader	56	125	18	13		212

ICT-kostnader	26	46	2	6	0	81
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp		21	2			24
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	21	10	1	1		33
Övriga kostnader	32	133	7	11	-6	177
Kostnader totalt	135	336	31	31	-6	527
Resultat före nedskrivningar av fordringar	248	8	25	36	0	316
Nedskrivningar av fordringar	49			11		60
Andel av intresseföretagens resultat		0	2		0	2
Resultat före skatt	199	8	27	24	0	258
Förändring i fonden för verkligt värde	-10	-47	0	-122	-1	-180
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner	-7	-1	0	-2		-10
Totalresultat före skatt	182	-40	27	-100	-1	68

31.12.2012, milj. e	Bank- rörelsen	Skade- försäkringen	Kapital- förvaltningen	Koncern- funktionerna	Elimi- neringar	Koncernen totalt
Fordringar på kunder	13 723			286	-169	13 839
Fordringar på kreditinstitut	433	5	3	14 037	-19	14 458
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	360			-104		256
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse		3 627			-104	3 523
Placeringstillgångar	457	16	23	4 943	-9	5 431
Investeringar i intresseföretag		2	24			26
Övriga tillgångar	4 681	773	127	1 585	-77	7 090
Tillgångar totalt	19 653	4 423	178	20 748	-378	44 623
Skulder till kunder	6 786			4 055	-66	10 775
Skulder till kreditinstitut	1 225			4 784	-169	5 840
Skulder för skadeförsäkringsrörelse		2 595			-3	2 592
Skuldebrev emitterade till allmänheten				13 817	-48	13 769
Efterställda skulder		50		1 225		1 275
Övriga skulder	5 573	124	12	1 985	-91	7 602
Skulder totalt	13 583	2 769	12	25 867	-377	41 854
Eget kapital						2 769
 Antal anställda	745	2 384	153	123		3 404
Investeringar, milj. e	19	22	1	2		43

31.12.2011, milj. e	Bank- rörelsen	Skade- försäkringen	Kapital- förvaltningen	Koncern- funktionerna	Elimi- neringar	Koncernen totalt
Fordringar på kunder	12 627			207	-132	12 701
Fordringar på kreditinstitut	363	0	3	11 261	-13	11 614
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	250			-67		183
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse		3 352			-97	3 256
Placeringstillgångar	281	16	28	7 026	-11	7 341
Investeringar i intresseföretag		2	25			27
Övriga tillgångar	3 850	780	115	1 297	-53	5 988
Tillgångar totalt	17 371	4 150	171	19 723	-306	41 111
Skulder till kunder	3 084			4 989	-48	8 025
Skulder till kreditinstitut	924			5 143	-132	5 935
Skulder för skadeförsäkringsrörelse		2 543			-36	2 508
Skuldebrev emitterade till allmänheten				15 202	-23	15 179
Efterställda skulder		50		1 005	-5	1 050
Övriga skulder	4 252	69	14	1 834	-61	6 107
Skulder totalt	8 261	2 662	14	28 173	-305	38 804
Eget kapital						2 306
 Antal anställda	748	2 355	149	129		3 380
Investeringar, milj. e	12	20	1	1		33

Noter för koncernbokslutet

Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut

Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering

Not 3. Byte av redovisningsprincip

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Ränteintäkter och -kostnader

Not 5. Nedskrivningar av fordringar

Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

Not 7. Provisionsintäkter och -kostnader

Not 8. Nettointäkter från handel

Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Not 10. Övriga rörelseintäkter

Not 11. Personalkostnader

Not 12. Övriga administrationskostnader

Not 13. Övriga rörelsekostnader

Not 14. Inkomstskatt

Not 15. Resultat per aktie

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Kontanta medel

Not 17. Fordringar på kreditinstitut

Not 18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Not 19. Derivatinstrument

Not 20. Fordringar på kunder

Not 21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse

Not 22. Investeringsstillgångar

Not 23. Omklassificerade skuldebrev

Not 24. Investeringar i intresseföretag

Not 25. Immateriella tillgångar

Not 26. Materiella tillgångar

Not 27. Övriga tillgångar

Not 28. Skattefordringar

Not 29. Skulder till kreditinstitut

Not 30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Not 31. Derivatinstrument

Not 32. Skulder till kunder

Not 33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse

Not 34. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Not 35. Avsättningar och övriga skulder

Not 36. Skatteskulder

Not 37. Efterställda skulder

Not 38. Eget kapital

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 39. Tillgångar och nedskrivningar av sådana under räkenskapsperioden
 Not 40. Fördelningen av nedskrivningar per riskslag
 Not 41. Åtaganden
 Not 42. Åtaganden sektorvis
 Not 43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
 Not 44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar
 Not 45. Företagsexponeringar branschvis
 Not 46. Företagsexponeringar per ratingklass
 Not 47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden
 Not 48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass
 Not 49. Den sekundära länderrisken per länderriskgrupp exkl. Finland
 Not 50. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag
 Not 51. Kapitalanskaffningens struktur
 Not 52. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid
 Not 53. Likviditetsreserven
 Not 54. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning
 Not 55. Marknadsriskens känslighetsanalys
 Not 56. Aktierisk
 Not 57. Fastighetsrisk
 INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III
 Not 58. Kapitalbas
 Not 59. Kapitalkravet
 Not 60. Nyckeltal för kapitaltäckningen
 Not 61. Exponeringarnas totala belopp enligt exponeringsklasser

Not 62. Exponeringarnas geografiska fördelning enligt exponeringsklasser
 Not 63. Exponeringarnas återstående löptid enligt exponeringsklasser
 Not 64. Företagsexponeringar branschvis
 Not 65. Exponeringar enligt riskvikt enligt schablonmetoden för kreditrisken före och efter kreditriskreducering
 Not 66. Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)
 Not 67. Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)
 Not 68. Aktieexponeringar enligt rating- och PD-klasser (IRBA)
 Not 69. Förväntade förluster och realiserade nedskrivningar
 Not 70. Aktieexponeringar, förenklad metod
 Not 71. Säkerheter som utnyttjats i kapitaltäckningsanalysen
 Not 72. Derivatinstrument och motpartsrisken
 Not 73. Positioner i värdepapperisering
 SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION
 Not 74. Risktäckningskapacitet
 Not 75. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet
 Not 76. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning
 Not 77. Storskadeutvecklingen
 Not 78. Försäkringsrörelsens lönsamhet
 Not 79. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär
 Not 80. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden
 Not 81. Placeringsverksamhetens riskposition
 Not 82. Känslighetsanalys av placeringsriskerna
 Not 83. Ränterisk
 Not 84. Valutarisk
 Not 85. Motpartsrisk

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 86. Klassificering i balansräkningen
 Not 87. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
 Not 88. Ställda säkerheter
 Not 89. Erhållna finansiella säkerheter

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 90. Åtaganden utanför balansräkningen
 Not 91. Derivatinstrument
 Not 92. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar
 Not 93. Operationella leasingavtal
 Not 94. Kapitalförvaltning
 Not 95. Innehav i andra företag

ÖVRIGA NOTER

Not 96. Närståendetransaktioner

Not 97. Rörliga ersättningar

Not 98. Händelser efter balansdagen

Noter för koncernbokslutet

Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut

1. Allmänt

Pohjola är den ledande skadeförsäkraren och institutionella kapitalförvaltaren samt en av de ledande företagsbankerna i Finland. Pohjola har en etablerad och bred kundkår som består av företag och institutioner till vilka Pohjola erbjuder ett vältäckande urval av bank-, skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningstjänster. Dessutom tillhandahåller Pohjola skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsprodukter och -tjänster för privatkunder. Pohjola fungerar också som centralbank för OP-Pohjola-gruppens andelsbanker.

Pohjola har fyra rörelsesegment: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna. Bankrörelsen erbjuder företag och institutioner internationella finansierings-, placerings- och betalningsrörelsetjänster. Skadeförsäkringen erbjuder företags- och privatkunderna både lagstadgade och frivilliga skadeförsäkringar. Kapitalförvaltningen svarar för OP-Pohjola-gruppens största institutionella kunders och privatkunders kapitalförvaltning. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-fonder koncentrerats till Kapitalförvaltningen. Utöver de här tre rörelsesegmenten presenteras resultatet för centralbanksrörelsen och treasury samt de administrativa funktionerna i Koncernfunktionerna.

Pohjola Bank Abp hör till OP-Pohjola-gruppen, som består av 196 andelsbanker och deras centralinstitut OP-Pohjola anl och dess dotterföretag. OP-Pohjola-gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kotipankki Oyj, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Pohjola anl:s medlemsandelsbanker.

Aktierna i Pohjola Bank Abp noteras på NASDAQ OMX Helsingfors Ab.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP-Pohjola anl i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP-Pohjola anl rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors. Pohjolas registrerade postadress är PB 308, 00013 Pohjola. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor.

Pohjolas moderbolag är OP-Pohjola anl och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP-Pohjola anl:s koncernbokslut.

En kopia av OP-Pohjola anl:s bokslut kan fås av bolaget på adressen Vääksyvägen 4, 00510 Helsingfors. OP-Pohjola-gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor.

Pohjolas styrelse godkände att bokslutet offentliggörs 6.2.2013.

1.1 Grund för upprättande av bokslutet

Koncernbokslutet har upprättats enligt internationella IFRS-standarder (International Financial Reporting Standards). Vid upprättandet av bokslutet iakttas de IAS- och IFRS-standarder samt de SIC- och IFRIC-tolkningar, som gällde

31.12.2012. Med de internationella redovisningsstandarderna avses de standarder och tolkningar som har antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002.

Pohjola började 2012 tillämpa följande IFRS-standarder, tolkningar och optioner:

OP-Pohjola-gruppen beslöt att frivilligt från början av 2012 upphöra med att tillämpa den s.k. korridormetoden vid redovisningen av aktuariella vinster och förluster från förmånsbestämda pensionsplaner. Enligt den redovisningsprincip enligt IAS 19 som nu tagits i bruk ska aktuariella vinster och förluster bokföras i övrigt totalresultat för den period som de uppkommit. Då aktuariella vinster och förluster bokförs i övrigt totalresultat, överförs de här vinsterna och förlusterna inte längre via resultaträkningen under senare perioder. Den här ändringen har behandlats mer detaljerat nedan i not 3 Byte av redovisningsprincip.

Följande tillämpade standarder har inte inverkat väsentligt på Pohjola-koncernens bokslut:

- Ändrad IAS 12 Inkomstskatter (i kraft 1.1.2012).
- Ändrad IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar: "Överföringar av finansiella tillgångar" (i kraft 1.1.2012).

Pohjola-koncernens bokslut är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas, säkringsobjekt vid säkring av verkligt värde, derivatinstrument som säkringsredovisning tillämpas på, förvaltningsfastigheter och som skuld klassificerad aktiebonus, vilka är värderade till verkligt värde.

Uppgifterna i bokslutet anges i miljoner euro.

Pohjola-koncernen presenterar i enlighet med Finansinspektionens standard 4.5 information om kapitaltäckning enligt Pelare 3 som en del av bokslutet och i tillämpliga delar i verksamhetsberättelsen.

1.2 Användningen av bedömningar

Upprättandet av bokslutet enligt IFRS-standarderna förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna. De redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och övervägning behandlas detaljerat nedan i avsnittet "Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna".

1.3 Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår moderbolaget, Pohjola Bank Abp, och dotterföretag, i vilka moderbolaget antingen direkt eller indirekt innehar mer än 50 procent av det röstetal som aktiestocken medför eller i vilka moderbolaget annars har bestämmande inflytande. Med bestämmande inflytande avses rätten att bestämma över principerna för ett annat bolags ekonomi och affärsrörelse för att dra nytta av dess verksamhet. Koncerninterna aktieinnehav har eliminerats enligt förvärvsmetoden. Det vederlag som getts och de tillgångar och övertagna skuldåtaganden i ett förvärvat bolag som kan särskiljas har värderats till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Den andel av anskaffningsvärdet som överskrider nettotillgångarna redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet är mindre än det verkliga värdet av nettotillgångarna, intäktsförs skillnaden omedelbart.

Utgifter i anslutning till förvärv kostnadsförs. En eventuell tilläggsköpesumma värderas till verkligt värde och klassificeras antingen som skuld eller eget kapital. En tilläggsköpesumma som klassificerats som skuld värderas till verkligt värde via resultaträkningen på rapportperiodens slutdag.

Intresseföretag där Pohjola innehar 20–50 procent av det röstetal som aktiestocken medför och i vilka Pohjola har betydande inflytande, men inte bestämmande inflytande, konsolideras i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden.

Ömsesidiga fastighetsbolag konsolideras som sådana gemensamma tillgångar som avses i standarden IAS 31 enligt proportionen hos innehavet.

Dotterföretag eller intresseföretag som förvärvats under räkenskapsperioden konsolideras i koncernbokslutet från den tidpunkt då koncernen har fått bestämmande inflytande eller betydande inflytande och företag som avyttrats konsolideras på motsvarande sätt tills det bestämmande inflytandet eller det betydande inflytandet upphör.

Koncernens interna transaktioner, fordringar, skulder och vinstutdelningar elimineras då koncernbokslutet upprättas.

1.3.1 Innehav utan bestämmande inflytande

Fördelningen av räkenskapsperiodens resultat mellan moderföretagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande presenteras i resultaträkningen och fördelningen av totalresultatet presenteras i den separata rapporten över totalresultat.

Räkenskapsperiodens resultat och totalresultatet hänförs till innehav utan bestämmande inflytande också i de fall där det leder till att innehavet utan bestämmande inflytande blir negativt. Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande presenteras i balansräkningen som en del av det egna kapitalet.

Innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till det objekt som förvärvas kan värderas till antingen det verkliga värdet eller som en relativ andel av nettotillgångarna hos det objekt som förvärvas. Värderingsprincipen fastställs separat för varje förvärv.

1.4 Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet upprättas i euro, som är den funktionella valutan och rapportvalutan för koncernens moderbolag. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs. På bokslutsdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på bokslutsdagen. Icke-monetära balansposter som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från handel.

Utländska dotterföretags resultaträkningar med annan funktionell valuta än euro omräknas till euro enligt räkenskapsperiodens medelkurs och balansräkningarna till kurserna på bokslutsdagen. De resulterande kursdifferenserna tas upp som omräkningsdifferens i övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Omräkningsdifferenserna från de poster av eget kapital som uppkommit efter att anskaffningsvärdet för utländska dotterföretag eliminerats efter förvärvet bokförs i övrigt totalresultat. Då ett dotterföretag säljs, bokförs de omräkningsdifferenser som uppkommit i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten eller -förlusten.

1.5 Finansiella instrument:

1.5.1 Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det penningbelopp som en tillgångspost kan omsättas till eller som en skuld kan betalas med mellan parter som är informerade om omständigheterna, villiga att genomföra transaktionen och oberoende av varandra.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid balanstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas

bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart. Den operativiserade andelen intäktsförs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden. Beloppet av olikvida finansiella tillgångar är obetydligt i balansräkningen.

1.5.2 Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

- en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö,
- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet,
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital,
- en gäldenärs avtalsbrott,
- en eftergift som beviljats en gäldenär,
- en nedskrivning som bokförts tidigare,
- den aktiva marknaden för ett finansiellt instrument har upphört.

För egetkapitalinstruments del är en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektiva belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

1.5.3 Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet tas trots avtalet upp i den ursprungliga balansposten.

1.5.4 Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen och givna lån redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas inte, om det inte finns en lagstadgad grund för att kvitta dem och om avsikten är att inte utnyttja kvittningsmöjligheten.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförts till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförts i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

1.5.4.1 Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Balansposter som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, derivatinstrument som innehas för handel samt finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen bokförs vid första redovisningstillfället i verkligt värde och transaktionsutgifterna bokförs som kostnader i resultaträkningen.

1.5.4.1.1 Finansiella tillgångar och skulder för handel samt derivatinstrument

Som tillgångar som innehas för handel kategoriseras skuldebrev, aktier och andelar som har förvärvats i syfte att dra nytta av förändringar i marknadspriserna på kort sikt. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning). Som instrument som innehas för handel behandlas derivat som inte är identifierade och effektiva säkringsinstrument eller garantiavtal.

Tillgångarna och skulderna för handel samt derivatinstrumenten värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, räntetäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

1.5.4.1.2 Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana. Sådana finansiella tillgångar värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, räntetäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån. De administreras i enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper och resultatet av dem värderas till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde. Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

Till kategorin finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen hör också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat.

1.5.4.2 Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad.

Fordringar som ansluter sig till försäkringsavtal, avtal om skötsel av ersättningar och försäljning av placeringar redovisas under den här klassen. I koncernbalansräkningen redovisas sådana finansiella tillgångar som fordringar på kunder, kreditinstitut och finansiella institut eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet.

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. Nedskrivningar beräknas individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas nedskrivningar gruppvis.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att kundens betalningsförmåga försvagats efter det fordran ursprungligen bokfördes i balansräkningen. Värdet av en fordran har försämrats om det inkommande kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerhetens verkliga värde – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och kreditens obetalda räntor. Det inkommande kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Som nedskrivning bokförs differensen mellan kreditens bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet. Som nedskrivning av skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

För granskningen av gruppvisa nedskrivningar kategoriseras fordringarna i kreditklasser enligt kreditrisk. För varje kreditklass bokförs en gruppvis nedskrivning som baserar sig på en erfarenhetsbaserad genomsnittlig uppskattning av beloppet av framtida förluster och sannolikheten för dem.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens kreditklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av fordringar. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktas föras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

1.5.4.3 Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare behandlas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre

återvinningsvärdet av kassaflödet.

Om investeringar säljs ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall före förfallodagen, med de undantag som nämns i standarden, måste alla investeringar i ifrågavarande klass överföras till klassen värdepapper som kan säljas och i den här klassen får man inte under de två följande åren kategorisera värdepapper som hålls till förfall.

1.5.4.4 Finansiella tillgångar som kan säljas

Som finansiella tillgångar som kan säljas kategoriseras finansiella tillgångar som inte är derivat och som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar men som kanske säljs före förfallodagen. Finansiella tillgångar som kan säljas består av skuldebrev samt aktier och andelar.

Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen. Värdeförändringar bokförs i övrigt totalresultat, varifrån de bokförs i resultaträkningen tillsammans med realisationsvinsten eller realisationsförlusten, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen eller då det finns objektiva belägg för att dess värde har sjunkit.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens rating eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde. Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat.

Ränteintäkter från finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen i posten "Räntenetto" och utdelningar i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet", i fråga om skadeförsäkringen redovisas båda i posten "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse".

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets uppskattade löptid.

1.5.5 Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

1.5.6 Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Övriga finansiella skulder är insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder. Övriga finansiella skulder bokförs i balansräkningen på likviddagen och behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet efter det de ursprungligen bokförts.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets löptid.

1.5.7 Derivatinstrument

Derivatinstrumenten kategoriseras som säkrande derivat och derivat som innehas för handel och de består av räntederivat, valutaderivat, aktiederivat, råvaruderivat och kreditderivat. Derivaten värderas alltid till verkligt värde.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer, enligt vilka ett finansiellt instrument kan definieras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernen tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prISRISKEN enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt värde skyddas mot förändringar i det

verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Kontrakten kan inte i bokföringen behandlas i enlighet med reglerna för säkringsredovisning, om det säkringsförhållande mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten som krävs enligt IAS 39 inte uppfyller kriterierna i standarden. Koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp har derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

1.5.7.1 Derivat som innehas för handel

Differensen mellan erhållna och betalda räntor på derivatinstrument som innehas för handel upptas bland räntorna, och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i övriga tillgångar och övriga skulder. Värdeförändringar i derivat som innehas för handel bokförs på resultatposten "Nettointäkter från handel" eller "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse". Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen redovisas som tillgångar i posten "Derivatinstrument, tillgångar" eller "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" och de negativa i posten "Derivatinstrument, skulder" eller "Skulder för skadeförsäkringsrörelse".

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån avskiljs från värdavtalet och värderas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och säkringsinstrumenten bokförs bland Räntenetto.

1.5.8 Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentation innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80-125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

1.5.8.1 Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränteswappar samt ränte- och valutaswappar. Säkringen av aktie- och valutarisken gäller skadeförsäkringens aktiefondsplaceringar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs.

I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet bland Räntenetto med undantag av värdeförändringar i fondplaceringar och deras säkringsinstrument bland Skadeförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas, vilka bokförs bland Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse.

1.5.8.2 Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Som säkringsinstrument används bl.a. ränteswappar.

Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringsandel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

1.6 Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter eller värdestegring. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning används av ägarföretaget eller dess personal. Den andel som används av ägarföretaget eller dess personal räknas dock inte som förvaltningsfastighet då andelen kan säljas separat. I koncernbalansräkningen redovisas förvaltningsfastigheterna som investeringstillgångar eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Förvaltningsfastigheterna redovisas första gången i balansräkningen till anskaffningsvärdet, medräknat transaktionsutgifterna. Efter den första redovisningen värderas de till verkligt värde. Också förvaltningsfastigheter som är under byggnad värderas till verkligt värde förutsatt att det verkliga värdet kan bestämmas tillförlitligt. Förändringarna i det verkliga värdet bokförs i resultaträkningen på antingen nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse eller nettointäkter från placeringsverksamhet.

Om ingen jämförbar marknadsinformation om realiserade köpesummor för förvaltningsfastigheter finns att få, används som grund för bestämningen av verkligt värde på affärs-, kontors- och industrifastigheter avkastningskalkylering och interna kalkylmodeller som baserar sig på objektvis nettoavkastning. Vid kalkyleringen av avkastningsvärdet används såväl gruppintern som gruppextern information. Objektets nettointäkt bildas av differensen mellan hyresintäkter och underhållskostnader, och den baseras på avkastningen från gällande hyresavtal eller, om gällande hyresavtal inte finns, på marknadshyror. De kostnader som dras av från intäkterna baseras främst på realiserade kostnader. Vid kalkyleringen beaktas också ett antagande om objektets underutnyttjande. För beräkningen av avkastningsvärdet skaffas information om marknadshyror och kostnadsnivåer från såväl gruppens egen expertis som externa källor. Avkastningskraven på förvaltningsfastigheter bestäms enligt objektets syfte, läge och skick/tidsenlighet. Kraven baserar sig på marknadsinformation från KTI Kiinteistötieto Oy.

Det verkliga värdet av bostäder och markområden bedöms i huvudsak enligt affärsvärdesmetoden på basis av realiserade köpesummor för motsvarande objekt och Pohjola-koncernens interna expertis. I värdet på obebyggda tomter beaktas planläggnings- och marknadsläget vid värderingstidpunkten. Det verkliga värdet på de viktigaste objekten baserar sig på värderingsinstrument som upprättats av externa AFV-auktoriserade värderare. Externa värderare använder en kassaflödesanalys som bas för sina värderingar.

1.7 Immateriella tillgångar

1.7.1 Goodwill

Den goodwill som uppkommer vid rörelseförvärv efter 1.1.2010 redovisas i det belopp, med vilket det vederlag som getts, det verkliga värdet av innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till föremålet för förvärvet och det tidigare innehavet sammanlagt överstiger koncernens andel av det verkliga värdet av den nettoförmögenhet som förvärvats.

Vid förvärv som skett 1.1.2004–31.12.2009 motsvarar goodwill motsvarar den andel av anskaffningsvärdet som överstiger koncernens andel av det verkliga värdet till nettobelopp vid förvärvstidpunkten för tillgångar, skulder och eventalförpliktelser som kan särskiljas.

Goodwillen provas årligen med hänsyn till ett eventuellt nedskrivningsbehov och värderas enligt det ursprungliga anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade nedskrivningar. För nedskrivningsprövningen allokeras goodwill till enheter med kassaflöde, som utgörs av antingen rörelsesegment eller delar av dem.

1.7.2 Kundrelationer

De kundrelationer som förvärvats genom rörelseförvärv och som kan särskiljas värderas vid förvärvet till verkligt värde. Den immateriella tillgång som uppkommer av kundrelationerna avskrivs med linjära avskrivningar som kostnader inom den uppskattade nyttjandetiden. Nyttjandetiden för kundrelationer som Pohjola-koncernen förvärvat uppskattas till 10–13 år. Värdet av kundrelationerna provas vid behov med hänsyn till om ett nedskrivningsbehov föreligger.

1.7.3 Varumärken

De varumärken som kan särskiljas och som förvärvats genom rörelseförvärv värderas vid förvärvet till verkligt värde. De här varumärkenas nyttjandetid har uppskattats till obegränsad, eftersom de inverkar på ackumuleringen av kassaflödet under en ospecificerad tid. Värdet på varumärken provas årligen med hänsyn till om ett nedskrivningsbehov föreligger.

1.7.4 Aktiverade anskaffningsvärden för försäkringsavtal

I dotterbolagen i utlandet aktiveras en del kostnader som hänför sig till anskaffningen av nya försäkringsavtal eller förnyandet av gällande avtal. De aktiverade kostnaderna avskrivs med linjära avskrivningar under avtalens nyttjandetid, som är en försäkringsperiod. De immateriella tillgångarna prövas årligen i samband med förlustprövningen av skulden.

1.7.5 Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–10 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut och vid behov prövas om ett behov av nedskrivning av tillgångarnas värde föreligger.

Utgifterna för utveckling av ADB-program och -tillgångar redovisas som immateriella tillgångar då beloppet av dem kan utredas tillförlitligt och de genererar ekonomisk nytta i framtiden. En tillgång avskrivs från det att den är färdig att användas. Avskrivningstiden är i regel 3–10 år. Behovet av nedskrivningar av tillgångar som ännu inte är färdiga att användas prövas årligen.

1.8 Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar.

Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	20–50 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
ADB-utrustning	3–5 år
Bilar	5–6 år
Övriga materiella tillgångar	3–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

1.8.1 Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

I samband med varje bokslut bedöms om det finns tecken på ett nedskrivningsbehov av tillgången. Om det finns sådana tecken, uppskattas återvinningsvärdet för ifrågavarande tillgångspost. Oberoende av om sådana tecken finns eller inte, uppskattas återvinningsvärdet årligen för tillgångar i arbete, goodwill och sådana immateriella tillgångar, vilkas nyttjandetid är obegränsad (varumärken). Om en tillgångsposts bokförda värde är större än det återvinningsvärde som uppskattats i framtiden, bokförs överskottet som en kostnad.

Återvinningsvärdet utgörs av det verkliga värdet av tillgångsposten med avdrag för de utgifter som följer av försäljningen (nettoförsäljningspriset) eller bruksvärdet, om det är högre. Strävan är att bestämma återvinningsvärdet via nettoförsäljningspriset på en tillgångspost. Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris, fastställs bruksvärdet för tillgångsposten. Bruksvärdet utgörs av nuvärdet av det framtida kassaflöde som tillgångsposten förväntas ge upphov till. Som diskonteringsränta används den ränta som fastställts före skatt och som beskriver marknadens uppfattning av penningarnas tidsvärde och de särskilda risker som ansluter sig till tillgångsposten. Nedskrivningsbehovet hos de tillgångsposter som enligt det som nämnts ovan har prövats årligen bestäms alltid via en kalkylering av bruksvärdet.

Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris för tillgångsposten och om tillgångsposten inte ger upphov till ett självständigt kassaflöde som är oberoende av andra tillgångsposter, fastställs nedskrivningsbehovet via den enhet, dvs.

den rörelsegren eller ett företag som hör till rörelsegrenen, som genererar kassaflödet och till vilken tillgångsposten hör. I så fall jämförs de bokförda värdena av de tillgångsposter som hör till enheten med hela återvinningsvärdet av den enhet som ger upphov till kassaflöde.

En nedskrivning återförs, om en förändring har inträffat i omständigheterna och återvinningsvärdet har förändrats från tidpunkten för bokföringen av nedskrivningen. En nedskrivning återförs inte till ett belopp som är större än vad tillgångens bokförda värde skulle vara om nedskrivningen inte hade gjorts. Nedskrivningar som gjorts av goodwill återförs under inga omständigheter.

1.9 Leasingavtal

Leasingavtalen kategoriseras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt affärstransaktionens faktiska innebörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalen kategoriseras vid den tidpunkt då avtalet ingås.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal tas upp i balansräkningen som fordringar på kunder. En fordran bokförs till det belopp som är lika stort som leasingavtalets nettoinvestering. Den finansiella intäkt som avtalet ger bokförs bland räntetäkter så att leasegivaren får en jämn förräntning på den utestående nettoinvesteringen för respektive räkenskapsperiod.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och motsvarande finansiella leasingsskuld bland övriga skulder. Leasade tillgångar tas enligt avtalets begynnelsestartpunkt upp som tillgångar i balansräkningen och som skulder till ett belopp som är lika stort som den leasade tillgångens verkliga värde eller det lägre nuvärdet av minimileasingavgifterna. Avskrivningar av tillgångar som bokförts bland materiella tillgångar görs under nyttjandetiden eller den kortare leasingperioden. Räntorna bokförs som räntekostnader så att varje räkenskapsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den skuld som återstår under respektive räkenskapsperiod.

Tillgångar som leasats med operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och leasingintäkterna bokförs som jämna poster under leasingperioden. Leasingavgifter för tillgångar som leasats tas upp som kostnader i resultaträkningen i jämnstora poster under leasingperioden.

1.10 Ersättningar till anställda

1.10.1 Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda i Pohjolas koncernföretag sköts antingen av pensionskassan OP-Eläkekassa eller med försäkringar som tecknats i ett försäkringsbolag. Vissa företag i Pohjola-koncernen har arrangerat ett tilläggspensionsskydd för sina arbetstagare via antingen pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätio eller ett försäkringsbolag.

Inom koncernen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. De pensionsplaner som sköts av OP-Eläkekassa betraktas som förmånsbestämda till den del som medel fonderats för invalidpensioner och ålderspensioner. De pensionsplaner som sköts av ett försäkringsbolag kan vara antingen förmåns- eller avgiftsbestämda. Pensionsplanerna i OP-Eläkesäätio är helt och hållet förmånsbestämda.

Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten "Personalkostnader". Försäkringspremierna för de avgiftsbestämda pensionsplanerna betalas till försäkringsbolaget och bokförs som kostnad för den räkenskapsperiod som debiteringen gäller. I de avgiftsbestämda pensionsplanerna finns inga andra betalningsskyldigheter.

De förmånsbestämda planerna i försäkringsbolag, OP-Eläkekassa och OP-Eläkesäätio finansieras med avgifter som grundar sig på aktuariella kalkyler.

I förmånsbestämda pensionsplaner tas som tillgångspost upp nuvärdet av de förpliktelser som föranleds av planen på bokslutsdagen minskat med det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna.

Skyldigheterna för de förmånsbestämda pensionsplanerna har räknats skilt för respektive plan. Beräkningen har gjorts med metoden Projected Unit Credit Method. Pensionsutgifterna bokförs som kostnader för personernas anställningstid på basis av beräkningar av behöriga aktuarier. Den diskonteringsränta som använts vid beräkningen av nuvärdet av

pensionsförpliktelsen har bestämts på basis av marknadsavkastningen på rapporteringsperiodens slutdag för högklassiga obligationslån som företag emitterat.

Aktuariella vinster och förluster bokförs i övrigt totalresultat för den period som de uppkommit. Då aktuariella vinster och förluster bokförs i övrigt totalresultat, överförs de här vinsterna och förlusterna inte längre via resultaträkningen under senare perioder.

Åtstramningar av pensionsplaner bokförs vid transaktionstidpunkten.

1.10.2 Aktierelaterade ersättningar till anställda

Koncernen har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning delvis i form av A-aktier i Pohjola Bank Abp och delvis i kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänande- och bindingsperioden. De här ersättningssystemen redovisas beroende på betalningssättet antingen som transaktioner bland aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument eller bland aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter.

De aktierelaterade ersättningar till anställda som regleras med egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde vid den tidpunkt då de beviljas. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och ökning av det egna kapitalet för den period då de uppkommit. De aktierelaterade ersättningar som betalas ut i pengar och den skuld som motsvarar dem värderas till verkligt värde vid slutet av respektive period. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Det uppskattade beloppet av de aktier som kommer att delas ut granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigering görs bland eget kapital och upplupna kostnader.

Nyckelpersoners aktieinnehav i dotterföretag har på basis av villkoren i delägaravtalen kategoriserats som skuld i enlighet med IFRS 2 i koncernbokslutet. Den andel av vinstutdelningen som motsvarar skulden har behandlats som personalkostnader. De här ersättningssystemen som baserar sig på ägande har lagts ner.

1.11 Försäkringsrörelsens tillgångar och skulder

1.11.1 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen

För kategoriseringen av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen redogörs i avsnittet Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning.

1.11.2 Kategorisering och indelning av avtal som försäkringsbolag beviljat

Försäkringsavtal är avtal med vilka man på det sätt som definierats i standarden IFRS 4 överför en betydande försäkringsrisk från avtalets innehavare till försäkringsbolaget. Övriga avtal, som bolaget får bevilja med stöd av sitt verksamhetstillstånd, är placeringsavtal. Om en betydande försäkringsrisk inte hänför sig till ett avtal vid bokslutstidpunkten, men avtalets innehavare har rätt att ändra avtalet så att en betydande försäkringsrisk överförs på bolaget genom avtalet, klassificeras avtalet som ett försäkringsavtal. Nästan alla avtal som skadeförsäkringsbolagen beviljat är försäkringsavtal.

Försäkringsavtalen delas enligt avtalens risker in i grupper så att avtalens risker är homogena i varje grupp. Vid indelningen av skadeförsäkringsavtal beaktas dessutom försäkringsobjektet och olikheter i försäkringsavtalsperiodernas längd eller i fråga om den genomsnittliga tiden från det att ett försäkringsfall har inträffat fram till dess att skadan är slutreglerad (skaderegleringstid).

Huvudgrupperna för försäkringsavtalen är kortvariga skadeförsäkringsavtal och långvariga försäkringsavtal.

Giltighetstiden för kortvariga försäkringsavtal är i allmänhet 12 månader eller mindre, mycket sällan över två år. I synnerhet försäkringar för privatpersoner, fordonsförsäkringar och lagstadgade olycksfallsförsäkringar är i allmänhet fortlöpande årsförsäkringar som betraktas som kortvariga.

Som långvariga skadeförsäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två

är. Sådana försäkringar är allframtidförsäkringar samt sådana byggförsäkringar som avses i lagen om bostadsköp.

Försäkringsavtalen beskrivs i principerna för riskhanteringen, i avsnittet om försäkringsrörelsen.

1.11.3 Kategorisering och värdering av försäkringsavtal som försäkringsbolag beviljat

Avtal bokförs då bolagets skyldighet att betala ersättning för dem vid ett eventuellt försäkringsfall börjar.

Försäkringsavtalen värderas och behandlas i enlighet med försäkringsavtalsstandarden IFRS 4. Placeringsavtalen värderas enligt standard IAS 39.

Merparten av skulden för avtal som beviljats av försäkringsbolagen och som ska värderas enligt försäkringsavtalsstandarden beräknas enligt nationella bokslutsprinciper. Utjämningsbeloppet inkluderas dock inte i skulden.

Skulden består av premieansvaret och ersättningsansvaret. Skadeförsäkringens premieansvar utgörs av den skuld som uppkommer genom de förväntade ersättningarna och övriga kostnaderna under de återstående försäkringsperioderna för de avtal som gäller. Ersättningsansvaret består av den skuld som uppkommer genom ersättnings- och skaderegleringskostnaderna för kända och okända försäkringsfall.

1.11.3.1. Värdering av avtal som skadeförsäkringsbolag beviljat

Under försäkringsavtalets giltighetstid intäktsförs försäkringspremierna i regel i relation till tidens förlopp. Vid byggförsäkringar och allframtidförsäkringar sker intäktsföringen emellertid i relation till hur försäkringsrisken fördelas. Den andel av premieinkomsten som hänför sig till tiden efter bokslutsdagen intas i balansräkningen som avsättning för ej intjänade premier.

Ersättningar som betalas till kunderna samt direkta och indirekta kostnader som skaderegleringen förorsakar upptas som kostnader utgående från den tidpunkt då skadan inträffade. För sådana ersättningar för inträffade skador som fortfarande är obetalda vid bokslutstidpunkten och skaderegleringskostnaderna för dem – även för sådana skadors del som ännu inte anmälts till koncernen – görs en avsättning i posten avsättningar för oreglerade skador. I avsättningarna för oreglerade skador ingår såväl avsättningar för specifika skador som avsättningar för statistiska skador. Den i avsättningarna för oreglerade skador ingående avsättningen för ännu orealiserade skaderegleringskostnader för redan inträffade skador grundar sig på uppskattade kostnader för skadereglering.

Avsättningen för ej intjänade premier i den lagstadgade byggförsäkringen och allframtidförsäkringen samt avsättningen i anslutning till ersättningar som betalas ut i pensionsform beräknas genom diskontering. Den diskonteringsränta som koncernen tillämpar är en fast ränta. Vid fastställandet av diskonteringsräntan beaktas den allmänna ränteutvecklingen. Räntan får inte överskrida avkastningsförväntningarna på den egendom som utgör täckning för avsättningarna och inte en genom myndighetsbestämmelser fastställd nivå. Den ökning av skulden som förorsakas av att tid förflutit (upplösning av diskonteringen) redovisas i resultaträkningen som en separat post bland nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse under övriga skadeförsäkringsposter.

1.11.4 Förlustprövning av skulder som hänför sig till försäkringsavtalen

På bokslutsdagen görs en bedömning av om den i balansräkningen upptagna skulden är adekvat. Vid prövningen används de vid prövningstidpunkten föreliggande uppskattningarna av det framtida kassaflödet från försäkringsavtalen. Om bedömningen visar att det bokförda värdet av den skuld som försäkringsavtalen ger upphov till efter avdrag för immateriella tillgångar i anslutning till aktiverade anskaffningsvärden för försäkringsavtalen inte är adekvat, upptas underskottet i resultatet i första hand genom att man gör en extra avskrivning på immateriella tillgångar och i andra hand genom att man ökar skuldens belopp.

1.11.5 Premieinkomst

Premieinkomsten är en post bland nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse i resultaträkningen.

Från premieinkomsten avdras premieskatten och de offentliga avgifter som uppburits för utomståendes del, men inte provisioner och arvoden och inte heller kreditförluster avseende premiefordringar.

Premierna från skadeförsäkringsavtal bokförs som premieinkomst enligt debiteringsgrund då premien för

försäkringsperioden förfaller.

1.11.5.1 Fordringar och skulder i anslutning till försäkringsavtal

Skadeförsäkringens premiefordringar redovisas vid början av försäkringsperioden när rätten till fordran uppstår. Fordringarna utgörs i huvudsak av fordringar på försäkringstagare och endast i ringa mån av fordringar på försäkringsrepresentanter. Skadeförsäkringens förutbetalda premier upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten "Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet".

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på skadeförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att värdet av en fordran har minskat, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen. Från fordringarna dras av såväl de nedskrivningar som konstaterats vara definitiva (kreditförluster) som de nedskrivningar som konstaterats statistiskt på basis av indrivningsskedet för debiteringen.

1.11.6 Skadegods och regressfordringar

Skadegods som övergått i bolagets ägo upptas till sitt verkliga värde som en avdragspost för ersättningskostnader under "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" i balansräkningen. Regressfordringar beaktas som en post som minskar avsättningen för inträffade, oreglerade skador. När ersättningen betalas ut redovisas fordran under balansposten "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse". Motsäkerheter för borgensförsäkringar värderas till verkligt värde och den del av dem som motsvarar avsättningen för oreglerade skador eller den utbetalda ersättningen redovisas under balansposten "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse". En fordran på en skadevållare redovisas först när betalningen har erhållits eller när det annars i praktiken står klart att betalningen kommer att erhållas.

1.11.7 Återförsäkringsavtal

Med återförsäkring som tecknats av koncernen avses ett avtal som uppfyller kriterierna för ett försäkringsavtal och på basis av vilket koncernen kan få ersättningar från ett annat försäkringsbolag i det fall att koncernen själv blir ersättningsansvarig på basis av andra försäkringsavtal.

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på återförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att koncernen eventuellt inte kommer att få alla penningbelopp som den har rätt till enligt villkoren för avtalet, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen till en nivå som motsvarar återvinningsvärdet.

Prestationer som erhålls på basis av återförsäkringsavtal intas i balansräkningen i Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse antingen under "Lån och övriga fordringar" eller "Återförsäkringsverksamhet". De sistnämnda fordringarna motsvarar återförsäkrarnas andel av avsättningarna för ej intjänade premier och oreglerade skador gällande de försäkringsavtal som koncernen återförsäkrat. De poster som intagits under "Lån och övriga fordringar" är fordringar av mera kortfristig natur. Obetalda premier till återförsäkrare upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten "Skulder avseende återförsäkringsverksamhet".

1.11.8 Koassurans och pooler

Koncernen deltar i en del koassuransarrangemang tillsammans med andra försäkringsgivare. Som försäkringsavtal behandlar koncernen endast den del av koassuransavtalen som enligt avtalet i fråga utgör koncernens egen andel. Koncernens ansvar begränsar sig till den här andelen.

Koncernen tecknar andelar i försäkringsavtal också via pooler. Medlemmarna i poolerna ansvarar i första hand för sin egen proportionella andel. Andelarna baserar sig på avtal som fastställs årligen. Som försäkringsavtal behandlar koncernen sin egen proportionella andel av den förstariskrörelse som poolerna handhar och av den återförsäkringsrörelse som medlemmarna mottar från poolen. Poolens andel av de här försäkringsavtalen behandlas som avgiven återförsäkring. I en del pooler svarar poolmedlemmarna för insolventa medlemmars förpliktelser i proportion till sina egna andelar. Koncernen bokför framtida ansvar och fordringar via det gemensamma ansvaret, i det fall att det verkar sannolikt att det gemensamma ansvaret kommer att realiseras.

1.12 Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning bokförs på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiseras, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovissa. Dessutom måste förpliktelsen

basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

1.13 Inkomstskatt

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjolas koncernföretag.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skattepliktiga skillnader mellan bokföringen och beskattningen. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan bokföringen och beskattningen och på de förluster som ska fastställas i beskattningen. Om det är sannolikt att en beskattningsbar inkomst flyter in så att fordran kan användas, bokförs den.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas företagsvis. Uppskjutna skatteskulder och -fordringar som uppstått till följd av konsolideringsåtgärder kvittas inte. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter vilkas förändringar inte påverkar resultaträkningen, bokförs inte heller förändringar i den uppskjutna skatten i resultaträkningen utan bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat.

1.14 Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran inkluderas i nedskrivningsprövningen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

I resultaträkningen redovisas intäcks- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Sammandrag av presentationen av resultatposter i bokslutet:

Räntenetto	erhållna och betalda räntor för ränteinstrument, differensen mellan det upplupna nominella värdet och anskaffningsvärdet, räntor på räntederivat samt värdeförändringen vid säkringen till verkligt värde, provisioner som betraktas som en ersättning för bankens risk i anslutning till finansiella instrument och som anses utgöra en fast del av det finansiella instrumentets effektiva ränta
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	premieinkomsten, betalda ersättningar, förändring i försäkringsskulden, intäkter från placeringsverksamheten, kostnader (räntor, utdelningar, realisationsvinster och -förluster) samt nedskrivningar
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	provisionsintäkter och -kostnader samt periodisering av s.k. Day 1 profit i anslutning till olikvida derivat
Nettointäkter från handel	förändringar i verkligt värde av finansiella instrument som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen utan upplupna räntor, realisationsvinster och -förluster samt utdelningar
Övriga rörelseintäkter	realisationsvinster och -förluster för finansiella tillgångar som kan säljas, nedskrivningar, utdelningar samt förändringar i verkligt värde på förvaltningsfastigheter, realisationsvinster och -förluster, hyror och andra kostnader i anslutning till fastigheter
Övriga rörelseintäkter	övriga rörelseintäkter, centralbanksavgiften
Personalkostnader	löner, arvoden, pensionskostnader, aktierelaterade ersättningar till anställda, lönebikostnader
Övriga administrationskostnader	kontorskostnader, ICT-kostnader, övriga administrationskostnader
Övriga rörelsekostnader	avskrivningar, hyror, övriga kostnader

1.15 Segmentrapportering

Utgångspunkten för identifieringen av rörelsesegment är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp. De rörelsesegment som rapporteras är Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna.

En beskrivning av rörelsesegmenten och principerna för upprättande av segmentrapporteringen finns bland de segmentvisa uppgifterna.

1.16 Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Då bokslutet upprättas görs sådana uppskattningar och antaganden om framtiden, vilkas utfall kan avvika från de här uppskattningarna och antagandena. Dessutom måste olika avvägningar göras då principerna för upprättande av bokslutet tillämpas.

I beloppet på skulden till följd av försäkringsavtal ingår flera faktorer och osäkerhetsfaktorer som är föremål för avvägningar. För skadeförsäkringens del baseras bedömningen utöver antaganden som gäller den yttre omvärlden i huvudsak på aktuariella analyser av den egna skadestatistiken. Ledningens bedömning krävs i synnerhet för att fastställa skuldens diskonteringsränta samt för att bedöma den slutliga skadekostnaden för skador som redan inträffat. Osäkerhetsfaktorerna i anslutning till försäkringsavtal och deras effekter redovisas i not 33.

Värdet av de försäkringsavtal, kundrelationer och varumärken som förvärvats vid rörelseförvärv baserar sig på uppskattningar av bland annat det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som kommer att tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 25.

Goodwill, nyttigheter med en obegränsad nyttjandetid och immateriella tillgångar i arbete prövas årligen med hänsyn till nedskrivningsbehovet. Återvinningsvärdet bestäms vid nedskrivningsprövningen och det baserar sig ofta på bruksvärdet, och vid beräkningen av det måste bedömningar göras om det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 25.

Nedskrivningsprövningen av fordringar är antingen individuell eller gruppvis. Den individuella nedskrivningsprövningen baserar sig på ledningens uppskattning av det framtida lånespecifika kassaflödet. Den mest kritiska faktorn vid den lånespecifika nedskrivningsprövningen är att bestämma det kassaflöde som sannolikt uppkommer.

För granskningen av gruppvisa nedskrivningar kategoriseras fordringarna i grupper enligt kreditrisk. De gruppvisa nedskrivningarna baseras på en uppskattning av framtida förluster som baserar sig på historiska uppgifter. Då behövs ledningens prövning för att avgöra hur väl de uppskattningar som baserar sig på de historiska uppgifterna motsvarar de förluster som uppkommit och om eventuella korrigeringar behövs i de uppskattningar av framtida förluster som baserar sig på historiska uppgifter.

Nedskrivningsprövningen av skuldebrev bland finansiella tillgångar som kan säljas, lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall ska göras varje bokslutsdag. Om det inte finns objektiva belägg för en nedskrivning, ska nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. I framtagningen av objektiva belägg ingår ledningens bedömning. För egetkapitalinstruments del måste dessutom redovisas en nedskrivning, om värdenedgången är väsentlig eller långvarig. Om en värdenedgång är väsentlig eller långvarig ska bestämmas som en del av ledningens normala prövning. Prövningen sker instrumentvis, med beaktande av de allmänna bokslutsprinciperna och kraven i standarderna.

Ledningen ska avgöra när marknaden för finansiella instrument inte fungerar. Ledningen ska dessutom avgöra när ett enskilt finansiellt instrument är föremål för aktiv handel och när prisuppgifterna på marknaden är en tillförlitlig indikation på instrumentets verkliga värde. Annars ska det verkliga värdet på finansiella instrument fastställas med en värderingsmetod. Ledningens prövning behövs då för att välja värderingsmetod. Om indata inte kan fås från marknaden för att få resultat från modellerna, måste ledningen ta ställning till hur mycket annan information som kan användas.

I förmånsbestämda pensionsplaner redovisas som en tillgångspost nuvärdet av de förpliktelser som följer av planerna med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningsstillgångarna. Vid beräkningen har använts aktuariella antaganden om bland annat diskonteringsränta, tillgångarnas förväntade avkastning, kommande förhöjningar av löner och pensioner, omsättningen i personalen och inflationen. För det här redogörs närmare i noten om förmånsbestämda pensionsplaner.

Värderingen av förvaltningsfastigheter till verkligt värde baserar sig till vissa delar på ledningens bedömningar av objektens marknadsvärden. Vid värderingen av förvaltningsfastigheter tillämpas också en kalkylmodell som baseras på avkastningsvärdemetoden som utnyttjar en uppskattning av objektens kommande nettointäkter.

1.17 Nya standarder och tolkningar

Pohjola-koncernen börjar 2013 tillämpa följande standarder och tolkningar:

- IFRS 13 Värdering till verkligt värde. Målet med standarden är att öka enhetligheten vid värderingen till verkligt värde. Standarden ökar inte tillämpningen av verkligt värde i bokslutet, utan den innehåller anvisningar för hur det verkliga värdet ska fastställas då en annan IFRS-standard kräver eller tillåter användningen av verkliga värden. Tillämpningen av standarden inverkar främst på de uppgifter som presenteras i noterna till bokslutet.
- Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda. Till följd av ändringen fastställs den resultatförda förväntade avkastning på de medel som ingår i en pensionsplan på basis av diskonteringsräntan för förmånsbaserade förpliktelser. I och med att korridormetoden inte längre tillämpas har OP-Pohjola-gruppen frivilligt avstått från korridormetoden från början av 2012.
- Ändringar i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplýsingar: "kvittning av finansiella tillgångar och finansiella skulder". Ändringarna ökar kraven på noterna i fråga om finansiella instrument som redovisas till netto i balansräkningen samt allmänna kvittningsarrangemang och motsvarande avtal. Samtidigt har tillämpningsanvisningarna för IAS 32 Finansiella instrument: Upplýsingar: "kvittning av finansiella tillgångar och finansiella skulder" preciserats. Preciseringsen träder i kraft 1.1.2014.
- Årliga förbättringar av IFRS-standarderna (2009–2011). Ändringarna kan ha en liten inverkan på Pohjola-koncernens bokslut.
- Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter Till följd av ändringen kommer de poster i övrigt totalresultat som i fortsättningen kan omklassificeras via resultaträkningen att redovisas separat från de poster i övrigt totalresultat som i fortsättningen inte kan klassificeras via resultaträkningen.

IASB (International Accounting Standards Board) har också offentliggjort andra framtida standardändringar. År 2014 tas i EU i bruk nya standarder i anslutning till koncernbokslut och samavtal. Övriga standardändringar som träder i kraft senare gäller klassificering och värdering av finansiella instrument, behandling av nedskrivningar, säkringsredovisning samt försäkringsavtal och leasingavtal. Dessutom har IASB planer på att offentliggöra ändringar som gäller också annan bokslutsinformation. OP-Pohjola-gruppen bevakar aktivt hur ändringarna framskrider.

Noter för koncernbokslutet

Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering

Grunden för riskhanteringen och kapitalutvärderingen utgörs av värden, strategiska val och ekonomiska målsättningar.

Riskhanteringen har till uppgift att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs.

Riskhanteringsmålet är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i Pohjola-koncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, likviditetsrisken, försäkringsriskerna och marknadsrisken för placeringar samt de strategiska och operativa riskerna som hänför sig till all affärsrörelse.

Pohjola Bank Abp:s styrelse godkänner Pohjola-koncernens årligen justerade principer för kapitalutvärdering. Principerna baseras på de principer för riskhantering och kapitalutvärdering som OP-Pohjola-gruppens förvaltningsråd fastställt.

I principerna för kapitalutvärdering definieras koncernens riskhanteringsförmåga, inställning till risktagning, principer för integrerad riskhantering och kapitalutvärdering samt plan för att upprätthålla kapitaltäckningen. I principerna definieras riskerna i anslutning till affärsrörelsen och riskhanteringsorganisationen samt beskrivs uppgifterna för och ansvarsfördelningen mellan de olika beslutsplan och organisationsenheter som deltar i riskhanteringen. Dessutom innehåller principerna för kapitalutvärdering en beskrivning av kapitalutvärderingsprocessen, metoderna och mätarna för riskhanteringen samt principerna för uppföljningen och rapporteringen av riskerna.

1. Riskhanteringsorganisation

Som följande beskrivs riskhanterings- och kapitalutvärderingsorganisationen 2012. I organisationsreformen i början av 2013 inom centralinstitutskoncernen koncentrerades riskhanteringen och kapitalutvärderingen från Pohjola till moderbolaget OP-Pohjola anl.

Pohjola Banks styrelse är det högsta beslutsfattande organet i frågor som gäller Pohjola-koncernens riskhantering och kapitalutvärdering. Styrelsen fattar beslut om riskhanterings- och kapitalutvärderingsmål och organisation, fastställer principerna för kapitalutvärdering, riskpolicyerna, placeringsplanerna samt de viktigaste verksamhetsprinciperna för riskhanteringen. Dessutom övervakar styrelsen och följer upp att riskhanteringen och kapitalutvärderingen fullföljs. Styrelsen svarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga, fastställer målen för affärsrörelsen, bedömer behovet av kapitalbuffertar för koncernen och enskilda företag, fastställer kapitalplanerna och den proaktiva beredskapsplanen för kapitalbasen samt beslutar hur compliance-verksamheten ska genomföras och organiseras. Dessutom fattar styrelsen beslut om den rapportering med vilken högsta ledningen följer upp koncernens och dotterbolagens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskposition. Styrelsen bedömer minst en gång per år som en större helhet i Pohjola-koncernen hur ändamålsenlig, täckande och tillförlitlig kapitalutvärderingen är. Styrelsen godkänner också systemet för beslutsfattande samt utnämner ledamöterna i Pohjolas riskhanteringsledning, balanshanteringsledning och finansieringsledning samt fastställer uppgiftsbeskrivningen för Underwriting-ledningen och de utnämningar som gjorts.

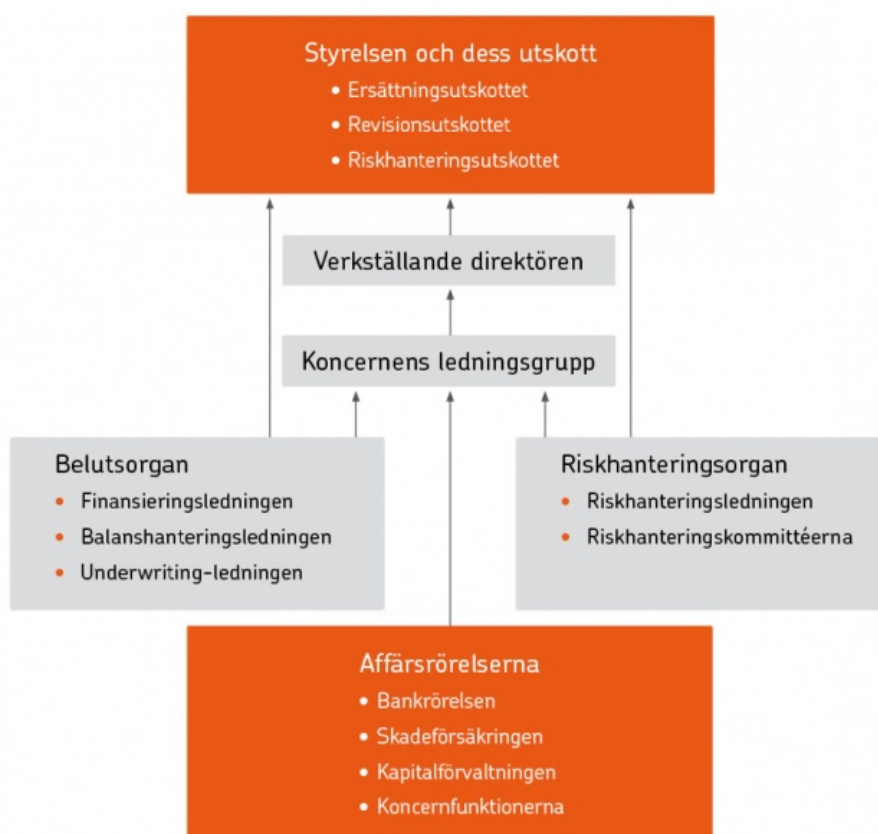
Styrelsen har utsett ett riskhanteringsutskott för att bereda de riskhanterings- och kapitalutvärderingsuppgifter som hör till styrelsens ansvarsområde. Riskhanteringsutskottets uppgift är att biträda bolagets styrelse med att säkerställa att bolaget och koncernen har ett adekvat system för kapitalutvärdering och riskhantering som täcker hela verksamheten.

Utskottets uppgift är också att övervaka att bolaget och koncernen inte i verksamheten tar så stora risker att bolagets och koncernens kapitaltäckning, likviditet eller lönsamhet äventyras väsentligt och att bolagets och koncernens riskhanteringsförmåga är tillräcklig för att trygga kontinuiteten i verksamheten.

För att verkställa sitt uppdrag har riskhanteringsutskottet till uppgift att behandla principerna för bolagets och koncernens kapitalutvärdering, riskpolicyerna och andra allmänna anvisningar för riskhantering. Utskottet har också till uppgift att övervaka att bolagets och koncernens riskhanteringssystem är tillräckligt omfattande och att de fungerar samt att övervaka beloppet och kvaliteten på kapitalen, resultatutvecklingen samt riskpositionen samt hur riskpolicyerna, limiterna och övriga anvisningar efterlevs. Dessutom ska utskottet övervaka att bolagets riskhantering motsvarar lagar, myndigheternas föreskrifter och anvisningar. Riskhanteringsutskottet rapporterar till styrelsen.

Pohjolas styrelse fastställer uppgiftsbeskrivningen för Pohjola-koncernens riskhanteringsledning och utser dess ledamöter. Riskhanteringsledningen koordinerar och styr principerna och riktlinjerna för riskhanteringen och kapitalutvärderingen som helhet. Riskhanteringsledningen handlägger de principer för Pohjola-koncernens kapitalutvärdering, de riskpolicyer, den placeringsplan och de viktigaste verksamhetsprinciper för riskhanteringen och kapitalutvärderingen som föreläggs styrelsen för fastställande. Dessutom godkänner riskhanteringsledningen de metoder och mätare som används för uppföljningen av risker samt på förslag av respektive affärsrörelse nya affärsmodeller och produkter för koncernen samt ändringar i nuvarande affärsmodeller och produkter. Riskhanteringsledningen rapporterar till riskhanteringsutskottet.

Pohjola-koncernens rapportering i korthet

Pohjolas styrelse fastställer uppgiftsbeskrivningen för balanshanteringsledningen och utser ledamöterna i balanshanteringsledningen. Balanshanteringsledningen har till uppgift att analysera, koordinera och styra disponeringen av Pohjola-koncernens balans i enlighet med lagar, myndighetsföreskrifter, de riskpolicyer som styrelsen fastställt och de principer som riskhanteringsledningen fastställt. Balanshanteringsledningen behandlar utvecklingen av strukturen för det egna kapitalet och allokeringen av det egna kapitalet till affärsrörelseenheterna och risklagen. Den bestämmer om riktlinjerna för användningen av koncernens kapital för att optimera förhållandet avkastning/risk och fattar beslut om koncernens kapitalanskaffning och placeringen av likviditetsreserverna enligt de principer som styrelsen fastställt. Balanshanteringsledningen fattar beslut om allokeringen till affärsområdena av de limiter som uppställts i koncernens riskpolicyer. Balanshanteringsledningen rapporterar till riskhanteringsutskottet.

Pohjola-koncernens riskhanteringsledning fastställer uppgiftsbeskrivningarna för försäkringsrörelsens riskhanteringskommitté och Pohjola Kapitalförvaltnings riskhanteringskommitté. Riskhanteringskommittéerna koordinerar och styr koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering i sina affärsrörelser. Riskhanteringskommittéerna följer upp att principerna för kapitalutvärdering och anvisningarna för riskpolicyerna iakttas i affärsrörelsen. De följer också upp affärsrörelsens riskposition i förhållande till riskhanteringsförmågan och de ställda målen. Riskhanteringskommittéerna rapporterar till riskhanteringsledningen och verkställande direktören för respektive affärsrörelse.

Finansieringsledningen fattar i fråga om exponeringarna, bankriskerna och länderriskerna beslut om bertagränser, limiter och krediter inom de befogenheter som styrelsen fastställt. Ordförande för finansieringsledningen är direktören för Pohjolas Bankrörelse. Kreditkommittén, limitkommittén samt beslutsorganen på avdelnings- och enhetsplanet fattar beslut som gäller kreditrisken inom de beslutsbefogenheter som fastställts.

Principerna för kapitalutvärdering på koncernplanet iakttas i såväl Bankrörelsen, Kapitalförvaltningen som Skadeförsäkringsrörelsen, vilka i första hand bär ansvaret för risktagningen, resultatet och för att principerna för intern kontroll samt riskhantering och kapitalutvärdering iakttas. Affärsrörelserna har rätt att genom att iaktta koncernens riskpolicy och anvisningar fatta beslut om att ta risker inom de beslutsbefogenheter, åtagandegränser och limiter som fastställts.

Dotterbolagens styrelser är i första hand ansvariga för att dotterbolagen iakttar tillämpliga delar av Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering samt för att bolagen har intern kontroll och riskhanteringssystem som är tillräckliga med hänsyn till verksamhetens art och omfattning.

Riskhanteringsfunktionen, som är oberoende av affärsrörelsen, har som uppgift att utveckla och genomdriva en integrerad riskhantering och kapitalutvärdering i Pohjola-koncernen i samarbete med ekonomi- och finansfunktionen. Riskhanteringsfunktionen bistår styrelsen, riskhanteringsutskottet, revisionsutskottet och riskhanteringsledningen vid upprättandet och utvecklingen av koncernens principer för kapitalutvärdering (bl.a. kapitalplanering) samt vid upprättandet av koncernens totalriskpolicy, riskpolicyer per riskslag och placeringsplaner. Till funktionens uppgifter hör dessutom att följa upp och rapportera hur koncernens riskhanteringsförmåga och riskpolicyer fullföljs samt att bereda och upprätthålla anvisningar och befogenheter i anslutning till beslutsfattandet.

Riskhanteringsfunktionen verkar också som stöd för beslutsfattandet och kontrollerar kvaliteten i kreditbeslutsprocessen, koordinerar compliance-verksamheten och stöder affärsrörelserna i hanteringen av compliance-risker. Riskhanteringsfunktionen sköter också koordineringen, uppföljningen och rapporteringen av identifieringen och analysen av strategiska risker, rörelserisker och operativa risker. Till Riskhanteringsfunktionens uppgifter hör att skapa, upprätthålla och utveckla de riskhanteringsmetoder som används. Funktionen analyserar också riskerna i anslutning till lanseringen av nya produkter och affärsmodeller.

Riskhanteringsfunktionen övervakar att koncernfunktionerna iakttar de principer för kapitalutvärdering som gäller på koncernplanet. Koncernfunktionerna följer upp och övervakar att affärsrörelserna iakttar principerna för intern kontroll, riskhantering och kapitalutvärdering på koncernplanet. OP-Pohjola-gruppens centralinstitut ansvarar för riskhanteringen och kapitalutvärderingen på OP-Pohjola-grupplanet och för att OP-Pohjola-gruppens riskhanteringssystem är tillräckliga och tidsenliga. OP-Pohjola-gruppens styrning av riskhanteringen är ett ansvarsområde som är oberoende av affärsrörelsen och som ger riktlinjer för, styr och övervakar den integrerade riskhanteringen i gruppen och gruppens företag. Som en del av OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen och OP-Pohjola-gruppen iakttar Pohjola-koncernen i sin riskhantering och kapitalutvärdering OP-Pohjola-gruppens principer för riskhantering och kapitalutvärdering och rapporterar regelbundet sin riskposition till centralinstitutet. Centralinstitutets riskhantering och internrevision bedömer regelbundet hur Pohjola-koncernens riskhantering och kapitalutvärdering fungerar.

2. Riskhanteringsförmåga och kapitalutvärdering

Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga består av en tillräcklig kapitaltäckning som baserar sig på lönsam affärsrörelse och kvalitetsfaktorer, vilka bland annat består av intern styrning, intern kontroll och riskhantering samt kapitalutvärdering. Pohjola-koncernens lagstadgade kapitaltäckning bestäms utgående från kreditinstitutslagen. Pohjola-koncernens kapitaltäckningsmål på lång sikt är en kärnkaptaltäckning (Core Tier 1) på minst 11,0 %.

Skadeförsäkringsrörelsens lagstadgade solvens bestäms utgående från lagen om försäkringsbolag, och på den inverkar de minimikrav som ställts på solvenskapitalet och verksamhetskapitalet samt utjämningsbeloppet.

Skadeförsäkringsrörelsens kapitaliseringsmål är 70 % av premieintäkterna.

Pohjola Bank Abp:s kapitalkrav för kreditrisken beräknas med basmetoden enligt Basel II för företagsexponeringar, institutsexponeringar, aktieexponeringar, motpartsrisker i handelslagret och positioner i värdepapperisering. Kapitalkravet för hushållsexponeringar beräknas med internmetoden. Kapitalkravet för övriga kreditrisker och marknadsrisker beräknas med schablonmetoden. Kapitalkravet för affärsrörelsen i Baltikum beräknas med schablonmetoden. Kapitalkravet för operativa risker beräknas med schablonmetoden.

I kapitalutvärderingsprocessen måste man i och med Basel II bedöma kapitalets tillräcklighet utgående från en totalanalys av riskerna, varvid beräkningen av kapitalkravet måste beakta alla väsentliga risker som ansluter sig till affärsrörelsen. Riskerna består bl.a. av riskerna i anslutning till kapitalkravet enligt pelare I (kredit-, marknads- och operativa risker) samt risker som endast delvis beaktats i pelare I och risker som helt står utanför pelare I (bl.a. ränterisken i den finansiella balansräkningen och koncentrationsrisken i kreditportföljerna) samt risker i anslutning till omvärlden (bl.a. inverkan av konjunkturer och ändringar i lagstiftningen). Pohjola använder i regel främst sin egen modell för ekonomiskt kapital för analysen av de här riskerna.

För närvarande förefaller revideringen av försäkringsbolagens solvenskrav, Solvens II träda i kraft från början av 2015. Solvens II förväntas enligt bedömningarna inte avsevärt strama åt solvenskraven i Pohjola-koncernens skadeförsäkringsrörelse, eftersom de nuvarande solvenskraven i Finland är betydligt striktare än EU:s minimikrav. Det finns inte ännu en slutlig tolkning av definitionerna på solvenskraven och kapitalbasen, men antagligen kommer till exempel utjämningsbeloppet i Solvens II att klassificeras bland det primära kapitalet. Förberedelserna för ikraftträdelsen av Solvens II håller tidtabellen.

I kapitalutvärderingen betonas kraftigt lönsamheten och en effektiv kapitalanvändning. Kapitalhanteringen sköts centraliserat av moderbolaget. Dotterbolagen betalar årligen sitt överskottskapital i utdelning till moderbolaget, och vid behov kapitaliserar moderbolaget dotterbolag med kapitallån eller egetkapitalinstrument.

Affärsrörelsen styrs och följs upp affärsrörelsevis och kapitalen allokeras på basis av riskerna till affärsrörelserna. Affärsrörelsernas resultat jämförs med det kapital som allokerats till affärsrörelserna och affärsrörelsernas operativa avkastning på eget kapital följs upp enligt de mål som ställts upp.

Kapitalutvärderingen är en del av integrerad riskhantering. Målet är att säkerställa att kapitalen används effektivt och att beloppet och kvaliteten på kapitalen är tillräckliga. På så sätt säkerställs att verksamheten inte störs ens vid oväntade förluster. Kapitalutvärderingen baserar sig på ett proaktivt angreppssätt och utgångspunkten för det är koncernens affärsrörelsestrategi och -planer. För kapitalutvärderingsprocessen upprättas utöver kapitaltäckningsmålet dessutom kapitaliseringsmål affärsrörelsevis, kapitaltäckningsprognoser, stresstest, scenarier och känslighetsanalyser samt en beredskapsplan för att upprätthålla kapitaltäckningsmålet med beaktande av alla väsentliga risker som beror på affärsrörelsen och förändringar i omvärlden.

En rätt dimensionerad risktagning, kapitalstruktur samt en stark resultatförmåga och proaktiv riskhantering tryggar Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga.

3. Ekonomiskt kapitalkrav

Det ekonomiska kapitalkravet är Pohjola-koncernens egen uppskattning av det kapital som med 99,97 procents säkerhet räcker till för att täcka de eventuella årliga förluster som uppkommer på grund av riskerna i affärsrörelsen och omvärlden. Det ekonomiska kapitalkravet beräknas med riskslagsspecifika modeller, vilkas resultat sammanslås med beaktande av korrelationer mellan riskslag och de spridningsfördelar som följer av dem. Riskhanteringsledningen godkänner modellerna för beräkning av Pohjola-koncernens ekonomiska kapitalkrav. Modellerna behandlas i koncernens ledningsgrupp och på det principiella planet också i styrelsen. Pohjola-koncernens modell för ekonomiskt kapital har tagits i bruk under 2009. Modellerna utvecklas enligt behov till följd av ändringar på marknaden och då koncernens affärsrörelse utvecklas.

Det ekonomiska kapitalkravet beskriver bättre den risk som ingår i affärsrörelsen än myndigheternas krav. Med Pohjola-koncernens modell för det ekonomiska kapitalkravet skapas en kalkylmässig grund för styrningen av affärsrörelserna, varvid kapital kan allokeras effektivt att motsvara riskerna vid respektive affärsenhet.

4. Riskvilja

Pohjola-koncernens inställning till risktagning är moderat och affärsrörelsen baserar sig på ett överlagt risk-avkastningstänkande. Pohjola-koncernens riskvilja bestäms genom att ställa riskerna i relation till koncernens riskhanteringsförmåga och förväntade intäkter. I Pohjola-koncernens affärsrörelse utnyttjas kreditrisken, marknadsriskerna, finansieringsrisken samt risken i försäkrings- och placeringsrörelsen. I samband med affärsrörelsen förekommer också strategiska risker, rörelserisker, compliance-risker och operativa risker. Avsikten är att hålla risktagningen försiktig år 2013, dock så att den i synnerhet riktas till kundaffärsrörelsen. I risktagningen inom skadeförsäkringsens placeringsverksamhet minskar man småningom riskallokeringen på lång sikt enligt plan.

I bankrörelsen är målet att beloppet av kreditförlusterna och nedskrivningarna under en konjunkturcykel inte i snitt får överstiga 0,30 % av kredit- och garantistocken.

I skadeförsäkringsrörelsen är målet att riskförhållandet mellan försäkringsersättningarna (exkl. skaderegleringskostnaderna) och premieintäkterna inte ska överstiga 70 %.

I skadeförsäkringsrörelsens placeringsverksamhet är målet att den negativa avkastning på placeringstillgångarna som uppkommer med 95 % sannolikhet av riskerna i placeringsverksamheten till verkligt värde inte ska överstiga 50 milj. euro.

Målet för koncernfunktionerna är att OP-Pohjola-gruppens likviditet tryggas med likviditetsreserven och övriga åtgärder i enlighet med likviditetshanteringsplanen för åtminstone de följande 12 månaderna också då eventuella hotbilder förverkligas.

Koncernens risktagningsvilja justeras årligen och den preciseras riskslagsvis genom att målvärden ställs upp för de riskslagsvisa mätarna med beaktande av konjunkturerna och marknadsutsikterna. Styrelsen justerar alltid riskviljan och riskpolicyerna då konjunkturutsikterna förändras väsentligt. Dessutom bedömer den halvårsvis risktagningsnivån och -viljan samt uppdateringsbehovet i anslutning till dem.

5. Riskpolicyer

Risktagningen styrs med hjälp av riskpolicyer som upprättas årligen. Pohjolas styrelse godkänner Pohjola-koncernens totalriskpolicy samt de riskpolicyer och principer under den som styr koncernen, bankrörelsen, koncernfunktionerna och skadeförsäkringsrörelsen. Pohjolas totalriskpolicy baserar sig på OP-Pohjola-gruppens riskpolicy.

I totalriskpolicyn allokeras riskviljan till riskslagen så att koncernens målsättningar för affärsrörelsen kan uppnås utan att äventyra risktagningsförmågan och målsättningarna för kapitaltäckningen. Med hjälp av totalriskpolicyn begränsas också uppkomsten av riskkoncentrationer.

Totalriskpolicyn kompletteras i bankrörelsen och koncernfunktionerna av riskslagsvis upprättade riskpolicyer. Skadeförsäkringsrörelsen styrs av riskpolicyer och återförsäkringsprinciper för privat- och företagskunder. Skadeförsäkringens placeringsverksamhet styrs av placeringsplaner och en policy för skydd mot ränterisken i försäkringsskulden.

6. Hanteringen av strategiska risker och rörelserisker

Syftet med hanteringen av strategiska risker och rörelserisker är att skapa en kultur som förebygger risker. Riskhanteringen grundar sig på en planerlig, omsorgsfull och kontinuerlig verksamhet inom alla delområden av affärsrörelsen. Uppkomsten av risker förebyggs genom att utveckla processer som gör det möjligt att bättre än tidigare identifiera och analysera potentiella risker och att effektivare leda de åtgärder som påbörjats för att behärska riskerna.

6.1 Strategiska risker och rörelserisker

Strategiska risker och rörelserisker uppkommer genom konkurrens, internt tryck eller marknadskrafter som förorsakar oväntade svängningar i volymer, bidrag eller kostnader och på så sätt inverkar på resultatets volatilitet och på hur de långsiktiga målen för affärsrörelsen uppnås. Strategiska risker och rörelserisker kan också uppkomma genom val av fel strategi, bristfällig ledning och uppföljning eller långsamma reaktioner på förändringarna i omvärlden.

6.2 Metoder för hantering och mätning av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna hanteras med fortlöpande planering på basis av analyser och prognoser om utvecklingen på marknadsområdena, konkurrensläget och kundernas framtida behov. Pohjola-koncernens affärsrörelsevisa strategi preciseras årligen. De strategiska riskerna följs upp affärsrörelsevis.

Riskerna och deras betydelse följs upp och analyseras årligen i samband med att affärsrörelsestrategierna och -planerna uppdateras. Samtidigt bedöms också förändringarna i omvärlden och konkurrensläget och deras effekt på hur strategin förverkligas. Dessutom förenas de riskfaktorer som identifieras förenas med de strategiska projekt som planerats.

6.3 Uppföljning och rapportering av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna och rörelseriskerna samt de riskhanteringsåtgärder som hänför sig till dem följs upp med riskkartor och riskregister där de risker som identifierats och analyserats har registrerats.

Översikter över strategiska risker och rörelserisker upprättas två gånger per år.

7. Hantering av operativa risker

Med operativ risk avses risken för att bristfälliga eller felaktiga rutiner, system eller yttre faktorer förorsakar ekonomisk förlust eller andra skadliga följder. Den operativa risken innehåller också en compliance-risk. Den operativa risken kan också framkomma som försvagat eller förlorat anseende eller förtroende.

7.1 Metoder för hantering och mätning av operativa risker

Operativa risker är kvalitativa och de kan inte alltid undvikas helt. Målet med hanteringen av operativa risker är att säkerställa att riskerna inte får oförutsedda ekonomiska följder eller förorsakar förlorat anseende.

Det viktigaste delområdet för hanteringen av operativa risker är identifieringen, analysen samt säkerställandet av att kontroll- och hanteringsmetoderna fungerar och är tillräckliga. Målet är att identifiera operativa risker bland alla betydande produkter, tjänster, funktioner, processer och system, inkl. utläggningar. I samband med identifieringen beaktas också lagstridigt utnyttjande av finansieringssystemet (penningtvätt och finansiering av terrorism) samt risker i anslutning till regelefterlevnaden.

Vikten hos de risker som identifieras bedöms på basis av deras ekonomiska inverkan och sannolikheten för att de uppkommer. Bedömningen beaktar också anseenderisken.

Pohjola iakttar vid hanteringen av operativa risker OP-Pohjola-gruppens enhetliga systemstödda handlingsmodell. Affärsenheterna utför kartläggningar av operativa risker. I kartläggningarna ingår identifiering och analys av riskerna i affärsrörelsen samt fastställande och uppföljning av de utvecklingsåtgärder som reducerar risken. Affärsenheterna rapporterar varje månad alla händelser som överstiger en viss gräns via systemet för rapportering och hantering av operativa risker. De orsaker som lett till ifrågavarande händelser och de åtgärder som vidtagits för att motverka motsvarande händelser beskrivs i rapporteringstillämpningen.

Koncernens och koncernföretagens metoder för att kontrollera omfattningen hos de operativa riskerna och begränsa riskerna utvärderas regelbundet och omedelbart alltid då läget det kräver med enhetliga metoder. En viktig del av hanteringen av operativa risker utgörs också av internrevisionens utredningar samt av att säkerställa att informationsgången är tillräcklig.

7.2 Uppföljning och rapportering av operativa risker

De operativa riskerna klassificeras för rapporteringen enligt en avancerad modell för operativa risker i olika kategorier enligt vilka faktorer som medför att de eventuellt förverkligas. Risker som både identifierats och förverkligats rapporteras till den verkställande ledningen. De mest betydande riskerna rapporteras dessutom till Pohjola Bank Abp:s styrelses riskhanteringsutskott. De väsentligaste operativa risker som ansluter sig till regelefterlevnaden rapporteras dessutom till Pohjola Bank Abp:s styrelses revisionsutskott.

8. Hantering av compliance-risken

Compliance-risken är en del av den operativa risken. Compliance-risken innebär risker som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner samt behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iakttas. En risk som förverkligas kan utöver ekonomiska förluster också förorsaka andra sanktioner (t.ex. samfundsbot, ordningsavgifter vid underlåtelser av olika förpliktelser samt varningar och anmärkningar från olika myndigheter). En följd av att compliance-risken utlöses kan också vara att anseendet eller förtroendet försvagas eller förloras.

Compliance-verksamheten är en del av intern styrning. Målet med hanteringen av compliance-risken är att säkerställa att de externa bestämmelserna och interna rutinerna iakttas i koncernens hela verksamhet samt att adekvata rutiner tillämpas i kundrelationerna.

Pohjola-koncernens compliance-verksamhet stöder den högsta ledningen och affärsrörelserna i hanteringen av compliance-riskerna bl.a. genom att hålla dem som ansvarar för affärsrörelsen informerade om väsentliga förändringar i bestämmelserna och om hur ändringarna eventuellt inverkar på affärsrörelserna, genom att upprätta anvisningar som stöder tillämpningen av bestämmelserna samt genom att identifiera och på förhand analysera de väsentliga skadliga följderna av att bestämmelser inte iakttas. Compliance-riskerna ska identifieras och analyseras i samband med identifieringen och analysen av operativa risker. För nya produkter, tjänster och affärsmodeller samt för utläggningar ska compliance-riskerna analyseras som en del av lanseringsprocessen.

Compliance-verksamheten övervakar och säkerställer att bestämmelser iakttas bl.a. genom att bedöma de interna processerna och rutinerna som ska säkerställa att bestämmelserna iakttas och genom att göra de förbättringsförslag som behövs.

De personer som svarar för compliance-verksamheten i Pohjola Bank Abp:s dotterbolag ska säkerställa att de riktlinjer, instruktioner, bestämmelser osv. som gäller på koncernplanet också iakttas i dotterbolagen.

9. Riskhanteringen i bankrörelsen

9.1 Hantering av kreditrisker

Med kreditrisk avses en risk för förlust som beror på att bankens avtalsparter inte klarar av sina avtalade förpliktelser och att säkerheterna inte tryggar fordringarna. Till kreditrisken räknas också länder- och avvecklingsriskerna. Länderrisken är en kreditrisk som hänför sig till utländska fordringar som är grupperade enligt länder. Avvecklingsrisken är risken för förlust av fordringar som är föremål för avveckling i avvecklingsprocessen. Syftet med hanteringen av kreditrisker är att begränsa de negativa resultateffekterna av de kreditrisker som uppstår på grund av kundernas exponeringar och andra exponeringar till en acceptabel nivå och samtidigt optimera relationen mellan risk och avkastning. Kreditbesluten och kreditprocessens kvalitet spelar en central roll i hanteringen av kreditrisker. Processen styrs av de fastställda kreditriskpolicyerna, beslutsbefogenheterna och instruktionerna. Kreditriskerna reduceras genom att sprida kreditportföljen och genom att fastställa säkerhets- och kovenantpolicyer kundvis samt genom att aktivt hantera kundrelationerna. Kreditriskerna reduceras också genom att använda nettningsavtal och börsprodukter i handeln med derivat. Kreditrisktagningen begränsas också av de största möjliga kundexponeringar som fastställts på basis av kapitalbasen och det limitsystem som är i bruk.

Vid hanteringen av avvecklingsrisken betonas kontrollen av motpartens tillförlitlighet. Avvecklingsrisken reduceras med standardavtal och genom att koncentrera avvecklingen till tillförlitliga clearingcentraler. Pohjola-koncernens riskhanteringsledning godkänner principerna för användning och värdering av säkerheter och fastställer värderingsgränser för säkerhetsslagen i enlighet med de principer som OP-Pohjola-gruppens centralinstitut fastställt. Säkerhetsvärdena följs upp regelbundet. Värdet på en säkerhet omvärderas bl.a. då värdet har förändrats avsevärt eller kundens ekonomiska läge har försvagats avsevärt. Värdet på säkerheter som betraktas som konjunkturkänsliga och användbarheten av dem ska bedömas med iakttagande av särskild försiktighet.

9.2 Kreditriskpolicy

Genom kreditriskpolicyerna fastställs principerna för de totala exponeringarnas sammansättning, diversifiering, kundurval och för användning av säkerheter och bivillkor. Syftet är att trygga en tillräcklig diversifiering av kreditportföljen så att det inte uppstår för stora riskkoncentrationer enligt land, kundgrupp, bransch, rating, kundkoncern eller tid.

Granskat enligt portföljer är kunderna indelade i sex grupper, dvs. företag och bostadssammanslutningar, finansiella institut och försäkringsbolag, hushåll, OP-Pohjola-gruppens företag, offentlig sektor samt icke vinstsyftande samfund som betjänar hushållen. Företagskunder, kreditinstitut, hushåll och den internationella bankrörelsen har egna kreditriskpolicyer. Utöver de här har en länderriskpolicy utarbetats.

I kreditriskpolicyn för företagskunder har för företagsexponeringarna ställts målvärden bl.a. enligt rating, kundgrupper och relativa maximigränser per bransch.

Affärsrörelsen i Baltikum använder tills vidare inte OP-Pohjola-gruppens klassificeringssystem heltäckande. Kunder som uppfyller Pohjolas klassificeringskriterier klassificeras av OP-Pohjola-gruppens ratingkommitté. Annars används vid beviljandet av krediter kreditupplysningsrapporter från bolag som valts i respektive länder.

Kreditinstitutens risk sprids enligt rating, emittenter och produkter. För att säkerställa likviditeten hos eftermarknadsdugliga placeringar i skuldebrev har dessutom minimistorlekar fastställts för de emissioner i vilka kan placeras. I länderriskpolicyn har risken spridits genom att ställa upp landsvisa länderlimiter.

9.3 Limitering av kreditrisker

Åtagandegränsen är den övre gränsen i euro för en kunds exponeringar och öppna position. En åtagandegräns fastställs årligen minst för de företags- och samfundskunder samt kreditinstitut som har exponeringar eller planerade exponeringar som överskrider 5 miljoner euro. I ett beslut om åtagandegräns kan dessutom ställas begränsningar som är bundna enligt tid eller produkt. För de flesta företags- och samfundskunder fastställs också en kundbestämd risktagningpolicy, dvs. ett minimibelopp för säkerheter och vilka bivillkor som ska användas. För att en åtagandegräns ska beviljas krävs att motparten har säte i ett land som har en godkänd länderlimit.

Länderlimiten är den övre gränsen i euro för fordringar i ett visst land. Beloppet på respektive lands länderlimit och den tidsmässiga begränsning som eventuellt ansluter sig till den bestäms enligt landets kreditvärdighet och Pohjola Bank Abp:s riskhanteringsförmåga så att den stöder de principer för affärsrörelsen som har godkänts. Länderlimiten justeras minst en gång per år.

9.4 Kreditprocessen

Den dagliga kreditprocessen spelar en avgörande roll för hanteringen av kreditrisker. Ur riskhanterings synvinkel är de viktigaste skedena av processen bedömningen av kreditvärdigheten (ratingen), kreditbeslutsfattandet och verkställandet, som alla har skilts åt. Kreditprocessens funktion och kvalitet övervakas av riskhanteringsfunktionen.

9.5 Rating

Tagningen av kreditrisker styrs och riskens omfattning bedöms i OP-Pohjola-gruppen med kreditriskmodeller. Kreditklassificeringen omfattar modeller med anslutning till kreditriskparametrarna för sannolikheten för fallissemang (PD, Probability of Default), förlusten vid fallissemang (LGD, Loss Given Default) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD, Exposure at Default).

Kreditriskmätare vid intern rating

KREDITRISKMÄTARE VID INTERN RATING		
Sannolikheten för att en kredit får betalningsstörningar inom ett år	=	Sannolikhet för fallissemang PD (%)
Uppskattning av den förlust som uppkommer av en kredit, om en kund får betalningsstörningar	=	Förlusten vid fallissemang LGD (%)
Uppskattning av den summa, som kunden är skyldig banken om betalningsoförmåga uppstår	=	Exponering EAD (€)

Kreditriskmodellerna utnyttjas bland annat vid:

- beviljandet och prissättningen av krediter,
- fastställandet av finansiella beslutsbefogenheter,
- fastställandet och uppföljningen av kvalitetsmålen i kreditportföljen,
- kreditriskrapporteringen,
- kapitaltäckningsanalysen med internmetoden (IRBA) och
- beräkningen av det ekonomiska kapitalkravet och den förväntade förlusten.

9.5.1 Sannolikheten för fallissemang

Syftet med kreditklassificeringen är att gruppera kunderna enligt risken. En kunds kreditklass uppskattar risken för att någon av kundens exponeringar mot OP-Pohjola-gruppen inom ett år förvandlas till en oreglerad fordran eller en ännu allvarligare betalningsstörning. Riskens omfattning beskrivs för OP-Pohjola-gruppens del av den för respektive kreditklass uppskattade genomsnittliga sannolikheten för fallissemang (PD), som är den genomsnittliga sannolikheten under ett år över konjunkturcykeln. När konjunkturerna är goda är det typiska alltså att andelen realiserade betalningsoförmögna kunder i en viss kreditklass är mindre än sannolikheten för fallissemang i respektive klass och när konjunkturerna är dåliga är andelarna större än sannolikheten.

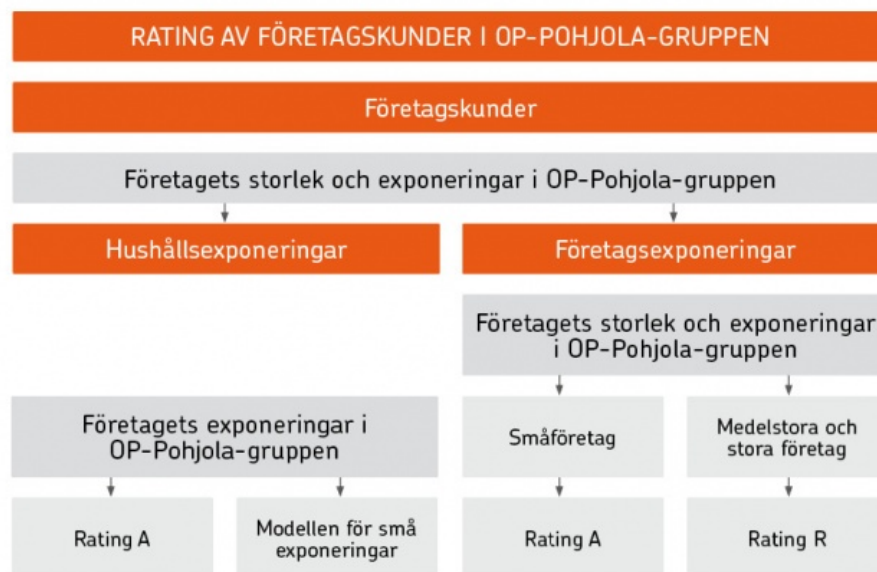
OP-Pohjola-gruppen använder olika klassificeringsmodeller för att bedöma sannolikheten för fallissemang hos kunderna. De privatkunders krediter som enligt kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna klassificeras med egna klassificeringsmodeller i ansökningskedet och som en del av bankens kreditstock. För klassificeringen av de småföretags exponeringar som i kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna används antingen rating A eller en klassificeringsmodell för små exponeringar. Vid klassificeringen av de medelstora och stora företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating R. För klassificeringen av de små företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating A. För kreditinstitutsmotparter finns en egen intern kreditklassificeringsmodell.

9.5.2 Bedömningen av företagskunders kreditvärdighet

Sannolikheten för fallissemang hos företagskunderna bedöms med OP-Pohjola-gruppens interna rating med 20 klasser.

Företagsmotparterna klassificeras i klasserna 1–12, varav insolventa kunder klassificeras i klasserna 11–12.

Rating av företagskunder i OP-Pohjola-gruppen

Bedömningen av sannolikheten för fallissemang hos medelstora och stora företagskunder (rating R) baserar sig på företagets ekonomiska nyckeltal och kvalitativa bakgrundsuppgifter som införs i en statistisk poängsmodell. En expert som fördjupat sig i kundens fall gör en ratingframställan på basis av det ratingförslag som modellen ger och den övriga information som står till buds. Eventuella förändringar och osäkerheter som ansluter sig till framtiden tas i beaktande som varningssignaler och som undantag från den klassificering som modellen ger. Det slutliga beslutet om kundens rating fattas minst en gång per år på basis av expertens framställan i OP-Pohjola-gruppens ratingkommitté. Den modell som för närvarande används för rating R har tagits i bruk i början av 2008 och den har validerats varje år enligt IRB-kraven. Den senaste valideringen skedde 2012.

Grunden för A-ratingen av små företagskunder utgörs av klassificeringsmodellen Rating Alfa som Suomen Asiakastieto Oy tillämpat sedan 1999. Det är fråga om en statistisk regressionsmodell där variablerna utgörs av faktorer i anslutning till företags betalningssätt, bokslutsnyckeltal och andra bakgrundsfaktorer. Klassificeringsmodellen har kompletterats med olika villkor och säkerställningsklausuler som begränsar företagets rating till exempel då ingen bokslutsinformation finns att tillgå. De poäng som Rating Alfa ger har kalibrerats till OP-Pohjola-gruppens interna ratingar. Den klassificering som den statistiska modellen ger kunder som hör till företagsexponeringarna utvärderas årligen och justeras vid behov så att den motsvarar kundens uppskattade faktiska likviditet. Den nuvarande modellen har använts sedan början av 2008 och den har validerats varje år i enlighet med IRB-kraven. Modellen uppdaterades delvis senast 2012.

Företagskunder med små exponeringar klassificeras med en klassificeringsmodell för små exponeringar. Klassificeringen upprättas på basis av de uppgifter om kundhistoria och betalningsbeteende som fås ur datasystemen. Ratingen uppdateras en gång per månad. Den modell som för närvarande används för att klassificera små exponeringar har tagits i bruk i början av 2009 och den har uppdaterats 2012.

Oberoende av klassificeringsmodell har varje rating samma sannolikhet för fallissemang. De ratingar som de olika modellerna ger är därför jämförbara. Då sannolikheten för fallissemang härletts har utnyttjats information om realiserad betalningsoförmåga från de senaste åren, information om kreditförluster på lång sikt, konkursstatistik samt cyklerna i modellen. Behovet av att uppdatera de klassvisa sannolikheterna för fallissemang bedöms årligen.

I tabellen nedan beskrivs hur OP-Pohjola-gruppens företagskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av OP-Pohjola-gruppens och Standard & Poor's (S&P) rating för företagskunder

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP-Pohjola-rating	1,0–2,0	2,5–4,0	4,5–5,0	5,5–7,0	7,5–8,5	9,0–10,0

9.5.3 Bedömningen av kreditinstituts kreditvärdighet

För bedömningen av sannolikheten för fallissemang hos kreditinstitutsmotparter finns en separat L-ratingmodell som baserar sig på sannolikheten för fallissemang som härletts från kvalitativa och kvantitativa faktorer. Sannolikheterna har sedan delats in i 20 klasser som bildar ratingklasserna.

Den statistiska modell som utgör grund för kreditklassificeringen baserar sig på empiriskt material om Pohjola Bank Abp:s internationella kreditinstitutsmotparter. Modellen baserar sig på principen om s.k. sovereign ceiling, dvs. att en motpart inte kan ha en bättre rating än den stat där den verkar. De ratingbeslut som gäller kreditinstitut fattas av OP-Pohjola-gruppens ratingkommitté. Rating L uppdateras minst en gång per år eller vid behov oftare, om det sker förändringar i kreditinstitutets likviditet. L-ratingmodellen togs i bruk 2009 och den har senast uppdaterats 2012.

I tabellen nedan beskrivs hur OP-Pohjola-gruppens kreditinstitutskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av OP-Pohjola-gruppens och Standard & Poor's (S&P) rating för kreditinstitut

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP-Pohjola-rating	1,0–2,0	2,5–4,5	5,0	5,5–7,0	7,5–8,0	8,5–10,0

9.5.4 Bedömningen av privatkunders kreditvärdighet

För bedömningen av sannolikheten för fallissemang för privatkunder klassificeras exponeringarna i 16 klasser, från klass A+ till klass F. Exponeringar för kunder som till kreditvärdigheten är betalningsoförmögna klassificeras i klass F. För att bedöma betalningsoförmågan tillämpas en klassificering av kreditstocken och om ingen sådan klassificering finns, tillämpas en klassificering för ansökningsskedet. Klassificeringen baseras på poängsättning av information som samlas in ur kreditansökan, kundens betalningsbeteende och annan information om kundhistorian. På basis av de sammanlagda poängen bildas kreditklasser och för varje kreditklass har härletts den genomsnittliga sannolikheten för fallissemang för en tidsperiod på ett år.

Med klassificeringsmodellen för privatkundernas kreditstock klassificeras de av privatkundernas exponeringar där någon av gäldenärerna har haft kredit hos OP-Pohjola-gruppen under det senaste halvåret. Kreditstockens klasser uppdateras en gång per månad. Modellen har tagits i bruk 2006 och den nuvarande versionen är från 2011.

Om en privatkunds exponering inte ännu har en klass för kreditstocken, ska tillämpas kreditklassen för ansökningsskedet. Pohjolas privatkunders exponeringar klassificeras med klassificeringsmodeller för finansbolagsprodukters ansökningsskede. Modellerna har tagits i bruk 2010 och uppdaterats 2011. Det finns tre modeller som förutser betalningsoförmåga: bilfinansiering, försäljningsfinansiering och kontokredit samt köpmanna-MasterCard.

Klassificeringen för ansökningsskedet stöder kreditbesluten, analysen av kreditrisken och prissättningen av nykreditgivningen. Klassificeringen sker i OP-Pohjola-gruppen som en del av kreditprocessen. Kreditklassen för ansökningsskedet gäller i sex månader. Sedan ersätts den med kreditklassen för kreditstocken, om kunden inte tidigare har tilldelats en klassificering för kreditstocken.

9.5.5 Klassificering av länder

Länderrisken granskas med extern rating.

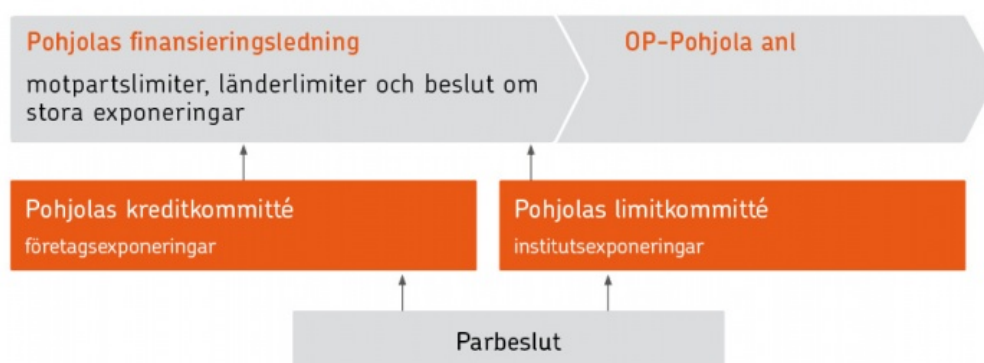
9.5.6 Förlust vid fallissemang och exponeringsbelopp

Utöver modeller för bedömning av sannolikheten för fallissemang hos olika kunder används för mätningen av kreditrisken prognosmodeller för förlusten vid fallissemang och exponeringsbelopp. I OP-Pohjola-gruppens kreditriskmodeller är förlusten vid fallissemang (LGD) en uppskattning av den ekonomiska förlust (som en andel av beloppet av kundens exponeringar vid fallissemang) som banken skulle lida, om kunden skulle bli insolvent inom ett år. Exponeringsbelopp vid fallissemang (EAD) innebär en uppskattning av den fordran på en kund som ingår i bankens balansräkning då fallissemang börjar. Till bedömningen av åtaganden utanför balansräkningen ansluter sig parametern för kreditmotvärdeskoefficienten (CF, Conversion Factor). Kreditmotvärdeskoefficienten beskriver hur stor del av åtagandena utanför balansräkningen vid prognostidpunkten som tagits ut vid fallissemang. För aktieexponeringarna används i regel en förenklad metod. För OP-Pohjola-gruppens strategiska placeringar används för aktieexponeringarna PD/LGD-metoden där PD-värdena baserar sig på interna modeller och LGD på standardestimat.

9.6 Beslutsfattandet

En bedömning av kreditvärdigheten, ett ratingbeslut och ett kund-PM utgör grunden för kreditbeslutsframställningarna. De kundansvariga bereder framställningar om åtagandegränser, limiter och finansiering i samarbete med kreditcheferna och företrädare för de olika produktområdena. Kreditcheferna lägger fram förslagen om åtagandegränser för beslutsorganen. Framställningarna om kreditbeslut och åtagandegränser omfattar en utredning av kreditsökanden, de exponeringar som tidigare beviljats sökanden och säkerheterna för dem samt om öppna positioner. I framställningarna om kreditbeslut för företagskunder ingår en analys av kundens kreditvärdighet, ett ratingbeslut, en säkerhets- och bivillkorspolicy för korta och långa exponeringar samt en prognos över utvecklingen av kundens ekonomiska situation. Till framställningarna om åtagandegräns för företagskunder fogas alltid en bokslutsanalys och för nya företagskunder ofta också en företagsanalys. Vanligtvis innehåller framställningarna om kreditbeslut för företag och kreditinstitut riskhanteringsfunktionens ställningstagande om kreditrisken.

Pohjolas kreditbeslutsorgan

De beslutsfattande organen fattar beslut om risktagning inom sina befogenheter och genom att iakttä de fastställda kreditriskpolicyerna, limiterna och riktlinjerna. De beslutsfattande organens befogenheter att fatta beslut har differentierats på basis av kundens rating samt beloppet av kundens exponeringar och öppna position. För privatkunder fattas kreditbesluten på basis av OP-Pohjola-gruppens interna rating av privatkunder med ett automatiskt kreditbeslutssystem.

9.6.1 Verkställande

Vid verkställandet görs anbuds- och avtalshandlingarna upp utgående från de godkända besluten. Uppfyllandet av uttagsvillkoren kontrolleras ännu innan pengarna överförs till kunden. Dessutom övervakas uppfyllandet av avtagsvillkoren under avtalets giltighetstid.

9.6.2 Mätning, uppföljning och rapportering av kreditrisken

Kreditrisken mäts kundvis med beloppet av exponeringarna och den öppna positionen. Med exponering avses det totala beloppet av balansposter och poster utanför balansräkningen som banken har i fråga om en viss kund. Den öppna positionen räknas ut genom att från exponeringarna dra av säkerheterna till deras säkerhetsvärde. Kreditrisken mäts

också med den vägda öppna position som fås genom att multiplicera den kundvisa öppna positionen med kreditvärdighetens sannolikhet för betalningsanmärkningar. Som mätare på kreditrisken används dessutom problemfordringarnas och de förfallna betalningarnas andel av kredit- och garantistocken samt kreditförlusternas andel av kredit- och garantistocken.

Kreditrisken i kreditportföljen mäts också med beloppet av förväntade och oväntade förluster och oväntade förlusters utveckling i relation till kredit- och garantistocken. Olika stresstest görs också på beloppet av förväntade och oväntade förluster.

Kunduppföljningen fördelar sig på en årlig analys av bokslut och delårsrapporter och på en fortlöpande uppföljning av kundernas betalningsbeteende och verksamhet. Kundernas betalningsbeteende, de förfallna betalningarna och problemkrediterna följs fortlöpande upp med information som fås från såväl OP-Pohjola-gruppens interna som externa övervakningstjänst.

Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation. Samtidigt prövas också behovet av en ändring av kundens rating, hur sannolik en kreditförlust är och hur behövlig en nedskrivning är. Det här betyder ofta också att kreditbesluten fattas i ett högre beslutsorgan.

Användningen av företagskundernas och kreditinstitutens åtagandegränser följs upp i kreditbeslutsprocessen. Dessutom övervakas kreditbesluten också i de beslutsfattande organen, som alltid ger kreditbeslutsprotokollen för kännedom till den följande beslutsnivån.

Rapporteringen av kreditriskerna är koncentrerad till riskhanteringsfunktionen. Hur kreditriskpolicyn följs granskas i riskanalysen, som görs upp för styrelsens riskhanteringsutskott och genom vilken dessutom rapporteras bland annat om de totala exponeringarnas belopp, fördelning och art samt om utvecklingen av problemkrediterna.

Användningen av limiter och eventuella överskridningar av limiterna rapporteras regelbundet. Dessutom gör riskhanteringsfunktionen upp portföljanalyser.

9.6.3 Beslutsfattande och bedömning i anslutning till kreditriskmodellerna

OP-Pohjola-gruppens riskhanteringsutskott beslutar om ibruktagningen av kreditriskmodellerna och betydande ändringar. Besluten baserar sig på de allmänna principer för kreditklassificering och validering av kreditriskmodeller som godkänts av centralinstitutets direktion. För utvecklingen och upprätthållandet av modellerna ansvarar centralinstitutets riskhantering som är oberoende av affärsrörelsen.

Uppföljningen och övervakningen av hur kreditklassificeringen och kreditriskmodellerna fungerar sker regelbundet. Centralinstitutets och Pohjolas riskhantering samlar fortlöpande in respons från affärsrörelsen om hur kreditklassificeringen fungerar och om de modeller som anknyter till kreditriskparametrarna. De modeller som automatiskt bildar en rating övervakas månatligen. Syftet med den här övervakningen är att följa upp de ändringar som sker i kreditstocken och beviljandet av krediter samt att säkerställa att klassificeringsprocessen fungerar.

Dessutom säkerställs kvaliteten på modellerna minst en gång per år i enlighet med de valideringsanvisningar som OP-Pohjola-gruppens riskhanteringskommitté godkänt. Valideringsanvisningarna innehåller också krav på den kvalitetskontroll som ska ske i samband med ibruktagningen av respektive modell. Vid valideringen prövas med statistiska test bl.a. hur korrekta modellens särskiljningsförmåga och riskestimat (PD, LGD och EAD) är. Dessutom ingår i valideringen kvalitetsbedömningar såsom analys av användarrespons och jämförelsegrupper. Valideringens resultat och eventuella rekommendationer till åtgärder ska rapporteras till riskhanteringskommittén, som beslutar om de utvecklingsåtgärder som ska vidta på basis av valideringen.

Centralinstitutets internrevision säkerställer med sina inspektioner att valideringen är oberoende. Dessutom granskar den som en del av normala inspektioner kreditriskmodellerna och användningen av dem i centralinstitutets företag och medlemsandelsbankerna.

9.6.4 Användning av kreditriskmodeller i kapitaltäckningsanalysen

Basmetoden tillämpas för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I den här metoden inverkar den uppskattning av sannolikheten för fallissemang (PD) som gjorts med OP-Pohjola-gruppens egna

kreditriskmodeller på kapitalkravet för respektive kunds kreditrisk. De s.k. standardestimat som myndigheterna gett används för förlusten vid fallissemang (LGD) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD).

För den internmetod som tillämpas vid beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar används PD-, LGD- och EAD-värden som baserar sig på OP-Pohjola-gruppens modeller för beräkning av riskvikten för respektive kunds exponeringar.

9.6.5 Positioner i värdepapperisering

Pohjola har inte varit emittent eller arrangör vid värdepapperiseringar, men bolaget har placerat i traditionella värdepapperiserade värdepapper som emitterats via specialföretag. I bankrörelsen har inga kreditderivat anslutit sig till de värdepapperiserade positionerna. Vid beräkningen av det totala beloppet av värdepapperiseringspositionernas riskvägda poster har använts internmetoden för kreditrisken (IRBA) då värdepapperiseringspositionen hör till en exponeringsklass som den ratingbaserade bedömningsmodellen tillämpas på.

På positioner i värdepapperisering tillämpas Moody's, Fitch och Standard & Poor's rating. På samma värdepapperseringstransaktions positioner i olika trancher tillämpas rating från samma ratinginstitut. Om en position i värdepapperisering har en rating från två av de ratinginstitut som valts, tillämpas den lägre ratingen. Om en position i värdepapperisering har en rating från fler än två av de ratinginstitut som valts, ska de två högsta av dem användas. Om de två högsta ratingarna avviker från varandra, ska den lägre av dem användas.

10. Hanteringen av likviditetsrisken

Hanteringen av likviditetsrisken består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. En risk uppstår då fordringarna och skulderna har avvikande löptider. En risk uppstår också om antingen skulderna eller fordringarna eller bägge är koncentrerade beträffande motparter, instrument eller marknadssegment. En likviditetsrisk kan också uppstå på grund av förändringar i kundbeteendet, den ekonomiska omvärlden eller marknadslikviditeten.

Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Pohjolas strukturella finansieringsrisk uppkommer främst av differensen mellan löptiderna för den utlåning med långa löptider i detaljistbanksrörelsen och den av kundbeteendet beroende inlåningsanskaffningens förfallostruktur.

Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida kassaflöden samt försäkringsbehov utan inverkan på den dagliga verksamheten eller bankens ekonomiska läge.

För den kortfristiga likviditetsrisken vidtas förberedelser genom att upprätthålla en reservportfölj som består av likvida skuldebrev.

Likviditetshanteringen regleras av Europeiska centralbankens minimireserv- och utlåningsfacilitetssystem.

Hanteringen av likviditetsrisken baserar sig på OP-Pohjola-gruppens centralinstituts riktlinjer samt på risklimiter som centralinstitutet fastställt. Centralinstitutet fastställer kvalitetskriterier för likviditetsreserven, en kapitalanskaffningsplan, en kontinuitetsplan för hanteringen av likviditeten vid hotscenarier samt en styrmodell för likviditeten. Kontinuitetsplanen för hanteringen av likviditeten består av en beredskapsbaserad styrmodell, en beredskapsplan som innehåller finansieringskällor samt en kontinuitetsplan för den operativa hanteringen av likviditeten. Målen för likviditetsreservens belopp och kvalitet, beredskapsplan och beredskapsbaserade styrmodell har bedömts utgående från stresstest enligt hotscenarier.

Som centralbank för OP-Pohjola-gruppen svarar Pohjola Bank Abp för hela OP-Pohjola-gruppens likviditet och för att likviditetsreserverna är tillräckliga. Merparten av likviditetsreserven utgörs av skuldebrev med hög rating, som kan användas som säkerhet för centralbanksskulder eller smidigt säljas på marknaden.

Syftet med hanteringen av likviditetsrisken är att säkerställa rätt dimensionerade reserver och andra beredskapsåtgärder samt uppbindingen av kapital och att begränsa likviditetsriskerna på grund av balansstrukturen.

Målet för hanteringen av den kortfristiga likviditetsrisken är att säkerställa likviditeten också om likviditeten plötsligt stramas åt. Tyngdpunkten inom hanteringen av likviditetsrisken ligger på att skapa och upprätthålla system som stöder likviditeten samt på att planera beredskapsåtgärder.

Likviditetsrisken hanteras genom att planera likviditeten och balansstrukturen, upprätthålla en tillräcklig likviditetsreserv och genom att sprida kapitalanskaffningen enligt löptidsklasser, motparter, produkter och marknader. För hanteringen av likviditetsriskerna upprättas scenarioanalyser över de största hoten mot likviditeten och deras inverkan på finansieringen och likviditeten samt metoder för att trygga likviditeten.

Pohjola Bank Abp:s styrelse fastställer årligen en likviditetsriskpolicy som beskriver principerna, metoderna och limiteringen för hanteringen av likviditetsriskerna. Riskhanteringsledningen koordinerar och styr principerna samt övervakar användningen av limiterna. Skötseln av Pohjolas likviditetsrisker samt kapitalanskaffning på lång sikt och reservportföljer är koncentrerad till treasury.

Centrala finansieringskällor utgörs av emissioner av bankcertifikat och obligationslån, inlåning från andra banker och andelsbankerna, inlåning från allmänheten och det egna kapitalet. Tillgången och priset på finansieringen på den internationella penning- och kapitalmarknaden påverkas av Pohjolas rating.

Likviditetsriskpolicyn fastställer minimibeloppet på likviditetsreserven och maximibeloppet på den strukturella finansieringsrisken.

I likviditetsriskpolicyn ingår dessutom en kapitalanskaffningsplan och en plan för att trygga OP-Pohjola-gruppens likviditet då olika scenarier hotar likviditeten.

10.1 Mätning, uppföljning och rapportering av likviditetsrisken

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med det inbördes förhållandet mellan långsiktiga bestående fordringar och skulder. En limit har ställts upp för det här. Hur den långsiktiga kapitalanskaffningen förfaller följs upp med förfallostrukturen. Limiter har ställts upp också för den. Likviditeten hanteras med scenarier för kassaflöden som förfaller och likviditetsreserver. Limit- och målvärden har ställts upp för likviditetsscenarierna. Med stresstesten mäts likviditeten i osannolika fall.

Riskhanteringsfunktionen och treasurys Middle Office rapporterar finansieringsriskerna månatligen till både affärsrörelsen och ledningen. Likviditetsriskrapporter upprättas dagligen.

11. Hanteringen av marknadsrisker

I det här avsnittet redogörs för de marknadsrisker som hänför sig till marknadsriskexponeringen för Pohjolas bankrörelse och koncernfunktionerna. Marknadsriskerna för skadeförsäkringssegmentets dotterbolags placeringsverksamhet behandlas i avsnittet Riskhanteringen i försäkringsrörelsen.

Marknadsriskerna förorsakar bankerna resultateffekter på grund av förändringar i marknadspriserna (räntor, valutakurser, aktiekurser, kreditriskmarginaler) eller i prisfluktuationer (volatiliteter). Marknadsriskernas inverkningar på resultatet kan vara antingen direkta eller periodiserade på flera räkenskapsperioder. Redovisningen av resultateffekterna beror på den balanspost som är föremål för marknadsrisker eller behandlingen i bokföringen av ett derivat. Marknadsprisbildningen påverkas av marknadernas funktion, dvs. likviditeten. Då marknaden saknar tillräckligt djup eller då marknaden inte fungerar på grund av en störning, uppkommer en marknadsrisk också på grund av bristen på marknadslikviditet. I allmänhet leder en försämrad marknadslikviditet till att resultatet försvagas på grund av att de likviditetspremier som ingår i marknadsprisen ökar.

Syftet med hanteringen av marknadsrisker är att begränsa de risker som förorsakas av prisförändringar i balansposterna och posterna utanför balansräkningen till en acceptabel nivå samt att främja resultatförmågan genom att optimera relationen mellan risk och avkastning.

Marknadsrisker ingår såväl i tradingen som i den finansiella balansräkningen. Målet med tradingen är att på kort sikt dra nytta av förändringarna i marknadspriserna genom aktiv marknadsrisktagning. Resultateffekterna av den marknadsrisk som tas i tradingen syns främst direkt som en förändring i marknadsvärdena på balans- och derivatinstrument.

I den finansiella balansräkningen ingår bankens strukturella ränterisk som består av kredit- och garantistocken, inhemsk och utländsk partikapitalanskaffning. Till den finansiella balansräkningen räknas också likviditetsreserverna samt resten av balansräkningen (till exempel aktier, fastigheter och egna kapital). Målet med hanteringen av marknadsriskerna i den finansiella balansräkningen är att skydda koncernens finansnetto mot förändringar i räntorna och att kostnadseffektivt upprätthålla OP-Pohjola-gruppens likviditetsreserver. I hanteringen av den finansiella balansräkningen tas ingen

valutakursrisk. Marknadsrisken i den finansiella balansräkningen utfaller typiskt i bankens räntenetto mellan de periodiserade räkenskapsperioderna.

Pohjolas marknadsriskexponering begränsas genom den marknadsriskpolicy som styrelsen fastställer. I policyn beskrivs de metoder som tillämpats på mätningen av marknadsrisken och risklimiterna på bankplanet. Dessutom individualiseras i policyn vem som har rätt att ta öppna marknadsrisker samt läggs fram andra principer som begränsar marknadsrisktagningen. Marknadsriskpolicyn uppdateras minst en gång per år.

Marknadsriskexponeringen för likviditetsreservsportföljen begränsas utöver med marknadsriskpolicyn med likviditetsreservsportföljens placeringsplan som fastställer placeringarnas grundallokering och gränser (taktisk allokering). Likviditetsreservsportföljen består av skuldebrev som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Pohjolas styrelse godkänner placeringsplanen årligen.

Koncernens riskhanteringsledning samt Pohjola Markets och Kapitalförvaltningens Middle Office följer upp och rapporterar marknadsriskerna och resultatet av dem till både affärsrörelsen och den verkställande ledningen. Principerna och mätarna är enhetliga för hantering av marknadsrisker både i tradingen och i den finansiella resultaträkningen.

En fortlöpande analys av riskpositionernas struktur och av marknaden samt beräkning av effekten av marknadsförändringar på bankens riskposition och resultat spelar en central roll i hanteringen av marknadsrisker. En effektiv hantering av marknadsrisker kräver aktuell och korrekt information om positionerna och marknaden samt snabba reaktioner på förändringar. Marknadsriskerna hanteras genom att bearbeta riskpositionerna och med hjälp av balans- och derivatinstrument på basis av respektive marknadsuppfattning inom ramen för risklimiterna. Marknadsriskpositionen eller enskilda avtal kan också säkras med derivatinstrument mot förändringar i deras marknadsvärde eller för att trygga finansnettot i positionen.

11.1 Mätning, uppföljning och rapportering av marknadsrisker

Pohjola följer upp marknadsriskerna med följande mätare

Riskslag	Riskmätare	Resultatmätare	Frekvens
ränterisk/ handelsportföljer	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
ränterisk/finansiell balansräkning	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet, finansnetto	dagligen
kreditspreadrisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
valutarisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
prisrisk för strukturerade och värdepapperiserade placeringar	del av VaR-mätare (likvida placeringar eller separat VaR-mätare (olikvida placeringar))	förändringen i marknadsvärdet	dagligen (likvida placeringar) eller månatligen (olikvida placeringar)
råvarurisk	separat VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
aktierisk	förändringen i marknadsvärdet på 20 %-enheter	förändringen i marknadsvärdet	varje vecka
volatilitetsrisk	effekten av en förändring i volatiliteten på 1 %-enhet på positionens nuvärde	förändringen i marknadsvärdet	dagligen

Pohjolas styrelse fastställer i marknadsriskpolicyn vilken nivå på den totala marknadsriskexponeringen som kan godtas.

Den totala marknadsriskexponeringen begränsas med en Value-at-Risk-limit (VaR). VaR-limiteringen omfattar Pohjolas viktigaste marknadsriskpositioner. Balanshanteringsledningen allokerar VaR-limiten till affärsområdet. Affärsområdets ledning allokerar sina limiter vidare till sina ansvarsområden.

De VaR-exponeringar som limiteras fastställs genom att använda långsiktiga volatilitets- och korrelationsestimat över hela cykeln. De VaR-nivåer som limiteras har skalats för en tidsperiod på 1 dag och ett konfidensintervall på 99 %.

Utöver VaR-limiten har i marknadsriskpolicyn fastställts separata VaR-limiter för råvaruderivat samt för återköpta indexlån som Pohjola emitterat. Marknadsrisken för aktie- och kapitalinvesteringar samt risken för ändringar i optionspositionernas implicita volatilitet (vega-risken) begränsas med limiter som baserar sig på känslighetstal. Marknadsrisken för beviljade teckningsgarantier begränsas med en nominallimit.

Utöver VaR-limiter som begränsar riskexponeringen enligt det genomsnittliga konjunkturläget hanteras marknadsriskerna med dynamiska VaR-mätare som lätt reagerar på marknadsförändringar. Dessutom tillämpas i hanteringen av marknadsrisker riskfaktorspecifika känslighetstal för positioner, stresstestscenarier och kumulativ resultatuppföljning av handelspositioner. Riskmätningsskema kompletterar varandra.

11.2 Ränterisken

Ränterisker uppstår då löptiderna, räntestegringstidpunkterna eller räntegrunderna för balansposterna och posterna utanför balansräkningen avviker från varandra. I tradingen förverkligas ränterisken som en förändring av värdepapprens och derivatinstrumentens marknadsvärde då marknadsräntorna förändras. Beträffande ränterisken i den finansiella balansräkningen utfaller risken som en förändring i finansnettot. Beträffande skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som ska räknas till likviditetsreserven förverkligas ränterisken som en förändring av marknadsvärdena i resultaträkningen och beträffande skuldebrev som kan säljas förverkligas den som en förändring i fonden för verkligt värde under eget kapital.

I balansen ingår också en strukturell ränterisk som i huvudsak uppkommer i detaljstinlåningen och av räntefria balansposter. På ränterisken inverkar också eventuella återbetalningar av kundavtal i förtid. Återbetalningarna i förtid och detaljstinlåningen utgör inte poster av betydelse för Pohjolas affärsrörelse. Båda posterna följs upp, men modeller har inte upprättats för kundbeteendet.

Ränterisken inom tradingen och den finansiella balansräkningen mäts och rapporteras dagligen med likadana mätare och limiteringsprinciper. Ränterisken för såväl tradingen som den finansiella balansräkningen ingår i VaR-mätaren. Dessutom bedöms känsligheten för ränteförändringar i finansnettot med ett separat verktyg. Endast vissa separat bestämda enheter får ta ränterisker inom ramen för sina limiter.

11.3 Kreditspreadrisken

Med kreditspreadrisken avses den negativa förändring i en positions marknadsvärde som uppkommer genom förändringar i prissättningen av kreditriskpremien och likviditetsriskpremien på marknaden. Kreditspreadrisken fastställs såväl för skuldebrev som används i tradingen som för skuldebrev i den finansiella balansräkningen. Priserisken för skuldebrev indelas därför i komponenterna ränterisk och kreditspreadrisk.

Kreditspreadrisken mäts och limiteras dagligen som en del av VaR-limiten.

11.4 Valutarisken

En valutarisk uppkommer då beloppen av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra.

Skötseln av valutakursrisken har koncentrerats till tradingen. Valutarisken limiteras som en del av den totala VaR-limiten. Valutapositionerna rapporteras dagligen.

11.5 Priserisken för strukturerade och värdepapperiserade placeringar

I Pohjola följs priserisken för strukturerade och värdepapperiserade obligationsplaceringar upp med en separat riskmätare. Strukturella placeringar kommer in i handelslagret då indexlån som Pohjola emitterat återköps i enlighet med sekundärmarknadslöftet. De värdepapperiserade placeringarna ingår i de långfristiga placeringstillgångarna.

Marknadsrisken för strukturerade och värdepapperiserade placeringar räknas med i VaR-limiten. Risken rapporteras dagligen för likvida placeringar och månatligen för olikvida placeringar.

11.6 Råvarurisken

Råvarurisken uppkommer ur en öppen råvaruderivatposition. Råvarurisker tas bl.a. med el-, olje- och metallderivat.

Risken i råvarupositionerna rapporteras dagligen.

11.7 Aktierisken

Aktierisker uppkommer i aktie- och kapitalinvesteringsrörelsen. Aktieplaceringarna består både av aktier som kan säljas och aktier som innehas långvarigt.

I marknadsriskpolicyn fastställs principer som styr aktieportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt.

Skötseln av den aktieportfölj som bokförts som en post som kan säljas är koncentrerad till treasury. Aktierisken limiteras dagligen som en del av VaR-limiten.

Aktierisken för beviljade teckningsgarantier limiteras med en nominallimit.

11.8 Volatilitetsrisken

En volatilitetsrisk uppstår i öppna optionspositioner. Volatilitetsrisk tas i ränte-, valuta- och råvaruoptioner.

Ränte-, valuta- och råvaruvolatilitetsriskerna rapporteras dagligen.

11.9 Fastighetsrisken

Med fastighetsrisk avses nedskrivnings- och avkastningsrisker som ansluter sig till fastighetsinnehav.

I marknadsriskpolicyn fastställs principer som styr fastighetsinvesteringsportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt. Över fastighetsinnehaven görs årligen upp objektvisa värderingar och åtgärdsplaner. Fastighetsriskerna rapporteras varje kvartal i koncernens riskanalyser.

11.10 Derivatrörelsen

Pohjola använder aktivt ränte- och valutaderivat samt i mindre utsträckning aktie-, aktieindex- och kreditderivat. Värdet på de underliggande tillgångarna och kreditmotvärdena för derivaten redovisas i bokslutsnot 92. Derivat används i både handels- och säkringssyfte som en del av skötseln av totalpositionen. Derivatrisken följs upp som en del av riskerna i tradingens och treasurys totalpositioner med samma mätare som vid balanspositioner.

Motpartsrisken i derivatrörelsen följs upp med kreditmotvärden som har definierats på basis av återanskaffningskostnaderna för kontrakten (marknadsvärdet) och de framtida produktvisa kreditriskkoefficienterna. Vid mätningen av risken beaktas det kvittningsavtal som ingåtts med motparterna samt de säkerheter som tagits emot med stöd av en Credit Support Annex-säkerhetsbilaga (CSA).

Syftet med säkringen mot ränterisken vid krediter och skuldemissioner är att fixera räntedifferensen, dvs. marginalen, mellan den säkrande posten och den post som säkras. Effektiviteten hos säkringen påvisas genom att använda relationen mellan ränterisktalet och marknadsvärdena för de poster som säkras och säkringen.

Tilläggsavkastningskomponenterna för emitterade indexlån har säkrats med derivatstrukturer. De säkrande derivaten består av aktie-, aktieindex-, valuta-, ränte-, råvaru- och kreditderivat.

12. Riskhanteringen i försäkringsrörelsen

12.1 Riskerna i försäkringsverksamheten

Försäkringsverksamheten grundar sig på risktagning och hantering av risken. De viktigaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval och premiesättning, teckning av återförsäkringsskydd och försäkringsskuldens tillräcklighet. I skadeförsäkringen anknyter sig risken i anslutning till försäkringsskulden speciellt till sådana försäkringsgrenar, där det tar lång tid innan skadorna visar sig. En betydande risk inom försäkringsverksamheten utgör förutom försäkringsriskerna dessutom placeringsrisken i anslutning till de tillgångar som utgör täckning för försäkringsskulden.

12.2 Försäkringsrisker

Genom ett försäkringsavtal överför försäkringstagaren sina försäkringsrisker på försäkringsgivaren. I skadeförsäkringen består försäkringsrisken i ett enskilt försäkringsavtal av två element. Det första är risken för att det inträffar en eller flera skador som ska ersättas på basis av försäkringsavtalet. Det andra är den risk som är förknippad med storleken av varje inträffad, ersättningsgilla skada. Antalet ersättningsgilla skador och storleken av varje enskild skada är slumpmässiga. I försäkringsvillkoren förutsätts att en skada, för att den ska vara ersättningsgill, ska vara en följd av en oförutsedd händelse. Hur stor den skada som förorsakats försäkringsobjektet är beror emellertid i allmänhet i mycket hög grad exempelvis på vilken orsaken till skadan är och vilka förhållanden som rådde då skadan inträffade och också på olika detaljer i händelseförloppet. Ett och samma försäkringsavtal kan dessutom täcka flera objekt som till kvalitet och värde skiljer sig från varandra.

Försäkringsbeståndet består av ett mycket stort antal beviljade skadeförsäkringsavtal. På grund av att försäkringsbeståndet är stort är också antalet skador som kan förväntas inträffa stort. Om de inträffade skadorna är helt oberoende av varandra så blir, enligt lagen om stora tal i sannolikhetsberäkningen, den relativa variationen i den verifierade skadekostnaden mindre ju fler försäkringsrisker som ingår i försäkringsbeståndet.

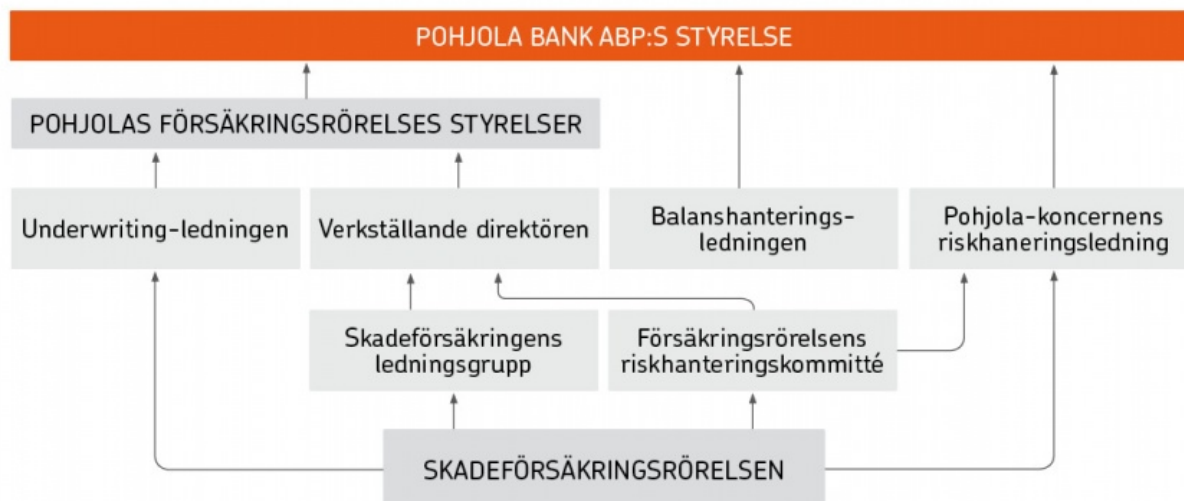
Eftersom det inbördes oberoendet mellan försäkringsriskerna emellertid inte realiseras fullt ut i verkligheten, så försvinner skaderisken i relation till försäkringsbeståndets storlek inte helt, oberoende av hur stort försäkringsbeståndet är. Den här återstående risken som förorsakas av det inbördes beroendet mellan skaderiskerna kallas för icke-diversifierbar risk. De icke-diversifierbara riskerna anknyter sig vanligen till förändringar i omvärlden. Till exempel inverkar ekonomiska konjunkturväxlingar systematiskt på skadetätheten eller skadestorleken inom en viss grupp av försäkringsavtal. Inflationen kan förorsaka en samtidig ökning av skadestorleken i en stor del av bolagets försäkringsbestånd. Förändringar i den allmänna dödlighetsutvecklingen för befolkningen skulle i sin tur återspeglas i bolagets hela bestånd av lagstadgade pensionsförsäkringar. En icke-diversifierbar risk kan också ibland anknyta sig till en ännu oidentifierad, dold skaderisk som gäller ett stort antal försäkringsavtal. Det mest kända exemplet på sådana risker i vår närhistoria är asbestskadorna.

En alldeles speciell typ av risk utgör de skadekumuler som förorsakas av naturkatastrofer eller av storolyckor som har sitt ursprung i mänsklig aktivitet. I sådana fall förorsakar en och samma katastrofhändelse i praktiken samtidigt ersättningsgilla skador för ett stort antal försäkrade risker, varvid den totala skadekostnaden till följd av katastrofen kan bli mycket hög. Det här är emellertid en risk som är diversifierbar, eftersom bolaget bedriver skadeförsäkringsrörelse på ett område där risken för naturkatastrofer betraktas som relativt låg. Man kan därför gardera sig mot de här riskerna med hjälp av återförsäkring.

12.2.1 Hanteringen av försäkringsrisker

De viktigaste uppgifterna vid hantering av försäkringsrisker gäller riskurval och premiesättning, tecknande av återförsäkringsskydd samt uppföljning av skadekostnadsutvecklingen och värdering av försäkringsskulden. Högsta beslutande organ vid teckningen av försäkringsrisker är Underwriting-ledningen. Den hanterar Pohjola-koncernens försäkringsrisker. Underwriting-ledningen fattar beslut om teckningarna i försäkringsrörelsen inom de befogenheter som försäkringsbolagens styrelser fastställt. Den rapporterar sina beslut till försäkringsbolagens styrelser.

Skadeförsäkringsrörelsens beslutsplan

Skadeförsäkringens beslutsfattande har beskrivits i skadeförsäkringens beslutssystem. Besluten om kund- och objekturval samt riskprissättning fattas i enlighet med Underwriting-anvisningarna för respektive försäkringsgren, om försäkringsintresset understiger den gräns som ställts för Underwriting-ledningen. Besluten är beroende på riskens omfattning eller svårighetsgrad differentierade att fattas av flera underwriters eller tillsammans med en chef. För standardiserade försäkringsgrenar är beslutsfattandet systemstött och kund- och objekturvalet fattas på basis av befogenheterna enligt separat fastställda anvisningar.

12.2.2 Riskurval och premiesättning

I handlingsmodellerna betonas riskurvalets och premiesättningens betydelse. För varje försäkringsgren och varje riskkoncentration har begränsningar satts gällande riskernas storlek och omfattning. Bolaget har en central databank och ett analysprogram som stöder riskurvalet och premiesättningen. Försäkringsvillkoren utgör ett väsentligt redskap för begränsning av risken. För att begränsa riskerna utförs dessutom även kundspecifika eller försäkringsgrensspecifika riskanalyser.

12.2.3 Återförsäkring

Återförsäkringsprinciperna och maximibeloppet per skada på den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar godkänns varje år av styrelsen. I praktiken hålls den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar lägre än det maximum som styrelsen fastställt, om det är motiverat med beaktande av återförsäkringsskyddets prisnivå. Den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna är högst 5 miljoner euro och för katastrofåterförsäkringens del 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador var 120 miljoner euro. Dessutom fanns ett årsaggregatskydd för skador i den kortsvarsade försäkringsrörelsen med en kapacitet på 10 miljoner euro.

Återförsäkringen inverkar på behovet av solvenskapital. Som återförsäkrare godkänns endast bolag med en tillräckligt god rating. För återförsäkrarna har dessutom fastställts en övre gräns för hur mycket risk en och samma återförsäkrare kan ges. Vilken den övre gränsen är beror på riskens art och ifrågavarande bolags solvens.

12.2.4 Riskkoncentrationer

Lokala riskkoncentrationer beaktas vid EML-beräkningen av egendomsrisker (Estimated Maximum Loss, den största sannolika skadan) och i det EML-genombrottsskydd som ingår i återförsäkringsskyddet. Inom vårt verksamhetsområde finns ingen nämnvärd jordbävningsskade risk. Beträffande andra risker för naturfenomen, såsom stormar och översvämningar, är Finland geografiskt sett ett exceptionellt lugnt område. För kumulskador till följd av katastrofer finns dock ett katastrofåterförsäkringsskydd med en kapacitet som dimensionerats att täcka den kalkylerade storheten av en sådan katastrofskada som inträffar en gång på 200 år. Katastrofskadeskydden för kumulskador omfattar både egendoms- och personskador.

12.2.5 Bedömning av försäkringsskulden

Försäkringsskuldens tillräcklighet följs upp årligen. Försäkringsskulden för försäkringsavtal fastställs utgående från uppskattade framtida kassaflöden. Kassaflödena utgörs av utbetalda ersättningar och skaderegleringskostnader.

Försäkringsskuldens belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Det här har genomförts så att man först gjort en uppskattning av försäkringsskuldens förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts enligt pro rata-metoden. Då beräknas avsättningen för ej intjänade premier i förhållande till försäkringsperiodens längd. I företagets försäkringsavtal beräknas avsättningen för ej intjänade premier försäkringsspecifikt och för privatkunder beräknas den med koefficienten för avsättningen för ej intjänade premier.

I in casu-avsättningen för oreglerade skador avsätts de kända skador och ersättningar av pensionstyp som överstiger avsättningsgränsen. Avsättningen för okända skador och skador som underskrider gränsen för kända in casu-avsättningar avsätts kollektivt med aktuariella metoder.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande och den av den behöriga myndigheten fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan. Den vid slutet av 2012 använda diskonteringsräntan är 3,0 % (31.12.2011: 3,3 %). Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 52 miljoner euro.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts. De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall), justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden) samt de historiska datas riktighet under tiotals år. Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

Värderingen av försäkringsskulden är alltid förknippad med osäkerhetsfaktorer som bland annat kan vara beroende av hur bra skadeutvecklingen har kunnat prognostiseras, dröjsmål med verifieringen av skador, kostnadsinflation eller ändringar i lagstiftningen och den allmänna ekonomiska utvecklingen. Bolaget har med tre års mellanrum låtit en utomstående aktuarie reda ut korrektheten hos beräkningsgrunderna för bolagets försäkringsskuld och dess belopp. Senaste utredning utfördes 2012.

12.3 Lagstadgade försäkringar

De lagstadgade försäkringarna är enligt lag obligatoriska för försäkringstagaren. Försäkringsbolagen är å andra sidan skyldiga att bevilja sådana försäkringar. Ersättningsvillkoren och hur ersättningsens storlek ska bestämmas är noggrant reglerade i lag. Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna finns det dessutom gemensamma organ som övervakar att ersättningarna är enhetliga och att normerna gällande ersättningar följs. Privatpersoners fordon utgör en större andel

av koncernens trafikförsäkringsbestånd än företagens fordon. Lagstadgade försäkringar tecknas i övrigt huvudsakligen av företag eller andra organisationer.

Vid lagstadgad olycksfallsförsäkring tecknar arbetsgivaren en försäkring för sina anställda i händelse av arbetsolycksfall och yrkessjukdomar. Genom trafikförsäkringen försäkras alla personskador som förorsakas vid användning av motorfordon i vägtrafik, och med vissa begränsningar också skador som drabbar den skadevållande chauffören själv. Dessutom ersätts saksador som förorsakas en tredje part. Patientförsäkringen ersätter personskador som förorsakats en patient i samband med hälso- och sjukvård.

12.3.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna utgörs största delen av personskadeersättningarna av ersättningar för inkomstbortfall och sjukvårdskostnader. De ersätts till sitt fulla belopp. Ett undantag från detta utgör ersättningarna för inkomstbortfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, vilka före 65 års ålder endast ersätts till 85 %. Ersättningarna för bestående inkomstbortfall betalas ut i form av livslånga pensioner. Om en skada leder till dödsfall, utbetalas familjepension till änkan/änklingen och till barn som inte har fyllt 25 år. Pensionerna har ingen övre gräns i euro. Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen ansvarar försäkringsbolaget emellertid inte för indexhöjningarna av ersättningarna för inkomstbortfall och inte heller för sådana sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att skadan inträffade. De finansieras via det s.k. fördelningssystemet (se fördelningssystemet).

Vid skador som ersätts på basis av de lagstadgade försäkringsgrenarna fakturerar också den offentliga sektorn enligt de verkliga kostnaderna för sjukvården för sådana skador som inträffat efter 2004. Risker i anslutning till kostnadsersättningar för sjukvård begränsas dock väsentligt av att sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador inte hör till de ersättningar som omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet). För att minimera kostnaderna strävar försäkringsbolaget dessutom aktivt efter att sluta avtal med olika instanser som ger sjukvård.

Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen finns det risk för en storolycka, eftersom det kan arbeta ett stort antal försäkrade personer på ett litet område. Också vid en trafikolycka kan ett skadefall utöver saksador även inkludera ett flertal skadade och döda. I fråga om saksador har dock ett ersättningstak på 3,3 miljoner euro satts för ersättningar som betalas ur en och samma trafikförsäkring.

Ur den lagstadgade olycksfallsförsäkringen ersätts utöver olycksfall även yrkessjukdomar. Typiskt för yrkessjukdomar är att skadorna uppstår långsamt. En uppskattning av skadekostnaden vid yrkessjukdomar är därför förknippad med en större osäkerhet än i fråga om olycksfall. Ett extremt exempel på det här är latent yrkessjukdomar, där det kan gå tiotals år från exponeringen tills sjukdomen framträder. Yrkessjukdomar som förorsakats av asbest hör till de här sjukdomarna. Dödligheten bland personer som insjuknat i asbestsjukdomar, dvs. mesoteliom eller lungcancer, är hög.

Eftersom det är obligatoriskt att teckna försäkring inom de lagstadgade försäkringsgrenarna, så förutsätter lagstiftningen att försäkringsgivaren vid premiesättningen av försäkringarna ska sträva efter att följa riskmotsvarighetsprincipen så att försäkringspremien står i ett skäligt förhållande till de kostnader som försäkringarna förorsakar. I trafikförsäkringen används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. I de lagstadgade olycksfallsförsäkringarna för större företag kan försäkringstagaren välja mellan olika specialtariffsystem, där premierna är bundna till försäkringstagarens egen skadeutveckling. Ju större företag, desto starkare bindning. Ju större företaget är, desto mer tillförlitligt kan dess verkliga risknivå uppskattas utgående från företagets egen skadeutveckling. En motsvarande princip tillämpas också vid premiesättningen av stora fordonsgrupper bestående av fordon som tillhör en och samma försäkringstagare. På så sätt begränsas den risk som är förknippad med premiesättningen, eftersom premiesättningen av den försäkrade risken automatiskt följer försäkringstagarens egen skadeutveckling, dock inte till fullt belopp.

Återförsäkringen av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen har ordnats via en nationell storskadepool. Bolagets andel i poolen bestäms enligt försäkringsgrenens marknadsandel. Poolen har tecknat återförsäkring upp till 200 miljoner euro; självbehållet efter poolen är 5 miljoner euro. I trafikförsäkringen är självbehållet per skadefall i återförsäkringen 3 miljoner euro.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs så gott som helt av pensioner inom de lagstadgade försäkringsgrenarna. Då avsättningen för pensioner räknas ut används diskontering. Den diskonteringsränta som använts har en betydande inverkan på avsättningsbeloppet.

12.3.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Typiskt för de lagstadgade grenarna är att det ofta går en lång tid från det att en skada har inträffat tills skadan är helt och hållet betald. Dylik försäkringsrörelse ger upphov till ett långvarigt kassaflöde. De faktorer som kraftigast inverkar på uppskattningen av det här kassaflödet är dödlighetsintensiteten för ersättningstagarna och inflationens inverkan på sjukvårdskostnaderna.

En sjunkande dödlighetstrend ökar det kassaflöde som skadorna förorsakar, eftersom ersättningarna för inkomstbortfall i regel betalas ut i form av livslånga pensioner. Dödlighetsintensiteten har i flera årtionden varit fortsatt sjunkande i Finland och i de övriga utvecklade industriländerna. I Finland har den förväntade livstiden för nyfödda ökat med i medeltal 1,5 år på tio år. Den dödlighetsmodell som bolaget använder sig av vid beräkningen av avsättningen för oreglerade skador utgår från antagandet att den här trenden fortsätter även i framtiden. En uppskattning av hur inflationen kommer att påverka sjukvårdskostnaderna utgör också en viktig del när man gör uppskattningar av kassaflödena. Utvecklingen av läkarvetenskapen och levnadsförhållandena har såväl lett till minskad dödlighetsintensitet som ökade sjukvårdskostnader. Bolaget har vid uppskattningen av de framtida kassaflödena utgått från antagandet att inflationen för sjukvårdskostnadernas del är 2 %-enheter högre än den allmänna inflationen.

Eftersom indexhöjningarna av pensionerna inom de lagstadgade försäkringsgrenarna och sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att en skada har inträffat inte omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet), finns det till de här delarna i praktiken inte någon inflationsrisk överhuvudtaget i anslutning till avsättningen för oreglerade skador. I anslutning till sjukvårdskostnaderna finns det inom de lagstadgade försäkringsgrenarna däremot en inflationsrisk i fråga om den försäkringsskuld som hänför sig till bolagets försäkringsavtal till den del det är fråga om ersättning som utbetalas under de första tio åren efter det att en skada har inträffat.

De skador som förorsakats av exponering för asbest och som ersätts som yrkessjukdomar är nästan utan undantag fall av yrkessjukdomar som ersätts på basis av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Ersättningarna består huvudsakligen av ersättningar för sjukvårdskostnader och inkomstbortfall samt efterlevandepensioner. Svårigheten i att uppskatta ansvaret för asbestskador ligger i att latenstiden, dvs. det symptomfria skedet från det att exponeringen för asbest skedde till dess att yrkessjukdomen framträder, är lång; beroende på typen av asbestsjukdom i snitt 15–40 år. I Finland upphörde användningen av asbest i huvudsak under 1980-talet och förbjöds helt 1994. Mest användes asbesten under 1960- och 1970-talet. Uppskattningen av ansvaret för asbestskador baserar sig på den genomsnittliga skadestorleken och på ett uppskattat antal skador. De baserar sig å sin sida på nationell statistik över användningen av asbest som råvara i Finland från och med 1905, på antaganden om hur latenstiderna för olika asbestsjukdomar fördelar sig samt på statistiska data gällande redan kända asbestskador. Om avsättningen är tillräcklig och om antagandena är korrekta kontrolleras årligen. Ersättningsområdet för de lagstadgade försäkringarna är i sin helhet bestämt i lagstiftningen. Alla vet därför vilka skador som ersätts och hur stor ersättning som betalas för varje skada. Det här förbättrar förutsägbarheten vid prognostisering av framtida kassaflöden.

12.3.3 Fördelningssystemet

Fördelningssystemet är ett arrangemang som baserar sig på speciallagar för respektive lagstadgad försäkring. Genom det här arrangemanget har finansieringen av vissa ersättningar som bestäms i de här lagarna, de s.k. ersättningarna enligt fördelningssystemet, genomförts. Fördelningssystemet är ett på lag grundat arrangemang som inte medför någon sådan ekonomisk nytta eller skada för försäkringsbolaget som skulle leda till förändringar i det egna kapitalet.

De ersättningar som betalas ur fördelningssystemet består av indexhöjningar av de ersättningar som betalas ut i form av pensioner, den lagstadgade olycksfallsförsäkringens och trafikförsäkringens sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador samt vissa andra ersättningar och höjningar av ersättningar enligt vad som bestäms i de speciallagar som gäller försäkringsgrenarna.

Ersättningarna ur fördelningssystemet finansieras i enlighet med nämnda lagar med en premieandel som försäkringsbolagen varje år tar ut av sina försäkringstagare i samband med premiebetalningen. Premieandelens storlek bestäms utgående från hur stor bolagets marknadsandel av ifrågavarande försäkringsgren är under samma år. Ett bolag som inte längre meddelar försäkringar som hör till ifrågavarande försäkringsgren deltar inte alls i finansieringen av ersättningarna ur fördelningssystemet. Det belopp som insamlats genom den här premieandelen redovisas årligen till en i lag bestämd central sammanslutning, som sköter om att medlen fördelas vidare, så att varje bolag som bedriver eller som tidigare bedrivit, försäkring inom försäkringsgrenen i fråga får exakt det belopp som bolaget betalat i ersättningar ur fördelningssystemet under ifrågavarande år.

För finansieringen av de framtida ersättningar ur fördelningssystemet står således de kommande generationerna av försäkringstagare. Försäkringstvånget, som gäller alla lagstadgade försäkringsgrenar, garanterar ett finansieringsunderlag för systemet. För den lagstadgade olycksfallsförsäkringens del debiteras till exempel premien för finansieringen av de ersättningar som under ett visst år ska betalas ur fördelningssystemet av alla arbetsgivare som under året i fråga har anställda i Finland eller anställda som är utstationerade från Finland. Finansieringen av fördelningssystemet i enlighet med speciallagarna för de lagstadgade försäkringsgrenarna kan således svika endast i det fall att utförandet av arbete, motorfordonstrafiken eller sjukvården i Finland helt och hållet skulle upphöra.

12.4 Övriga olycksfalls- och sjukförsäkringar

Ur de här frivilliga försäkringarna ersätts sjukvårdskostnader som förorsakats av olycksfall eller sjukdom. Dessutom betalas ett engångsbelopp för men eller dödsfall som förorsakats genom olycksfall eller sjukdom. Försäkringstagaren kan antingen vara en privatperson eller ett företag. Den egentliga försäkringsrisken skiljer sig inte väsentligt i fråga om dem.

12.4.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom den övriga olycksfalls- och sjukförsäkringen är skadorna i allmänhet små. De största skadorna kan förorsakas vid katastrofer, där ett stort antal människor blir skadade. Försäkringsskyddet gäller inte på namngivna krisområden.

I försäkringarna finns i de flesta fall en övre åldersgräns för de försäkrade. Man strävar på det här sättet efter att begränsa de ersättningsbelopp som betalas ur försäkringen. Vid sjukkostnadsförsäkringar ombes de försäkrade dessutom avge en hälsodeklaration utgående från vilken den försäkrades rätt till ersättning begränsas.

Då fortlöpande årsförsäkringar förnyas har bolaget årligen möjlighet att ändra premien och villkoren för försäkringen. I försäkringslagstiftningen har emellertid grundera för villkorsändringar begränsats, och de här grunderna ska anges i försäkringsavtalet. Ett försäkringsavtal får inte heller sägas upp på grund av att en skada har inträffat.

I nya sjukkostnadsförsäkringar som beviljats efter 2004 har bolaget fastställt en övre gräns på 50 000 euro för sjukvårdsersättningar per försäkring.

Bolaget har i försäkringsklassen "Övriga olycksfalls- och sjukförsäkringar" tecknat återförsäkring i händelse av skadeakumuler till följd av katastrofer. Återförsäkringens självbehåll är 2,5 miljoner euro och återförsäkringen täcker skador upp till 25 miljoner euro. Den självbehållna delen är dessutom återförsäkrad genom ett allmänt katastrofskadeskydd för skadeakumuler.

12.4.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Försäkringsskulden för andra olycksfall är långvarig. Prognostiseringen av de långvariga kassaflödena inom den övriga olycksfallsförsäkringens sjukvårdskostnader är förknippad med osäkerhetsfaktorer som i synnerhet beror på kostnadsinflationen. Om de med skattemedel finansierade offentliga sjukvårdstjänsterna minskar, förstärks den inflation i sjukkostnaderna som riktar sig till övriga olycksfall.

Sjukkostnadsförsäkringarna är främst kostnadsförsäkringar som ersätter enbart sjukvårdskostnader som realiserats under försäkringsperioden. Sjukförsäkringens villkor är sådana att premierna i praktiken kan höjas på motsvarande sätt om sjukvårdskostnaderna stiger. Utvecklingen i inflationen i sjukvårdskostnaderna medför således ingen nämnvärd osäkerhet i anslutning till sjukförsäkringsgrenarnas framtida kassaflöden.

Inflationen i sjukvårdskostnaderna har en stor betydelse när det gäller att prognostisera sjukkostnadsförsäkringens kassaflöden i fråga om sådana sjukdomar vid vilka ersättning betalas ut under en lång tid. Den snabba utvecklingen inom läkarvetenskapen och de allt dyrare läkemedlen ökar inflationen i sjukvårdskostnaderna.

De framtida kassaflödena påverkas också av utvecklingen inom den offentliga sjukvården. Om de med skattemedel finansierade offentliga sjukvårdstjänsterna minskar, börjar de försäkrade i allt större utsträckning bekosta utgifterna för sin sjukvård med hjälp av sjukkostnadsförsäkringar.

12.5 Kasko- och transportförsäkringar

Kaskoförsäkringarna ersätter skador på försäkrade landfordon och spårbunden materiel. Kaskoförsäkringsbeståndet

består främst av bilkaskoförsäkringar för privatpersoner och företag. Transportförsäkringen gäller främst företags transportrisker och ersätter skador på transporterat gods. Till den här gruppen hör också resgods- och båtförsäkringar där försäkringstagaren oftast är en privatperson.

12.5.1 Skadeantal och skadestorlek

Förändrade väderleksförhållanden har den största inverkan på skadeantalet och skadestorleken. Skadekostnaden är därför större under vinterperioden än under sommarperioden.

Till de största riskerna inom transportförsäkringen hör riskkoncentrationer till följd av sjötransporter och varulager. En geografiskt omfattande kumulrisk kan dessutom förorsakas av väderleksförhållandena, t.ex. stormar och översvämningar, och i kaskoförsäkringarna också av snö och vinterhalka.

Vid premiesättningen av försäkringar för landfordon används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. Försäkringsbolaget har dessutom rätt att ändra premien årligen. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Bolaget har tecknat en återförsäkring för storskador som förorsakas transporterat gods. Självrisken för återförsäkringen är 5 miljoner euro. Den självbehållna delen av skadorna har i händelse av katastrof återförsäkrats via samma återförsäkring som egendoms- och avbrottsförsäkringarna. Självrisken för det här skyddet i händelse av kumulskador till följd av katastrofer är 5 miljoner euro per skadefall.

Största delen av landfordonsförsäkringsbeståndet består av försäkringar för privatpersoner. I övrigt utgörs försäkringsrisken i den här klassen i huvudsak av försäkringar för företag.

12.5.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

I försäkringarna för privatpersoner och landfordon finns inga väsentliga osäkerheter då det gäller att prognostisera framtida kassaflöden. Nästan alla skador är betalda inom sex månader efter det att skadan inträffade. När det gäller andra försäkringar är tiden för utbetalning av skadeersättning något längre.

12.6 Egendoms- och avbrottsförsäkringar

Ur egendomsförsäkringen ersätts skador på försäkrad egendom med undantag av sådan egendom som omfattas av kasko- eller transportförsäkringen. Över hälften av egendomsförsäkringsbeståndet består av försäkringar som tecknats av företag och andra sammanslutningar. Till den här gruppen räknas också avbrottsförsäkringen för företag som betalar ersättning för förmögenhetsskador som beror på avbrott i företagsverksamheten, då avbrottet har förorsakats av en egendomsskada.

12.6.1 Skadeantal och skadestorlek

De största enskilda riskerna i egendoms- och avbrottsförsäkringen är risken för brand, naturfenomen och att något går sönder i företagens produktionsanläggningar och byggnader samt avbrottsrisker i anslutning till sådana skador. I privathushållen är de enskilda egendomsriskerna små och en enskild skada har därför ingen väsentlig inverkan på bolagets resultat. I privathushållen förorsakas den största delen av skadekostnaden av läckage-, brand- och inbrottsskador.

Risken för naturkatastrofer i Finland och Baltikum har ansetts obetydlig. Skogsskadorna i Sverige har lett till en omvärdering av risken för naturkatastrofer. Pohjola har försäkrat uppskattningsvis 24 % av alla ekonomiskogar i Finland i händelse av stormskador. Skogarna är geografiskt utspridda. Enligt de nuvarande forskningsresultaten råder det ännu osäkerhet om huruvida de stormar som dragit fram under den senaste tiden beror på klimatförändringar eller på naturliga variationer i väderleksförhållandena. Utredningen ger ändå en indikation om att naturförhållandena inom vårt verksamhetsområde kommer att förändras åtminstone på lång sikt. Den förutspådda temperaturstigningen kommer sannolikt att visa sig som förändringar i sommar- och vinterförhållandena och bland annat i form av ökade regn. Det finns emellertid inte några klara bevis för att den stigande temperaturen skulle ge upphov till kraftigare stormar. Katastrofåterförsäkringsskyddet har en kapacitet på 120 miljoner euro. Skyddets kapacitet är mer än trefaldigt i förhållande till bolagets största realiserade skadeakumuler till följd av katastrofer.

I egendomsförsäkringarna för byggnadsbeståndet har översvämningsskador i regel lämnats bort ur villkoren.

Vid valet av egendoms- och avbrottsrisker tillämpas verksamhetssätt som utgår från de olika försäkringsbehov och försäkringslösningar som gäller för kundsegmenten och för vilka det finns fastslagna regler. Premiesättningen av storkundernas försäkringar görs i enlighet med ett certifierat kvalitetssystem. Premiesättningen graderas utgående från riskens storlek och svårighetsgrad och resurserna och chefsbesluten ökas allt efter storleken och svårighetsgraden.

Premiesättningen av försäkringar för företag och sammanslutningar styrs med hjälp av särskilda regler för kundurval och rabatter. I kundurvalsreglerna definieras kundernas allmänna förutsättningar för att accepteras som kunder, bl.a. beaktas betalningsstörningar, och riskurvalet skärps för branscher med stora risker. I rabattreglerna fastställs särskilt för varje försäkringsgren, och delvis också för varje kundsegment, vilka befogenheter försäljare, riskchefer, underwriters och chefer har att bevilja rabatter. Premiesättningen för små företag styrs dessutom med hjälp av användarbefogenheterna till IT-systemen.

Egendoms- och avbrottsförsäkringarnas lönsamhet följs upp med hjälp av ett mångsidigt uppföljnings- och analyssystem som baserar sig på datalagret för försäkringar och skador. Lönsamhetsanalyser görs per försäkringsgren, kundsegment, bransch och kundhanteringsorganisation.

Bolaget har i samband med att en försäkring förnyas rätt att premiesätta försäkringen på nytt eller att säga upp den. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Försäkringsbeståndet har återförsäkrats genom icke proportionell återförsäkring, där självrisken är 5 miljoner euro per försäkringsrisk. Återförsäkring har dessutom tecknats i händelse av kumulskador till följd av katastrofer.

12.6.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

För egendoms- och avbrottsförsäkringarnas del föreligger inga betydande svårigheter när det gäller att uppskatta framtida kassaflöden. Skadorna betalas i regel inom ett år efter det att skadan har inträffat och skadornas storlek kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Den största osäkerheten då det gäller att göra uppskattningar av specifika skador förekommer allmänt taget vid avbrotts- och kumulskador.

Vid uppföljningen av stormskadornas storlek följer bolaget separat upp de skador som förorsakats av varje storm. Vid den månatliga rapporteringen jämförs den ursprungliga uppskattningen av den totala skadan med den konstaterade skadekostnaden och uppskattningen justeras vid behov.

12.7 Ansvars- och rättsskyddsförsäkringar

Lagstadgade försäkringar med ansvarsförsäkringselement inkluderas inte i den här gruppen. Ur den egentliga ansvarsförsäkringen ersätts skador där den försäkrade är skyldig att betala ersättning för skada som förorsakats av tredje part. Merparten av försäkringsrisken i den här gruppen består av försäkringar som tecknats av företag. Ur rättsskyddsförsäkringen ersätts förmögenhetsskador som förorsakats av advokat- och rättegångskostnader. Försäkringsrisken i den här gruppen utgörs till största delen av försäkringar för privatpersoner.

12.7.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom ansvarsförsäkringen påverkas skadeantalet och skadestorleken i hög grad av den lagstiftning och rättspraxis som reglerar skadeståndsskyldigheten.

I fråga om privatpersonerna är skadorna små. Privatpersonernas andel av den totala risken i den här klassen är dessutom liten.

Av ansvarsförsäkringarna för företag utgörs största delen av produktansvarsförsäkringar och ansvarsförsäkringar för verksamhet. Vid val av försäkringsrisk tillämpas motsvarande regler som för egendoms- och avbrottsförsäkringen. Risken vid så kallade serieskador, dvs. skador som beror på samma fel eller gärning, har till exempel i produktansvarsförsäkringen reducerats så att för skador som ett och samma fel har förorsakat under olika tidpunkter betalas i ersättning sammanlagt högst försäkringsbeloppet för den period under vilken den första skadan visar sig.

Rättegångskostnader som den försäkrade förorsakats ersätts ur rättsskyddsförsäkringen. Eftersom den försäkrade har möjlighet att påverka de kostnader som föranleds av en rättegång, till exempel genom val av advokat, finns det i rättsskyddsförsäkringen en proportionell självrisk enligt vilken kunden alltid betalar en viss procentandel av den totala

skadan.

Bolagets självbehållna andel av återförsäkringen är 4 miljoner euro per skada.

12.7.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Till ansvarsskadornas natur hör att det i allmänhet går en lång tid innan man får kännedom om skadorna. Efter det att bolaget fått kännedom om en skada kan det fortfarande föreligga osäkerhet om skadans storlek. Den väsentligaste osäkerhetsfaktorn är emellertid värderingen av okända skador.

I ansvarsförsäkringen kan skador antingen hänföras till tidpunkten då skadan inträffade (Occurrence) eller till tidpunkten då skadeanmälan gjordes (Claims made). Det här har en väsentlig inverkan när det gäller att uppskatta kassaflöden. Om man i försäkringen har avtalat om att skador ska hänföras till tidpunkten för skadeanmälan, har försäkringstagaren inte längre möjlighet att anmäla nya skador efter det att en viss avtalad tid har förlöpt från det att försäkringen upphörde att gälla.

I fråga om kassaflödena från rättsskyddsförsäkringarna föreligger ingen väsentlig osäkerhet, eftersom man alltid snabbt får kännedom om skadorna. Någon väsentlig osäkerhet gällande skadornas storlek finns inte heller.

12.8 Långvariga försäkringsavtal

Som långvariga försäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två år. Hit hör borgensförsäkringarna, byggförsäkringarna och allframtidförsäkringarna.

12.8.1 Skadeantal och skadestorlek

Vid lånegarantier består risken i att gäldenären blir insolvent och vid leveransgarantier i att leverantören blir oförmögen att prestera. Försäkringstagarna är i regel företag. Det ekonomiska läget har en väsentlig inverkan på antalet skador inom borgensförsäkringen. Under högkonjunkturer är antalet borgensskador färre, och under lågkonjunkturer avsevärt flera. Borgensförsäkringarna indelas i lånegarantier och kontraktsgarantier. Lånegarantierna sträcker sig i medeltal över 5–7 år och kontraktsgarantierna maximalt 2 år. Över hälften av borgensförsäkringarna är kontraktsgarantier. Nya borgensförsäkringar har inte längre beviljats de senaste åren.

För borgensförsäkringens del har bolaget i regel ingen återförsäkring. Bolaget har tryggande säkerheter för en del av borgensansvaret. Om en skada inträffar kan bolaget därför realisera den egendom som utgör säkerhet och sålunda minska förlusten. En borgensförsäkring innebär försäkrande på lång sikt och bolaget måste därför regelbundet följa den försäkrades ekonomiska situation, utvecklingen av ansvarsbeloppen och försäkra sig om att motsäkerheterna är tryggande.

Största delen av byggförsäkringarna är lagstadgade byggförsäkringar. I de här försäkringarna, som gäller bostadsbyggnader, är förutsättningen för ett försäkringsfall både att det har skett ett bygghäls och att byggherren är insolvent. Eftersom ansvarstiden för försäkringen är tio år, finns det en risk för att en serieskada kan inträffa. För en byggherre med exceptionellt många bygghäls ökar risken för insolvens väsentligt.

För serieskador har bolaget en stop loss-återförsäkring för varje teckningsår i händelse av kumulskador. I den här återförsäkringen är självbehållet per teckningsår 300–400 % av premieinkomsten.

Beviljandet av allframtidförsäkringar upphörde på 1970-talet. Försäkringsobjektet kan vara en byggnad eller en skog. Försäkringstagaren har betalat premien för hela försäkringsperioden som en engångsbetalning. Försäkringarna gäller utan begränsningar ända tills de ersättningar som har betalats ut uppgår till en summa som motsvarar försäkringsbeloppet. Försäkringshavaren har rätt att återköpa försäkringen. På grund av inflationen är försäkringsbeloppen i allframtidförsäkringarna små. Försäkringstagarna är i regel privatpersoner.

12.8.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Det största problemet vid prognostisering av kassaflöden från långvariga borgensförsäkringar är att ersättningsbeloppet i hög grad är beroende av de kommande årens ekonomiska konjunkturer, vilka är svåra att förutse.

Den största osäkerhetsfaktorn i anslutning till kassaflöden från allframtidförsäkringar är antalet återköp. Antalet

återköp är numera mycket litet. Den största risken är att antalet återköp ökar betydligt. Återköp har årligen gjorts till ett värde av 0,2 miljoner euro. Om alla försäkringar genast återköptes, skulle det belopp som bolaget måste betala ut vara 15 miljoner euro.

12.9 Placeringsrisker

I försäkringsrörelsen är placeringarna förmögenhet som utgör täckning för försäkringsskulden och för det egna kapitalet. Genom en kontrollerad risktagning eftersträvas en ökning av placeringsportföljens avkastning på en godkänd risknivå med beaktande av försäkringsskuldens struktur och solvensmålen.

De viktigaste riskerna i placeringsverksamheten är marknads-, kredit- och likviditetsriskerna. De kan utlösas genom att avkastningen på placeringstillgångarna blir mindre än väntat eller genom att placeringarna minskar i värde. Bolaget begränsar placeringsverksamhetens risker genom att sprida placeringarna så effektivt som möjligt per tillgångsslag, motpart och sektor samt även geografiskt, och genom att se till att placeringsportföljen är tillräckligt likvid.

Skadeförsäkringens placeringsverksamhet baserar sig på av styrelsen årligen fastställda placeringsplaner och fullmakter för placeringsverksamheten. I dem bestäms den grundläggande allokeringen och variationsintervallen för varje tillgångsslag, placeringsverksamhetens organisation och risklimiter samt fastställs befogenheter och beslutsfullmakter.

Det viktigaste styrverktyget inom placeringsverksamheten är den grundläggande allokeringen på olika tillgångsslag, och då den fastställs beaktas situationen i omvärlden och utvecklingsutsikterna, riskerna i placeringsverksamheten i förhållande till den antagna avkastningen, de krav som ställs av försäkringsskulden inom försäkringsrörelsen, myndigheternas krav, ratingmålen och riskviljan.

Inom skadeförsäkringen används Asset/Liability Management-modellen (ALM-modellen), som utnyttjas då den grundläggande allokeringen bestäms. Till följd av fluktuationer i tillgångarnas värde och en aktiv placeringspolitik görs ibland avvikelser från den grundläggande allokeringen inom ramen för de fastställda gränserna.

Rapporter om placeringsverksamheten ges månatligen till riskhanteringsledningen och skadeförsäkringsbolagens styrelser. I rapporten specificeras beloppet av placeringarna, den realiserade avkastningen per tillgångsslag och jämförelseindexens avkastning samt riskmåten.

Riskhanteringsfunktionen följer dagligen upp de risklimiter som ställts i placeringsplanen. Till de viktigaste risklimiterna hör allokeringslimiterna, ränte- och valutarisklimiterna, motpartens ratinglimiter samt diversifieringslimiterna.

12.9.1 Marknadsrisken

Marknadsrisken utgörs av pris-, ränte- och valutarisker. Förändringar i aktiekurser, räntor, valutor samt priser på råvaror och fastigheter inverkar på placeringstillgångarnas värde och den årliga avkastningen. Förhållandet mellan skadeförsäkringens placeringsrisk och solvenskapitalet granskas med hjälp av en intern ALM-modell och en känslighetsanalys av marknadsrisken.

Limiter har ställts för maximallokeringen av tillgångsslag som innehåller prisrisker, t.ex. aktier, alternativa placeringar och fastigheter. Placeringsrisken kontrolleras också genom att placeringarna diversifieras på olika placeringsinstrument geografiskt och branschvis.

12.9.2 Ränterisken

Ränterisken i ränteportföljerna följs med hjälp av känslighetsanalyser och den modifierade durationen. För ränteportföljernas modifierade duration har i placeringsplanen fastställts ett variationsintervall som är relaterat till jämförelseportföljens modifierade duration. Då ränterisklimiten fastställs beaktas effekten av den ränterisk som uppkommer vid diskonteringen av försäkringsskulden.

12.9.3 Valutarisken

Vid hanteringen av valutarisken inom skadeförsäkringen beaktas valutarisken på grund av såväl placeringarna som försäkringsrörelsen. Valutariskerna inom skadeförsäkringen består närmast av utländska aktieplaceringar. I placeringsplanen ställs en limit för valutarisken och beskrivs de principer enligt vilka kapitalklasserna skyddas mot valutarisker. Graden av skydd mot valutarisken ändras aktivt enligt marknadsuppfattningen inom ramen för risklimiten.

12.9.4 Användning av derivat

För hantering av marknadsrisken används även derivat. Principerna för användning av derivat fastställs varje år i placeringsplanen. Ränte-, aktie- och kreditderivat kan användas både i säkringssyfte och för att öka portföljens risknivå inom de fastslagna gränserna. Valutaderivat kan endast användas i säkringssyfte. Derivatinstrument kan tecknas på reglerade marknader eller ingås med motparter, vilkas långfristiga rating är tillräcklig.

12.9.5 Kreditrisken

Kreditrisken i placeringsverksamheten består av emittenternas kreditrisker och motpartsrisken i derivatinstrument. Kreditrisken kontrolleras genom diversifiering av portföljen och begränsning av de emittenter som har den svagaste ratingen. I placeringsplanen finns fastställda ratingbegränsningar. För de emittenters del som saknar rating görs en intern analys av kreditrisken på basis av vilken placeringsbeslut kan fattas.

12.9.6 Likviditetsrisken

Likviditetsläget bedöms årligen i placeringsplanen, och vid sammanställningen av placeringsportföljen beaktas bolagets likviditetskrav. En aktiv försäkringsrörelse har ett likviditetsöverskott, eftersom premieinkomsten samlas in innan ersättningar betalas ut. Som likviditetsbuffert fungerar vid behov primärt en penningmarknadsportfölj. Placeringar i aktier och obligationslån är i huvudsak noterade och likvida.

Noter för koncernbokslutet

Not 3. Byte av redovisningsprincip

Pohjola-koncernen beslöt att frivilligt från början av 2012 upphöra med att tillämpa den s.k. korridormetoden vid redovisningen av aktuariella vinster och förluster från förmånsbestämda pensionsplaner. Vid övergången till IFRS-rapportering 2005 valde Pohjola-koncernen som redovisningsprincip att bokföra aktuariella vinster och förluster i resultaträkningen enligt den genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de personer som omfattas av arrangemanget till den del de överskrider 10 procent av pensionsförpliktelse eller 10 procent av tillgångarnas verkliga värde. Enligt den redovisningsprincip enligt IAS 19 som nu tagits i bruk ska aktuariella vinster och förluster bokföras i övrigt totalresultat för den period som de uppkommit. Då aktuariella vinster och förluster bokförs i övrigt totalresultat, överförs de här vinsterna och förlusterna inte längre via resultaträkningen under senare perioder.

Bytet av redovisningsprincip leder till att aktuariella vinster och förluster redovisas snabbare än med den tidigare korridormetoden. Bytet är en förberedelse också för de krav i den förnyade standarden IAS 19 som träder i kraft i början av 2013. Bytet av redovisningsprincip har skett retroaktivt. Ändringen inverkar inte på nycketalen Resultat/aktie (EPS). Effekterna av bytet av redovisningsprincip på jämförelsedata för Pohjola-koncernens balansräkning, resultaträkning och rapporten över totalresultat i det här bokslutet är följande:

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Balansräkning 1.1.2011			
Tillgångar			
Övriga tillgångar	1 208	1 185	-24
Skattefordringar	40	40	0
Skulder			
Avsättningar och övriga skulder	1 816	1 815	0
Skatteskulder	455	449	-6
Eget kapital			
Akkumulerade vinstmedel	868	851	-17

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Balansräkning 31.12.2011			
Tillgångar			
Övriga tillgångar	1 604	1 572	-32
Skattefordringar	87	87	0
Skulder			
Avsättningar och övriga skulder	2 234	2 235	1
Skatteskulder	418	411	-8
Eget kapital			
Akkumulerade vinstmedel	959	934	-25
Resultaträkning 2011			
Personalkostnader	213	212	-1
Inkomstskatt	42	43	0
Rapport över totalresultat 2011			
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner		-10	-10
Inkomstskatt för aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner		-2	-2

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Ränteintäkter och -kostnader

Milj. e	2012	2011
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	93	144
Fordringar på kunder	359	386
Krediter	333	363
värdeförändringar i de säkrade posterna	13	11
Finansiella leasingfordringar	24	21
värdeförändringar i de säkrade posterna		0
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	2	3
Skuldebrev	200	465
Som innehas för handel	9	8
Som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Som kan säljas	168	416
värdeförändringar i de säkrade posterna	0	224
Som hålls till förfall	8	21
Lån och fordringar	15	20
Derivatinstrument	1 666	1 416
Som innehas för handel	1 761	1 719
säkringsinstrument	-9	-16
Säkringsredovisning	-104	-304
säkringsinstrument	-5	-223
Säkring av kassaflöde	9	2
säkringsinstrument		0
Övriga	4	4
Totalt	2 322	2 416

Räntekostnader

Skulder till kreditinstitut	120	110
värdeförändringar i de säkrade posterna	30	20
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Skulder till kunder	44	53
Skuldebrev emitterade till allmänheten	391	413
värdeförändringar i de säkrade posterna	133	108
Efterställda skulder	74	43
Kapitallån	12	11
värdeförändringar i de säkrade posterna	2	0
Övriga	62	32
Derivatinstrument	1 428	1 517
Som innehas för handel	1 729	1 705
säkringsinstrument	-2	-1
Säkringsredovisning	-301	-188
säkringsinstrument	-164	-127
Övriga	2	4
Totalt	2 059	2 140

Räntenetto före nedskrivningar **263** **276**

Nettoresultatet av säkringsinstrumenten inom säkringsredovisningen är 152 miljoner euro (-111) och nettoresultatet av säkringsobjekten är -152 miljoner euro (108).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 5. Nedskrivningar av fordringar

Milj. e	2012	2011
Fordringar som avskrivits som kredit- och garantiförluster	35	47
Återföringar av fordringar som avskrivits	-2	-1
Ökning av nedskrivningar	62	80
Återföringar av nedskrivningar	-37	-70
Gruppvisa nedskrivningar	0	4
Totalt	57	60

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	2012	2011
Premieintäkter		
Premieinkomst	1 215	1 120
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-32	-44
Premieintäkter, brutto	1 183	1 076
Återförsäkrares andel	-57	-53
Totalt	1 126	1 024
Nettointäkter från placeringsverksamhet	115	32
Försäkringsersättningar		
Betalda ersättningar (exkl. kostnader för ersättningsfunktionen)	786	703
Förändring i avsättning för oreglerade skador*	6	51
Försäkringsersättningar totalt, brutto	792	754
Återförsäkrares andel	-33	-62
Totalt	759	692
Övriga poster inom skadeförsäkringsrörelsen	45	46
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	438	318

Premieintäkter och återförsäkrares andel

Kortvariga försäkringsavtal		
Premieinkomst	1 211	1 116
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-33	-45
Förändring i avsättning för kvardröjande risker	0	1
Långvariga försäkringsavtal		
Premieinkomst	4	4
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	1	0
Premieintäkter, brutto	1 183	1 076

Återförsäkrares andel av kortvariga försäkringsavtals

Premieinkomst	-48	-54
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-7	3

Återförsäkrares andel av långvariga försäkringsavtals

Premieinkomst	-1	-1
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	0	0

Återförsäkrares andel totalt	-57	-53
------------------------------	-----	-----

Premieintäkter, netto	1 126	1 024
------------------------------	--------------	--------------

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet

Lån och övriga fordringar

Ränteintäkter	5	9
Räntekostnader	-1	-3
Realisationsvinster och -förluster	-2	0
Värderingsvinster och -förluster	0	-1

Totalt	2	5
---------------	----------	----------

Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen

Ränteintäkter

Skuldebrev	0	0
Derivatinstrument	0	0

Realisationsvinster och -förluster

Skuldebrev		0
Derivat	-11	-18

Värderingsvinster och -förluster

Skuldebrev	2	0
Derivatinstrument	-2	0

Totalt	-10	-18
---------------	------------	------------

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas**Skuldebrev**

Ränteintäkter	57	55
Realisationsvinster och -förluster	35	5
Överförs från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	-8	-13
Nedskrivningar	-2	-34
Totalt	82	13

Aktier och andelar

Utdelningar	29	30
Övriga intäkter och kostnader	4	5
Realisationsvinster och -förluster	41	-22
Överförs från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	-27	20
Nedskrivningar	-11	-8
Totalt	36	25

Totalt	118	38
---------------	------------	-----------

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Hysesintäkter	16	14
Realisationsvinster och -förluster	0	0
Värdeförändringar från värdering till verkligt värde	3	3
Kostnader för vederlag och skötsel	-12	-8
Övriga	-1	-1
Totalt	6	8

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet totalt	115	32
--	------------	-----------

Upplösning av diskontering, skadeförsäkringar

Ökningen i den diskonterade försäkringsskulden för skadeförsäkringen (not 33) som beror på tidens gång (upplösning av diskonteringen) är 44 miljoner euro (46). Upplösningen av diskonteringen beräknas varje månad med användning av diskonteringsräntan vid slutet av föregående månad och försäkringsskulden vid månadens början. Diskonteringsräntan var 3,7 % 31.12.2003–30.11.2004, 3,5 % 1.12.2004–30.11.2005, 3,3 % 1.12.2005–30.11.2007, 3,5 % 1.12.2007–30.11.2011, 3,3 % 1.12.2011–31.7.2012 och 3,0 % 1.8.2012–31.12.2012.

* I posten ingår en ökning på 52 miljoner euro (32) till följd av ändringarna i diskonteringsräntan. Dessutom ingår i posten för jämförelseåret en ökning i försäkringsskulden med 27 miljoner euro till följd av ökningen av den förväntade livslängden.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 7. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2012	2011
Provisionsintäkter		
Utlåning	43	37
Inlåning	0	0
Betalningsrörelse	17	14
Värdepappersförmedling	20	29
Fonder	0	0
Värdepappersemissioner	10	9
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	61	56
Försäkringsverksamhet	24	20
Garantier	16	16
Övriga*	6	6
Totalt	196	187
Provisionskostnader		
Betalningsrörelse	4	2
Värdepappersförmedling	7	10
Värdepappersemissioner	7	5
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	7	7
Övriga	3	2
Totalt	27	27
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	169	161

* Under jämförelseåret ingår i posten periodiserade Day 1 profit-provisionsintäkter för 0,2 miljoner euro och operiodiserat är 0,1 miljoner euro. Motposten ingår i balansposten avsättningar och övriga skulder.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 8. Nettointäkter från handel

Milj. e	2012	2011
Finansiella tillgångar och skulder för handel		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	12	5
Aktier och andelar	0	0
Derivatinstrument	-30	9
Totalt	-18	14
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	-1	2
Aktier och andelar	0	0
Derivatinstrument	84	10
Totalt	83	12
Utdelningar	0	0
Tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	-1	
Totalt	-1	
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	1	0
Totalt	1	0
Nettointäkter från valutaverksamhet		
Valutaväxling	256	-140
Övriga	-243	139
Totalt	79	26

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. e	2012	2011
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	11	9
Överförs från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	3	1
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	0	5
Överförs från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	1	
Nedskrivningar	0	-1
Utdelningar	15	10
Finansiella tillgångar som kan säljas totalt	29	24
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet		
Realisationsvinster och -förluster*	-17	-1
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet totalt	-17	-1
Förvaltningsfastigheter		
Hysesintäkter	1	1
Realisationsvinster och -förluster	0	
Vinster och förluster från värdering till verkligt värde	1	0
Kostnader för vederlag och skötsel	-1	-1
Övriga	0	0
Förvaltningsfastigheter totalt	1	0
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	13	23

* Realisationsförluster som bokförts för finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet anges i not 23.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 10. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2012	2011
Hysesintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0	0
Försäkringsersättningar		0
Centralbanksavgifter	8	8
Realisering av omhändertagna objekt		0
Hysesintäkter från egendom som hyrts ut med operationella leasingavtal	12	17
Skadeförsäkringsrörelsens återförsäkringspremier	2	2
Övriga	15	12
Totalt	37	41

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 11. Personalkostnader

Milj. e	2012	2011
Löner och arvoden	173	148
Rörliga ersättningar	17	27
Pensionskostnader	29	26
Avgiftsbestämda pensionsplaner	28	26
Förmånsbestämda pensionsplaner	2	0
Övriga lönebikostnader	11	11
Totalt	230	212

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 12. Övriga administrationskostnader

Milj. e	2012	2011
Kontorskostnader	34	31
ICT-kostnader	87	81
Kontaktkostnader	10	11
Marknadsföringskostnader	13	14
Samhällsansvarskostnader	1	1
Övriga administrationskostnader	20	20
Totalt	166	158

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 13. Övriga rörelsekostnader

Milj. e	2012	2011
Hyreskostnader	4	3
Fastigheter och kontor i eget bruk	28	26
Realiseringar av omhändertagna objekt	1	1
Skadeförsäkringsrörelsens återförsäkringspremier	3	3
Skadeförsäkringsrörelsens kreditförluster	4	5
Avskrivningar		
Byggnader	1	1
Maskiner och inventarier	1	2
Immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp	24	24
Övriga immateriella tillgångar	14	14
Egendom som hyrts ut	10	16
Övriga	0	0
Totalt	50	56
Nedskrivningar		
Rörelsefastigheter	0	0
Övriga		1
Totalt	0	1
Övriga*	81	63
Totalt	172	157

* I posten ingår arvoden som betalats till revisorerna enligt följande: 334 000 euro (339 000) för revision, 230 000 euro (33 000) för sådana uppdrag som avses i 1 § 2 mom. 2 punkten i revisionslagen, 81 000 euro (74 000) för skatterådgivning och 93 000 euro (283 000) för övriga tjänster.

* I posten ingår 48 miljoner euro (43) i försäljningsprovisioner för försäkringsrörelsen som betalats till andelsbankerna.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 14. Inkomstskatt

Milj. e	2012	2011
På räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst	110	55
Skatt från tidigare räkenskapsperioder	2	0
Uppskjuten skatt	-23	-13
Resultaträkningens skatt	89	43
Samfundets inkomstskattesats	24,5	26

Avstämning av skatt uträknad på basis av den gällande skattesatsen med resultaträkningens skatt

Resultat före skatt	374	258
Andelen enligt skattesatsen av räkenskapsperiodens resultat	92	67
Skatt från föregående räkenskapsperioder	2	0
Inverkan av skattefria intäkter	-7	-2
Inverkan av icke-avdragsgilla kostnader	3	1
Omvärdering av oanvända förluster	0	0
Skatterättelser	0	
Ändring i skattesatsen 1.1.2012		-23
Övriga poster	-1	-1
Resultaträkningens skatt	89	43

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 15. Resultat per aktie

Resultatet per aktie räknas ut genom att dividera aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens resultat med det vägda medeltalet av det utelöpande aktieemissionsjusterade antalet aktier under räkenskapsperioden.

	2012	2011
Räkenskapsperiodens vinst hänförlig till moderföretagets ägare (milj. e)	285	216
Det vägda medeltalet av antalet aktier (1 000)		
A-aktier	251 732	251 170
K-aktier	67 820	68 382
Totalt	319 551	319 551
Resultat/aktie (EPS), e		
A-aktier	0,90	0,68
K-aktier	0,87	0,65

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Kontanta medel

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Kassa	2	2
På anfordran betalbara insättningar i centralbanker		
Pohjola Banks kassakravsmedel	171	272
Övriga	5 470	3 974
Kontanta medel totalt	5 643	4 247

I enlighet med eurosysteemets kassakravssystem ska kreditinstituten ha minimireserver (kassakrav) i de nationella centralbankerna. Kassakravet är en andel av kassakravsbasen som motsvarar den kassakravsprocent som Europeiska centralbanken har meddelat. Till kassakravsbasen räknas insättningar (vidsträckt bemärkelse) och skuldebrev med en löptid på högst två år. Insättningar från andra kassakravsskyldiga räknas inte till kassakravsbasen. Kassakravet 31.12.2011 var 2 % av kassakravsbasen. Från den uppfyllandeperiod som börjar 18.1.2012 är kassakravsprocenten 1. Kreditinstituten i OP-Pohjola-gruppen sköter sitt kassakrav genom Pohjola Bank Abp. Kreditinstituten i gruppen har bemyndigat Pohjola Bank Abp att sköta hela gruppens kassakrav i Finlands Bank.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 17. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Fordringar på kreditinstitut		
Insättningar		
Betalbara på anfordran	523	359
Övriga	1	
Totalt	524	359
av vilka fordringar under 3 månader på kreditinstitut	524	359
Krediter och övriga fordringar		
Betalbara på anfordran		
Övriga kreditinstitut	0	1
Totalt	0	1
Övriga		
OP-Pohjola-gruppens institut	7 528	6 079
Övriga kreditinstitut	763	928
Totalt	8 291	7 007
Fordringar på kreditinstitut totalt	8 815	7 367
I fordringar på kreditinstitut ingår efterställda fordringar	42	72

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Finansiella tillgångar för handel		
Statens skuldebrev	5	8
Bank- och företagscertifikat	6	18
Debenturer	1	1
Obligationslån	233	141
Övriga skuldebrev	1	1
Aktier och andelar	1	1
Totalt	246	170
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Obligationslån	9	13
Totalt	9	13
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	256	183

Specifikation av skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier och andelar enligt notering och emittent

Finansiella tillgångar för handel, milj. e	31.12.2012		31.12.2011	
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Skuldebrev	Aktier och andelar
Noterade				
Offentlig sektor	5		8	
Övriga	223	0	140	1
Övriga				
Offentlig sektor	6		16	
Övriga	12	1	5	
Totalt	245	1	169	1

	31.12.2012		31.12.2011	
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, milj. e	Skuldebrev	Aktier och andelar	Skuldebrev	Aktier och andelar
Noterade				
Övriga	5		9	
Övriga				
Övriga	5		4	
Totalt	9		13	
 Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	 255	 1	 182	 1

I finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen ingår skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 127 miljoner euro (108) och noterade efterställda skuldebrev av övriga för en miljon euro (1).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 19. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Som innehas för handel		
Räntederivat	3 894	2 877
Valutaderivat	28	83
Aktiederivat	124	138
Kreditderivat	4	2
Övriga	34	27
Totalt	4 084	3 126
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	302	148
Valutaderivat	47	39
Säkring av kassaflödet		
Räntederivat	31	13
Totalt	379	200
Derivatinstrument totalt	4 462	3 326

I balansposten Derivatinstrument ingår positiva värdeförändringar och betalda premier.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 20. Fordringar på kunder

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Krediter till allmänheten och offentlig sektor	10 343	9 307
Skuldebrev	74	265
Finansiella leasingfordringar	1 048	902
Övriga fordringar		
Övriga	2 620	2 449
Nedskrivningar av krediter		
Per kreditrisk	-238	-189
Nedskrivningar av fordringar		
Per kreditrisk	-7	-33
Fordringar på kunder totalt	13 839	12 701

Förändringar i nedskrivningar av krediter och garantier

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bankgaranti- fordringar	Ränte- fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2012	189	33	2	-1	223
Ökning av individuella nedskrivningar	59	3	0	-16	46
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	0				0
Återförda individuella nedskrivningar	-6	0	0	15	8
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar, för vilka gjorts individuella nedskrivningar	0	-28	-2		-31
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter		0			0
Nedskrivningar 31.12.2012	240	7	0	-2	246

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bankgaranti- fordringar	Ränte- fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2011	188	21	0	-2	208
Ökning av individuella nedskrivningar	66	12	2	-16	64
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	4				4
Återförda individuella nedskrivningar	-28	0	0	16	-13
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar, för vilka gjorts individuella nedskrivningar	-42				-42
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter		1			1
Nedskrivningar 31.12.2011	189	33	2	-1	223

Finansiella leasingfordringar

Pohjola-koncernen bjuder i första hand ut finansiella leasingavtal för transportutrustning samt maskiner och inventarier till industrin.

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Förfallotiden för finansiella leasingavtal		
Under ett år	271	236
Över ett år och under fem år	515	477
Över fem år	336	311
Bruttoinvesteringar i finansiella leasingavtal	1 122	1 024
Icke ackumulerad finansieringsintäkt (-)	-75	-122
Minimileasingavgifternas nuvärde	1 048	902
Minimileasingfordringarnas nuvärde		
Under ett år	253	212
Över ett år och under fem år	484	426
Över fem år	311	264
Totalt	1 048	902
 Bruttotillväxten under räkenskapsperioden	 576	 380

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Placeringar		
Lån och övriga fordringar	104	141
Aktier och andelar	409	435
Förvaltningsfastigheter	112	98
Skuldebrev	1 983	1 562
Derivatinstrument	1	0
Övriga andelar	459	568
Totalt	3 069	2 805
Övriga tillgångar		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	42	36
Övriga		
Direktförsäkringsverksamhet	290	262
Återförsäkringsverksamhet	91	121
Kassa och banktillgodohavanden	10	6
Övriga fordringar	20	26
Totalt	454	451
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse totalt	3 523	3 256

Skadeförsäkringens placeringar**Lån och övriga fordringar**

Lån och övriga fordringar	103	141
Depåfordringar inom återförsäkringar	1	0
Totalt	104	141

Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen

Skuldebrev	19	6
Derivatinstrument	1	0
Totalt	20	7

Finansiella tillgångar som kan säljas

Skuldebrev	1 964	1 556
Aktier och andelar	409	435
Övriga andelar	459	568
Totalt	2 832	2 559

Förvaltningsfastigheter

Mark- och vattenområden	12	11
Byggnader	101	86
Totalt	112	98

Skadeförsäkringens placeringar totalt	3 069	2 805
--	--------------	--------------

Specifikation av skuldebrev som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier, andelar och derivat inom skadeförsäkring enligt notering och emittent

Milj. e	31.12.2012			31.12.2011		
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument
Noterade						
Övriga	19			6		
Övriga						
Övriga			1			0
Totalt	19		1	6		0

Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2012, milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas		
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	Totalt*
Noterade						
Offentlig sektor	444		444			
Övriga	1 515		1 515	655		655
Övriga						
Övriga	5		5	213		213
Totalt	1 964		1 964	868		868
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-2		-2	-11		-11

* I aktier och andelar som kan säljas ingår aktier och fonder med aktierisk för 409 miljoner euro (435) samt övriga andelar för 459 miljoner euro (568). I övriga andelar ingår främst ränte-, penningmarknads-, konvertibel-, råvaru-, hedge fund- och fastighetsfonder.

I finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring ingår pantsatta poster för 3 miljoner euro (3). Posterna består i huvudsak av säkerhet för handel med derivat.

Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2011, milj. e	Skuldebrev som kan säljas		Aktier och andelar som kan säljas		
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde
Totalt*					
Noterade					
Offentlig sektor	521		521		
Övriga	971		971	813	813
Övriga					
Övriga	65		65	191	191
Totalt	1 556		1 556	1 003	1 003
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-34		-34	-8	-8

Värdepapper som kan säljas som lånats ut, milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Skuldebrev		
Nominellt värde	125	134
Verkligt värde	149	152

Låneavtal har ingåtts för tre år och lånen har tryggande säkerhet.

Förändringar i skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter, milj. e	2012	2011
Anskaffningsvärde 1.1	84	76
Ökning	15	9
Minskning	-3	-2
Överföringar mellan posterna	-1	
Anskaffningsvärde 31.12	95	84
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	14	11
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	3	3
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	17	14
Bokfört värde 31.12	112	98

Bygg- och reparationsförpliktelser som gäller förvaltningsfastigheter uppgick under räkenskapsperioden till 15 miljoner euro (17). Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller ingen skuldandel.

Av skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter har 67 %, dvs. 75 miljoner euro värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Alla fastighetsvärderare är auktoriserade (AFV). Värderingarna har upprättats av Olli Kantanen och Antti Hänninen vid Realia Group Oy.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 22. Investeringsstillgångar

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	4 971	6 522
Aktier och andelar	105	77
Totalt	5 076	6 600
Finansiella tillgångar som hålls till förfall		
Skuldebrev	330	716
Totalt	330	716
Förvaltningsfastigheter		
Mark- och vattenområden	0	0
Byggnader	24	25
Totalt	25	25
Investeringsstillgångar totalt	5 431	7 341

Bland förvaltningsfastigheterna fanns varken den här eller den föregående räkenskapsperioden fastigheter som utgjort säkerhet.

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2012

Milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas			Investerings- som hålls till förfall
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaff- ningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaff- ningsvärde	Totalt	
Noterade							
Offentlig sektor	4 656		4 656				
Övriga	247		247	9		9	330
Övriga							
Övriga	68		68	16	80	96	
Totalt	4 971		4 971	25	80	105	330
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				0		0	

I finansiella tillgångar som kan säljas ingår inga efterställda noterade skuldebrev från andra och inga andra än efterställda noterade skuldebrev från andra. Alla placeringar i kapitalfonder, som uppgick till 16 miljoner euro (14), har värderats till verkligt värde. I portföljen fanns onoterade aktier värderade till verkligt värde för 80 miljoner euro (53). Av

dem utgjordes 0 miljoner euro (2) av aktier i dotter- och intresseföretag som inte konsoliderats i koncernbokslutet. Det var inte möjligt att tillförlitligt fastställa ett verkligt värde för placeringar som värderats till anskaffningsvärde. I investeringar som hålls till förfall ingick skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 315 miljoner euro (576) och andra, noterade skuldebrev för 14 miljoner euro (141).

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2011

Milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	Totalt	
Noterade							
Offentlig sektor	6 374		6 374				
Övriga	131		131	11		11	716
Övriga							
Övriga	17		17	14	53	66	
Totalt	6 522		6 522	24	53	77	716
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				-1		-1	

Förändringar i förvaltningsfastigheter, milj. e	2012	2011
Anskaffningsvärde 1.1	27	28
Minskning	-1	-1
Anskaffningsvärde 31.12	26	27
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	-2	-2
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	1	0
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	-1	-2
Bokfört värde 31.12	25	25

Förändringarna i förvaltningsfastigheternas verkliga värde har bokförts på nettointäkter från placeringsverksamheten. Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller ingen skuldandel.

En specifikation av förvaltningsfastigheter som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 93.

Förvaltningsfastigheterna har värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Värderingarna har upprättats av den av Centralhandelskammaren godkända fastighetsvärderaren och auktoriserade fastighetsvärderaren (AFV) Mikko Kimpi för Corbel Oy:s räkning.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 23. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

31.12.2012, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	413	401	5,4	7
Investeringar som hålls till förfall	226	207	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas*	38	38	4,3	
Totalt	677	646		7

31.12.2011, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	822	777	6,6	25
Investeringar som hålls till förfall*	573	502	4,2	8
Totalt	1 395	1 279		33

Om ingen omklassificering skett och skuldebreven hade värderats med verkliga värden på en marknad:

Milj. e	1-12/2012		1-12/2011	
	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde
Bankrörelsen	1		-1	
Försäkringsrörelsen	1	4	1	-4
Koncernfunktionerna	21	10	-41	-4
Totalt	23	14	-41	-8

Lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall har omklassificerats 2008. Finansiella tillgångar som kan säljas har omklassificerats 2012.

* Under det tredje kvartalet 2012 såldes ur investeringar som hålls till förfall irländska rmbs-lån till ett bokfört värde på 36 miljoner euro med anledning av en ändring som sannolikt sker i den lokala lagstiftningen. Då omklassificerades irländska rmbs-lån för 38 miljoner euro från investeringar som hålls till förfall till finansiella tillgångar som kan säljas.

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari-december till totalt 20 miljoner euro (38). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebreven uppgick till totalt 7 miljoner euro (13). För skuldebreven bokfördes 17 miljoner euro i realisationsförlust. Under jämförelseåret bokfördes 1

miljon euro i realisationsvinst. Nedskrivningar för skuldebrev bokfördes för 3 miljoner euro (12). Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 3 miljoner euro i negativ förändring i marknadsvärde (4).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 24. Investeringar i intresseföretag

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Investeringar 1.1	27	25
Andel av periodens resultat	1	2
Utdelningar	-1	0
Investeringar 31.12	26	27

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 25. Immateriella tillgångar

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varu- märken	Kundrela- tioner i anslutning till försäk- ringsavtal och försäk- ringarnas anskaff- ningsvärde	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2012	519	179	301	190	1 190
Ökning	0			40	40
Minskning				0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2012	519	179	301	230	1 230
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2012		-7	-146	-116	-270
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-14	-38
Övriga förändringar				0	0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2012		-7	-170	-131	-308
Bokfört värde 31.12.2012	519	172	131	99	922

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 28 miljoner euro och ADB-program under utveckling för 69 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varumärken	Kundrelationer i anslutning till försäkringsavtal och försäkringarnas anskaffningsvärde	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2011	516	179	301	159	1 156
Ökning	3			32	35
Minskning	0			-1	-1
Överföringar mellan posterna				0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2011	519	179	301	190	1 190
Accumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2011		-6	-123	-103	-231
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-14	-38
Räkenskapsperiodens nedskrivningar		-1			-1
Minskning				0	0
Övriga förändringar				0	0
Accumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2011		-7	-146	-116	-270
Bokfört värde 31.12.2011	519	172	155	74	920

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 33 miljoner euro och ADB-program under utveckling för 39 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandetid, milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Goodwill	519	519
Varumärken	172	172
Totalt	691	691

Vid rörelseförvärv har nyttjandetiden för förvärvad goodwill och förvärvade varumärken uppskattats till obegränsad, eftersom de påverkar de framtida kassaflödena under en obestämd tid.

	31.12.2012		31.12.2011	
	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskriv- ningstid	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskriv- ningstid
De övriga viktigaste immateriella tillgångarna				
Kundrelationer	131	3–6 år	155	4–7 år
ADB-program	28	2–5 år	33	2–5 år
ADB-program under utveckling	69		39	

Goodwillen förvärvades 2005 som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse samt 2008 som en del av förvärvet av Pohjola-Finance Ab (f.d. K-Rahoitus). Goodwillen har ökat 2011 till följd av förvärvet Excenta Oy, ett tjänstebolag inom välbefinnande i arbetet. Varumärkena, kundrelationerna och en betydande del av ADB-programmen förvärvades som en del av förvärvet av skadeförsäkringsrörelsen.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Goodwill, milj. e	2012	2011
Skadeförsäkringsrörelse	407	407
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	97	97
Finansbolagstjänster	13	13
Tjänster för välbefinnande i arbetet	3	3
Totalt	519	519

Pohjola-koncernens goodwill har i sin helhet uppstått genom förvärven av Pohjola-Gruppen Abp:s, Pohjola Finance Ab:s och Excenta Oy:s affärsrörelse. Storleken på goodwillen fastställdes i köpesummans fördelningsprocesser, dvs. vid de s.k. PPA (Purchase Price Allocation)-utredningarna. Den goodwill som uppkom fördelades på enheter som genererar kassaflöde (CGU:n), som var antingen rörelsesegment eller företag som räknas till rörelsesegmenten. Nedskrivningsprövningen av goodwill utfördes i enlighet med IAS 36 för kassaflödesgenererande affärsområden som motsvarar de affärsområden för vilka förvärvskalkylerna upprättades vid PPA-utredningen: skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsrörelsen samt finansbolagstjänster och tjänster för välbefinnande i arbetet.

Värdet av Pohjola-koncernens kassaflödesenheter har för prövningen av goodwill fastställts enligt metoden "Excess Returns". I metoden avdras avkastningskravet på eget kapital från den innevarande räkenskapsperiodens och de kommande räkenskapsperiodernas vinst. För att fastställa nuvärdet av kassaflödet diskonteras en eventuell återstående avkastning med en diskonteringsränta som motsvarar avkastningskravet på eget kapital.

Längden för prövningsperioden fastställdes för kapitalförvaltningsrörelsen samt för finansbolagstjänsterna och tjänsterna för välbefinnande i arbetet till den femåriga prövningsperioden enligt standarden IAS 36 med restvärden. För skadeförsäkringsrörelsen fastställdes prövningsperioden till hela nyttjandetiden för PPA-avskrivningarna plus ett år som är fritt från PPA-avskrivningar, dvs. en prövningsperiod på 7 år.

De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror för perioden 2013–2015 som Pohjola fastställt 2012 och på de förväntningar på affärsrörelsernas utveckling efter strategiperioden som härletts ur siffrorna. Tillväxten i kassaflödena efter 2016 varierar mellan 2 och 15 procent.

Som diskonteringsränta i analyserna har använts kostnaden för eget kapital till marknadsvillkor, som står i linje med de tillämpade värderingsmetoderna (dvs. via kassaflödet har fastställts endast det värde som tillfaller placerare i eget kapital och som har diskonterats med avkastningskravet på eget kapital). Den diskonteringsränta som använts i

kalkylerna före skatt (dvs. IFRS WACC) varierade mellan 10,4 och 15,5 procent. År 2011 varierade diskonteringsräntan mellan 10,4 och 15,9 procent. För alla affärsrörelser del var diskonteringsräntorna enligt marknadsinformationen fortfarande lägre än de diskonteringsräntor som använts vid prövningen av goodwill.

Nedskrivningsprövningen av goodwill har inte lett till nedskrivningar.

En känslighetsanalys utfördes separat för varje kassaflödesenhet, den baserade sig på de centrala variablerna för respektive kassaflödesenhet.

För skadeförsäkringsrörelsen användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, totalkostnadsprocenten och nettointäkter från placeringsverksamheten i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 5,4 procentenheter i diskonteringsräntan och 3,4 procentenheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 1,2 procentenheter i nettointäkter från placeringsverksamheten i procent jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden, där en variabel förändras och de övriga hålls oförändrade, medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 4,8 procentenheter i diskonteringsräntan och 3,3 procentenheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 1,4 procentenheter i nettointäkter från placeringsverksamheten i procent jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För kapitalförvaltningsrörelsen användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, tillväxten i förvaldade medel i procent och kostnadsökningen i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 20 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 13 procentenheter i förvaldade medel och en uppgång på 15 procentenheter i kostnaderna jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 30 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 13 procentenheter i förvaldade medel samt en uppgång på 16 procentenheter i kostnaderna jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För finansbolagstjänsterna användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, ökningen i utlåningsstocken i procent och kostnadsökningen i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har förbättrats avsevärt jämfört med föregående år. En uppgång på 10 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 84 procentenheter i utlåningsstocken och en kostnadsökning på 13 procentenheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 16 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 21 procentenheter i utlåningsstocken samt en kostnadsökning på 17 procentenheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För tjänsterna för välbefinnande i arbetet användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, ökningen i omsättningen och driftsbidraget. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 22 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 100 procentenheter i omsättningen och en nedgång på 48 procentenheter i driftsbidraget jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 6,1 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 24 procentenheter i omsättningen och en nedgång på 6,0 procentenheter i driftsbidraget jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

Nedskrivningsprövning av varumärken

Pohjola-koncernens varumärken har i sin helhet uppstått genom förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. En nedskrivningsprövning har utförts separat i enlighet med IAS 36 för följande varumärken: Pohjola, Europeiska, A-Försäkring och Seesam.

Varumärkena har värderats enligt metoden "relief from royalty", i vilken varumärkenas värde fastställdes till de royaltyinbesparningar diskonterade till nutid som i framtiden uppnås genom innehav av varumärkena. Som diskonteringsränta i kalkylerna har använts den kostnad för eget kapital till marknadsvillkor som fastställts för skadeförsäkringsrörelsen utökad med en tillgångsvis riskpremie. Som diskonteringsränta för skadeförsäkringen användes samma ränta som vid prövningen 2011. Vid prövningen 2012 har dessutom använts samma riskpremie och motsvarande royalty i procent som vid PPA-utredningen och prövningen under tidigare år.

Längden för provningsperioden fastställdes till 5 år för alla varumärken i enlighet med standarden IAS 36. De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror som uppdaterats för skadeförsäkringsrörelsen för 2013–2015 och på de förväntningar på affärsrörelsens fortsatta utveckling som härletts ur siffrorna. Som tillväxt i kassaflödena under perioderna efter prognosperioden användes en inflationsförväntning på 2 procent.

Nedskrivningsprövningen av varumärken har inte lett till nedskrivningar för varumärken i bokslutet 2012. Nedskrivningar på 1 miljon euro har tidigare bokförts för varumärket Seesam i bokslutet för 2011. Nedskrivningar på 3 miljoner euro har tidigare bokförts för varumärket i bokslutet för såväl 2009 som 2008.

Nedskrivningsprövning av andra väsentliga immateriella tillgångar

Pohjola-koncernens kundrelationer och en betydande del av ADB-programmen har förvärvats som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. De immateriella tillgångar som uppstått genom kundrelationerna kostnadsförs genom linjära avskrivningar inom en uppskattad nyttjandetid, och det har inte förekommit något nedskrivningsbehov beträffande dem. De immateriella tillgångar som uppstått genom ADB-program som allokerats till skadeförsäkringsrörelsen har kostnadsförts i sin helhet redan under tidigare perioder.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 26. Materiella tillgångar

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Rörelsefastigheter		
Mark- och vattenområden	3	4
Byggnader	18	18
Totalt	22	21
Maskiner och inventarier	4	4
Övriga materiella tillgångar	3	3
Egendom som hyrts ut	40	54
Materiella tillgångar totalt	69	82
av vilka anskaffningar i arbete	0	0

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2012	26	36	3	89	155
Ökning	3	2	0	17	22
Minskning	-3	0	0	-37	-41
Överföringar mellan posterna	1				1
Anskaffningsvärde 31.12.2012	28	38	3	68	137
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2012	-5	-33	0	-35	-73
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-1	-1		-14	-16
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Minskning		0		19	19
Övriga förändringar	0			2	2
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2012	-6	-34	0	-28	-68
Bokfört värde 31.12.2012	22	4	3	40	69

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2011	26	55	3	112	195
Ökning	1	2	0	19	22
Minskning	-1	-20	0	-42	-63
Överföringar mellan posterna	0	0			0
Anskaffningsvärde 31.12.2011	26	36	3	89	155
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2011	-4	-51	0	-43	-99
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-1	-1		-16	-18
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Minskning	0	20		23	43
Övriga förändringar		0		1	1
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2011	-5	-33	0	-35	-73
Bokfört värde 31.12.2011	21	4	3	54	82

Avskrivningarna, nedskrivningarna och de återförda nedskrivningarna har redovisats bland övriga rörelsekostnader.

Pohjola-koncernen bjuder främst ut operationella leasingavtal för leasing av personbilar. Pohjola-koncernen har hyrt ut kontorsutrymmen som den inte behöver själv och de här utrymmena har i bokslutet klassificerats som förvaltningsfastigheter.

En specifikation av materiella tillgångar som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 93.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 27. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Betalningsförmedlingsfordringar	18	28	23
Pensionstillgångar	9	10	16
Förutbetalda kostnader			
Räntor	731	861	580
Övriga förutbetalda kostnader	17	9	53
Övriga	825	664	513
Totalt	1 600	1 572	1 185

I posten övriga ingår bl.a. försäljningsfordringar för värdepapper för 47 miljoner euro (5) och CSA-säkerhetsfordringar för 606 miljoner euro (487).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 28. Skattefordringar

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Inkomstskattefordringar	0	4	1
Uppskjuten skattefordran	36	83	39
Skattefordringar totalt	36	87	40

Specifikation av skattefordringar och skatteskulder, milj. e	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
--	------------	------------	----------

Uppskjuten skattefordran

Finansiella tillgångar som kan säljas	5	51	11
Avskrivningar och nedskrivningar	0	0	0
Avsättningar och nedskrivningar av krediter	6	4	3
Säkring av kassaflödet			2
Förmånsbestämda pensionsplaner	3	0	0
Koncernkonsolideringar	1	1	2
Periodiseringsdifferenser för värdepapper som emitterats till allmänheten	26	21	18
Övriga poster	10	12	4
Kvittad mot uppskjuten skatteskuld	-16	-7	-1
Totalt	36	83	39

Uppskjuten skatteskuld

Skattemässiga avsättningar	232	198	179
Finansiella tillgångar som kan säljas	51	1	10
Säkring av kassaflödet	7	3	
Eliminering av utjämningsbeloppet	67	86	110
Förmånsbestämda pensionsplaner	3	2	3
Värdering av placeringar till verkligt värde	9	35	20
Fördelning av köpesumman för företagsköp	74	80	91
Övriga poster	6	7	7
Kvittad mot uppskjuten skattefordran	-16	-7	-1
Totalt	433	404	419

Förändringar i uppskjuten skatt, milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Uppskjuten skattefordran /-skuld 1.1	-321	-379
Bokförts i resultaträkningen		
Eliminering av realisationsvinster på köpta företag	1	0
Avsättningar och nedskrivningar av fordringar	2	1
Skattemässiga avsättningar	-35	-30
Avskrivningar och nedskrivningar	6	6
Eliminering av utjämningsbeloppet	20	18
Förmånsbestämda pensionsplaner	0	-1
Värdet förändringar och försäljningar i placeringar	28	-17
Ändring i skattesatsen 1.1.2012		23
Övriga	2	13
Bokförts i rapporten över totalresultat		
Fonden för verkligt värde		
Värdering till verkligt värde	-88	59
Säkring av kassaflödet	-4	-6
Överföring till resultaträkningen	-10	-7
Ändring i skattesatsen 1.1.2012		-3
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner	3	3
Ändring i skattesatsen 1.1.2012		-1
Uppskjuten skatteskuld/-fordran totalt 31.12	-397	-321
Inkomstskattefordringar/-skulder	-52	-3
Skattefordringar/-skulder totalt	-449	-323

Skattemässiga förluster för vilka inga uppskjutna skattefordringar har bokförts fanns vid slutet av 2012 för 9 miljoner euro (9). Förlusterna preskriberas före 2022.

För de balanserade vinstmedlen i dotterföretagen i Baltikum på 29 miljoner euro (21) har inte bokförts någon uppskjuten skatteskuld, eftersom tillgångarna bestående har investerats i respektive land.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 29. Skulder till kreditinstitut

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Skulder till centralbanker*		230
Skulder till kreditinstitut		
Betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP-Pohjola-gruppens institut	155	151
Övriga kreditinstitut	79	67
Övriga skulder		
OP-Pohjola-gruppens institut	358	576
Övriga kreditinstitut	0	
Totalt	592	794
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP-Pohjola-gruppens institut	3 483	3 514
Övriga kreditinstitut	1 765	1 397
Totalt	5 248	4 911
Skulder till kreditinstitut och centralbanker totalt	5 840	5 935

* Inlåning från centralbanker utanför euroområdet

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Finansiella skulder för handel		
Blankning av värdepapper	3	1
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	3	1

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 31. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Som innehas för handel		
Räntederivat	4 053	2 952
Valutaderivat	6	19
Aktie- och indexderivat	74	84
Kreditderivat	0	2
Övriga	28	25
Totalt	4 161	3 082
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	383	365
Valutaderivat	13	13
Säkring av kassaflödet		
Räntederivat		0
Totalt	396	378
Derivatinstrument totalt	4 557	3 460

I balansposten Derivatinstrument ingår negativa värdeförändringar och erhållna premier.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 32. Skulder till kunder

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Insättningar		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	2	0
Företag och offentlig sektor	4 603	2 415
Totalt	4 605	2 415
Övriga		
Privatkunder	0	0
Företag och offentlig sektor	1 706	1 159
Totalt	1 706	1 159
Övriga finansiella skulder		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	12	0
Totalt	12	0
Övriga		
Företag och offentlig sektor	4 453	4 451
Totalt	4 453	4 451
Skulder till kunder totalt	10 775	8 025

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Försäkringsskuld	2 448	2 365
Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet	123	122
Skulder avseende återförsäkringsverksamhet	13	15
Derivatinstrument	3	1
Övriga	5	4
Skulder för skadeförsäkringsrörelse totalt	2 592	2 508

Skulder för skadeförsäkringsavtal och återförsäkrares andel

Milj. e	31.12.2012			31.12.2011		
	Brutto	Åter-försäkring	Netto	Brutto	Åter-försäkring	Netto
Avsättningar för ersättningar av pensionstyp	1 205	-4	1 201	1 155	-3	1 152
Övriga avsättningar för specifika skadefall	151	-52	99	147	-80	67
Särskild avsättning för yrkessjukdomar	28		28	31		31
Kollektiv avsättning för oreglerade skador	555	-6	550	559	-6	553
Avsättning för skaderegleringskostnader	54		54	52		52
Avsättning för ej intjänade premier	455	-15	440	422	-22	399
Avsättningspost för kvardröjande risker				0		0
Försäkringsskuld för skadeförsäkring totalt	2 448	-76	2 372	2 365	-111	2 254

Förändringar i försäkringsskulden och fordringar avseende återförsäkringsavtal

Milj. e	2012			2011		
	Brutto	Åter- försäkring	Netto	Brutto	Åter- försäkring	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
Avsättning för oreglerade skador 1.1	1 944	-89	1 855	1 847	-60	1 788
Under räkenskapsperioden betalda ersättningar	-857	61	-797	-765	33	-733
Förändring i skuld/fordran	863	-33	830	816	-62	754
Under räkenskapsperioden inträffade skador	815	-19	796	784	-63	721
Ökning (minskning) jämfört med tidigare perioder	-4	-14	-18	-27	1	-25
Förändring i diskonteringsräntan	52		52	32		32
Annan förändring i beräkningsgrunden				27		27
Upplösning av diskontering	43		43	45		45
Kursvinster (förluster)	0	0	0	0	0	0
Avsättning för oreglerade skador 31.12	1 993	-62	1 932	1 944	-89	1 855
Avsättning för ej intjänade premier						
Avsättning för ej intjänade premier 1.1	422	-22	399	377	-19	357
Ökning	418	-5	412	386	-8	378
Minskning	-385	13	-373	-342	5	-337
Kursvinster (-förluster)				0		0
Upplösning av diskontering	1		1	1		1
Avsättning för ej intjänade premier 31.12	455	-15	440	422	-22	399
Försäkringsskuld för skadeförsäkring totalt	2 448	-76	2 372	2 365	-111	2 254

Avsättningen för ej intjänade premier representerar förpliktelser som hänför sig till det försäkringsskydd som ännu inte upphört vid årets slut.

Värdering av försäkringsskuld för försäkringsavtal

a) Använda metoder och antaganden

Försäkringsskuldens belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Detta har genomförts så att man först gjort en uppskattning av skuldens förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts avtalsvis enligt pro rata parte temporis-metoden.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande, den av myndigheterna fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan samt den rimliga förväntade avkastningen på de tillgångar som täcker försäkringsskulden. Den vid slutet av 2012 använda diskonteringsräntan är 3,0 % (31.12.2011: 3,3 %). Som dödlighetsmodell har använts en ålderskohortmodell för dödlighetsintensiteten som baserar sig på befolkningsstatistiken i Finland och på antagandet att den nu observerade trenden med en allt högre livslängd kommer att fortsätta.

I avsättningen för oreglerade skador ingår avsättningar för asbestskador som utgörs av yrkessjukdomsfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Det prognostiserade kassaflödet från dessa ersättningar baserar sig på en utredning, i vilken har beaktats hur mycket asbest som årligen har använts som råmaterial i Finland samt hur latensiderna för olika asbestsjukdomar är fördelade. Asbestskadornas utveckling följs årligen upp och utfallet har följt prognosen väl.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts. Bornhuetter-Ferguson, Cape Cod och Chain Ladder. Vid tillämpningen av dem måste utöver val av metod även andra val göras såsom beslut om på hur många skadeårs statistiska material metoderna ska tillämpas.

Bornhuetter-Ferguson

Bornhuetter-Ferguson-metoden (BF) baserar sig på antagandet att det varje utvecklingsår utbetalas ersättningar som utgör en viss andel av riskmålet för skadeåret. Riskmålet kan t.ex. utgöras av antalet försäkringsår eller de med den antagna skadekvoten justerade premieintäkterna. BF reagerar långsamt på förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar och metoden är dessutom känslig för valet av riskmål.

Cape Cod

Cape Cod-metoden motsvarar BF-metoden i och med att andelen ersättningar som utbetalas ett utvecklingsår i relation till riskmålet utjämnas mellan olika skadeår. I den traditionella Cape Cod-metoden är ersättningarnas andel av riskmålet utjämnad så att den är lika stor för alla skadeår. I den generella Cape Cod-metoden utjämnas ersättningarnas andel av riskmålet för skadeåret på basis av observationer för skadeåret och nära skadeåret.

Chain Ladder

Vid användning av Chain Ladder-metoden (CL) skattas den totala skadekostnaden för varje skadeår med hjälp av årliga utvecklingsfaktorer. En utvecklingsfaktor beskriver förhållandet mellan på varandra följande utvecklingsår i utvecklingstriangeln för de kumulativa ersättningarna. CL är känslig för observationer som görs under de första utvecklingsåren.

De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till

- Uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall som betalas på basis av lagstadgade försäkringar)
- Justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden)
- De historiska datas riktighet under tiotals år.

Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har koncernens skadeförsäkringsbestånd delats

upp i flera klasser bland annat utgående från risken och löptiden för kassaflödet från de utbetalda ersättningarna. I varje klass beräknas den kollektiva avsättningen för oreglerade skador först enligt respektive ovan nämnda statistiska metod. Av dem har man valt den som bäst lämpar sig för den klass som är föremål för granskning. Som valkriterier har använts hur väl modellen i fråga skulle ha prognostiserat utvecklingen under tidigare skadeår och den genom modellen erhållna värderingens känslighet för antalet använda statistikår. Till det förväntningsvärde som modellen ger har ett säkerhetstillägg på 2–10 % lagts till. På säkerhetstilläggets belopp inverkar de framtida kassaflödenas osäkerhet och löptid samt historiska datas kvalitet.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

b) Förändringar i antaganden och metoder

Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 52 miljoner euro (32).

Inverkan av ändrade metoder och antaganden på avsättningarnas belopp	2012	2011
Milj. e (ökning+/-minskning- av avsättningar)		
Ändring av diskonteringsräntan	52	32
Ändring av dödlighetsmodellen		27
Totalt	52	59

c) Ersättningarnas utveckling

I ersättningstrianglarna har de faktiska ersättningskostnaderna jämförts med tidigare värden. Trianglarna som beskriver ersättningsutvecklingen har konstruerats per skadeår.

Ersättningsutvecklingen har presenterats för åtta år med undantag av långvariga avsättningar. I ersättningstrianglarna följs inte upp utvecklingen för andelar i pooler eller olycksfallsförsäkringens regresser. Kapitalvärdena för slutligt fastställda pensioner har behandlats såsom om de hade utbetalats till beloppet av deras kapitalvärde i samband med att de slutligt fastställdes. För de långvariga avsättningarna, dvs. de slutligt fastställda pensionerna och asbestskadorna, har uppgifter om försäkringsskuldens tillräcklighet presenterats.

Ersättningstrianglar, bruttorörelse, milj. e

Skadeår

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden									
0*	540	603	638	707	666	738	784	815	5 491
n+1	540	611	633	693	633	746	751		
n+2	535	591	627	691	640	744			
n+3	529	594	622	689	641				
n+4	532	594	622	704					
n+5	532	587	647						
n+6	529	587							
n+7	536								
Nuvarande uppskattning av den ackumulerade skadekostnaden									
	536	587	647	704	641	744	751	815	5 424
Ackumulerade utbetalda ersättningar									
	-508	-556	-609	-642	-570	-648	-607	-450	-4 591
Avsättning för oreglerade skador för åren 2005–2012									
	27	30	37	62	71	96	144	365	834
Avsättning för oreglerade skador för tidigare år									
									187

* = vid slutet av skadeåret

Utvecklingen av ersättningarna för latent yrkessjukdomar, milj. e

Räkenskapsår	Kollektiv avsättning för oreglerade skador	Kända avsättningar för pensioner	Utbetalda ersättningar	Ersätt- nings- kostnader	Förändring i beräknings- grunden*	Tillräck- lighet
2005	45	39	-4	-2	1	-1
2006	43	40	-4	-3		-3
2007	41	40	-4	-2	-1	-2
2008	40	41	-4	-4	3	-2
2009	42	43	-4	-8	4	-4
2010	38	44	-3	0		0
2011	35	50	-3	-6	5	-2
2012	32	53	-4	-4	2	-1

Utvecklingen av slutligt fastställda pensioner, milj. e

Räkenskapsår	Vid början av året	Vid slutet av året	Nytt pensions- kapital	Betalda pensio- ner	Förändring i beräknings- grunden*	Tillräck- lighet
2006	681	731	77	26		1
2007	731	745	60	28	-15	3
2008	745	766	55	30		4
2009	763**	771	42	32		2
2010	771	794	60	34		3
2011	794	895	66	35	77	7
2012	895	940	66	34	31	18

* Inverkan av förändringar i diskonteringsräntan och dödlighetsmodellen på det slutliga pensionskapitalet.

** En liten post med sjukvårds- och servicehusavsättningar som ingått under tidigare år har eliminerats från siffrorna för 2009.

Ersättningstrianglar, nettorörelse, milj. e**Skadeår**

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden									
0*	511	580	621	656	649	693	721	796	5 228
n+1	519	593	623	656	620	707	697		
n+2	509	575	619	658	629	705			
n+3	509	577	615	656	629				
n+4	513	577	615	670					
n+5	513	569	624						
n+6	513	569							
n+7	518								
Nuvarande uppskattning av den ackumulerade skadekostnaden									
	518	569	624	670	629	705	697	796	5 208
Ackumulerade utbetalda ersättningar									
	-492	-539	-588	-609	-565	-614	-581	-442	-4 430
Avsättning för oreglerade skador för åren 2005–2012									
	26	30	36	61	63	91	116	354	778

Avsättning för oreglerade skador för tidigare år 181

* = vid slutet av skadeåret

Förändring i försäkring ersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder

Försäkring ersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder ökade med 24 miljoner euro (34). Försäkring ersättningarna ökade till följd av ändringen i beräkningsräntan med 52 miljoner euro. Under jämförelseåret 2011 ökade försäkring ersättningarna av förändringen i diskonteringsräntan på 32 miljoner euro och ändringen i dödlighetsmodellen med 27 miljoner euro. Förändringen i försäkring ersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder beskriver tillräckligheten hos försäkringsskulden. På grund av att försäkringsskulden ska vara tryggande är förändringen i snitt positiv.

Skaderegleringsavtal

De till skaderegleringsavtal hänförliga skulderna uppgick 31.12.2012 till 80 miljoner euro (80).

Skaderegleringsavtalen är sådana avtal som inte är försäkringsavtal, men på basis av vilka ersättning betalas för en annan parts räkning. De viktigaste av dessa är sådana captive-arrangemang där den försäkrade risken i sin helhet är återförsäkrad i ett captive-bolag som hör till samma koncern som kunden, samt indexförhöjningar för ersättningar som betalas i pensionsform inom den lagstadgade olycksfalls-, trafik- och patientförsäkringen och vissa andra ersättningshöjningar samt sjukvårdsersättningar som betalas ut över tio år efter det att skadorna har inträffat och den offentliga sektorns patientförsäkring.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 34. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Medel- ränta, %	31.12.2012	Medel- ränta, %	31.12.2011
Obligationslån	2,1	8 282	2,5	6 887
Övriga				
Bankcertifikat	0,5	1 516	1,6	3 424
Företagscertifikat	0,5	3 979	1,3	4 689
Övriga	0,5	144	0,8	297
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)*		-152		-119
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt		13 769		15 179

* Egna obligationslån som Pohjola-koncernen innehar har kvittats mot skulden.

Långfristiga lån och räntebindningar	Nominellt belopp	Ränta, %	Förfallodag
Pohjola Bank plc SEK 1,500,000,000 Floating Rate Notes due 21 January 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	174,8	SES3M + 0.80%	21.1.2013
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 Floating Rate Instruments due 25 February 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	EUB3M + 0.50%	25.2.2013
Pohjola Bank plc Issue of EUR 100,000,000 Floating Rate Notes due August 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	100,0	EUB3M + 0.55%	13.8.2013
Pohjola Bank plc Issue of GBP 200,000,000 Floating Rate Instruments due 23 September 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	245,1	GBL3M + 0.12%	23.9.2013
Pohjola Bank plc Issue of USD 60,000,000 Floating Rate Notes due 25 November 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	45,5	USL3M + 0.46%	25.11.2013
Pohjola Bank plc Issue of USD 50,000,000 Floating Rate Notes due November 2013 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	37,9	USL3M + 0.47%	29.11.2013
Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 Floating Rate Notes due 13 January 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	EUB3M + 0.65%	13.1.2014
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 4.50 per cent. Instruments due 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 4,5 %	22.5.2014

OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj ("OKO Bank") Issue of NOK 400,000,000 Fixed Rate Notes Due 16 June 2014 under the EUR 5,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	54,4	Fast 5,2 %	16.6.2014
Pohjola Bank plc Issue of NOK 500,000,000 5.40 per cent. Fixed Rate Notes due June 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	68,0	Fast 5,4 %	18.6.2014
Pohjola Bank plc Issue of CHF 100,000,000 Floating Rate Instruments due 11 July 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	82,8	CHL3M + 0.22%	11.7.2014
Pohjola Bank Plc Issue of GBP 59,000,000 Floating Rate Notes due 26 September 2014 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	72,3	GBL3M + 0.36%	14.9.2014
JPY 3,000,000,000 Term Loan Facility	26,4	Fast 1,645 %	17.11.2014
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 3.125 per cent. Instruments due 25 March 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3,125 %	25.3.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 220,000,000 Floating Rate Instruments due 28 June 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	220,0	EUB3M + 0.65%	28.6.2015
Pohjola Bank plc Issue of GBP 250,000,000 Floating Rate Notes due November 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	306,3	GBL3M + 0.55%	9.11.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 2.62 per cent. Fixed Rate Instruments due 19 November 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Fast 2,62 %	19.11.2015
JPY 2,000,000,000 Term Loan Facility	17,6	Fast 1,706 %	30.11.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 500,000,000 3.125 per cent. Instruments due 12 January 2016 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Fast 3,125 %	12.1.2016
OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj ("OKO BANK") Issue of NOK 1,000,000,000 Fixed Rate Notes Due 15 February 2016 under the EUR 8,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	136,1	Fast 4,185 %	15.2.2016
Pohjola Bank plc Issue of JPY 5,000,000,000 Fixed Rate Instruments under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	44,0	Fast 0,835 %	26.9.2016
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 2.625 per cent. Instruments due 20 March 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 2,625 %	20.3.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 Floating Rate Instruments due 30 May 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	EUB3M + 0.90%	30.5.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 3.00 per cent. Instruments due 8 September 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3,00 %	8.9.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 1.965 per cent. Instruments due 19 November 2020 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Fast 1,965 %	19.11.2020
Pohjola Bank plc Issue of JPY 8,000,000,000 Fixed Rate Instruments due December 2020 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	70,4	Fast 1,405 %	3.12.2020
Pohjola Bank Abp			

Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 3.75 per cent. Instruments due 1 March 2022 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	Fast 3,75 %	1.3.2022
Pohjola Bank plc Issue of EUR 50,000,000 3.086 per cent. Instruments due 23 August 2027 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	Fast 3,086 %	23.8.2027

Räntan är räntan i enlighet med emissionsvalutan. Motvärdet i euro har räknats ut genom att använda ECB:s medelkurs på bokslutsdagen. Det nominella beloppet av strukturerade obligationslån emitterade av Pohjola Bank Abp uppgår till 1 447 miljoner euro (1 195). Låneräntorna fastställs på basis av ränte-, aktie-, aktieindex eller dylika underliggande tillgångar. Eventuell tilläggsavkastning till placerarna är säkrad med en motsvarande derivatstruktur.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 35. Avsättningar och övriga skulder

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Avsättningar	7		
Övriga skulder			
Betalningsförmedlingsskulder	1 039	844	587
Upplupna kostnader			
Ränteskulder	754	848	546
Övriga upplupna kostnader	75	75	99
Pensionsskulder	21	12	11
Övriga	661	455	572
Avsättningar och övriga skulder totalt	2 556	2 235	1 815

I posten Övriga bland Övriga skulder ingår bl.a. skulder för köp av värdepapper 49 miljoner euro (6) och aktie- och derivatskulder för 578 miljoner euro (0).

Förändringar i avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2012		
Ökning av avsättningar	7	7
31.12.2012	7	7

Omstrukturering

Avsättningen för omstrukturering uppkommer av kostnader för personalminskningar. Avsättningen realiserar i huvudsak under 2013.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Pohjola-koncernens pensionsplaner har skötts via pensionskassan OP-Eläkekassa, pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätö och försäkringsbolag. De planer som gäller tilläggspension i pensionsstiftelsen och försäkringsbolag samt pensionskassans fonderade ArPL-ålderspension och invalidpensionsplaner har behandlats som förmånsbestämda planer. Betalningar till ArPL-fördelningssystemet har behandlats som avgiftsbestämda planer.

Balansvärden för förmånsbestämda pensionsplaner, milj. e	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Tillgångarnas verkliga värde	172	141	130
Nuvärdet av fonderade förpliktelser (-)	-180	-139	-121
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	-4	-4	-4
Nettofordran (+)/-skuld (-) i balansräkningen	-12	-2	5
Tillgångar och skulder som redovisats i balansräkningen			
Tillgångar	9	10	16
Skulder	21	12	11
Nettotillgångar	-12	-2	5
I förvaltningstillgångarna ingår			
Aktier i Pohjola Bank Abp	6	4	4
Värdepapper emitterade av företag som hör till OP-Pohjola-gruppen	3	1	3
Övriga fordringar på företag som hör till OP-Pohjola-gruppen	7	12	
Fastigheter i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernens bruk	3	2	1
Totalt	19	20	8
Förmånsbestämda pensionskostnader i resultaträkningen			
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	5	4	
Räntekostnader	6	6	
Förväntad avkastning på tillgångarna	-8	-8	
Effekten av reduceringar eller regleringar	-1	-1	
Intäkter (-)/kostnader (+) totalt ingår i personalkostnaderna	2	0	
Aktuariella vinster (+)/förluster (-) som bokförts i övrigt totalresultat under räkenskapsperioden			
	-12	-10	
Kumulativa aktuariella vinster (+)/förluster (-) som bokförts i övrigt totalresultat under räkenskapsperioden			
	-47	-35	
Faktisk avkastning på förvaltningstillgångarna	35	12	

Den långfristiga förväntade avkastningen på förvaltningstillgångarna baserar sig på långa historiska tidsserier och analyser av olika tillgångsklassers riskpremier. Den förväntade avkastningen är fastställd enhetligt, med beaktande av historisk avkastning, det nuvarande läget på marknaden samt den strategiska fördelningen av tillgångarna.

Förändringar i nuvärdet av förpliktelsen, milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Nuvärdet av förpliktelsen 1.1	143	125
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period	5	4
Räntekostnader	6	6
Aktuariella vinster och förluster	38	13
Utbetalda ersättningar	-5	-4
Reduceringar	-2	
Regleringar	-2	-1
ArPL, avkastning på räntedifferens och ökning i ansvaret för ålderspensioner (netto)	1	1
Nuvärdet av förpliktelsen 31.12	184	143

Förändringar i tillgångarnas verkliga värde, milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Tillgångarnas verkliga värde 1.1	141	130
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångarna	8	8
Aktuariella vinster och förluster	26	3
Avgifter från arbetsgivaren	3	3
Utbetalda ersättningar	-5	-4
Regleringar	-2	-1
ArPL, avkastning på räntedifferens och ökning i ansvaret för ålderspensioner (netto)	1	1
Tillgångarnas verkliga värde 31.12	172	141

Beloppet av avgifterna till den förmånsbestämda pensionsplanen 2013 uppskattas vara 3 miljoner euro.

De viktigaste tillgångskategoriernas andel av förvaltningstillgångarnas totala verkliga värde, %	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Aktier och andelar	20	20	33
Skuldebrev	46	41	41
Fastigheter	13	13	19
Övriga tillgångar	21	26	7

De centrala aktuariella antaganden som tillämpats	2012	2011
Diskonteringsränta, %	3,50	4,50
Långfristig presumtiv avkastning på tillgångar, %	3,50–5,10	5,04–5,90
Presumtiv lönehöjning, %	3,00	3,00
Framtida pensionsförhöjningar, %	2,00–2,10	2,00–2,40
Omsättning, %	0,00–3,00	0,00–3,00
Inflation, %	2,00	2,00
Den uppskattade återstående anställningstiden i år	1–21	1–19

Den viktigaste förändringen i aktuariella antaganden med tanke på bokslutet 2012 har varit sänkningen av diskonteringsräntan. Sänkningen av diskonteringsräntan ökar beloppet av pensionsförpliktelserna och de aktuariella förluster som bokförs i övrigt totalresultat. En förändring i diskonteringsräntan med 0,1 procentenheter inverkar på övrigt totalresultat i bokslutet 2012 med cirka +/- 3 miljoner euro.

Överskott i förmånsbestämda

pensionsplaner och erfarenhetsbaserade

justeringar, milj. e

	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
Nuvärde av förpliktelsen	184	143	125	125	124	101
Tillgångarnas verkliga värde	-172	-141	-130	-130	-127	-106
Över- eller underskott	12	2	-5	-5	-3	-6
Erfarenhetsbaserade justeringar av skulder	14	12	-4	-4	0	-5
Erfarenhetsbaserade justeringar av tillgångar	26	3	6	6	7	-28

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 36. Skatteskulder

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Inkomstskatteskuld	52	7	30
Uppskjuten skatteskuld	433	404	419
Skatteskulder totalt	485	411	449

Den uppskjutna skatteskulden specificeras i not 28.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 37. Efterställda skulder

	Medel- ränta, %	31.12.2012, milj. e	Medel- ränta, %	31.12.2011, milj. e
Kapitallån	2,9	322	3,9	332
Övriga				
Eviga lån (Perpetuallån)			5,0	265
Debenturer	5,2	954	4,9	454
Efterställda skulder totalt		1 275		1 050

Kapitallån

Kapitallån som jämföras med primärt kapital

1 Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (euromotvärde 88,0 miljoner)

Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 %. (step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

2 Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

3 Ett kapitallån på 60 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (step up). Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

4 Ett kapitallån på 40 miljoner euro

Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.10.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5 Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

6 Ett kapitallån från Pohjola Försäkring Ab

Pohjola Försäkring Ab:s kapitallån på 50 miljoner euro utan förfallodag. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är

3 mån. euribor + 3,20 %. Räntan betalas kvartalsvis. Den ränta som inte kan betalas på räntebetalningsdagen och den ränta som Pohjola Försäkring Ab inte har kunnat betala på de tidigare räntebetalningsdagarna, utgör tillsammans "Obetalda räntor". På obetalda räntor räknas ränta i enlighet med den ränta som tillämpas på låneandelarna och den här tilläggsräntan som upplupit till respektive räntebetalningsdag läggs till de obetalda räntorna ifrågavarande räntebetalningsdag. Emittenten förbinder sig att inte betala ut dividend eller annan vinst eller förvärva egna aktier tills de obetalda räntorna har betalats i sin helhet. Lånet kan förfalla till betalning första gången 2013. Lånekapitalet kan återbetalas endast om de lagstadgade villkoren uppfylls. Lånet beaktas inte i kapitaltäckningsanalysen enligt kreditinstitutslagen. I försäkringsbolagets kapitaltäckningsanalys kan lånet utnyttjas till fullt belopp.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Lånens ränte- och valutakursrisk har säkrats med derivat. En värdeförändring på 16,3 miljoner euro har bokförts för säkringen i bokslutet (18,1).

Perpetualer och debenturer

- 1 Ett debenturlån på 170 miljoner euro, som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 25.3.2013. På lånet betalas fast ränta 5,75 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. euribor + 1,9 % + 1,50 % på lånet.
- 2 Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 5-årigt bulletlån, förfaller 23.12.2013. Låneräntan är rörlig 12 mån. euribor + 2,25 %.
- 3 Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 83 miljoner) som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
- 4 Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.
- 5 Ett debenturlån på 500 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 22.8.2022. Enligt lånevillkoren har emittenten möjlighet till förtida återinlösen av lånet i en situation där lånekapitalet inte längre kan räknas till bankens supplementära kapital. På lånet betalas fast ränta 5,75 % p.a.

Lånen 1–5 har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

De i Finland emitterade debenturlånen med fast ränta uppgick 31.12.2012 till totalt 0,7 miljoner euro (1,9).

Emissionsdatum	Bokfört värde, milj. e	Ränta, %	Förfallodag
3.3.2008	0,7	4,10	3.3.2013

Pohjola Bank Abp har inga överträdelser av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 2 miljoner euro (0).

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 38. Eget kapital

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011	1.1.2011
Hänförligt till moderföretagets ägare			
Aktiekapital	428	428	428
Fonder			
Bundna fonder			
Överkursfonden	519	519	519
Reservfonden	204	204	204
Fonden för verkligt värde*			
Värdering till verkligt värde			
Skuldebrev	50	-165	-65
Aktier och andelar	94	7	59
Säkring av kassaflöde	23	10	-6
Övriga bundna fonder	1	1	1
Fria fonder			
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	298	298	298
Övriga fria fonder	72	72	72
Ackumulerade vinstmedel			
Balanserad vinst (förlust)	796	718	622
Periodens vinst (förlust)	285	216	229
Hänförligt till moderföretagets ägare	2 769	2 306	2 359
Eget kapital totalt	2 769	2 306	2 359

* Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 221 miljoner euro (-197) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 54 miljoner euro (uppskjuten skattefordran 48). I fonden för verkligt värde före skatt ingick totalt 121 miljoner euro (66) i positiva värdeförändringar och totalt 8 miljoner euro (58) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument. År 2012 resultatfördes från fonden för verkligt värde totalt 8 miljoner euro (31) i nedskrivningar. Av det här beloppet var egetkapitalinstrumentens andel 7 miljoner euro (3).

	Antalet aktier	
	Serie A	Serie K
1.1.2011	251 169 770	68 381 645
31.12.2011	251 169 770	68 381 645
Omvandling av aktier	773 028	-773 028
31.12.2012	251 942 798	67 608 617
Pohjola Bank Abp		

Aktiekapital och aktier

Aktierna fördelar sig på serierna A och K. Aktierna har inget nominellt värde. Aktiens bokföringsmässiga motvärde är 1,34 euro (inexakt värde). Alla aktier som emitterats är betalda till fullo.

Aktierna i serie A är avsedda för allmänheten och de noteras på Helsingforsbörsen. Det finns inga begränsningar för förvärv av aktier i serie A. Aktierna i serie K får ägas endast av finländska andelsbanker, av andelsbanksaktiebolag och av centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP-Pohjola anl. En aktie i serie K kan inom de minimi- och maximigränser som i bolagsordningen fastställts för aktieslagen omvandlas till en aktie i serie A på skriftlig yrkan av en aktieägare eller av den kapitalförvaltare som för förvaltarregistrerade aktiers del finns antecknad i värdeandelsregistret.

Om Pohjola delar ut vinst, berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som är minst tre cent högre än vinstutdelningen på aktierna i serie K.

Egna aktier

Varken Pohjola Bank Abp eller dess dotter- och intresseföretag innehade vid slutet av året aktier i Pohjola Bank Abp. Bolagsstämman har inte befullmäktigat Pohjola Bank Abp att förvärva egna aktier.

Utdelningsförslag

Styrelsen föreslår för bolagsstämman att utdelningen är 0,46 euro (0,41) per aktie i serie A och 0,43 euro (0,38) per aktie i serie K. Det totala beloppet av den utdelning som föreslås är 145 miljoner euro (129).

Överkursfonden

Fonden har bildats före de föreskrifter som gällde 1.9.2006. Poster som avsätts till fonden har varit det belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet samt det belopp som har betalats för teckningsrätt som grundar sig på optionsrätt utöver aktiens motvärde.

Överkursfonden kan nedsättas i enlighet med föreskrifterna för minskning av aktiekapitalet och överkursfonden kan användas för att öka aktiekapitalet. Den del av teckningspriset som överskrider det bokföringsmässiga motvärdet av de med optioner i september och november 2006 tecknade aktierna avsattes till överkursfonden, eftersom bolagsstämmans beslut om optionsrätterna hade fattats innan den nya aktiebolagslagen trädde i kraft. I övrigt har överkursfonden efter 1.9.2006 inte längre kunnat utökas.

Reservfonden

Reservfonden har bildats genom vinstmedel som avsatts till den under tidigare perioder och de kreditförlustreserver som överfördes till den 1990. Reservfonden kan användas för att täcka sådana förluster som det fria egna kapitalet inte räcker till för. Reservfonden kan också användas för att öka aktiekapitalet och den kan nedsättas liksom aktiekapitalet. Från 1.9.2006 har reservfonden inte längre kunnat utökas.

Fonden för verkligt värde

I fonden finns förändringen i verkligt värde för finansiella tillgångar som kan säljas. De poster som bokförts i fonden realiserar i resultaträkningen då värdepapper som kan säljas överläts eller då en nedskrivning görs för värdepappret. I fonden har också bokförts det verifierade värdeförändringsnettot av räntederivat i säkringsredovisning av kassaflöde justerat med uppskjuten skatt. Värdeförändringarna resultatförs den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Övriga bundna fonder

Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsordningen eller stadgarna, där också fondernas syften har fastställts.

Fonden för inbetalt fritt eget kapital

De tillgångar som samlats in genom aktieemissionen 2009 bokfördes i fonden för inbetalt fritt eget kapital.

Övriga fria fonder

Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsstämmans beslut.

Balanserad vinst

I den balanserade vinsten ingår också reserverna och avskrivningsdifferensen i koncernföretagens sårbokslut samt försäkringsbolagens utjämningsbelopp och aktuariella vinster/förluster, vilka i IFRS-bokslutet har redovisats bland den balanserade vinsten efter avdrag av den uppskjutna skatten.

Noter för koncernbokslutet

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Principerna för riskhantering och kapitalutvärdering beskrivs i not 2. Bankrörelsens och koncernfunktionernas riskposition redogörs för i noterna 39–57, information om kapitaltäckningen enligt Pelare III i noterna 58–73 och skadeförsäkringsrörelsens riskposition i noterna 74–85.

Bankrörelsens och koncernfunktionernas riskposition

Indelningen i noterna grundar sig på Statistikcentralens klassificering, som delvis avviker från klassificeringen i verksamhetsberättelsens riskposition.

Not 39. Tillgångar och nedskrivningar av sådana under räkenskapsperioden

Milj. e	31.12.2012		31.12.2011	
	Balans- värde	Nedskriv-ningar	Balans- värde	Nedskriv-ningar
Kontanta medel	5 643		4 247	
Fordringar på kreditinstitut	8 815		7 367	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Skuldebrev	255		182	
Aktier och andelar	1		1	
Derivatinstrument				
Som innehas för handel	4 084		3 126	
Säkringsinstrument	379		200	
Lån och övriga fordringar				
Beviljade lån	10 340	238	9 304	187
Skuldebrev	74	7	265	33
Finansiella leasingfordringar	1 048		902	
Repaavtal				
Garantifordringar	3	0	3	2
Övriga fordringar	2 620		2 449	
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Skuldebrev	4 971		6 522	
Aktier och andelar	105		77	
Finansiella tillgångar som hålls till förfall				
Skuldebrev	330		716	
Åtaganden utanför balansräkningen				
Bankgarantier	800		936	
Totalt	39 467	246	36 299	223

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 40. Fördelningen av nedskrivningar per riskslag

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Per kreditrisk	246	223
Totalt	246	223

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 41. Åtaganden

31.12.2012, milj. e	Inhemska			Utländska		
	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	7 988		6	827		10
Fordringar på kunder	11 796	221	29	995	24	2
Finansiell leasing	1 034			14		
Skuldebrev	1 063		15	4 492		61
Övriga	144			518		
Totalt	22 025	221	49	6 846	24	73
Åtaganden utanför balansräkningen						
Outtagna krediter och limiter	5 201			142		
Garantier och rembursor	2 105			571		
Derivatinstrument	953			3 724		
Övriga	120			181		
Totalt	8 379			4 617		
Åtaganden totalt	30 404	221	49	11 463	24	73

31.12.2011, milj. e	Inhemska			Utländska		
	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	6 386		9	981		8
Fordringar på kunder	10 955	178	38	844	45	2
Finansiell leasing	893			9		
Skuldebrev	919		14	6 501		101
Övriga	110			437		
Totalt	19 263	178	60	8 773	45	110
Åtaganden utanför balansräkningen						
Outtagna krediter och limiter	4 772			180		
Garantier och rembursar	2 123			409		
Derivatinstrument	705			2 767		
Övriga	134			226		
Totalt	7 733			3 582		
Åtaganden totalt	26 996	178	60	12 355	45	110

För derivatinstrumenten har redovisats det positiva bokförda marknadsvärdet.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 42. Åtaganden sektorvis

31.12.2012, milj. e	Balansvärden		Utanför balansräkningen		Totalt
	Inhemska	Utländska	Inhemska	Utländska	
Företag	11 577	781	7 087	412	19 857
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	8 755	5 431	485	4 192	18 863
Hushåll	972	19	223	0	1 214
Icke-vinstsyftande samfund	225	145	22		391
Offentlig sektor	545	543	561	12	1 663
Totalt	22 074	6 919	8 379	4 617	41 988

31.12.2011, milj. e	Balansvärden		Utanför balansräkningen		Totalt
	Inhemska	Utländska	Inhemska	Utländska	
Företag	10 535	591	6 758	421	18 305
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	7 188	7 452	330	3 159	18 131
Hushåll	838	19	214	0	1 071
Icke-vinstsyftande samfund	232	195	44		471
Offentlig sektor	529	626	387	2	1 544
Totalt	19 323	8 883	7 733	3 582	39 522

Som balansvärden har redovisats bokföringssaldona inklusive nedskrivningar och resultatregleringsräntor.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

31.12.2012, milj. e	Inte ned- skrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	8 815		8 815		8 815
Fordringar på kunder, varav	12 741	296	13 037	246	12 792
Bankgarantifordringar	2	0	3	0	2
Finansiell leasing	1 048		1 048		1 048
Övertrasseringar av konton och limiter	0		0		0
Totalt	22 604	296	22 900	246	22 654
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	11 840	285	12 125	232	11 893
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	9 112	10	9 122	7	9 115
Hushåll	996		996	6	990
Icke-vinstsyftande samfund	224	0	225	0	225
Offentlig sektor	432		432		432
Totalt	22 604	296	22 900	246	22 654

31.12.2011, milj. e	Inte ned- skrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	7 367		7 367		7 367
Fordringar på kunder, varav	11 758	263	12 022	223	11 799
Bankgarantifordringar	1	2	3	2	1
Finansiell leasing	902		902		902
Övertrasseringar av konton och limiter	11		11		11
Totalt	20 039	263	20 302	223	20 080
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	10 746	199	10 945	183	10 761
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	7 734	65	7 799	33	7 766
Hushåll	864		864	6	858
Icke-vinstsyftande samfund	240	0	240	0	240
Offentlig sektor	454		454		454
Totalt	20 039	263	20 302	223	20 080

Gruppvisa nedskrivningar har allokerats till sektorn Företag. Gruppvisa nedskrivningar uppgick till 15 miljoner euro (16).

31.12.2012, milj. e	Nedskrivningar					
	Inte ned- skrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Individuella	Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kreditinstitut						
Fordringar på kunder, varav	25	296	321	21	230	15
Bankgarantifordringar	2	0	3		0	
Finansiell leasing	1		1	0		
Övertrasseringar av konton och limiter	0		0			
Totalt	26	296	322	21	230	15
Problemfordringar sektorvis						
Företag	17	285	303	17	223	9
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0	10	10		7	
Hushåll	9		9	4		6
Icke-vinstsyftande samfund	0	0	0	0	0	
Offentlig sektor				0		
Totalt	26	296	322	21	230	15

	Nedskrivningar					
31.12.2011, milj. e	Inte ned- skrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Individuella	Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kunder, varav	47	264	311	23	207	16
Bankgarantifordringar	1	2	3		2	
Finansiell leasing	2		2	0		
Övertrasseringar av konton och limiter	11		11			
Totalt	60	264	324	23	207	16
Problemfordringar sektorvis						
Företag	50	199	249	19	174	9
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0	65	65		33	
Hushåll	10		10	4		6
Icke-vinstsyftande samfund	1	0	1	0	0	
Offentlig sektor	0		0	0		
Totalt	60	264	324	23	207	16

31.12.2012, milj. e	Stocken totalt	Individuella Nedskriv- ningar	Balans- värde
Problemfordringar			
Oreglerade	96	63	33
Med nollränta	8	7	1
Till underpris	0	0	
Övriga	218	160	58
Totalt	322	230	92

31.12.2011, milj. e	Stocken totalt	Individuella Nedskriv- ningar	Balans- värde
Problemfordringar			
Oreglerade	120	59	62
Med nollränta	7	6	0
Till underpris	0	0	
Övriga	197	142	55
Totalt	324	207	117

Som problemfordringar betraktas oreglerade fordringar, nollräntefordringar, fordringar till underpris samt övriga problemfordringar. Oreglerade fordringars ränta eller kapital har förfallit till betalning och varit obetald i tre månader. En nollräntefordran har för att trygga kundens betalningsförmåga avtalats att ha nollränta. En fordran till underpris har prissatts avvikande från marknadspriserna för att trygga kundens betalningsförmåga. I övriga problemfordringar ingår bl.a. fordringar som är föremål för nedskrivningar utan att klassificeras under någon av de grupper som nämns ovan samt kontoövertrasseringar och garantifordringar. I obetalda belopp ingår obetalda räntor och amorteringar på en fordran.

Löptidsfördelningen för förfallna finansiella tillgångar

31.12.2012, milj. e	Dygn				Totalt
	Under 30	30-90	Över 90-180	Över 180	
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	398	41	4		443

31.12.2011, milj. e	Dygn				Totalt
	Under 30	30-90	Över 90-180	Över 180	
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	230	46	3		280

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar

Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar

Milj. e	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kreditförluster och nedskrivningar, brutto	7	11	37	155	156	132	97
Återföringar	-6	-10	-9	-26	-52	-71	-40
Kreditförluster och nedskrivningar, netto	1	1	28	129	104	60	57

Nya kredit- och garantiförluster samt nedskrivningar bokfördes för totalt 97 miljoner euro (132). De återförda kreditförlusterna och minskningen av nedskrivningarna utgjorde totalt 40 miljoner euro (71). Kredit- och garantiförlusternas och nedskrivningarnas nettoresultatinverkan var 57 miljoner euro (60).

År 2012 var kredit- och garantiförlusternas samt nedskrivningarnas andel av kredit- och garantistocken 0,35 % (0,40).

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 45. Företagsexponeringar branschvis

Nettoexponeringar, 31.12.2012	Balans- räkningen, milj. e	Utanför balans- räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel- ning i %
Uthyrning och förvaltning av bostäder	1 952	191	2 143	10,8
Handel	1 444	428	1 872	9,4
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	647	1 091	1 737	8,7
Övrig förvaltning av fastigheter	1 405	198	1 603	8,1
Byggverksamhet	595	860	1 455	7,3
Transport och magasinering	1 035	317	1 352	6,8
Energi	454	815	1 269	6,4
Handel med egna fastigheter	888	312	1 200	6,0
Skogsindustri	477	521	998	5,0
Tjänster	643	284	927	4,7
Finans- och försäkringsverksamhet	537	365	903	4,5
Metallindustri	364	440	804	4,0
Informations- och kommunikationsverksamhet	342	446	787	4,0
Livsmedelsframställning	458	272	730	3,7
Kemisk industri	168	493	661	3,3
Jordbruk, skogsbruk och fiske	469	105	574	2,9
Annan tillverkning	226	201	427	2,2
Utvinning av mineral	112	92	204	1,0
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	126	63	189	1,0
Övriga branscher	15	6	21	0,1
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	0		0	0,0
Totalt	12 358	7 499	19 857	100,0

Nettoexponeringar, 31.12.2011	Balans- räkningen, milj. e	Utanför balans- räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel- ning i %
Uthyrning och förvaltning av bostäder	1 808	225	2 033	11,1
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	587	1 221	1 808	9,9
Handel	1 233	455	1 688	9,2
Övrig förvaltning av fastigheter	1 352	163	1 516	8,3
Byggverksamhet	580	836	1 416	7,7
Transport och magasinering	875	513	1 387	7,6
Handel med egna fastigheter	924	167	1 091	6,0
Energi	183	776	959	5,2
Skogsindustri	551	384	935	5,1
Metallindustri	287	517	804	4,4
Livsmedelsframställning	486	300	787	4,3
Tjänster	535	228	762	4,2
Kemisk industri	226	447	673	3,7
Informations- och kommunikationsverksamhet	265	364	629	3,4
Finans- och försäkringsverksamhet	349	221	570	3,1
Jordbruk, skogsbruk och fiske	416	57	473	2,6
Annan tillverkning	232	143	375	2,0
Utvinning av mineral	149	109	258	1,4
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	66	51	117	0,6
Övriga branscher	21	2	22	0,1
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	1		1	0,0
Totalt	11 126	7 179	18 305	100,0

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 46. Företagsexponeringar per ratingklass

Klass	31.12.2012		31.12.2011	
	Nettoexpo- neringar, milj. e	%	Nettoexpo- neringar, milj. e	%
1,0–2,0	1 397	7,0	1 046	5,7
2,5–5,0	10 421	52,5	10 193	55,7
5,5–7,0	5 368	27,0	4 653	25,4
7,5–8,5	1 983	10,0	1 861	10,2
9,0–10,0	386	1,9	286	1,6
11,0–12,0	302	1,5	265	1,4
Totalt	19 857	100,0	18 305	100,0

För sannolikheten för fallissemang i anslutning till kreditklasserna redogörs i not 66.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden

Nettoexponeringar, 31.12.2012, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0-1	982	139	1 122	5,6
1-10	2 555	311	2 866	14,4
10-50	4 666	567	5 233	26,4
50-100	3 580	176	3 756	18,9
100-	6 881		6 881	34,7
Totalt	18 664	1 193	19 857	100,0

Nettoexponeringar, 31.12.2011, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0-1	931	163	1 093	6,0
1-10	2 525	239	2 765	15,1
10-50	4 177	559	4 737	25,9
50-100	3 648	50	3 698	20,2
100-	6 012		6 012	32,8
Totalt	17 293	1 011	18 305	100,0

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass

Klass	31.12.2012		31.12.2011	
	Nettoexpo- neringar, milj. e	%	Nettoexpo- neringar, milj. e	%
1,0–2,0	10 196	54,5	9 747	54,2
2,5–5,0	7 896	42,2	7 494	41,7
5,5–7,0	460	2,5	556	3,1
7,5–8,5	134	0,7	83	0,5
9,0–10,0	10	0,1	83	0,5
11,0–12,0			26	0,1
Totalt	18 696	100,0	17 989	100,0

Finansiella företag har klassificerats i enlighet med de klassificeringsmetoder som används i OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckningsanalys. Exponeringar som klassificerats med ratingar från internationella ratinginstitut har presenterats i tabellen enligt OP-Pohjola-gruppens motsvarande klasser.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 49. Den sekundära länderrisken per länderriskgrupp exkl. Finland

Länderrisk- grupp	Moody's- motsvarighet	31.12.2012		31.12.2011	
		Netto- åtagande, milj. e	%	Netto- åtagande, milj. e	%
Grupp 1	Aaa	9 150	79,5	9 966	80,4
Grupp 2	Aa1–A3	865	7,5	1 343	10,8
Grupp 3	Baa1–Baa3	1 250	10,9	798	6,4
Grupp 4	Ba1–B3	217	1,9	252	2,0
Grupp 5	Caa1–C	21	0,2	35	0,3
Totalt		11 502	100,0	12 395	100,0

I den sekundära länderrisken (exkl. Finland) beaktas att de faktiska riskerna i anslutning till avtal kan överföras till ett annat land genom avtal eller på annat sätt. En risk kan överföras genom avtal, dvs. vanligen på basis av en garanti, eller på annat sätt, t.ex. så att fordringarna på ett företags filial har överförts till det land där företagets huvudkontor är beläget.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 50. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag

Milj. e	31.12.2012	Andel, %	31.12.2011	Andel, %
Borgen av offentlig sektor	1 900	26,3	2 123	31,0
Objektsäkerhet	1 895	26,2	1 536	22,5
Inteckning i fastighet eller legorätt i kontors- eller industrifastighet	1 715	23,8	1 640	24,0
Aktier och andelar, övriga	545	7,5	434	6,3
Aktier, bostadsaktiebolag och fastighetsbolag i bostadsbruk	319	4,4	310	4,5
Företagsinteckning	251	3,5	249	3,6
Inteckning i fastighet eller legorätt i bostadsfastighet	176	2,4	173	2,5
Annan säkerhet	175	2,4	103	1,5
Finansiering mot fordringssäkerhet	134	1,9	137	2,0
Bankgaranti	110	1,5	134	2,0
Totalt	7 221	100,0	6 838	100,0

De erhållna säkerheterna per säkerhetsslag har räknats på basis av säkerhetsvärdena av de säkerheter som gäller åtaganden i bankens besittning. Beräkningen av säkerhetsvärdet utgår från säkerhetens verkliga värde, från vilket säkerhetsvärdet härleds på basis av en försiktigt uppskattad värderingsprocent för varje säkerhetsslag. Säkerhetsvärden som överskrider åtagandena har inte beaktats i siffrorna.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 51. Kapitalanskaffningens struktur

Milj. e	31.12.2012	Andel, %	31.12.2011	Andel, %
Skulder till kreditinstitut	5 840	15,8	5 935	17,1
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	3	0,0	1	0,0
Skulder till kunder				
Inlåning	6 311	17,1	3 574	10,3
Övriga	4 464	12,1	4 452	12,8
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Bankcertifikat och ECP	5 495	14,9	8 113	23,4
Obligationer	8 274	22,4	7 066	20,3
Övriga skulder	2 556	6,9	2 235	6,4
Efterställda skulder	1 275	3,4	1 050	3,0
Eget kapital	2 769	7,5	2 306	6,6
Totalt	36 988	100,0	34 732	100,0

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 52. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid

31.12.2012, milj. e	3 mån. eller under	>3–12 mån.	>1–5 år	>5–10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	5 643					5 643
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	7	18	181	39	11	255
Fordringar på kreditinstitut	5 830	743	1 544	675	23	8 815
Fordringar på kunder	2 182	1 772	6 867	1 653	1 364	13 839
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	183	202	2 718	1 845	22	4 971
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	20	103	205	1		330
Tillgångar totalt	13 866	2 838	11 515	4 213	1 421	33 853
Skulder till kreditinstitut	2 752	455	1 988	646		5 840
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	3					3
Skulder till kunder	8 847	1 332	111	450	35	10 775
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 053	2 547	5 785	335	50	13 769
Efterställda skulder	171	250	132	683	40	1 275
Skulder totalt	16 825	4 584	8 016	2 114	125	31 662
Garantier	24	86	350	53	369	882
Garantiansvar	250	296	339	29	444	1 359
Kreditlöften	5 342					5 342
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	94	41	300			435
Övriga	182	0	5	113		301
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	5 892	424	994	195	814	8 319

31.12.2011, milj. e	3 mån. eller under	>3–12 mån.	>1–5 år	>5–10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	4 247					4 247
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	33	34	110	4	1	182
Fordringar på kreditinstitut	3 987	970	1 298	1 089	23	7 367
Fordringar på kunder	1 893	1 527	6 154	1 832	1 295	12 701
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	67	162	4 491	1 783	19	6 522
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	166	185	341	25		716
Tillgångar totalt	10 393	2 878	12 394	4 733	1 338	31 736
Skulder till kreditinstitut	3 307	473	1 421	734		5 935
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1					1
Skulder till kunder	6 894	456	85	435	155	8 025
Skuldebrev emitterade till allmänheten	6 426	3 446	4 382	926		15 179
Efterställda skulder	0	315	513	182	40	1 050
Skulder totalt	16 628	4 689	6 401	2 277	195	30 191
Garantier	1	10	436	55	501	1 004
Garantiansvar	205	340	356	31	371	1 303
Kreditlöften	4 952					4 952
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	64	70	91			225
Övriga	226	1	1	132		359
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	5 448	421	884	218	872	7 844

De tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av skuldebrev som kan säljas när som helst. De skuldebrev som hör till finansiella tillgångar som kan säljas kan säljas vid behov. De skuldebrev som hör till tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen eller till finansiella tillgångar som kan säljas tas dock i tabellen upp i tidsklasserna på basis av den återstående löptiden. Skuldernas nominella kapital tas upp i klasser enligt förfallotidpunkten. Skulderna för handel tas upp i den kortaste löptidsklassen. Vid hanteringen av Pohjola-koncernens finansieringsrisk används valutaterminer samt ränte- och valutaswappar. Deras nettoinverkan på finansieringsrisken till euromotvärdet är inte betydande, varför de inte tas upp separat i tabellen.

Beloppet av de på anfordran betalbara skulderna i den kortaste löptidsklassen var 5,2 miljarder euro (3,2).

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 53. Likviditetsreserven

Fördelningen enligt löptid och rating i likviditetsreserven 31.12.2012, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa*	5 721	868	683	409	751	22	8 452	57,9
Aa1–Aa3	86	270	156	315	254	11	1 092	7,5
A1–A3	244	458	234	14	13	1	964	6,6
Baa1–Baa3	106	192	123	4	7		432	3,0
Ba1 eller lägre	55	33	67	31	36	0	221	1,5
Intern rating**	575	707	1 047	408	203	504	3 443	23,6
Totalt	6 787	2 527	2 308	1 181	1 264	538	14 605	100,0

Den genomsnittliga återstående löptiden för Likviditetsreserven (exkl. Tillgodohavanden på centralbanker) var 4,6 år.

* inkl. Tillgodohavanden på centralbanker

** PD $\leq$ 0,40 %

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 54. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning

31.12.2012, milj. e	1 mån. eller under	>1–3 mån.	>3–12 mån.	>1–2 år	>2–5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	5 643						5 643
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	6	33	6	24	136	49	255
Fordringar på kreditinstitut	5 897	1 379	813	99	439	188	8 815
Fordringar på kunder	5 864	4 100	1 894	394	812	776	13 839
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	176	433	111	488	1 927	1 836	4 971
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	241	88					330
Tillgångar totalt	17 827	6 032	2 824	1 005	3 315	2 850	33 853
Skulder till kreditinstitut	2 468	1 475	610	250	680	358	5 840
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	3						3
Skulder till kunder	7 584	1 821	1 329	1		40	10 775
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 702	4 962	1 990	1 146	3 718	251	13 769
Efterställda skulder		371	150	72		683	1 275
Skulder totalt	11 757	8 628	4 080	1 468	4 398	1 331	31 662

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 5,2 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

31.12.2011, milj. e	1 mån. eller under	>1–3 mån.	>3–12 mån.	>1–2 år	>2–5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	4 247						4 247
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	38	30	22	39	48	4	182
Fordringar på kreditinstitut	4 196	1 591	882	109	259	330	7 367
Fordringar på kunder	5 953	3 249	1 975	270	546	707	12 701
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	394	548	108	197	3 473	1 802	6 522
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	411	305					716
Tillgångar totalt	15 239	5 724	2 987	615	4 327	2 844	31 736
Skulder till kreditinstitut	3 451	997	527	91	560	307	5 935
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1						1
Skulder till kunder	6 139	1 387	455	4	1	40	8 025
Skuldebrev emitterade till allmänheten	3 036	5 773	2 354	159	3 008	850	15 179
Efterställda skulder		200	415	171	82	182	1 050
Skulder totalt	12 627	8 358	3 750	426	3 651	1 379	30 191

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 3,2 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 55. Marknadsriskens känslighetsanalys

Marknadsriskernas andel av de riskvägda posterna uppgick vid årsskiftet till 4,7 % (4,2).

Milj. e	Riskparameter	Förändring	31.12.2012		31.12.2011	
			Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital	Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	29		29	0
Valutarisk	Marknadsvärde	10 %	2		4	
Volatilitetsrisk						
Räntevolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	1		1	
Valutavolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	0		0	
Kreditriskpremie*	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	1	20	0	24
Prisrisk						
Aktieportfölj	Marknadsvärde	10 %		0		0
Kapitalfonder	Marknadsvärde	10 %		3		3
Fastighetsrisk	Marknadsvärde	10 %	3		3	

Känslighetstalen har räknats som summan av valutornas absolutvärden.

* Kreditriskpremien har räknats på basis av de skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och de skuldebrev som kan säljas, vilka ingår i likviditetsreservsportföljen.

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 56. Aktierisk

Aktie- och kapitalinvesteringsfondernas marknadsvärde uppgick vid slutet av året till 31 miljoner euro (31), av vilket aktieportföljen stod för 4 miljoner euro (6) och kapitalinvesteringsfonderna jämte placeringslöften för 27 miljoner euro (25). Aktieportföljens tre största branscher och deras relativa andelar var: basindustri 32 % (28), konsumtionsvaror och -tjänster 24 % (13) och energi 19 % (10).

Investeringarna i kapitalinvesteringsfonder var 16 miljoner euro (14), och dessutom fanns det bindande investeringslöften för 12 miljoner euro (11).

Noter för koncernbokslutet

BANKRÖRELSENS OCH KONCERNFUNKTIONEMAS RISKPOSITION

Not 57. Fastighetsrisk

Det i fastigheter uppbundna kapitalet uppgick vid slutet av år 2012 till 28 miljoner euro (28), av vilka rörelsefastigheterna stod för 3 miljoner euro (3).

Det verkliga värdet av fastighetsobjekten bedömdes 2012 av en utomstående part, och enligt dessa bedömningar motsvarar det totala verkliga värdet det i fastigheter uppbundna kapitalet. Fastighetsriskerna bedöms som små.

Förändringarna i förvaltningsfastigheterna under räkenskapsperioden specificeras i not 22 och förändringarna i rörelsefastigheterna i not 26.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

I noterna 58–73 finns ett sammandrag av informationen om den finansiella företagsgruppens kapitaltäckning i enlighet med Finansinspektionens standard 4.5 Skyldighet att offentliggöra information om kapitaltäckning (s.k. Pelare III-information). Informationen baserar sig på den konsoliderade kapitaltäckningen för kreditinstitut, så informationen är inte direkt jämförbar med den övriga information om Pohjola-koncernen som offentliggjorts. Den fullständiga Pelare III-informationen har publicerats som en del av OP-Pohjola-gruppens bokslut.

Den finansiella företagsgrupp som utgör grunden för Pohjola Bank Abp:s kapitaltäckning för kreditinstitut består av bolagen i Pohjola-koncernen exkl. försäkringsbolagen med dotterbolag.

På Pohjola Bank Abp:s företagsexponeringar och aktieexponeringar har tillämpats internmetoden (IRBA) sedan september 2008. Sammanslutningen av andelsbanker fick i oktober 2011 tillstånd av Finansinspektionen att tillämpa IRBA för beräkningen av kapitalkravet. Från 31.12.2011 har Pohjola Bank Abp tillämpat IRBA också på hushålls- och institutsexponeringar. Schablonmetoden (SA) tillämpas på övriga exponeringsklasser.

Not 58. Kapitalbas

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Primärt kapital (Tier 1)		
Eget kapital	2 769	2 306
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	-6	112
Fonden för verkligt värde, överföring till Tier 2	-36	136
Obegränsat primärt kapital (Core Tier 1) före avdrag	2 728	2 554
Immateriella tillgångar	-182	-171
Överskott i pensionsansvar och förvaltningsfastigheternas värdeförändring	-7	-8
Styrelsens förslag till utdelning	-145	-129
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-704
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-60	-56
Core Tier 1-kapitalbas	1 631	1 486
Kapitallån	274	274
Underskott i det supplementära kapitalet		-238
Primärt kapital (Tier 1) för kapitaltäckningsändamål	1 904	1 521
Supplementärt kapital (Tier 2)		
Fonden för verkligt värde (exkl. värdering av säkringen av kassaflöde)	13	-146
Eviga lån		294
Debenturlån	853	375
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-703	-704
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-60	-56
Överföring till primärt kapital		238
Supplementärt kapital (Tier 2) för kapitaltäckningsändamål	103	
Kapitalbas totalt	2 007	1 521
Avdrag från primärt och supplementärt kapital		
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-1 406	-1 408
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-121	-112
Totalt	-1 527	-1 521

Från kapitalbasen har dragits av investeringar i OP-Pohjola-gruppens försäkringsföretag och okonsoliderade finansinstitut. Som investeringar i finansinstitut har också dragits av investeringar på över 10 procent i kapitalinvesteringsfonder, exkl. kapitalinvesteringsfonder som förvaltas av Vaaka Partners Ab, där Finansinspektionen har gett dispens till avdrag från kapitalbasen.

Av kapitallånen räknas till det egna kapitalet det belopp som värderats till valutakursen vid emissionstidpunkten. Kapitallånen är sådana hybridinstrument som omfattas av övergångsbestämmelser där det i det totala beloppet på 134 milj. euro ingår inlösen av incitament.

Core Tier 1-kapitalbas = Primärt kapital totalt exkl. Kapitallån och underskott i supplementärt kapital som täcks med kapitallån

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 59. Kapitalkravet

Basmetoden (FIRB) har tillämpats för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I FIRB-metoden tillämpas interna kreditklasser för att fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD) medan förlusten vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är standardestimat som fastställs i myndighetsformler. För beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar har tillämpats internmetoden (IRBA) där interna kreditklasser används för att fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD), förlustandelen vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är interna estimat. Enligt den dispens som Finansinspektionen gett har för hushållsexponeringarna använts 100 % som kreditmotvärdeskoefficient (CF).

Vid beräkningen av kapitalkravet för egetkapitalinstrument kan man använda olika metoder. Med PD/LGD-metoden räknas placeringarnas riskvägda belopp genom att använda riskparametrar för sannolikheten för fallissemang (PD) som baseras på interna kreditklasser och förlusten vid fallissemang (LGD) som fastställs i myndighetsformler. Med en förenklad metod kan placeringarnas riskvägda belopp räknas ut genom att multiplicera respektive placering med en riskvikt som bestäms på basis av placeringens typ.

Vid beräkningen av kapitalkravet för operativa risker har tillämpats schablonmetoden.

Milj. e	31.12.2012		31.12.2011	
	Kapital- krav	Riskvägda fordringar*	Kapital- krav	Riskvägda fordringar*
Kredit- och motpartsrisk	1 086	13 576	1 031	12 890
Internmetoden (IRBA)	1 039	12 993	992	12 401
Institutexponeringar	95	1 185	113	1 415
Företagsexponeringar	828	10 347	766	9 571
Hushållsexponeringar	46	571	32	404
Med säkerhet i fastighet	0	2	0	3
Övriga	46	569	32	401
Aktieexponeringar	17	207	12	151
PD/LGD-metoden	5	60	5	62
Förenklad metod	12	146	7	89
Kapitalexponeringar	9	114	4	45
Börsnoterade exponeringar	1	11	2	20
Övriga	2	21	2	24
Positioner i värdepapperisering	51	640	65	809
Övriga	3	42	4	52
Schablonmetoden	47	583	39	489
Exponeringar mot stater och centralbanker	3	41	14	170
Institutexponeringar	1	8	2	19
Företagsexponeringar	37	466	19	233
Hushållsexponeringar	5	64	5	64
Övriga	5	64	5	64
Övriga	0	4	0	2
Marknadsrisker	58	723	48	606
Handelslagret	57	709	44	551
Positionsrisken	57	709	44	551
Hela verksamheten	1	15	4	55
Valutakurs- och guldrisken			3	36
Råvarurisken	1	15	2	20
Operativ risk	82	1 020	73	913
Totalt	1 226	15 320	1 153	14 409

* Riskvägda fordringar = Kapitalkrav / 0,08

Kapitalkravet för motpartsrisken är 43 miljoner euro (35).

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 60. Nyckeltal för kapitaltäckningen

	31.12.2012	31.12.2011
Relationstal, %		
Kapitaltäckningsgrad	13,1	10,6
Tier 1-kapitaltäckningsgrad	12,4	10,6
Core Tier 1-kapitaltäckningsgrad	10,6	10,3
Kapitaltäckning*, milj. e	781	369

* Kapitalbas som överstiger minimikapitalkravet

IRBA-övergångsbestämmelsen (Basel 1-golvet) inverkar inte på kapitaltäckningstalen.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 61. Exponeringarnas totala belopp enligt exponeringsklasser

31.12.2012, milj. e	Balans- poster	Poster utanför balans- räkningen	Derivat- instrument	Expo- nerings- belopp totalt	Exponeringar i snitt under perioden
Internmetoden (IRBA)	18 894	10 213	1 200	30 308	30 340
Institutsexponeringar	4 721	505	587	5 814	6 894
Företagsexponeringar	12 185	9 580	613	22 378	21 276
Hushållsexponeringar	1 508	117	0	1 625	1 492
Företagskunder	528	52	0	580	538
Privatkunder	981	65	0	1 045	954
Aktieexponeringar	116	12		127	111
Positioner i värdepapperisering	321			321	518
Övriga	43			43	48
Schablonmetoden	15 552	7 796	536	23 885	22 596
Exponeringar mot stater och centralbanker	6 922	240	372	7 533	6 788
Institutsexponeringar	8 136	7 258	163	15 557	15 118
Företagsexponeringar	472	81	2	555	446
Hushållsexponeringar	15	217		233	238
Företagskunder	0			0	10
Privatkunder	15	217		233	228
Övriga	7			7	5
Totalt	34 447	18 010	1 736	54 193	52 935

31.12.2011, milj. e	Balans- poster	Poster utanför balans- räkningen	Derivat- instrument	Expo- nerings- belopp totalt	Exponeringar i snitt under perioden
Internmetoden (IRBA)	20 316	8 937	1 118	30 371	
Institutsexponeringar	6 910	426	638	7 974	
Företagsexponeringar	11 222	8 472	480	20 173	19 275
Hushållsexponeringar	1 331	28	0	1 360	
Företagskunder	484	12	0	496	
Privatkunder	846	17	0	863	
Aktieexponeringar	84	11		95	97
Positioner i värdepapperisering	715			715	
Övriga	54			54	
Schablonmetoden	12 512	8 415	380	21 307	
Exponeringar mot stater och centralbanker	5 648	114	280	6 042	4 874
Institutsexponeringar	6 591	7 991	98	14 680	
Företagsexponeringar	252	84	1	338	320
Hushållsexponeringar	17	227		244	
Företagskunder	0	20		20	
Privatkunder	17	207		224	
Övriga	4			4	
Totalt	32 828	17 352	1 498	51 678	

Exponeringar i snitt har inte redovisats för de exponeringsklasser som omfattats av IRBA-övergången 2011.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 62. Exponeringarnas geografiska fördelning enligt exponeringsklasser

31.12.2012, milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushålls- exponeringar	Aktie- expo- neringar	Positioner i värde- pappe- risering	Övriga
Finland	6 790	15 882	21 628	1 848	116		50
Övriga nordiska länder	7	1 202	403	9	0		
Baltikum	67	2	383	0			0
Övriga EU-länder	668	3 386	341	0	3	315	
Övriga Europa		391	50	0	8		
USA		166	42	0			
Asien		263	55	0			
Övriga länder	1	77	31	0		6	
Totalt	7 533	21 370	22 933	1 858	127	321	50

31.12.2011, milj. e	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts- expo- neringar	Företags- expo- neringar	Hushålls- exponeringar	Aktie- expo- neringar	Positioner i värde- pappe- risering	Övriga
Finland	5 276	15 166	19 281	1 596	87		58
Övriga nordiska länder		1 689	407	6	0		
Baltikum	6	4	203	0			0
Övriga EU-länder	758	5 035	463	1	4	668	0
Övriga Europa		303	46	0	4		
USA		226	38	0			
Asien		155	40	0			
Övriga länder	1	76	34	0		48	
Totalt	6 042	22 654	20 511	1 603	95	715	58

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 63. Exponeringarnas återstående löptid enligt exponeringsklasser

31.12.2012, milj. e	Under 3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Internmetoden (IRBA)	6 588	3 365	14 370	3 283	2 573	30 308
Institutsexponeringar	675	674	3 098	1 279	87	5 814
Företagsexponeringar	5 587	2 578	9 861	1 881	2 470	22 378
Hushållsexponeringar	293	56	1 209	54	14	1 625
Företagskunder	70	25	438	32	14	580
Privatkunder	223	30	771	21	0	1 045
Aktieexponeringar						127
Positioner i värdepapperisering		54	196	69	1	321
Övriga	34	3	6			43
Schablonmetoden	14 971	5 160	1 971	1 609	174	23 885
Exponeringar mot stater och centralbanker	5 925	40	578	853	137	7 533
Institutsexponeringar	8 449	5 011	1 326	742	28	15 557
Företagsexponeringar	364	108	60	13	10	555
Hushållsexponeringar	233	0				233
Företagskunder		0				0
Privatkunder	233					233
Övriga	0	0	6			7
Totalt	21 559	8 526	16 341	4 892	2 748	54 193

31.12.2011, milj. e	Under 3 mån.	3–12 mån.	1–5 år	5–10 år	Över 10 år	Totalt
Internmetoden (IRBA)	6 138	3 091	15 034	3 838	2 176	30 371
Institutsexponeringar	1 114	673	4 591	1 515	81	7 974
Företagsexponeringar	4 731	2 212	8 909	2 243	2 079	20 173
Hushållsexponeringar	179	66	1 055	46	15	1 360
Företagskunder	27	25	401	28	15	496
Privatkunder	152	40	654	17		863
Aktieexponeringar						95
Positioner i värdepapperisering	76	132	471	34	1	715
Övriga	39	7	8			54
Schablonmetoden	11 365	3 154	4 806	1 805	177	21 307
Exponeringar mot stater och centralbanker	4 455	12	731	704	141	6 042
Institutsexponeringar	6 458	3 091	4 008	1 097	26	14 680
Företagsexponeringar	208	50	65	4	10	338
Hushållsexponeringar	244		0			244
Företagskunder	20		0			20
Privatkunder	224					224
Övriga	1	1	2			4
Totalt	17 503	6 244	19 840	5 642	2 354	51 678

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 64. Företagsexponeringar branschvis

31.12.2012, milj. e	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Kapitalkrav
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	2 579	861	69
Partihandel och detaljhandel	2 336	1 027	82
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 272	508	41
Övrig förvaltning av fastigheter	1 679	747	60
Finans- och försäkringsverksamhet	1 670	599	48
Energi	1 615	431	34
Byggverksamhet	1 578	904	72
Transport och magasinering	1 321	1 031	82
Handel med egna fastigheter	1 214	729	58
Tjänster	1 144	673	54
Skogsindustri	1 094	803	64
Metallindustri	919	651	52
Livsmedelsframställning	820	452	36
Informations- och kommunikationsverksamhet	795	292	23
Kemisk industri	695	200	16
Annan tillverkning	568	408	33
Jordbruk, skogsbruk och fiske	565	283	23
Utvinning av mineral	244	154	12
Övriga branscher	206	190	15
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	198	73	6
Totalt	23 513	11 016	881

31.12.2011, milj. e	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Kapitalkrav
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	2 495	784	63
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 117	471	38
Partihandel och detaljhandel	1 970	827	66
Byggverksamhet	1 565	854	68
Övrig förvaltning av fastigheter	1 561	640	51
Transport och magasinering	1 356	1 010	81
Energi	1 251	335	27
Finans- och försäkringsverksamhet	1 178	426	34
Handel med egna fastigheter	1 117	665	53
Skogsindustri	1 014	856	68
Tjänster	984	661	53
Livsmedelsframställning	864	479	38
Metallindustri	852	518	41
Kemisk industri	714	286	23
Informations- och kommunikationsverksamhet	617	262	21
Annan tillverkning	484	385	31
Jordbruk, skogsbruk och fiske	452	240	19
Utvinning av mineral	253	160	13
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	127	36	3
Övriga branscher	56	45	4
Totalt	21 027	9 939	795

I branschindelningen räknas till företagsexponeringarna också de företagskunder som ingår i hushållsexponeringarna. Branschindelningen motsvarar Statistikcentralens nyaste näringsgrensindelning (TOL 2008).

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 65. Exponeringar enligt riskvikt enligt schablonmetoden för kreditrisken före och efter kreditriskreducering

Riskvikt-%, 31.12.2012, milj. e	Exponeringsbelopp före kreditriskreducering	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducering	Riskvägda poster
0	22 947	24 663	
20	152	152	23
50	11	62	31
75	233	233	64
100	540	538	465
Övriga riskvikter	2	2	1
Totalt	23 885	25 650	583

Riskvikt-%, 31.12.2011, milj. e	Exponeringsbelopp före kreditriskreducering	Exponeringsbelopp efter kreditriskreducering	Riskvägda poster
0	20 570	22 250	
20	177	290	51
50	4	5	1
75	244	244	64
100	312	452	372
Övriga riskvikter	1	1	0
Totalt	21 307	23 241	489

I Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys tillämpas för att bestämma en exponerings riskvikt med schablonmetoden för kreditrisken ratingar på exponeringar mot stater och centralbanker samt företag från ratinginstituten Moody's Investors Service eller Fitch Ratings. Den externa ratingen bestämmer exponeringens kreditklass. Vid beräkningen av kapitalkravet för en exponering bestäms riskvikten enligt rating. Också för exponeringar mot stater har använts riskvikter enligt rating.

Riskvikten för internationella utvecklingsbanker kan också bestämmas på ett annat sätt än med extern rating. Om en extern rating inverkar på riskvikten, används vid kapitaltäckningsanalysen rating från de ratinginstitut som nämns ovan, också för att riskvikta internationella utvecklingsbankers exponeringar.

För exponeringar används vid kapitaltäckningsanalysen ratingen för det emissionsprogram eller emissionsarrangemang som ifrågavarande exponering hör till. Om ingen sådan rating finns att få, används emittentens generella rating, om en sådan finns.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 66. Företagsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass, 31.12.2012	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapitalkravet, milj. e
1,0–2,0	1 028	0,0	15,1	155	12
2,5–5,0	8 806	0,2	40,6	3 577	286
5,5–7,0	3 876	1,4	100,3	3 887	311
7,5–8,5	1 445	4,9	147,0	2 124	170
9,0–10,0	266	30,7	227,2	605	48
11,0–12,0	490	100,0			
Totalt	15 911	1,4	65,0	10 347	828

Ratingklass, 31.12.2011	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapitalkravet, milj. e
1,0–2,0	796	0,0	14,9	119	10
2,5–5,0	8 621	0,2	41,1	3 546	284
5,5–7,0	3 185	1,4	101,1	3 219	258
7,5–8,5	1 434	5,0	150,2	2 155	172
9,0–10,0	238	20,3	224,1	533	43
11,0–12,0	404	100,0			
Totalt	14 678	1,3	65,2	9 571	766

* I PD-genomsnittet har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

Bedömningen av de klassvisa PD-värdena i rating R, som används för klassificeringen av medelstora och stora företags exponeringar, baseras på en partiell rating R enligt nyckeltal och på information om fallissemang för 2003–2009. Eftersom information om fallissemang har funnits att tillgå endast för ett gott konjunkturläge, har den allmänna korrigering som behövdes uppskattats på basis av material om kreditförluster och konkurser ända sedan 1991 samt med utländska bankers insolvenstidsserier ända sedan 1990. PD-värdena har också korrigerats med en försiktighetsmarginal. Marginalen är större desto färre företag som ingått i respektive klass.

År 2012 användes för fastställande av poänggränser för rating A som material Rating Alfa-poäng från Suomen Asiakastieto Oy:s ratingmodell och intern information om fallissemang 2006–2009. Poänggränserna för rating A är uppställda så att klassernas PD-värden motsvarar rating R:s PD-värden.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 67. Institutsexponeringar enligt ratingklass (FIRB)

Ratingklass, 31.12.2012	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapitalkravet, milj. e
1,0–2,0	1 573	0,0	6,4	100	8
2,5–5,0	3 474	0,1	23,5	817	65
5,5–7,0	283	1,4	81,2	230	18
7,5–8,5	66	3,8	49,3	32	3
9,0–10,0	2	26,8	260,3	5	0
Totalt	5 398	0,2	22,0	1 185	95

Ratingklass, 31.12.2011	Exponerings- belopp, milj. e	PD, genom- snitt, %*	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapitalkravet, milj. e
1,0–2,0	2 192	0,0	7,7	169	14
2,5–5,0	4 887	0,1	18,5	905	72
5,5–7,0	290	1,7	99,3	288	23
7,5–8,5	33	4,2	119,6	40	3
9,0–10,0	6	22,2	220,4	12	1
11,0–12,0	27	100,0			
Totalt	7 437	0,2	19,0	1 415	113

* I PD-genomsnittet har inte beaktats fallissemang, dvs. ratingklasserna 11,0 och 12,0.

För att fastställa de klassvisa poänggränserna och PD-värdena i klassificeringsmodellen för kreditinstitut har tillämpats poängsättningen för rating L för 2008 och 2010 samt externa ratingar och information om fallissemang 1983–2010 som motsvarar dem. PD-värdena har korrigerats med en försiktighetsmarginal för att beakta de osäkerhetsfaktorer som ansluter sig till materialet.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 68. Aktieexponeringar enligt rating- och PD-klasser (IRBA)

Ratingklass, 31.12.2012	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapitalkravet, milj. e
1,0–2,0	54	0,1	96,5	52	4
5,5–7,0	3	1,3	244,4	8	1
Totalt	58	0,2	104,9	60	5

Ratingklass, 31.12.2011	Exponerings- belopp (EAD), milj. e	PD, genom- snitt, %	Riskvikt, genom- snitt, %	Riskvägda poster, milj. e	Kapitalkravet, milj. e
1,0–2,0	54	0,1	96,4	52	4
5,5–7,0	4	1,3	233,0	10	1
Totalt	58	0,2	106,0	62	5

PD/LGD-metoden för aktieexponeringar tillämpas på Pohjola Bank Abp:s strategiska placeringar.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 69. Förväntade förluster och realiserade nedskrivningar

Milj. e	Institutexponeringar	Företags- exponeringar	Hushållsexponeringar			Aktie- exponeringar	Totalt
			Med säkerhet i fastighet	Som ska förnyas	Övriga		
31.12.2012							
Förväntade (EL)	4	180	0		19	1	203
Nedskrivningar		231	0		6		237
31.12.2011							
Förväntade (EL)	16	179	1		13	0	209
Nedskrivningar	8	186	0		0		194
31.12.2010							
Förväntade (EL)		219				0	218
Nedskrivningar		182					182
31.12.2009							
Förväntade (EL)		162				1	162
Nedskrivningar		121					121
31.12.2008							
Förväntade (EL)		68				1	69
Nedskrivningar		24					24

Den förväntade förlusten i tabellen baserar sig på parametrar från OP-Pohjola-gruppens interna kreditriskmodeller. Parametrarna innehåller en betydande mängd olika försiktighetsfaktorer som förhindrar undervärdering av olika risker, men som inte helt motsvarar de parametrar som används i kapitaltäckningsanalysen. För företags- och institutsexponeringars del används endast PD-parametrar i kapitaltäckningsanalysen.

I kapitaltäckningsanalysens parametrar ingår mera försiktighetsfaktorer än i de interna kreditriskmodellerna. På grund av de försiktighetsfaktorer som ansluter sig till parametrarna var den förväntade förlusten i kapitaltäckningsanalysen betydlig, 357 miljoner euro (306). Från kapitalbasen har dragits av underskottet av differensen mellan de nedskrivningar som hänför sig till IRBA-exponeringsklasserna och den förväntade förlusten i kapitaltäckningsanalysen. Nedskrivningar av aktieexponeringar beaktas inte då avdragsposten beräknas.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 70. Aktieexponeringar, förenklad metod

Milj. e	31.12.2012			31.12.2011		
	Expo- nerings- belopp	Riskvägda poster	Kapital- kravet	Expo- nerings- belopp	Riskvägda poster	Kapital- kravet
Private equity-investeringar, riskvikt 190 %	60	114	9	23	45	4
Börsnoterade investeringar, riskvikt 290 %	4	11	1	7	20	2
Övriga, riskvikt 370 %	6	21	2	7	24	2
Totalt	70	146	12	37	89	7

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 71. Säkerheter som utnyttjats i kapitaltäckningsanalysen

31.12.2012, milj. e	Exponerings- belopp	Garantier	Finansiell säkerhet	Annan säkerhet	LGD i snitt, %
Internmetoden (IRBA)	30 308	1 808	51	1 477	
Institutsexponeringar	5 814	199		0	28,9
Företagsexponeringar	22 378	1 587	51	792	44,6
Hushållsexponeringar	1 625	22	0	685	28,2
Med säkerhet i fastighet	5	0		5	27,0
Övriga	1 620	22	0	680	28,2
Aktieexponeringar	127				
Förenklad metod	70				
PD/LGD-metoden	58				
Positioner i värdepapperisering	321				
Övriga	43				
Schablonmetoden	23 885	9			
Exponeringar mot stater och centralbanker	7 533	9			
Institutsexponeringar	15 557				
Företagsexponeringar	555				
Hushållsexponeringar	233				
Övriga	233				
Övriga	7				
Totalt	54 193	1 817	51	1 477	

31.12.2011, milj. e	Exponerings- belopp	Garantier	Finansiell säkerhet	Annan säkerhet	LGD i snitt, %
Internmetoden (IRBA)	30 371	1 980	21	1 384	
Institutsexponeringar	7 974	369		0	28,6
Företagsexponeringar	20 173	1 611	21	749	44,7
Hushållsexponeringar	1 360			635	23,9
Med säkerhet i fastighet	5			5	28,9
Övriga	1 354			630	23,9
Aktieexponeringar	95				
Förenklad metod	37				
PD/LGD-metoden	58				
Positioner i värdepapperisering	715				
Övriga	54				
Schablonmetoden	21 307	57			
Exponeringar mot stater och centralbanker	6 042	57			
Institutsexponeringar	14 680				
Företagsexponeringar	338				
Hushållsexponeringar	244				
Övriga	244				
Övriga	4				
Totalt	51 678	2 037	21	1 384	

Genomsnittliga LGD har beräknats som ett medelvärde som viktats med exponeringsbeloppet (EAD).

Hushållsexponeringarnas garantier och säkerheter behandlas som en del av LGD.

I schablonmetoden och internmetoden har för instituts- och företagsexponeringar utnyttjats följande realsäkerheter som bestäms av kapitaltäckningsreglerna: bostadsfastigheter och aktier som berättigar till bostadsfastigheter, insättningar och värdepapper (aktier). Insättningar och värdepapper är sådana finansiella säkerheter som avses i reglerna och det finns alternativa metoder för behandlingen av dem i analysen. I OP-Pohjola-gruppen har de finansiella säkerheterna i ovan nämnda metoder behandlats med en s.k. fullständig metod genom att använda de volatilitetskorrigeringar som tillsynsmyndigheten fastställt.

I schablonmetoden och internmetoden kan för instituts- och företagsexponeringar endast anlitas sådana godtagbara garantigivare som anges i kapitaltäckningsreglerna, såsom garantier från finska staten och andra stater samt garantier från kommuner och banker. Borgensförbindelser från företag och kreditderivat har inte använts i analysen. I kapitaltäckningsanalysen har inte tillämpats kvittning av balansposter eller poster utanför balansräkningen.

Med internmetoden kan säkerheter utnyttjas i större utsträckning för hushållsexponeringar än för exponeringar med schablonmetoden samt för instituts- och företagsexponeringar. Vid fastställandet av LGD-estimat för hushållsexponeringar har tillämpats avtals-, säkerhets- och indrivningsinformation för 2003–2009. Tillämpningen av definitionen av fallissemang är likadan som för PD-modellerna.

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 72. Derivatinstrument och motpartsrisken

Kreditrisk till följd av derivatinstrument fastställs som ett kreditmotvärde, som baserar sig på derivatavtalens dagliga marknadsvärdering.

Storleken på kundlimiterna fastställs enligt derivatinstrumentens kapital och uppskattade giltighetstider.

Den kreditrisk som beror på bankmotpartens derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA Credit Support Annex-avtalet (CSA). Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. Avstämningar mellan motparterna görs dagligen.

Den motpartsrisk som beror på derivatinstrument består av fordringar som Pohjola Bank Abp kan ha på sina handelsmotparter vid tidpunkten för motparternas fallissemang. Motpartsrisken mäts i Pohjola-koncernen med en metod för verkligt värde där exponeringsbeloppet består av instrumentets marknadsvärde och den uppskattade potentiella framtida kreditrisken.

Pohjola Bank Abp hanterar den motpartsrisk som beror på derivatinstrument med derivatramavtal, säkerheter samt optionella förfallovillkor som möjliggör nettning vid konkurs. För derivatramavtal finns skriftliga utlåtanden från externa juridiska experter om hur nettningen binder motparterna enligt lagstiftningen i respektive derivatmotparts hemstat. Pohjola-koncernen nettar motpartsrisken i derivatinstrument i såväl kapitaltäckningsanalysen som i uppföljningen av kreditrisklimiten. För kreditinstitutsmotparter tillämpas likaså alltid en säkerhetsbilaga till derivatramavtalet där de säkerheter som ställts minskar motpartsrisken.

Företagsmotparters riskgränser fastställs en gång om året och då granskas också säkerhetssituationen för derivatlimiten.

Om Pohjolas S&P-rating 31.12.2012 hade sänkts från AA- till A hade det föranlett ett extra säkerhetskrav på 5 miljoner euro (5).

Ett kapitalkrav kan uppkomma på grund av kreditrisken i poster i såväl finansieringsrörelsen som handelslagret. Det kapitalkrav som beror på motpartsrisken räknas bland annat för OTC-derivat och återköps- och försäljningsavtal.

Motpartsriskens avtalstyper, 31.12.2012, milj. e	Exponerings- belopp, brutto	Fördelar från nettning	Exponerings- belopp efter nettning	Mottagna säkerheter	Exponerings- belopp
Derivatinstrument	5 946	4 381	1 565	0	1 565
Räntederivat	5 061	3 792	1 269	0	1 269
Valutaderivat	661	480	181		181
Aktie- och indexderivat	155	105	50		50
Övriga	68	4	65		65
Totalt	5 946	4 381	1 565	0	1 565

Motpartsriskens avtalstyper, 31.12.2011, milj. e	Exponerings- belopp, brutto	Fördelar från nettning	Exponerings- belopp efter nettning	Mottagna säkerheter	Exponerings- belopp
Derivatinstrument	4 939	3 037	1 902	408	1 494
Räntederivat	3 769	2 392	1 377	273	1 104
Valutaderivat	972	578	394	104	290
Aktie- och indexderivat	150	63	86	30	56
Övriga	49	3	46	1	44
Kreditderivat	4		4		4
Totalt	4 943	3 037	1 906	408	1 498

Noter för koncernbokslutet

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III

Not 73. Positioner i värdepapperisering

Positioner i värdepapperisering enligt ratingklass, i relation till Moody's rating, milj. e	2012		2011	
	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster	Exponeringsbelopp	Riskvägda poster
Utanför handelslagret				
Positioner i värdepapperisering	311	603	698	600
Aaa	99	7	391	29
Aa1–Aa3	30	3	57	5
A1–A3	52	10	73	12
Baa1–Baa3	67	50	92	55
Ba1–Ba3	31	113	68	286
B1 eller lägre	32	421	16	213
Positioner i återvärdepapperisering	10	38	18	209
A1–A3			2	0
B1 eller lägre	10	38	16	209
Totalt	321	640	715	809

Förfallna och nedskrivna positioner i värdepapperisering enligt exponeringstyp, 31.12.2012, milj. e	Exponeringsbelopp	Oreglerade	Nedskrivna	Nedskrivningar
Internmetoden (IRBA)				
Utanför handelslagret				
Positioner i värdepapperisering	311			
CDO	5			
ABS	2			
RMBS	303			
Positioner i återvärdepapperisering	10		10	7
CDO	10		10	7
Totalt	321		10	7

Förfallna och nedskrivna positioner i värdepapperisering enligt exponeringstyp, 31.12.2011, milj. e

	Exponerings- belopp	Oreglerade	Nedskrivna Nedskrivningar
Internmetoden (IRBA)			
Utanför handelslagret			
Positioner i värdepapperisering	698		15
CDO	49		15
ABS	81		
RMBS	568		
Positioner i återvärdepapperisering	18		11
CDO	18		11
Totalt	715		25

Positionerna i värdepapperisering har behandlats med internmetoden (IRBA). Vid placeringar i positioner i värdepapperisering fästs särskild uppmärksamhet vid särdrag som är strukturella eller som anknyter till säkerheter.

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 74. Risktäckningskapacitet

Vid slutet av 2012 uppgick skadeförsäkringens solvenskapital till 914 miljoner euro (787). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna var 81 % (77). Standard & Poor's har gett Pohjola Försäkring rating AA-. Bolagets styrelse har fastställt som mål en A-rating.

Skadeförsäkringen ska uppfylla de solvenskrav som ställts av myndigheterna. Myndigheterna fastställer vanligtvis sina solvenskrav på företagsplanet. Alla skadeförsäkringsbolag har som minimikrav samma verksamhetskaptalkrav som härleds från EU-direktiv. Dessutom har de finländska försäkringsbolagen ett solvenskrav som fastställts i finsk lag.

Risktäckningskapaciteten beskriver hur mycket solvenskapital bolaget har i relation till olika poster i resultat- och balansräkningen. Solvenskapitalet i relation till försäkringssättningarna och premieintäkterna beskriver bolagets förmåga att klara av försäkringsrisken. Solvenskapitalet i relation till försäkringsskulden beskriver bolagets förmåga att klara av värderingsrisken i samband med försäkringsskulden, och solvenskapitalet i relation till placeringsbeståndet beskriver på motsvarande sätt bolagets förmåga att klara av den risk som placeringsverksamheten medför.

	31.12.2012		31.12.2011	
	Milj. e	Risktäck- nings- kapacitet, %	Milj. e	Risktäck- nings- kapacitet, %
Solvenskapital	914		787	
Försäkringssättningar*	830	110	754	104
Premieintäkter*	1 126	81**	1 024	77**
Försäkringsskuld*	2 372	39	2 254	35
Placeringsbestånd	3 149	29	2 863	27

* Med avdrag för återförsäkrares andel (nettorörelse)

** Solvensprocent

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 75. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet

I tabellen nedan beskrivs olika riskvariablers inverkan på resultatet och solvenskapitalet:

Riskvariabel	Totalbelopp 2012, milj. e	Förändring i riskvariabel	Inverkan på resultatet/ solvens-	Inverkan på totalkostnadsprocenten
			kapitalet, milj. e	
Premieintäkter	1 126	ökar 1 %	11	förbättras 0,9 %-enheter
Försäkringsersättningar	830	ökar 1 %	-8	försvagas 0,7 %-enheter
Storskada över 5 milj. e		1 stycke	-5	försvagas 0,4 %-enheter
Personalkostnader	129	ökar 8 %	-10	försvagas 0,9 %-enheter
Funktionsvisa kostnader*	306	ökar 4 %	-12	försvagas 1,1 %-enheter
Inflation i kollektiva avsättningar för oreglerade skador	550	ökar 0,25 %-enheter	-4	försvagas 0,3 %-enheter
Livslängd i diskonterad försäkringsskuld	1 483	ökar 1 år	-34	försvagas 3,0 %-enheter
Diskonteringsränta på diskonterad försäkringsskuld	1 483	minskar 0,1 %-enheter	-18	försvagas 1,6 %-enheter

* Funktionsvisa kostnader för skadeförsäkringen exkl. skötselkostnader för placeringar och kostnader i anslutning till produktion av övriga tjänster.

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 76. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning

Fördelning av premieinkomsten enligt EML-klass* inom egendomsförsäkringen för företag

Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras EML-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	5–20	20–50	50–100	100–300
2012	14	15	14	6
2011	15	12	15	4

* EML = Estimated Maximum Loss, den beräknade maximala skadan för varje objekt

Fördelning av premieinkomsten enligt TSI-klass* inom ansvarsförsäkringen för företag

Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras TSI-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	2–4	4–10	10–30	30–90
2012	4	6	7	2
2011	2	6	4	3

* TSI = Total Sum Insured, totalt försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen vid borgensförsäkring och byggförsäkring

Försäkringsbeloppen i försäkringsavtalen beskriver borgensförsäkringens och byggförsäkringens volym. I tabellen nedan har försäkringsbeloppens brutto- och netttotal specificerats enligt avtalstyp. I byggförsäkringen är försäkringsperioden 10 år.

Milj. e	Brutto		Netto*	
	2012	2011	2012	2011
Kontraktsborgen	1	1	1	1
Låneborgen	1	3	1	3
Övriga	2	3	2	3
Borgensförsäkring	4	7	4	7
Byggförsäkring	2 110	1 937	2 105	1 904

* Netto för egen räkning efter återförsäkrares andel och före motsäkerheter

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 77. Storskadeutvecklingen

Antalet konstaterade storskador per år 2008–2012

Inom skadeförsäkringen följs den skadekostnad som förorsakas av storskador noggrant. Den här skadekostnaden förklarar en väsentlig del av de årliga variationerna i försäkringsrörelsens resultat. Genom uppföljningen av skadekostnaden för storskador kan dessutom förändringar i risker eller riskurvalet upptäckas. I den här granskningen har sådana skador klassificerats som storskador vars bruttobelopp är över 2 miljoner euro. Flest storskador inträffar inom egendoms- och avbrottsförsäkringen. Inom de lagstadgade försäkringarna är risken för storskador liten i förhållande till försäkringsgrenens stora volym.

Bruttobelopp	Övriga		Kasko och transport	Egendom och avbrott	Ansvar och rättsskydd	Långvariga
Antalet skador på över 2 milj. euro	Lagstadgade	olycksfall och sjukdom				
2008				4	1	
2009	3			5	2	
2010	1			12		
2011				5		1
2012	3			7	1	

Ersättningar totalt 241 milj. e

Ersättningar, brutto, totalt milj. euro

2008–2012	14			190	30	7
-----------	----	--	--	-----	----	---

Nettobelopp	Övriga		Kasko och transport	Egendom och avbrott	Ansvar och rättsskydd	Långvariga
Antalet skador på över 2 milj. euro	Lagstadgade	olycksfall och sjukdom				
2008				4	1	
2009	3			4	1	
2010				10		
2011				4		1
2012	3			6	1	

Ersättningar totalt 135 milj. e

Ersättningar, netto, totalt milj. euro

2008–2012	13			107	11	4
-----------	----	--	--	-----	----	---

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 78. Försäkringsrörelsens lönsamhet

Premieintäkternas (brutto och netto) och totalkostnadsprocentens (netto) utveckling

Med premieintäkterna beskrivs försäkringsklassens volym. Med hjälp av den kan försäkringsklassens betydelse för helheten uppskattas. Med hjälp av totalkostnadsprocenten (CR) kan på motsvarande sätt variationerna i försäkringsklassens resultat och försäkringsklassens lönsamhet uppskattas. Totalkostnadsprocenten har presenterats separat korrigerad med poster av engångsnatur som hänför sig till tidigare försäkringsperioder.

2012, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	422	420	95 %	83 %
Övriga olycksfall och sjukdom	134	134	97 %	97 %
Kasko och transport	240	237	96 %	96 %
Egendom och avbrott	309	265	95 %	94 %
Ansvar och rättsskydd	73	67	99 %	99 %
Långvariga	5	4	0 %	0 %
Totalt	1 183	1 126	95 %	91 %

2011, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	385	384	98 %	83 %
Övriga olycksfall och sjukdom	124	124	91 %	91 %
Kasko och transport	217	214	95 %	95 %
Egendom och avbrott	280	239	97 %	97 %
Ansvar och rättsskydd	65	59	88 %	88 %
Långvariga	4	3	24 %	24 %
Totalt	1 076	1 024	96 %	90 %

* Totalkostnadsprocenten (Combined ratio) räknas ut genom att dividera summan av försäkringssättningarna (netto) och försäkringsrörelsens driftskostnader med premieintäkterna (netto). Avskrivningar av immateriella tillgångar har inte beaktats.

** Förändringar av engångsnatur som inverkar på den försäkringstekniska kalkylen har eliminerats

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 79. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär

Uppgifter som beskriver försäkringsskuldens karaktär	2012	2011
Skulder som härrör från försäkringsavtal (netto, milj. e)		
Latenta yrkessjukdomar	29	32
Övrigt	2 343	2 222
Totalt	2 372	2 254
Försäkringsskuldens duration (i år)		
Diskonterad försäkringsskuld	12,4	12,1
Odiskonterad försäkringsskuld	2,1	2,1
Totalt	8,6	8,3
Diskonterad avsättning (netto, milj. e)		
Avsättning för kända oreglerade ersättningar i form av pension	1 206	1 157
Kollektiv ersättning för oreglerade skador	240	235
Avsättning för ej intjänade premier	36	35
Totalt	1 483	1 427

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 80. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden

31.12.2012, milj. e	0–1 år	1–5 år	5–10 år	10–15 år	Över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	320	92	16	5	8	440
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	253	174	46	9	3	485
Diskonterad	90	403	297	219	437	1 446
Försäkringsskuld totalt	663	669	359	233	448	2 372

* Innehåller diskonterade avsättningar för 36 miljoner euro.

31.12.2011, milj. e	0–1 år	1–5 år	5–10 år	10–15 år	över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	291	83	15	4	7	400
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	244	163	44	8	3	462
Diskonterad	90	398	289	211	404	1 392
Försäkringsskuld totalt	625	644	347	223	414	2 254

* Innehåller diskonterade avsättningar för 35 miljoner euro.

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 81. Placeringsverksamhetens riskposition

Allokering av placeringsbestånd	31.12.2012	31.12.2011		
	Verkligt värde milj. e*	% värde	Verkligt milj. e*	%
Penningmarknaden totalt	42	1	48	2
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	44	1	83	3
Derivat***	-2	0	-34	-1
Obligationslån och räntefonder totalt	2 369	75	2 050	72
Stater	469	15	672	23
Inflationslänkade obligationslån	71	2	96	3
Investment Grade	1 460	46	988	35
Utvecklingsmarknader och High Yield	352	11	287	10
Strukturerade placeringar	16	1	6	0
Aktier totalt	367	12	379	13
Finland	83	3	92	3
Utvecklade marknader	126	4	153	5
Utvecklingsmarknader	53	2	53	2
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	6	0	5	0
Kapitalplaceringar	99	3	91	3
Aktiederivat***			-16	-1
Alternativa placeringar totalt	82	3	132	5
Hedge-fund-fonder	38	1	69	2
Råvaror	6	0		
Obligationslån	38	1	64	2
Fastighetsinvesteringar totalt	290	9	254	9
Direkta fastigheter	186	6	161	6
Indirekta fastighetsinvesteringar	103	3	92	3
Totalt	3 149	100	2 863	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 82. Känslighetsanalys av placeringsriskerna

I tabellen nedan beskrivs placeringsriskernas känslighet enligt placeringsklass. Känslighetsgranskningen av diskonteringsräntan i anslutning till beräkningen av försäkringsskulden tas upp i not 75 som behandlar försäkringsskulden. Förändringarna i placeringarna och försäkringsskulden tar ut varandra.

Skadeförsäkring	Bestånd enligt verkligt värde, milj. e	Riskparameter	Förändring	Inverkan på solvenskapitalet, milj. e	
	31.12.2012			31.12.2012	31.12.2011
Obligationslån och räntefonder*	2 406	Ränta	1 %-enhet	72	84
Aktier**	300	Marknadsvärde	10 %	30	35
Kapitalinvesteringar och onoterade aktier	105	Marknadsvärde	10 %	10	10
Råvaror	6	Marknadsvärde	10 %	1	
Fastigheter	290	Marknadsvärde	10 %	29	25
Valuta	254	Valutans värde	10 %	25	20
Kreditriskpremie***	2 428	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	9	8
Derivatinstrument****		Volatilitet	10 %-enheter	2	4

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar, konvertibla skuldebrev och räntederivat

** Inkluderar hedge-fonder och aktiederivat

*** Inkluderar obligationslån och konvertibla skuldebrev samt penningmarknadsplaceringar inkl. obligationslån och räntederivat emitterade av utvecklade stater

**** 20 %-enheter i aktiederivat, 10 %-enheter i räntederivat, 5 %-enheter i valutaderivat

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 83. Ränterisk

Marknadsrisken på grund av ränteförändringar följs genom att placeringarna klassificeras instrumentvis enligt duration. Försäkringsskuldens utjämnande inverkan på ränterisken har inte presenterats i tabellen, eftersom bara en del av försäkringsskuden har diskonterats med den administrativa räntan. (not 33).

Verkligt värde enligt löptid eller tidpunkten för räntejustering, milj. e*	31.12.2012	31.12.2011
0–1 år	135	249
>1–3 år	545	612
>3–5 år	909	629
>5–7 år	392	265
>7–10 år	236	257
>10 år	139	134
Totalt	2 356	2 146
Modifierad duration	4,2	3,9
Effektiv ränta, %	1,8	3,4

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån, konvertibla skuldebrev och räntefonder

Ränteportföljens löptids- och ratingfördelning 31.12.2012, milj. e

År	0–1	1–3	3–5	5–7	7–10	10–	Totalt	Andel, %
Aaa	14	145	323	187	106	77	853	36,2
Aa1–Aa3	27	47	142	23	12	27	278	11,8
A1–A3	37	194	220	88	38	1	578	24,5
Baa1–Baa3	25	80	176	68	74	26	448	19,0
Ba1 eller lägre	32	79	47	26	6	8	198	8,4
Intern rating	1	0	0		0		1	0,0
Totalt	135	545	909	392	236	139	2 356	100,0

Löptiden har angetts till löptidens slut. Om instrumentet har en Call-möjlighet, har löptiden angetts till den första möjliga Call-dagen.

Den genomsnittliga ratingen för skadeförsäkringens ränteportfölj är enligt Moody's rating A1.

Den genomsnittliga återstående löptiden för skadeförsäkringens ränteportfölj är 4,7 år (räknad på basis av Call-dagen och förfallodagen).

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 84. Valutarisk

Valutaposition, milj. e	31.12.2012	31.12.2011
USD	98	64
SEK	-4	9
JPY	11	-7
GBP	8	4
LVL, LTL**	0	-22
Övriga	132	90
Totalt *	254	196

* Valutapositionen var 8,1 % av placeringsbeståndet (6,8). Valutapositionen räknas ut som summan av enskilda valutors absolutvärden.

** Hör till ERM2-valutorna

Noter för koncernbokslutet

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RISKPOSITION

Not 85. Motpartsrisk

Ratingfördelning, Moody's-motsvarighet, milj. e	31.12.2012		31.12.2011	
	Placering*	Försäkring**	Placering*	Försäkring**
Aaa	853	0	784	0
Aa1–Aa3	278	20	345	39
A1–A3	578	26	426	38
Baa1–Baa3	448	0	334	0
Ba1 eller lägre	198		180	
Intern rating	1	35	17	35
Totalt	2 356	82	2 085	112

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån och räntefonder

** Inkluderar återförsäkrarens andel av försäkringsskulden och fordringar på återförsäkrare

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 86. Klassificering i balansräkningen

Tillgångar 31.12.2012, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	5 643					5 643
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	8 815					8 815
Derivatinstrument			4 084		379	4 462
Fordringar på kunder	13 839					13 839
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	558		132	2 832		3 523
Skuldebrev***		330	255	4 971		5 555
Aktier och andelar			1	105		107
Övriga fordringar	2 654		25			2 678
Totalt	31 509	330	4 496	7 909	379	44 623

Tillgångar 31.12.2011, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	4 247					4 247
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	7 367					7 367
Derivatinstrument			3 126		200	3 326
Fordringar på kunder	12 701					12 701
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	592		104	2 559		3 256
Skuldebrev***		716	182	6 522		7 420
Aktier och andelar			1	77		78
Övriga fordringar	2 689		25			2 714
Totalt	27 597	716	3 439	9 159	200	41 111

Skulder 31.12.2012, milj. e	Skulder som redovisats till			
	verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		5 840		5 840
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	3			3
Derivatinstrument	4 161		396	4 557
Skulder till kunder		10 775		10 775
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	3	2 589		2 592
Skuldebrev emitterade till allmänheten		13 769		13 769
Efterställda skulder		1 275		1 275
Övriga skulder		3 042		3 042
Totalt	4 167	37 291	396	41 854

Skulder 31.12.2011, milj. e	Skulder som redovisats till			
	verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		5 935		5 935
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	1			1
Derivatinstrument	3 082		378	3 460
Skulder till kunder		8 025		8 025
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	1	2 507		2 508
Skuldebrev emitterade till allmänheten		15 179		15 179
Efterställda skulder		1 050		1 050
Övriga skulder		2 646		2 646
Totalt	3 084	35 342	378	38 804

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.

** Tillgångarna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 21.

*** Bland skuldebrev ingick 31.12.2012 skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option) till ett belopp av totalt 9 miljoner euro (13). Skuldebrev bland lån och övriga fordringar, 74 miljoner euro (265) ingår i posten fordringar på kunder.

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 243 miljoner euro (14) större än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det bokförda värdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 87. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2012, milj. e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	125	115	16	256
Skadeförsäkringsrörelsen		13	6	19
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	7	4 427	28	4 462
Skadeförsäkringsrörelsen	1	0		1
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	4 060	1 001	16	5 076
Skadeförsäkringsrörelsen	1 822	759	251	2 832
Totalt	6 015	6 315	317	12 647

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2011, milj	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	105	74	4	183
Skadeförsäkringsrörelsen			6	6
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	15	3 303	9	3 326
Skadeförsäkringsrörelsen	0	0		0
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	5 516	1 070	14	6 600
Skadeförsäkringsrörelsen	1 743	557	259	2 559
Totalt	7 379	5 004	292	12 675

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2012, milj. e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen		3		3
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	21	4 452	85	4 557
Skadeförsäkringsrörelsen	3	0		3
Totalt	23	4 455	85	4 563

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2011, milj. e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	1			1
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	23	3 353	85	3 460
Skadeförsäkringsrörelsen	0	0		1
Totalt	24	3 353	85	3 462

* De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags noterade skuldinstrument, skuldinstrument från stater och finansiella institut med minst rating A- samt börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågavarande instrument bestäms på basis av noteringar från marknaden.

** Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har i Pohjola-koncernen klassificerats OTC-derivat, statens skuldförbindelser, företags och finansiella instituts skuldinstrument, köp- och återköpsavtal (repo) samt värdepapper som lånats ut eller lånats in.

*** Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Under 2012 har obligationslån överförs från nivå 1 till nivå 2 för ett belopp av 121 miljoner euro (67) till följd av att ratingen har ändrats.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, milj. e	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		Tillgångar totalt
	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	
Ingående balans 1.1.2012	4	6	9		14	259	292
Resultaträkningens nettointäkter	11		20		0	-4	28
Nettointäkter i rapporten över totalresultat		0			2	9	11
Förvärv						37	37
Försäljningar						-51	-51
Utgående balans 31.12.2012	16	6	28		16	251	317

Finansiella tillgångar, milj. e	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		Tillgångar totalt
	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	
Ingående balans 1.1.2011	4	8	65		14	223	314
Resultaträkningens nettointäkter	0		-56			-5	-60
Nettointäkter i rapporten över totalresultat		0			1	10	11
Förvärv						58	58
Försäljningar		-2			-1	-27	-30
Utgående balans 31.12.2011	4	6	9		14	259	292

Finansiella skulder, milj. e	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Skulder totalt
	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	
Ingående balans 1.1.2012			85		85
Resultaträkningens nettointäkter			0		0
Utgående balans 31.12.2012			85		85

Finansiella skulder, milj. e	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Skulder totalt
	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	Bank-rörelsen	Skadeför-säkrings-rörelsen	
Ingående balans 1.1.2011			56		56
Resultaträkningens nettointäkter			28		28
Utgående balans 31.12.2011			85		85

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2012

Milj. e	Räntenetto eller netto-intäkter från handel	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Nettointäkter från skade-försäk-ringsrörelse	Rapport över totalresultat	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Periodens nettointäkter	31	0	-4	11	39

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2011

Milj. e	Räntenetto eller netto-intäkter från handel	Netto-intäkter från placerings-verksamhet	Nettointäkter från skade-försäk-ringsrörelse	Rapport över totalresultat	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
Periodens nettointäkter	-27		-5	11	-21

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som Pohjola emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen för inbäddade derivat har också redovisats i specifikationen av resultaträkningen.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga ändringar har gjorts i klassificeringarna mellan nivåerna under 2012.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 88. Ställda säkerheter

Balansvärde, milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Inteckningar	1	1
Panter	4 630	6 832
Övriga	583	492
Totalt	5 214	7 325
Ställda säkerheter totalt		
Inteckningar	1	1
Panter	4 630	6 832
Övriga	583	492
Totalt	5 214	7 325
Skulder med säkerhet totalt	592	765

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 89. Erhållna finansiella säkerheter

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Verkligt värde av erhållna säkerheter		
Övriga	568	409
Totalt	568	409

Den kreditrisk som beror på derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA-avtalet. Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. De säkerheter som erhållits som kontanter i anslutning till CSA-avtal uppgick vid bokslutstidpunkten till 568 miljoner euro (409). Vid bokslutstidpunkten fanns inga värdepapper som erhållits som säkerhet.

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 90. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Garantier	882	1 004
Garantiansvar	1 359	1 303
Kreditlöften	5 342	4 952
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	435	225
Övriga	301	359
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	8 319	7 844

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 91. Derivatinstrument

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2012

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	15 028	62 342	30 426	107 796	3 264	3 333	4 032
Ränteterminer	260			260	0	0	0
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	4 381	5 884	1 701	11 965	373	7	426
Utfärdade	3 963	4 761	2 367	11 091		348	
Put och floor							
Köpta	7 849	3 605	1 142	12 596	191		226
Utfärdade	8 405	3 336	722	12 462		69	
OTC räntederivat totalt	39 885	79 928	36 358	156 171	3 828	3 757	4 683
Räntefuturer	2 621	2 958	142	5 721	1	5	
Ränteoptioner							
Put							
Köpta	1 000			1 000		0	
Utfärdade	1 000			1 000	0		
Börsderivat totalt	4 621	2 958	142	7 721	1	6	
Räntederivat totalt	44 506	82 886	36 499	163 891	3 829	3 762	4 683

Valutaderivat

Valutaterminer	18 238	539	65	18 842	129	226	343
Ränte- och valutaswappar		1 400	298	1 698	77	89	169
Valutaoptioner							
Call							
Köpta	123			123	2		4
Utfärdade	142			142		2	
Put							
Köpta	108			108	1		2
Utfärdade	100			100		1	
OTC valutaderivat totalt	18 711	1 939	363	21 013	209	318	518
Valutaderivat totalt	18 711	1 939	363	21 013	209	318	518

**Aktie-
och indexderivat**

Aktieindexoptioner

Call							
Köpta	261	819	6	1 085	50		132
Put							
Köpta	42			42	0		
OTC aktie- och indexderivat totalt	303	819	6	1 127	50		132
Aktiefutures och terminer	0			0		0	
Börsderivat totalt	0			0		0	
Aktie- och indexderivat totalt	303	819	6	1 127	50	0	132

Kreditderivat

Kreditswappar	122	92		214	10	2	11
Kreditderivat totalt	122	92		214	10	2	11

Övriga

Övriga swappar	135	423	73	631	24	19	82
Övriga optioner							
Call							
Köpta	33	16		49	6		11
Utfärdade	23	5		28		0	
Put							
Köpta	7	5		11	0		2
Utfärdade	7	5		11		0	
Övriga OTC derivat totalt	205	453	73	732	30	20	95
Övriga terminer och futurer	83	132	5	220	7	18	1
Övriga derivat totalt	288	585	78	952	37	37	96
Derivatinstrument som innehas för handel totalt	63 930	86 320	36 947	187 197	4 135	4 120	5 440

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2011

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	20 390	50 720	31 246	102 356	2 125	2 221	2 847
Ränteterminer	400			400	3	0	3
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	3 539	6 879	1 813	12 230	261	9	322
Utfärdade	2 167	6 369	2 485	11 021		239	
Put och floor							
Köpta	3 494	10 348	711	14 554	145	0	207
Utfärdade	3 226	10 930	267	14 423		67	
OTC räntederivat totalt	33 216	85 246	36 522	154 984	2 533	2 536	3 379
Räntefutures	3 636	261		3 897	0	1	
Ränteoptioner							
Call							
Köpta	2 000			2 000		0	
Utfärdade	2 000			2 000		2	
Put							
Utfärdade	8 000			8 000	2		
Börsderivat totalt	15 636	261		15 897	2	3	
Räntederivat totalt	48 852	85 507	36 522	170 881	2 535	2 539	3 379
Valutaderivat							
Valutaterminer	15 942	558	89	16 590	412	277	606
Ränte- och valutaswappar	112	1 185	480	1 778	91	103	188
Valutaoptioner							
Call							
Köpta	341			341	2		6
Utfärdade	382			382		3	
Put							
Köpta	276			276	5		8
Utfärdade	290			290		6	
OTC valutaderivat totalt	17 344	1 743	570	19 657	511	389	808
Valutaderivat totalt	17 344	1 743	570	19 657	511	389	808

**Aktie-
och indexderivat**

Aktieindexoptioner

Call							
Köpta	95	1 110	6	1 211	55		150
OTC aktie- och indexderivat totalt	95	1 110	6	1 211	55		150
Aktiefuturer och terminer	1			1		1	
Aktieindexfuturer	65			65	0	0	
Börsderivat totalt	66			66	0	1	
Aktie- och indexderivat totalt	161	1 110	6	1 277	55	1	150

Kreditderivat

Kreditswappar	45	191		236	2	2	4
Kreditderivat totalt	45	191		236	2	2	4

Övriga

Övriga swappar	142	200	16	357	13	5	44
Övriga optioner							
Call							
Köpta	0	20		20	1		3
Utfärdade	0	9		10		1	
Put							
Köpta	0	6		7	0		1
Utfärdade	0	6		7		0	
Övriga OTC derivat totalt	143	241	16	400	14	6	49
Övriga terminer och futurer	96	119	7	221	13	20	0
Övriga derivat totalt	239	360	22	621	27	26	49

**Derivatinstrument som innehas
för handel totalt**

66 641	88 910	37 120	192 671	3 131	2 957	4 390
---------------	---------------	---------------	----------------	--------------	--------------	--------------

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2012

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		Kredit-
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	494	8 240	3 053	11 787	429	405	516
OTC räntederivat totalt	494	8 240	3 053	11 787	429	405	516
Räntederivat totalt	494	8 240	3 053	11 787	429	405	516
Valutaderivat							
Valutaterminer	11			11	0	0	0
Ränte- och valutaswappar	1 122	808	153	2 083	85	22	148
OTC valutaderivat totalt	1 133	808	153	2 095	85	22	148
Valutaderivat totalt	1 133	808	153	2 095	85	22	148
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde totalt							
	1 627	9 048	3 207	13 882	513	427	664

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2012

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		Kredit-
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	200	800		1 000	35		39
OTC räntederivat totalt	200	800		1 000	35		39
Räntederivat totalt	200	800		1 000	35		39
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt							
	200	800		1 000	35		39
Säkringsinstrument totalt	1 827	9 848	3 207	14 882	549	427	703

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2011

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		Kredit-
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	651	8 088	3 225	11 965	224	400	313
OTC räntederivat totalt	651	8 088	3 225	11 965	224	400	313
Räntederivat totalt	651	8 088	3 225	11 965	224	400	313
Valutaderivat							
Valutaterminer	49			49	0	0	0
Ränte- och valutaswappar	711	595	162	1 468	114	30	164
OTC valutaderivat totalt	760	595	162	1 517	114	31	164
Valutaderivat totalt	760	595	162	1 517	114	31	164
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde totalt							
	1 411	8 684	3 387	13 482	338	431	477

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2011

	Nominella värden/återstående löptid				Verkliga värden*		Kredit-
Milj. e	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år	Totalt	Tillgångar	Skulder	motvärde
Räntederivat							
Ränteswappar	200	800		1 000	17		21
OTC räntederivat totalt	200	800		1 000	17		21
Räntederivat totalt	200	800		1 000	17		21
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt	200	800		1 000	17		21
Säkringsinstrument totalt	1 611	9 484	3 387	14 482	356	431	498

Derivatinstrument totalt 31.12.2012

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat	45 199	91 926	39 553	176 678	4 293	4 168	5 238
Valutaderivat	19 844	2 747	517	23 107	294	340	666
Aktie- och indexbundna derivat	303	819	6	1 127	50	0	132
Kreditderivat	122	92		214	10	2	11
Övriga derivat	288	585	78	952	37	37	96
Derivat totalt	65 757	96 168	40 154	202 079	4 684	4 547	6 143

Derivatinstrument totalt 31.12.2011

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat	49 703	94 395	39 747	183 845	2 777	2 939	3 713
Valutaderivat	18 104	2 339	732	21 174	626	419	972
Aktie- och indexbundna derivat	161	1 110	6	1 277	55	1	150
Kreditderivat	45	191		236	2	2	4
Övriga derivat	239	360	22	621	27	26	49
Derivat totalt	68 252	98 394	40 507	207 153	3 487	3 388	4 888

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som i balansräkningen redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder.

I Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys tillämpas nettning av derivat. Effekterna av nettningen på motpartsrisken redovisas i not 72. I bokföringen och den här noten uppges derivatinstrumenten dock i brutto. Nettningen skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 4 359 miljoner euro (3 446).

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 92. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar

Försäkringsbolag som hör till koncernen tecknar försäkringsavtal via pooler. Medlemmarna i poolerna är i första hand ansvariga för sin relativa andel. Andelarna grundar sig på avtal som fastställs årligen. I vissa pooler svarar medlemmarna i poolen i relation till sina andelar för förpliktelserna hos sådana poolmedlemmar som är betalningsoförmögna. Koncernen bokför åtaganden och fordringar som följer av det solidariska ansvaret om realiseringen av det solidariska ansvaret är sannolikt.

Pohjola Bank Abp sålde sitt innehav i dotterbolaget Pohjola Capital Partners Ab till den operativa ledningen i december 2010. Utöver köpesumman har Pohjola rätt att i tilläggsköpesumma få totalt 0,7 miljoner euro, om storleken på det sålda bolaget eller en kapitalfond som bolagets direkta eller indirekta ägare senare grundar i kommanditbolagsform i samband med "fond-closingar" uppnår 75 miljoner euro på basis av erhållna investeringsförbindelser. Tilläggsköpesumman betalas till säljaren tidigast 31.3.2014 enligt villkoren för affären. En ytterligare förutsättning för betalningen av tilläggsköpesumman är att Pohjola antingen ensamt eller tillsammans med andra bolag i OP-Pohjola-gruppen (exkl. andelsbankerna) ger en investeringsförbindelse på sammanlagt minst 20 miljoner euro i den nya fonden på samma villkor som de övriga investerarna, förutsatt att fonden uppnår en minimistorlek på 50 miljoner euro.

I maj 2013 har Pohjola Bank rätt och skyldighet att köpa 5 % av aktierna i Access Capital Partners Group S.A. Det verkliga värdet av ifrågavarande antal aktier var vid balansstidpunkten 3,5 miljoner euro.

Pohjola Försäkring Ab köpte i maj 2011 Excenta Oy, ett tjänsteföretag inom strategiskt välbefinnande i arbetet, av bolagets operativa ledning och Elisa Abp. Pohjola Försäkring Ab är skyldigt att för år 2013 betala en tilläggsköpesumma till de säljare som var privatpersoner, om omsättningen och driftsbidraget för Pohjola-koncernens välbefinnanderörelse når de mål som ställts. Tilläggsköpesumman räknas efter det att resultatet för ifrågavarande räkenskapsperiod räknats ut.

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 93. Operationella leasingavtal

Pohjola-koncernen som leasetagare

Vissa koncernföretag har hyrt de utrymmen som de verkar i. Hyresavtalens längd varierar från ett år till tio år och normalt ingår möjligheten att förlänga avtalet efter den ursprungliga förfallodagen. Koncernen har hyrt ut en del av de utrymmen som den hyrt i andra hand. Dessutom har vissa koncernföretag leasat motorfordon och kontorsmaskiner. Av ovan nämnda poster har som leasingkostnader bland övriga rörelsekostnader bokförts 26 miljoner euro (23).

Minimiavgifter som betalas på basis av icke uppsägningsbara leasingavtal

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Under ett år	13	12
Över ett år och under fem år	25	29
Över fem år	1	2
Totalt	39	43
Framtida minimiavgifter som är att vänta för icke uppsägningsbara leasingavtal i andra hand	25	36

Pohjola-koncernen som leasegivare

Pohjola-koncernens företag har hyrt ut en del av sina förvaltningsfastigheter och de inbringade totalt 17 miljoner euro (15) i hyresintäkter. Utöver förvaltningsfastigheter har koncernen leasat ut i huvudsak personbilar som inbringar totalt 10 miljoner euro i leasingintäkter (17).

Minimiavgifter som erhålls på basis av icke uppsägningsbara operationella leasingavtal

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Under ett år	30	35
Över ett år och under fem år	53	50
Över fem år	37	23
Totalt	120	108

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARSFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 94. Kapitalförvaltning

I Pohjola-koncernen utövar Pohjola Kapitalförvaltning Ab kapitalförvaltningsrörelse och erbjuder institutionella kunder och förmögna privatkunder diskretionär kapitalförvaltning och konsultativ kapitalförvaltning. Pohjola Kapitalförvaltning Ab är portföljförvaltare för merparten av OP-Fondbolagets placeringsfonder.

De av Pohjola Kapitalförvaltning Ab på basis av diskretionär kapitalförvaltning förvaltade kundmedlen uppgick 31.12.2012 till 20,8 miljarder euro (19,4) och de på basis av konsultativ kapitalförvaltning förvaltade kundmedlen till 9,9 miljarder euro (9,8).

Noter för koncernbokslutet

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 95. Innehav i andra företag

Förändringar i dotter- och intresseföretag under räkenskapsperioden

Pohjola Försäkring Ab:s dotterbolag Excenta Oy och Pohjola Hälsa Ab fusionerades i början av 2012 och de fortsätter verksamheten under namnet Pohjola Hälsa Ab. Pohjola Försäkring Ab grundade Omasairaala Oy, som är ett sjukhus för dagkirurgi specialiserat på undersökning och behandling av ortopediska sjukdomar och skador. Sjukhuset inledde verksamheten i början av 2013. Pohjola Kiinteistösihtous Oy bildade det nya dotterbolaget Real Estate Debt and Secondaries GP Oy.

Dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2012

Företag	Hemort/ hemland	Andel av aktierna, %	Andel av röstetalet, %
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Conventum Venture Finance Oy	Helsingfors	100	100
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100
Kaivokadun PL-hallinto Oy	Helsingfors	100	100
Omasairaala Oy	Helsingfors	100	100
PAM USA Funds Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Asset Management Execution Services Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Corporate Finance Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Hälsa Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kiinteistösihtous Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Debt and Secondaries GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland III GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund of Funds Finland Oy	Helsingfors	100	100
Seesam Insurance AS	Estland	100	100
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100

Dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2011

Företag	Hemort/ hemland	Andel av aktierna, %	Andel av röstetalet, %
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Conventum Venture Finance Oy	Helsingfors	100	100
Excenta Oy	Helsingfors	100	100
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100
Kaivokadun PL-hallinto Oy	Helsingfors	100	100
PAM USA Funds Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Asset Management Execution Services Oy	Helsingfors	100	100
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Hälsa Ab	Helsingfors	100	100
Pohjola Kiinteistösijoitus Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund Finland III GP Oy	Helsingfors	100	100
Real Estate Fund of Funds Finland Oy	Helsingfors	100	100
Seesam Insurance AS	Estland	100	100
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	93	93
Pohjola Corporate Finance Ab	Helsingfors	65	65

Intresseföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2012

Namn	Hemort	Tillgångar, milj. e	Skulder, milj. e	Omsättning, milj. e	Vinst/ Förlust, milj. e	Innehav, %
Access Capital Partners Group S.A.	Belgien	27	17	24	5	40
Autovahinkokeskus Oy	Esbo	9	1	8	1	27,8

Intresseföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2011

Namn	Hemort	Tillgångar, milj. e	Skulder, milj. e	Omsättning, milj. e	Vinst/ Förlust, milj. e	Innehav, %
Access Capital Partners Group S.A.	Belgien	28	23	16	2	40
Autovahinkokeskus Oy	Esbo	8	1	7	1	27,8

Samägda företag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2012

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Vanda	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7

Samägda företag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2011

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Vanda	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7

I koncernbokslutet ingår den andel av tillgångsposterna som står under gemensamt inflytande samt de skulder som riktas till dem.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 96. Närståendetransaktioner

Pohjola-koncernens närstående består av moderbolaget OP-Pohjola anl, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och övriga närstående företag. Pohjola-koncernens intresseföretag räknas upp i not 95. Till Pohjola-koncernens ledning räknas Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, ledamöterna i styrelsen och deras nära familjemedlemmar. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätio och systerföretagen i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Närståendetransaktioner 2012

Milj. e	Moder- företaget	Intresse- företag	Ledning	Övriga*
Krediter	70	3		4 576
Övriga fordringar	4			247
Inlåning	12	0		781
Övriga skulder	0			572
Ränteintäkter	1	0		297
Räntekostnader	4			309
Utdelningar	0			3
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	0			5
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	0	0	0	27
Nettointäkter från handel				-130
Övriga rörelseintäkter	0			8
Rörelsekostnader	13			100

Ansvarsförbindelser och derivat

Åtaganden utanför balansräkningen

Garantier		70
Garantiansvar		6
Kreditlöften	8	26

Derivatinstrument

Nominella värden	4	17 073
Kreditmotvärden	0	136

Löner, arvoden, resultatlöner och pensionsansvar

Löner och arvoden samt resultatlöner	1
Pensionsansvar**	3

Närståendeinnehav

Antalet aktier	118 992 151	146 842	6 610 338
----------------	-------------	---------	-----------

Närståendetransaktioner 2011

Milj. e	Moder- företaget	Intresse- företag	Ledning	Övriga*
Krediter	10	5		3 492
Övriga fordringar	34			274
Inlåning	4	0		475
Övriga skulder	0			549
Ränteintäkter	2	0		310
Räntekostnader	5			312
Utdelningar	0			6
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	0			6
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	1	0	0	28
Nettointäkter från handel				-143
Övriga rörelseintäkter	0			8
Rörelsekostnader	4			90

Ansvarsförbindelser och derivat**Åtaganden utanför balansräkningen**

Garantier		68
Garantiansvar		6
Kreditlöften	8	11

Derivatinstrument

Nominella värden	5	15 379
Kreditmotvärden	0	93

Löner, arvoden, resultatlöner och pensionsansvar

Löner och arvoden samt resultatlöner	1
Pensionsansvar**	3

Närståendeinnehav

Antalet aktier	118 992 151	128 855	6 609 338
----------------	-------------	---------	-----------

* Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätiö och systerföretagen i OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen.

** I pensionsansvar ingår pensionsansvar för tjänstemän i ledande ställning i OP-Pohjola-gruppen.

Styrelsens arvoden 2012

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:

Till ledamöterna i styrelsen betalades 2012 i månads- och mötesarvoden 578 050 euro. Ordförandens månadsarvode var 8 000 euro, vice ordförandens 5 500 euro och ledamöternas 4 500 euro från 27.3.2012. Arvodet höjs med 1 000 euro per månad för den som är ordförande för ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Till alla styrelseledamöter betalades 550 euro per sammanträde i mötesarvode. Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön.

Ordförande Reijo Karhinen	104 400 euro
Vice ordförande Tony Vepsäläinen	79 050 euro
Styrelseledamöterna:	
Merja Auvinen	64 550 euro
Jukka Hienonen	63 400 euro
Jukka Hulkkonen (från 27.3.2012)	46 550 euro
Simo Kauppi (till 27.3.2012)	18 000 euro
Mirja-Leena Kullberg (från 27.3.2012)	44 350 euro
Satu Lähteenmäki (till 27.3.2012)	19 500 euro
Harri Sailas	62 850 euro
Tom von Weymarn	75 400 euro

Styrelseledamöterna har inte under räkenskapsperioden 2012 fått aktie- eller aktierelaterade ersättningar från bolagen i Pohjola-koncernen.

Till verkställande direktören och dennas ställföreträdare betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2012 löner och resultatlöner enligt följande:

Verkställande direktör Mikael Silvennoinen	850 963 euro*
--	---------------

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader. Enligt direktörsavtalet ska bolaget utöver lön för uppsägningstiden betala verkställande direktören ett avgångsvederlag som motsvarar lön för tolv (12) månader, om bolaget säger upp verkställande direktören eller om verkställande direktören säger upp eller häver avtalet av en orsak som beror på bolaget. Om verkställande direktörens anställning upphör av orsaker som beror på bolaget, har verkställande direktören också rätt till ersättningar enligt de kortsiktiga och långsiktiga ersättningssystemen för det år då anställningen upphör, om intjäningskriterierna och förutsättningarna för utbetalning enligt villkoren för systemen uppfylls och verkställande direktörens anställning har fortgått hela intjäningsåret.

Ingen bestämd pensionsålder har fastställts i verkställande direktörens direktörsavtal. Verkställande direktören omfattas av lagen om pension för arbetstagare ArPL, och har därmed ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Pensionsåldern är 63–68 år enligt personens eget val. Utöver det lagstadgade pensionsskyddet omfattas verkställande direktör Silvennoinen av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiös tilläggspensionsskydd.

* Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2011, men som betalats ut 2012. Utbetalningen av återstoden av ersättningen, 48 104 euro, har skjutits upp till åren 2013–2015. Uppskjutningsförfarandet beskrivs i not 97. Dessutom hör verkställande direktören till ledningens långsiktiga aktieersättningssystem (2011–2013) där utbetalningen sker 2015–2017.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 97. Rörliga ersättningar

Personalfonden

Pohjola Bank Abp anslöt sig 26.10.2004 till OP-Personalfonden pf. Cirka 2 800 anställda vid Pohjola-koncernen var medlemmar i fonden 31.12.2012. Dotterföretagens personal hörde inte till personalfonden med undantag för Pohjola Försäkrings och Pohjola Hälsas personal.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP-Personalfonden baserade sig 2012 på följande mål: OP-Pohjola-gruppens resultat före skatt 40 %, ökningen i marknadsandel för OP-Pohjola-gruppens företagskundrörelse i % och förändringen av antalet koncentreringskunder i OP-Pohjola-gruppen, bådas vikt 30 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2012 reserverats ca 2 % (3 %) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2012 bokfördes premier för totalt 1,7 miljoner euro (3,8).

Ledningens långsiktiga belöningssystem 2010 och tidigare

Till ledningens tidigare långsiktiga belöningssystem (2008–2010) hörde Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, funktionsdirektörerna, direktörerna för affärsområdena, avdelningscheferna och personer i separat fastställda direktörs-, chefs- och expertuppgifter. Systemet omfattade sammanlagt 136 personer 31.12.2010. Styrelsen fastställde att verkställande direktören och ledningsgruppen omfattades av systemet samt grunder för val av övriga personer. Pohjola-koncernens ledningsgrupp fastställde valet av de övriga personer som omfattades av systemet.

De som omfattades av ledningens långsiktiga belöningssystem kunde årligen få en belöning som bestod av aktier i Pohjola Bank Abp, om de mål som härletts från strategin uppnåddes ifrågavarande år. En person som omfattas av systemet får de aktier som den förtjänat (efter skatt) tre år efter intjäningsårets början.

Värdet av belöningen som betalas i form av aktier och kontant periodiseras på intjänings- och bindningsperioden som personalkostnader. Under räkenskapsperioden har kostnader för 1,4 miljoner euro (1,2) bokförts.

Ersättningsprogram som förnyats 2011

På EU-planen trädde nya preciserade bestämmelser om ersättningssystem i finanssektorn i kraft 1.1.2011. OP-Pohjola-gruppens nya ersättningssystem följer de här bestämmelserna och baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategiska mål.

I OP-Pohjola-gruppens principer som gäller rörliga ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. De långsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur OP-Pohjola-gruppen når de strategiska målen på grupplanen medan de kortsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur ett bolag eller en affärsenhet som ingår gruppen når sina mål. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

Ledningens långsiktiga program från 2011

Pohjola Bank Abp:s styrelse beslöt 2011 att bolaget går med i OP-Pohjola-gruppens långsiktiga ersättningssystem med mål på OP-Pohjola-grupplanen. Målen motsvarar målen för hela gruppens personal i OP-Personalfonden.

Ledningens långsiktiga aktiebonussystem omfattar cheferna och anställda i separat angivna nyckelpositioner vid Pohjola Bank och dess dotterbolag. OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd har beslutat att högst 75 personer kan utses till systemet.

Ersättningen har differentierats enligt uppgifterna. Om de uppställda målen nås till 100 procent har personer i ledande ställning och nyckelpersoner årligen rätt till en belöning som motsvarar en regelbunden 2–12 månaders förskottsinnehållspliktig lön.

Systemet består av successiva intjänandeperioder på tre år. Den första infaller 1.1.2011–31.12.2013. Ersättningen för intjänandeperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

I början av systemet har fastställts en målersättning, dvs. ersättningens maximibelopp som antal A-aktier i Pohjola Bank Abp. Målersättningen för intjänandeperioden 2011–2013 är 1,2 miljoner aktier som betalas dels i pengar (förskottsinnehållningens andel) och dels i aktier.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd fattar beslut om intjäningsmätarna och målen för dem separat för varje intjänandeperiod. Målen för 2011–2013 baserar sig på följande kriterier:

- Ökningen i antalet koncentreringskunder
- Förändringen i företagskundrörelsens marknadsandel
- Avkastningen på ekonomiskt kapital

En förutsättning för att ersättning ska betalas ut är att OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen är 1,3 eller mer vid utbetalningstidpunkten. Dessutom förutsätts att personen har varit anställd av OP-Pohjola-gruppen fram till utbetalningstidpunkten.

I systemet behandlas aktiernas andel i Pohjola-koncernen som aktierelaterade ersättningar och penningandelen som täcker skatten som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs antingen bland upplupna kostnader eller eget kapital. Andelen eget kapital baserar sig på aktiens verkliga värde på beviljningsdagen med beaktande av förväntade diskonterade utdelningar. Medelvärdet av det verkliga värde som fastställts på beviljningsdagen var 7,59 euro. Av den andel som betalas i aktier har 31.12.2011 bokförts i eget kapital 1,1 miljoner euro (0,6). Den skuld som uppkommer av den andel som betalas i pengar värderas till verkligt värde varje bokslutsdag och den uppgick till 1,8 milj. euro 31.12.2012 (0,6).

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd administrerar det långsiktiga systemet och övervakar hur det iakttas. Förvaltningsrådet kan på eget initiativ ändra villkoren för systemet och skjuta upp utbetalningen av ersättningen av särskilt vägande skäl.

De kortsiktiga ersättningssystemen

I de kortsiktiga ersättningarna är intjänandeperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. De kortsiktiga ersättningssystemen baserar sig på de mål för resultat och annan affärsrörelse som fastställts för olika affärsenheter och de omfattar hela Pohjola-koncernens personal.

Det kortsiktiga systemet behandlas i bokföringen i regel som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Skulden värderas till verkligt värde varje bokslutsdag och den uppgick 31.12.2012 till 12,0 miljoner euro (19,7).

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i Finansministeriets förordning 1372/2010. Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

Till de personer som kan påverka riskprofilen hör i Pohjola-koncernen bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten, övriga personer vilkas verksamhet har en väsentlig betydelse för företagets riskposition, den interna kontrollen samt övriga särskilt utsedda personer eller särskilda grupper.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar och utbetalning av ersättning så att hälften sker i pengar och hälften i aktier i Pohjola Bank Abp (eller relaterat till värdet av aktierna), om en persons rörliga ersättning under en intjänandeperiod på ett år överstiger den gräns på 50 000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50 000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet hälften av ersättningen i pengar och hälften som aktier i Pohjola Bank Abp (eller i pengar till ett belopp som är bundet till kursen på aktierna i Pohjola Bank Abp). Samtidigt ändras behandlingen i bokföringen av den andel som betalas i aktier till aktierelaterade ersättningar.

Ledningens innehav i två dotterbolag

Personer i ledande ställning vid Pohjola Kapitalförvaltning Ab och Pohjola Corporate Finance Ab innehade indirekt aktier i ifrågavarande bolag. Arrangemangen hänförde sig till aktiesystem för bolagens nyckelpersoner. Syftet med systemen var att engagera nyckelpersonerna i bolaget på lång sikt. De här ersättningssystemen som baserade sig på ägande har lagts ner.

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar*

Milj. e	2012	2011
Personalfonden	2	4
Kortsiktiga program**	12	21
Tidigare långsiktiga program		
Program 2007–2010	1	1
Nytt långsiktigt program		
Programmet 2011–2013	2	1
Totalt	17	27

* Utan sociala kostnader

** I talet för jämförelseperioden ingår 1,6 miljoner euro i kostnader för aktiesystemen.

Noter för koncernbokslutet

ÖVRIGA NOTER

Not 98. Händelser efter balansdagen

Central clearingmotpart för OTC-derivat

EU-parlamentet har antagit EMIR-förordningen (European Market Infrastructure Regulation) med bestämmelser om OTC-derivat. Enligt de här marknadsbestämmelserna ska OTC-derivatkontrakt till standardvillkor mellan finansiella motparter och vissa i bestämmelserna separat angivna icke-finansiella motparter clearas med förmedling av centrala motparter. Målet med de nya bestämmelserna är bl.a. att öka transparensen, reducera motpartsrisker och operativa risker samt att bättre ge tillsynsmyndigheterna uppdaterad information om derivatmarknaden.

Den här handlingsmodellen gäller Pohjola Bank Abp:s centrala motpartsclearing av OTC-derivattransaktioner som Pohjola Bank Abp kommer att inleda i februari 2013 för nya räntederivat.

Till följd av att handlingsmodellen ändras, kommer de räntederivat som omfattas av den centrala motpartsclearingen att kvittas i balansräkningen i stället för att som hittills redovisas till brutto. Redovisningen av övriga derivat ändras inte. Till följd av ändringen kommer Pohjola-koncernens omslutning att minska under 2013 med uppskattningsvis 2 miljarder euro då det nuvarande OTC-derivatbeståndet överförs till central motpartsclearing.

Moderbolagets bokslut (FAS)

BOKSLUTSKALKYLER

Resultaträkning

Milj. e	2012	2011
Ränteintäkter	2 288	2 404
Nettointäkter från leasingverksamhet	28	29
Räntekostnader	-2 064	-2 145
Räntenetto	252	288
Intäkter från egetkapitalinstrument	134	40
Företag inom samma koncern	118	28
Ägarintresseföretag	2	3
Övriga företag	13	9
Provisionsintäkter	114	114
Provisionskostnader	-25	-25
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	64	12
Värdepappershandel	41	22
Valutaverksamhet	23	-9
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	15	14
Nettoresultat av säkringsredovisning	4	-4
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	0	0
Övriga rörelseintäkter	25	21
Administrationskostnader	-135	-126
Personalkostnader	-80	-73
Löner och arvoden	-66	-60
Lönebikostnader	-14	-13
Pensionskostnader	-10	-10
Övriga lönebikostnader	-4	-3
Övriga administrationskostnader	-55	-53
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-8	-8
Övriga rörelsekostnader	-21	-17
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	-58	-61
Rörelsevinst	360	247
Bokslutsdispositioner	-142	-117
Inkomstskatt	-23	-26
Räkenskapsperiodens skatt	-27	-30
Pohjola Bank Abp		

Tidigare räkenskapsperioders skatt	-2	0
Förändring av uppskjuten skatt	6	4
Vinst av ordinarie rörelse efter skatt	195	104
Räkenskapsperiodens vinst	195	104

Balansräkning

Aktiva			
Milj. e	31.12.2012	31.12.2011	
Kontanta medel	5 643	4 247	
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	5 426	7 557	
Statsskuldförbindelser			
Övriga	5 426	7 557	
Fordringar på kreditinstitut	8 486	6 875	
Betalbara på anfordran	522	358	
Övriga	7 964	6 517	
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	12 876	11 842	
Betalbara på anfordran		0	
Övriga	12 876	11 842	
Leasingobjekt	1 009	911	
Skuldebrev	596	466	
Offentlig sektor	7	17	
Övriga	589	449	
Aktier och andelar	99	70	
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	28	28	
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	1 252	1 248	
Derivatinstrument	4 476	3 375	
Immateriella tillgångar	43	33	
Materiella tillgångar	17	17	
Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	10	10	
Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	3	
Övriga materiella tillgångar	3	3	
Övriga tillgångar	889	688	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	742	872	
Uppskjutna skattefordringar	20	70	
Aktiva totalt	41 602	38 298	

Passiva

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Främmande kapital		
Skulder till kreditinstitut	5 840	5 935
Centralbanker		230
Kreditinstitut	5 840	5 705
Betalbara på anfordran	592	794
Övriga	5 248	4 911
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	10 841	8 073
Inlåning	6 377	3 621
Betalbar på anfordran	4 671	2 463
Övriga	1 706	1 159
Övriga skulder	4 464	4 452
Betalbara på anfordran	12	0
Övriga	4 453	4 451
Skuldebrev emitterade till allmänheten	13 969	15 321
Obligationslån	8 321	6 911
Övriga	5 648	8 410
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	4 577	3 507
Övriga skulder	1 691	1 278
Övriga skulder	1 691	1 278
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	797	895
Efterställda skulder	1 225	1 005
Kapitallån	272	282
Övriga	954	724
Främmande kapital totalt	38 940	36 014
Ackumulerade bokslutsdispositioner	943	801
Avskrivningsdifferens	126	109
Reserver	816	691
Eget kapital		
Aktiekapital	428	428
Aktiekapital	428	428
Överkursfond	524	524
Övriga bundna fonder	197	26
Reservfond	164	164
Fonden för verkligt värde	34	-137

Säkring av kassaflöde	23	10
Värdering till verkligt värde	11	-147
Fria fonder	331	331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308	308
Övriga fonder	23	23
Balanserad vinst	45	70
Räkenskapsperiodens vinst	195	104
Eget kapital totalt	1 720	1 483
 Passiva totalt	 41 602	 38 298
 Åtaganden utanför balansräkningen	 8 216	 7 726
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	2 676	2 532
Garantier och panter	2 676	2 307
Övriga		225
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	5 541	5 194
Återköpsförbindelser för värdepapper	11	11
Övriga	5 182	5 182

Kassaflödesanalys, FAS

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens vinst	195	104
Justeringar i periodens vinst	214	305
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-706	-971
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	1 915	-510
Fordringar på kreditinstitut	-1 447	520
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-1 058	-241
Leasingobjekt	-341	-275
Skuldebrev	251	-170
Aktier och andelar	1	7
Derivatinstrument	35	-22
Förvaltningsfastigheter	0	0
Övriga tillgångar	-62	-280
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	2 932	5 164
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-124	954
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	2 768	3 768
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	-28	47
Övriga skulder	316	395
Betald inkomstskatt	-27	-24
Erhållna utdelningar	134	40
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	2 741	4 618
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökningar		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	320	217
Anskaffning av dotter- och intresseföretag	-4	-1
Försäljning av dotter- och intresseföretag		6
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-19	-12
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	0	0
B. Kassaflöde från investeringar totalt	298	209
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar	502	186
Efterställda skulder, minskningar	-274	-388
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	22 516	36 493
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-24 095	-38 136
Betalda utdelningar	-129	-126
Övriga finansiella minskningar i eget kapital	0	0

C. Kassaflöde från finansiering totalt	-1 480	-1 970
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	1 559	2 856
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	4 605	1 749
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	6 165	4 605
Erhållna räntor	2 417	2 124
Betalda räntor	-1 738	-1 840
Justeringar i periodens vinst		
Poster med transaktioner som inte medför betalningar		
Förändring av verkligt värde för handel	220	63
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	-254	142
Förändring i investeringstillgångarnas verkliga värde	-45	-232
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och reserver	365	314
Nedskrivningar av fordringar	60	62
Övriga	-143	-43
Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen		
Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0	0
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	12	
Justeringar totalt	214	305
Likvida medel		
Kontanta medel	5 643	4 247
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	522	358
Totalt	6 165	4 605

Noter till moderbolagets bokslut, FAS

Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader
Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet
Not 3. Intäkter från eget kapitalinstrument
Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader
Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas
Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning

Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
Not 9. Övriga rörelseintäkter
Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
Not 11. Övriga rörelsekostnader
Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar
Not 13. Inkomstskatt
Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15. Fordringar på kreditinstitut
Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
Not 17. Leasingobjekt
Not 18. Skuldebrev
Not 19. Omklassificerade skuldebrev
Not 20. Aktier och andelar
Not 21. Derivatinstrument
Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden
Not 23. Övriga tillgångar
Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten
Not 27. Övriga skulder
Not 28. Avsättningar
Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
Not 30. Efterställda skulder
Not 31. Eget kapital
Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i eget kapital
Not 33a. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2012
Not 33b. Klassificering i balansräkningen
Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2012

ÖVRIGA NOTER

Not 35. Aktier av olika slag vid årets slut och bemyndigande av styrelsen
Not 36. Rörliga ersättningar
Not 37. De största aktieägarna och fördelningen av aktieinnehavet
Not 38. Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2012
Not 39. Pensionsåtaganden
Not 40. Leasing- och andra hyresåtaganden

Not 41. Åtaganden utanför balansräkningen
Not 42. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden
Not 43. Personal och personer i ledande ställning samt närstående
Not 44. Innehav i andra företag 31.12.2012
Not 45. Notariatverksamhet

Noter till moderbolagets bokslut

Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut

Allmänt

Pohjola Bank Abp är ett finländskt kreditinstitut som är organiserat i affärsrörelser samt centraliserade tjänster och stödtjänster som koncernen och affärsrörelserna behöver.

Pohjola Bank Abp:s (moderbolaget) affärsområden är Företagsbanken, Markets, Centralbanken och Treasury. Utöver dem ingår i bolaget Övrig rörelse som omfattar de administrativa funktionerna.

Pohjola Bank Abp (nedan Pohjola) hör till OP-Pohjola-gruppen som består av 196 självständiga andelsbanker, deras centralinstitut OP-Pohjola anl (tidigare OP-Centralen anl) och övriga medlemskreditinstitut. OP-Pohjola-gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kotipankki Oyj, OP-Bostadslånebanken Abp och OP-Pohjola anl:s medlemsandelsbanker.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP-Pohjola anl i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP-Pohjola anl rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor. Besöksadressen är Vääksyvägen 4, 00510 HELSINGFORS.

Grund för upprättande av bokslutet

Pohjola Bank Abp:s bokslut baseras på nationell lagstiftning och det har upprättats och ställts upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen samt Finansinspektionens standard om årsredovisning. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP-Pohjola anl, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut.

Pohjola Bank Abp:s bokslut anges i miljoner euro och det är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas samt säkringsobjekt vid säkring av verkligt värde.

Upprättandet av bokslutet förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna.

Poster i utländsk valuta

Pohjola Bank Abp:s bokslut upprättas i euro, som är rapportvalutan för koncernens bokslut. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs. På bokslutsdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på bokslutsdagen. Icke-monetära balansposter

som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamhet.

Finansiella instrument

Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det penningbelopp som en tillgångspost kan omsättas till eller som en skuld kan betalas med mellan parter som är informerade om omständigheterna, villiga att genomföra transaktionen och oberoende av varandra.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna beaktar då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid bokslutstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart. Den operiodiserade andelen intäktsförs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden.

Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

- en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö
- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital
- en gäldenärs avtalsbrott
- en eftergift som beviljats en gäldenär
- en nedskrivning som bokförts tidigare
- den aktiva marknaden för ett finansiellt instrument har upphört

För egetkapitalinstruments del är en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektiva belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet har trots överlåtelsen tagits upp i den ursprungliga balansposten.

Kategorisering och redovisning av finansiella instrument

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen delas upp i två underkategorier som är finansiella tillgångar som innehas för handel och finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av finansiella skulder som innehas för handel.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som klassificerats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen

och givna krediter redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas inte, om det inte finns en lagstadgad grund för att kvitta dem och om avsikten är att inte utnyttja kvittningsmöjligheten. Pohjola Bank Abp har inte tillämpat kvittning under räkenskapsperioden. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförts till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförts i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

Finansiella tillgångar och skulder för handel

Alla finansiella tillgångar och skulder som på kort sikt anses ge ränte-, pris- eller kursintäkter eller inbäddade derivat som inte kan avskiljas från värdavtalet, kategoriseras som finansiella tillgångar eller skulder som innehas för handel. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning).

I finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel ingår också icke-säkrande derivat.

De finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel bokförs i balansräkningen till verkligt värde och förändringar i det verkliga värdet bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel.

Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana. Sådana finansiella tillgångar värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, ränteintäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån. De administreras i enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper och resultatet av dem värderas till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde.

Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

I den här kategorin redovisas också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat. De här finansiella tillgångarna värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen på posten Nettointäkter från värdepappershandel.

Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad. Lån och övriga fordringar noteras inte på en aktiv marknad och de behandlas i bokföringen till anskaffningsvärdet.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet.

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. Nedskrivningar beräknas individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas nedskrivningar gruppvis.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktas på det nedskrivna beloppet. Som nedskrivning av skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att kundens betalningsförmåga försvagats efter det fordran ursprungligen bokfördes i balansräkningen. Värdet av en fordran har försämrats om det inkommande kassaflödet från

fordran – med beaktande av säkerhetens verkliga värde – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och kreditens obetalda räntor. Det inkommande kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Som nedskrivning bokförs differensen mellan kreditens bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet. Som nedskrivning av skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

För granskningen av gruppvisa nedskrivningar kategoriseras fordringarna i kreditklasser enligt kreditrisk. För varje klass bokförs en gruppvis nedskrivning som baserar sig på en erfarenhetsbaserad genomsnittlig uppskattning av beloppet av framtida förluster och sannolikheten för dem.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens kreditklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Nedskrivningarna bokförs som avdrag från krediternas balanspost och i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då alla indrivningsåtgärder har slutförts eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare behandlas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevets bokförda värde och det lägre återvinningsvärdet av kassaflödet.

Om investeringar säljs ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall före förfalldagen, måste alla investeringar i ifrågavarande klass överföras till klassen värdepapper som kan säljas och i den här klassen får bolaget inte under de två följande åren kategorisera värdepapper som hålls till förfall.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Med finansiella tillgångar som kan säljas avses finansiella tillgångar som inte är derivat som direkt har kategoriserats som tillgångar som kan säljas eller som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar. Den här kategorin består i huvudsak av skuldebrev, långfristiga aktieplaceringar samt andra aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten.

Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Då det verkliga värdet inte kan fastställas tillförlitligt, värderas aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten samt andra icke noterade aktier och andelar till anskaffningsvärdet. Värdeförändringar bokförs bland eget kapital i Fonden för verkligt värde, varifrån de tillsammans med realisationsvinsten eller realisationsförlusten bokförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen.

eller det har konstaterats att dess värde har sjunkit. Ränteintäkter och utdelningar redovisas i resultaträkningen.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas för skuldebrevs del som objektiva belägg för nedskrivning till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens kreditriskklassificering eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde.

Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen på eget kapital.

Ränteintäkter och utdelningar för finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras enligt effektivräntemetoden på lånets uppskattade löptid.

Aktier och andelar i ägarintresseföretag och företag som hör till samma koncern

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på bokslutsdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen.

Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar består av på anfordran betalbara betalningsförmedlingsfordringar, fordringar på olika utredningskonton, marginalkontofordringar i anslutning till derivatinstrument samt alla andra fordringar som inte kan tas upp i någon lämplig balanspost, t.ex. olika kund- och hyresfordringar samt fordringar i anslutning till försäkringsersättningar.

Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som innehas för handel.

Övriga finansiella skulder behandlas i bokföringen till anskaffningsvärdet efter det första redovisningstillfället.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras som räntekostnad enligt effektivräntemetoden på lånets löptid. Motposten bokförs som ökning eller minskning av skuldens bokförda värde.

Övriga skulder

Övriga skulder består främst av betalningsförmedlingsskulder, leverantörsskulder och skulder i anslutning till värdepappershandel.

Derivatinstrument

Derivaten kategoriseras som säkrande och icke-säkrande derivat. Både icke-säkrande och säkrande derivat bokförs alltid i balansräkningen till verkligt värde. Den ackumulerade räntan på icke-säkrande ränteswappar upptas bland räntorna och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i förutbetalda kostnader och upplupna kostnader. Värdeförändringar i icke-säkrande ränte-, kredit-, valuta-, aktie- och råvaruderivat bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel. Positiva värdeförändringar och premier som betalats för derivatinstrument

bokförs som tillgångar på posten Derivatinstrument, och negativa värdeförändringar och premier som erhållits för derivatinstrument bokförs på posten Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer, enligt vilka ett finansiellt instrument kan definieras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prISRISKEN enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt värde skyddas mot förändringar i det verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Pohjola Bank Abp har derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån och bolån med räntetak avskiljs från värdavtalet och värderas till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och säkringsinstrumenten bokförs bland räntor.

Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis. Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentationen innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och medan säkringen gäller genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80-125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränteswappar samt ränte- och valutaswappar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs. I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet i Räntenettot.

Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Som säkringsinstrument används bl.a. ränteswappar.

Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringens andel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Leasingobjekt

Tillgångar som leasats ut och förskott på leasingobjekt bokförs bland det oavskrivna anskaffningsvärdet och redovisas i balansposten Leasingobjekt. Leasingobjekten avskrivs i regel enligt annuitetsmetoden.

Intäkterna från tillgångar som leasats ut med leasingavtal bokförs minskade med avskrivningar enligt plan av leasingobjekten i resultaträkningen på Nettointäkter från leasingverksamhet. På den här posten redovisas dessutom

nedskrivningar av leasingobjekt, realisationsvinster och realisationsförluster för leasingtillgångar, provisioner som tagits ut av kunder och övriga intäkter och kostnader som direkt följer av leasingavtal. Övriga intäkter och kostnader som följer av leasingverksamhet redovisas i den resultatpost som motsvarar arten hos respektive intäkt- eller kostnadspost.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–10 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter och/eller värdestegring på egendomen. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning används av ägarföretaget eller dess personal.

Förvaltningsfastigheterna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärde på bokslutsdagen bestående är större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen aktiveras endast om det är sannolikt att fastigheten ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som kategoriserats som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdesmetoden som grundar sig på kapitalisering. Förvaltningsfastigheter under byggnad kan redovisas till verkligt värde endast om deras verkliga värde kan bestämmas tillförlitligt. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdesmetoden. Bokföringen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Övriga materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt enligt plan under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar enligt plan. Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	30–50 år
Maskiner och inventarier	4–10 år
ADB-utrustning	3–5 år
Bilar	6 år
Övriga materiella tillgångar	5–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar. Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Ersättningar till anställda

Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda vid Pohjola Bank Abp sköts av pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggs-pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar sedan 1.7.1991. Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten Personalkostnader. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

Aktierelaterade ersättningar till anställda

Pohjola Bank har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning delvis i form av A-aktier i Pohjola Bank Abp och delvis i kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänande- och bindingsperioden. De här ersättningssystemen redovisas beroende på betalningssättet antingen som transaktioner bland aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument eller bland aktierelaterade ersättningar som regleras med kontanter.

De aktierelaterade ersättningar till anställda som regleras med egetkapitalinstrument värderas till verkligt värde vid den tidpunkt då de beviljas. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och ökning av det egna kapitalet för den period då de uppkommit. De aktierelaterade ersättningar som betalas ut i pengar och den skuld som motsvarar dem värderas till verkligt värde vid slutet av respektive period. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Det uppskattade beloppet av de aktier som kommer att delas ut granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigering görs bland eget kapital och upplupna kostnader.

Personalfonden

Pohjola Bank Abp hör till OP-Personalfonden som är gemensam för OP-Pohjola-gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur målen uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden, och motposten bokförs som upplupna kostnader.

Avsättningar

En avsättning bokförs i resultaträkningen och balansräkningen på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiseras, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovissa. Dessutom måste förpliktelsen basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

Kapitallån

Kapitallån antecknas i en separat post i balansräkningen under Efterställda skulder. I kapitaltäckningsanalysen räknas kapitallånen som primärt kapital. Ränta får betalas på ett kapitallån inom ramen för de utdelningsbara tillgångarna.

Bokslutsdispositioner

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Det sammanlagda beloppet av oupplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver bokförs i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna. Beloppet av reserverna och förändringen i dem beskriver inte de risker som banken kan förvänta sig.

Inkomstskatt

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjola Bank Abp.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet av tillgångarna och skulderna. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet som ingår i bokslutet och på de i beskattningen fastställda förlusterna. Om det är sannolikt att en beskattningsbar inkomst flyter in så att fordran kan användas, bokförs den.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter som inte bokförs i resultaträkningen, bokförs inte heller förändringar i den uppskjutna skatten i resultaträkningen utan i eget kapital.

Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran inkluderas i nedskrivningsprövningen.

Differensen av räntenatur (prisdifferensen) mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. Sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas, intäktsförs enligt kontantprincipen och en avsättning bokförs för återbetalningsskyldigheten.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Kvittning av resultatposter

I resultaträkningen redovisas intäkt- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Åtaganden utanför balansräkningen

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, utnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man som mest kan bli tvungen att betala för dem.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader

Milj. e	2012	2011
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	93	144
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	317	346
Skuldebrev	204	245
Derivatinstrument	1 670	1 665
Handel	1 761	1 744
Säkringsredovisning	-90	-80
av vilka säkring av kassaflödet	9	2
Övriga	4	4
Totalt	2 288	2 404
av vilka ränteintäkter bokförda för nedskrivningar av fordringar	2	3
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	90	90
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	44	53
Skuldebrev emitterade till allmänheten	263	312
Derivatinstrument och övriga skulder som innehas för handel	1 596	1 647
Efterställda skulder	70	39
Övriga	1	4
Totalt	2 064	2 145

Ränteintäkter som erhållits från och räntekostnader som utbetalats till dotter- och intresseföretag inom samma koncern

	2012	2011
Milj. e	Dotterföretag Intresseföretag	Dotterföretag Intresseföretag
Ränteintäkter	2	3
Räntekostnader	3	4

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet

Milj. e	2012	2011
Hysesintäkter	249	226
Avskrivningar enligt plan	-217	-189
Nedskrivningar av leasingtillgångar	0	0
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	2	0
Provisionsintäkter	1	2
Övriga intäkter	0	1
Övriga kostnader	-8	-10
Totalt	28	29

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 3. Intäkter från egetkapitalinstrument

Milj. e	2012	2011
Som kan säljas	13	9
Företag inom samma koncern	118	28
Ägarintresseföretag	2	3
Totalt	134	40

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2012	2011
Provisionsintäkter		
Utlåningsprovisioner	42	36
Inlåningsprovisioner	0	0
Betalningsförmedlingsprovisioner	17	14
Fondprovisioner		
Förvaltningsprovisioner	9	10
Avgifter för juridiska tjänster	0	0
Courtage	20	29
Emissionsprovisioner	7	6
Garantiprovisioner	16	16
Övriga	2	2
Totalt	114	114
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditiionsavgifter	4	2
Övriga	21	23
Totalt	25	25

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2012

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	-6	0		-5
Fair value optio	-1	1		1
Aktier och andelar	0			0
Övriga	0	-2		-2
Derivatinstrument		87	-40	48
Skulder som innehas för handel	0	0		0
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	-6	86	-40	41
Nettointäkter från valutaverksamhet				23
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				64

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2011

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	4	2		6
Fair value optio		0		0
Aktier och andelar	0			0
Övriga	0	0		0
Derivatinstrument		15	1	16
Skulder som innehas för handel	0	0		0
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	4	17	1	22
Nettointäkter från valutaverksamhet				-9
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				12

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Milj. e	2012	2011
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	11	9
Överförs till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	3	1
Totalt	14	10
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	0	5
Nedskrivningar	0	-1
Överförs till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	1	
Totalt	0	4
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas totalt	15	14

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning

Milj. e	2012	2011
Nettoresultat av säkringsinstrument	-14	-111
Nettoresultat av säkringsobjekt	18	108
Totalt	4	-4

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Milj. e	2012	2011
Hysesintäkter och utdelningar	1	1
Övriga intäkter	0	0
Realisationsvinster	0	
Hyreskostnader	0	0
Avskrivningar enligt plan		
Realisationsförluster		
Nedskrivningar och återförda nedskrivningar		
Övriga kostnader	0	0
Totalt	0	0

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 9. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2012	2011
Hysesintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0	0
Övriga	24	21
Totalt	25	21

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Milj. e	2012	2011
Avskrivningar enligt plan	8	8
Nedskrivningar	0	0
Totalt	8	8

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 11. Övriga rörelsekostnader

Milj. e	2012	2011
Hyreskostnader	7	6
Kostnader för rörelsefastigheter	0	1
Övriga	13	10
Totalt	21	17

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar

Milj. e	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	96	1	-39	58
Garantier och andra poster utanför balansräkningen				
Övriga				
Totalt	96	1	-39	58
Summa nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Skuldebrev som hålls till förfall				
Aktier och andelar i koncernföretag				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Totalt				
Nedskrivningar totalt	96	1	-39	58

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 13. Inkomstskatt

Milj. e	2012	2011
Inkomstskatt på den ordinarie verksamheten	23	26
Inkomstskatt totalt	23	26

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

Milj. e	Företagsbanken	Markets	Centralbanken och treasury	Baltia	Övrig	Totalt
Intäkter*	258	135	79	4	131	606
Rörelsevinst	132	69	63	-4	100	360
Tillgångar	14 043	4 971	20 647	433	1 509	41 602
Skulder	6 546	6 628	25 392	229	144	38 940
Antal anställda	430	207	48	47	74	806

* Intäkterna innehåller följande resultatposter: räntenetto, intäkter från egetkapitalinstrument, provisionsintäkter, nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet, nettointäkter från finansiella skulder som kan säljas, nettointäkter från säkringsredovisning, nettointäkter från förvaltningsfastigheter och övriga rörelseintäkter sammanräknade.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 15. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Betalbara på anfordran		
Insättningar	457	293
Övriga	65	66
Totalt	522	358
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar	1	
Övriga	7 963	6 517
Totalt	7 964	6 517
Fordringar på kreditinstitut totalt	8 486	6 875
av vilka efterställda	42	72

Pohjola Bank Abp har inga andra fordringar på centralbanker än fordringar betalbara på anfordran.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor		
Företag och bostadssammanslutningar	10 357	9 684
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	82	21
Offentlig sektor	203	240
Hushållens ideella organisationer	212	219
Hushåll	973	841
Utlandet	1 003	850
Gruppvisa nedskrivningar	-14	-14
Totalt	12 817	11 842
av vilka efterställda	55	67

I balansposten ingår krediter för 6,5 miljoner euro, på vilka inte intäktsförs ränta (6,7).

Nedskrivningar av krediter

Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	219	203
+ Individuella nedskrivningar under räkenskapsperioden	61	80
+/- Gruppvisa nedskrivningar under räkenskapsperioden	1	4
- Individuella nedskrivningar som återförts under räkenskapsperioden	-6	-27
- Realiserade nedskrivningar under räkenskapsperioden		
för vilka tidigare gjorts individuella nedskrivningar	-31	-41
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter	0	1
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	244	219

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 17. Leasingobjekt

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Förskottsbetalningar	95	127
Maskiner och inventarier	722	604
Fast egendom och byggnader	150	150
Övriga tillgångar	42	31
Totalt	1 009	911

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 18. Skuldebrev

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev 31.12.2012

Milj. e	Belånings- bara i centralbanker	Övriga skuldebrev	Av vilka Totalt efterställda	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	127	281	408	1
Som kan säljas	4 656	300	4 956	
Som hålls till förfall	315	14	330	
Som hålls i annan portfölj	328		328	
Totalt	5 426	596	6 022	1

Noterade och övriga skuldebrev 31.12.2012

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	356	52	408
Som kan säljas	4 903	53	4 956
Som hålls till förfall	330		330
Som hålls i annan portfölj		328	328
Totalt	5 589	433	6 022

Klassen Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen för totalt 12,9 miljoner euro. Alla de här tillgångarna är noterade.

Skuldebrev enligt instrumentkategori, Milj. e
31.12.2012 31.12.2011

Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Statsskuldförbindelser		
Kommuncertifikat	6	13
Företagscertifikat		5
Bankcertifikat		
Konvertibla skuldebrev	5	5
Övriga obligationslån	397	279
Totalt	408	302

Som kan säljas

Konvertibla skuldebrev	1	2
Övriga obligationslån	4 955	6 504
Totalt	4 956	6 505

Som hålls till förfall

Övriga obligationslån	330	716
Totalt	330	716

Som hålls i annan portfölj

Övriga obligationslån	328	499
Totalt	328	499

31.12.2012 löpte alla skuldebrev med ränta i Pohjola Bank Abp:s bokföring.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 19. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
31.12.2012, Milj. e				
Lån och fordringar	394	380	5,3	7
Investeringar som hålls till förfall	226	207	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas*	38	38	4,3	
Totalt	659	626		7

	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
31.12.2011, Milj. e				
Lån och fordringar	757	713	6,6	25
Investeringar som hålls till förfall	573	502	4,2	8
Totalt	1 329	1 215		33

Värdeförändringar, om ingen omklassificering skett och skuldebreven hade värderats med verkliga värden:

	1-12/2012		1-12/2011	
	Resultaträkning	Fonden för verkligt värde	Resultaträkning	Fonden för verkligt värde
Milj. e				
Bankrörelsen	1		-1	
Koncernfunktionerna	21	10	-41	-4
Totalt	22	10	-42	-4

Lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall har omklassificerats 2008. Finansiella tillgångar som kan säljas har omklassificerats 2012.

* Under det tredje kvartalet 2012 såldes ur investeringar som hålls till förfall irländska rmbs-lån till ett bokfört värde på 36 miljoner euro med anledning av en ändring som sannolikt sker i den lokala lagstiftningen. Då omklassificerades irländska rmbs-lån för 38 miljoner euro från investeringar som hålls till förfall till finansiella tillgångar som kan säljas.

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari–december till totalt 19 miljoner euro (34). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebreven uppgick till totalt 7 miljoner euro (12). För skuldebreven bokfördes 17 miljoner euro (1) i realisationsvinst och nedskrivningar för 3 miljoner euro (12). Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 3,0 miljoner euro i negativ förändring i marknadsvärde (3,6).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 20. Aktier och andelar

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Som kan säljas	4	124	127
Aktier i dotterföretag		1 252	1 252
Totalt	4	1 376	1 380

Onoterade aktier och andelar har värderats till verkligt värde för 36,7 miljoner euro och resten till anskaffningsvärde.

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Aktier och andelar sektorvis		
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	24	24
Finansiella institut och försäkringsbolag	1 311	1 279
Utländska sammanslutningar	45	44
Totalt	1 380	1 346

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 21. Derivatinstrument

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 2012

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	494	8 240	3 053	11 787	429	405
Ränteswappar	494	8 240	3 053	11 787	429	405
Valutaderivat	1 122	808	153	2 083	85	22
Ränte- och valutaswappar	1 122	808	153	2 083	85	22

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2012

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	200	800		1 000	35	
Ränteswappar	200	800		1 000	35	

Derivatinstrument som innehas för handel 2012

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	45 829	83 618	36 599	166 046	3 836	3 779
Futur- och terminskontrakt	1 375	2 958	142	4 474	0	3
Optionskontrakt	29 334	18 086	5 932	53 352	565	424
Köpta	15 087	9 989	2 843	27 919	564	7
Utfärdade	14 246	8 097	3 089	25 432	0	417
Ränteswappar	15 028	62 342	30 475	107 845	3 267	3 339
Övriga swappar	93	232	51	375	4	12
Valutaderivat	18 725	1 939	363	21 027	209	318
Termiskontrakt	18 252	539	65	18 856	129	226
Optionskontrakt	473			473	3	3
Köpta	231			231	3	
Utfärdade	241			241		3
Ränte- och valutaswappar		1 400	298	1 698	77	89
Aktiederivat	261	819	6	1 085	50	0
Termiskontrakt	0			0		0
Optionskontrakt	261	819	6	1 085	50	0
Köpta	261	819	6	1 085	50	0
Utfärdade						
Övriga derivat	318	442	28	787	43	27
Termiskontrakt	83	132	5	220	7	18
Optionskontrakt	70	30		100	6	1
Köpta	40	21		61	6	
Utfärdade	30	10		39		1
Övriga swappar	42	191	23	256	20	7
Kreditderivat	122	89		211	10	2

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2012

Milj. e	Säkringsinstrument		Instrument för handel
	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	516	39	4 723
Futur- och terminskontrakt			0
Optionskontrakt			654
Köpta			654
Utfärdade			
Ränteswappar	516	39	4 036
Övriga swappar			33
Valutaderivat	148		518
Terminskontrakt			343
Optionskontrakt			5
Köpta			5
Utfärdade			
Ränte- och valutaswappar	148		169
Aktiederivat			132
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			132
Köpta			132
Utfärdade			
Övriga derivat			74
Terminskontrakt			1
Optionskontrakt			13
Köpta			13
Utfärdade			
Övriga swappar			49
Kreditderivat			11

Säkringsinstrument 2011

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	651	8 088	3 225	11 965	224	400
Ränteswappar	651	8 088	3 225	11 965	224	400
Valutaderivat	711	595	162	1 468	114	30
Ränte- och valutaswappar	711	595	162	1 468	114	30

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2011

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	200	800		1 000	17	
Ränteswappar	200	800		1 000	17	

Derivatinstrument som innehas för handel 2011

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	50 157	89 886	36 704	176 747	2 575	2 576
Futur- och terminskontrakt	4 036	261		4 297	3	1
Optionskontrakt	25 617	38 615	5 276	69 508	438	342
Köpta	9 741	20 280	2 524	32 545	436	9
Utfärdade	15 876	18 335	2 752	36 963	2	334
Ränteswappar	17 068	50 920	31 429	99 416	2 132	2 217
Övriga swappar	3 436	90		3 525	2	16
Valutaderivat	17 346	1 743	570	19 659	511	389
Termiskontrakt	15 944	558	89	16 592	412	277
Optionskontrakt	1 289			1 289	8	9
Köpta	617			617	8	
Utfärdade	673			673		9
Ränte- och valutaswappar	112	1 185	480	1 778	91	103
Aktiederivat	96	1 110	6	1 212	55	1
Termiskontrakt	1			1		1
Optionskontrakt	95	1 110	6	1 211	55	
Köpta	95	1 110	6	1 211	55	
Utfärdade						
Övriga derivat	165	416	22	603	27	26
Termiskontrakt	96	119	7	221	13	20
Optionskontrakt	1	42		43	1	1
Köpta	1	26		27	1	
Utfärdade	1	16		16		1
Övriga swappar	29	110	16	154	11	2
Kreditderivat	40	146		186	2	2

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2011

Milj. e	Säkringsinstrument		Instrument för handel
	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	208	4	3 452
Futur- och terminskontrakt			3
Optionskontrakt			575
Köpta			575
Utfärdade			
Ränteswappar	313	21	2 858
Övriga swappar			16
Valutaderivat	164		808
Terminskontrakt			606
Optionskontrakt			14
Köpta			14
Utfärdade			
Ränte- och valutaswappar	164		188
Aktiederivat			150
Terminskontrakt			
Optionskontrakt			150
Köpta			150
Utfärdade			
Övriga derivat			37
Terminskontrakt			0
Optionskontrakt			5
Köpta			5
Utfärdade			
Övriga swappar			28
Kreditderivat			4

Pohjola Bank Abp:s derivatrörelse har börjat tillämpa nettning av derivat år 2011. I den här noten uppges derivatinstrumenten dock i brutto. Nettningen skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 4 359 miljoner euro (3 446).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden

Immateriella tillgångar

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Goodwill	4	6
ADB-kostnader	13	13
Övriga utgifter med lång verkningstid	26	14
Totalt	43	33

Materiella tillgångar

Milj. e	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	
		Bokfört värde	Verkligt värde
Fastighetsinnehav			
Mark- och vattenområden	0	0	0
Byggnader	1		
Aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	10	31
Totalt	3	10	31

Övriga materiella tillgångar 3

Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

Milj. e	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Förvaltningsfastigheter	Rörelsefastigheter	Övriga materiella tillgångar
Anskaffningsvärde vid räkenskapsperiodens början	12	78	14	4	50
+ ökning under räkenskapsperioden		18	0	1	0
- minskning under räkenskapsperioden			0	0	
+/- överföringar mellan posterna					
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden	-2	-5		0	0
-/+ nedskrivningar och återföringar under räkenskapsperioden				0	
+ ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar vid början av räkenskapsperioden					
- ackumulerade avskrivningar vid början av räkenskapsperioden	-5	-51	0	-1	-47
- ackumulerade nedskrivningar vid början av räkenskapsperioden			-3	0	
Bokfört värde vid slutet av räkenskapsperioden	4	39	10	3	3

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 23. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Kundfordringar för sålda värdepapper	47	5
Marginalkontofordringar för derivatkontrakt	78	43
Betalningsförmedlingsfordringar	18	28
Övriga	746	612
Totalt	889	688

Posten övriga innehåller 462 miljoner euro i utländska CSA-säkerhetsfordringar (388).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Räntor		
Räntefordringar	734	864
Förutbetalda räntekostnader	4	3
Totalt	738	867
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	2	0
Övriga förutbetalda kostnader	2	5
Totalt	4	5
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	742	872

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Milj. e	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	31	0	31
Övriga temporära skillnader	5	16	-11
Totalt	36	16	20

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för totalt 0 euro.

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader är uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som bokförts på värderingsresultaten för finansiella tillgångar som kan säljas och för värderingsresultaten för derivat som säkrar kassaflödet och som har bokförts som eget kapital i fonden för verkligt värde.

Uppskrivningar 31.12.2012

Det ingår inga uppskrivningar i balansräkningen.

Akkumulerade bokslutsdispositioner

Milj. e	Balansvärde	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Avskrivningsdifferens	126	31	95
Reserver	816	200	616
Totalt	943	231	712

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen utan avdrag för uppskjuten skatt.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Bokfört värde	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde
	31.12.2012	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2011
Bankcertifikat	1 525	1 526	3 424	3 445
Obligationslån	8 465	8 380	7 208	7 075
Övriga	3 979	3 982	4 689	4 699
Totalt	13 969	13 889	15 321	15 218

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 27. Övriga skulder

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Betalningsförmedlingsskulder	1 039	844
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	49	6
Marginalkontoskulder för derivatinstrument	568	409
Övriga	36	18
Totalt	1 691	1 278

Posten "övriga" under Övriga skulder innehåller aktie- och derivatskulder för 10 miljoner euro (-).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 28. Avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2012		
Ökning av avsättningar	2	2
31.12.2012	2	2

Avsättningen för omstrukturering uppkommer av kostnader för personalminskningar. Avsättningen realiseras i huvudsak under 2013.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Räntor		
Ränteskulder	757	851
Förutbetalda ränteintäkter	0	0
Totalt	757	851
Övriga		
Övriga förutbetalda intäkter	0	0
Övriga upplupna kostnader	40	44
Totalt	40	44
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt	797	895

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 30. Efterställda skulder

Milj. e	Bokfört värde	Nominellt värde
Kapitallån	272	288
Övriga		
Eviga lån		
Debenturlån	954	954
Totalt	1 225	1 242

Perpetualer och debenturer

1. Ett debenturlån på 170 miljoner euro, som kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 25.3.2013. På lånet betalas fast ränta 5,75 %. Om lånet inte sägs upp till betalning i förtid, upplöper 3 mån. euribor + 1,9 % + 1,50 % på lånet.
2. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 5-årigt bulletlån, förfaller 23.12.2013. Låneräntan är rörlig 12 mån. euribor + 2,25 %.
3. Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 83 miljoner) som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
4. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.
5. Ett debenturlån på 500 miljoner euro, som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 22.8.2022. Enligt lånevillkoren har emittenten möjlighet till förtida återinlösen av lånet i en situation där lånekapitalet inte längre kan räknas till bankens supplementära kapital. På lånet betalas fast ränta 5,75 % p.a.

Lånen 1-5 har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

De i Finland emitterade debenturlånen med fast ränta uppgick 31.12.2012 till totalt 0,7 miljoner euro (1,9).

Emissionsdatum	Bokfört värde, Milj. e	Ränta, %	Förfallodag
3.3.2008	0,7	4,10	3.3.2013

Pohjola Bank Abp har inga överträdelser av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 2 miljoner euro (0).

Kapitallån

Kapitallån som jämföras med primärt kapital

1) Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (motvärde i euro 88,0 miljoner)
Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 % (Step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan

efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

2) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

3) Ett kapitallån på 60 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2., 30.5., 30.8. och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (Step up). Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

4) Ett kapitallån på 40 miljoner euro

Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.10.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Lånens ränte- och valutakursrisk har säkrats med derivat. En värdeförändring på 16,3 miljoner euro har bokförts för säkringen i bokslutet (17,6).

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 31. Eget kapital

Milj. e	Eget kapital vid början av räkenskapsperioden	Ökningar	Minskningar	Överföringar		Eget kapital vid slutet av räkenskapsperioden
				mellan	posterna	
Eget kapital totalt	1 483					1 720
Aktiekapital	428					428
Aktieemission						
Överkursfond	524					524
Övriga bundna fonder	26					197
Reservfond	164					164
Fonden för verkligt värde	-137	171				34
Värdering till verkligt värde	-147	158				11
Säkring av kassaflödet	10	13				23
Fria fonder	331					331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308					308
Övriga fonder	23					23
Balanserad vinst eller förlust	174	0	125	-4		45
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust		195				195

Förändringar i fonden för verkligt värde

Milj. e	Vid början av räkenskapsperioden	Ökningar	Minskningar	Överförda till		Vid slutet av räkenskapsperioden
				resultaträkningen		
Skuldebrev	-149	178	40	-3		-15
Uppskjuten skatt	48		44			5
Aktier och andelar	2	31	7	-1		26
Uppskjuten skatt	-1		8			-8
Övriga	10	17	4			23
Säkring av kassaflödet	13	17				31
Uppskjuten skatt	-3		4			-7
Totalt	-137	227	51	-4		34

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt icke-utdelningsbara poster i eget kapital

Milj. e	31.12.2012
Eget kapital	
Bundet eget kapital	1 149
Fritt eget kapital	571
Eget kapital totalt	1 720
 Utdelningsbara medel	
Fritt eget kapital	571
Fonden för verkligt värde	
Utdelningsbara medel	571

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33a. Löptidsinformation om finansiella tillgångar och skulder 31.12.2012

Återstående löptid	Under 3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	225	360	3 044	1 765	33
Fordringar på kreditinstitut	5 794	698	1 313	658	23
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2 189	1 616	6 319	1 393	1 299
Skuldebrev	32	21	405	137	
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	2 752	455	1 988	646	0
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	8 913	1 332	111	446	39
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 100	2 577	5 901	334	50
Efterställda skulder	171	200	132	683	40
Totalt	25 175	7 259	19 213	6 062	1 484

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsklassen "under 3 mån.".

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 33b. Klassificering i balansräkningen

Tillgångar, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	5 643					5 643
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	8 814					8 814
Derivatinstrument			4 097		379	4 476
Fordringar på kunder	13 244					13 244
Skuldebrev**		330	408	4 956		5 694
Aktier och andelar			0	1 352		1 352
Övriga fordringar	2 370		10			2 380
Totalt 31.12.2012	30 070	330	4 516	6 308	379	41 602

Tillgångar, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	4 247					4 247
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	7 365					7 365
Derivatinstrument			3 175		200	3 375
Fordringar på kunder	12 005					12 005
Skuldebrev**		716	302	6 505		7 524
Aktier och andelar			1	1 317		1 318
Övriga fordringar	2 453		10			2 463
Totalt 31.12.2011	26 070	716	3 488	7 823	200	38 298

Skulder, Milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		5 840		5 840
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	3			3
Derivatinstrument	4 177		396	4 574
Skulder till kunder		10 841		10 841
Skuldebrev emitterade till allmänheten		13 969		13 969
Efterställda skulder		1 225		1 225
Övriga skulder		3 431		3 431
Totalt 31.12.2012	4 180	35 306	396	39 883

Skulder, Milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		5 935		5 935
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	1			1
Derivatinstrument	3 128		378	3 506
Skulder till kunder		8 073		8 073
Skuldebrev emitterade till allmänheten		15 321		15 321
Efterställda skulder		1 005		1 005
Övriga skulder		2 973		2 973
Totalt 31.12.2011	3 129	33 307	378	36 815

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.

** Bland skuldebrev ingick 31.12.2012 skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option) till ett belopp av totalt 9 miljoner euro (13).

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 243 miljoner euro (14) större än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det bokförda värdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Noter till moderbolagets bokslut

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta 31.12.2012

Milj. e	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Varav	
			Dotterföretag	Intresseföretag
Fordringar på kreditinstitut	8 235	250		
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	11 957	860	185	
Skuldebrev	6 004	18		
Derivatinstrument	4 189	287	13	
Övriga tillgångar	9 757	46	1 312	28
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	4 838	1 002		
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	9 362	1 479	66	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	9 670	4 299	48	
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	4 321	255	16	
Efterställda skulder	1 054	171		
Övriga skulder	2 429	59	0	
Totalt	71 816	8 726	1 641	28

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 35. Aktier av olika slag vid årets slut och bemyndigande av styrelsen

	Serie A	Serie K	Totalt
Aktiekapital, euro	337 144 932	90 472 531	427 617 463
Aktier, st.	251 942 798	67 608 617	319 551 415
Andel av aktiekapitalet, %	78,8	21,2	100
Röstetal/aktie	1	5	
Andel av röstetalet, %	42,7	57,3	100

Antalet emitterade aktier har enligt bolagsstämman beslut av 31.3.2004 fördubblats utan att aktiekapitalet har ändrats. Med stöd av bolagsstämman beslut 27.3.2009 emitterade bolaget 91 179 502 nya aktier i serie A och 25 021 013 nya aktier i serie K för ett sammanlagt belopp på 307 931 364 euro, vilket avsattes i fonden för inbetalt fritt eget kapital. Under 2010 omvandlades 25 080 aktier i serie K till aktier i serie A och under 2012 omvandlades 773 028 aktier i serie K till aktier i serie A.

Begränsningar vid förvärv av aktier:

- Aktierna i serie A är avsedda för allmänheten och noterade på Helsingforsbörsen.
- Förvärv av aktier i serie A är inte begränsat.
- Aktierna i serie K får ägas endast av andelsbanker och OP-Pohjola anl.
- Aktierna i serie K kan på skriftlig yrkan av aktieägaren eller, beträffande förvaltarregistrerade aktier, av den förmögenhetsförvaltare som har antecknats i värdeandelsregistret omvandlas till aktier i serie A.

Om Pohjola delar ut vinst, berättigar aktierna i serie A till en årlig vinstutdelning som är minst tre cent högre än vinstutdelningen på aktierna i serie K.

Bemyndigande av styrelsen

Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma bemyndigade 27.3.2012 styrelsen att fram till slutet av följande ordinarie bolagsstämma besluta om en eller flera emissioner mot vederlag. Det sammanlagda antalet aktier som kan tilldelas genom en aktieemission får i serie A uppgå till högst 24 000 000 aktier och i serie K till högst 6 000 000 aktier. Bemyndigandet innehåller också en rättighet för styrelsen att avvika från aktieägarnas företrädesrätt till aktier i bolaget (riktad emission), om det från bolagets synpunkt finns sådana vägande ekonomiska skäl för det som avses i aktiebolagslagen. Bemyndigandet kan i så fall utnyttjas för företagsförvärv eller för att finansiera och genomföra arrangemang som hör till affärsrörelsen. Styrelsen har rätt att besluta om villkoren för aktieemissionen jämte omständigheter i anslutning till åtgärderna. Styrelsen har också rätt att bestämma om teckningspriset helt eller delvis ska avsättas till bolagets fond för inbetalt fritt eget kapital eller tas upp i aktiekapitalet.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 36. Rörliga ersättningar

Personalfonden

Pohjola Bank Abp anslöt sig 26.10.2004 till OP-Personalfonden pf. Cirka 800 anställda vid Pohjola Bank Abp var medlemmar i fonden 31.12.2012.

Den vinstpremieandel som skulle betalas till OP-Personalfonden för 2012 baserades på att följande mål nåddes: OP-Pohjola-gruppens resultat före skatt med vikten 40 %, tillväxten i % hos marknadsandelen för OP-Pohjola-gruppens företagskundrörelse och förändringen i antalet koncentreringskunder, båda med vikten 30 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2012 reserverats ca 2 % (3 %) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2012 bokfördes premier för totalt 0,5 miljoner euro (1,4).

Ledningens långsiktiga belöningssystem 2010 och tidigare

Till ledningens tidigare långsiktiga belöningssystem (2008–2010) hörde inom Pohjola-koncernen Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, funktionsdirektörerna, direktörerna för affärsområdena, avdelningscheferna och personer i separat fastställda direktörs-, chefs- och expertuppgifter. Systemet omfattade inom koncernen sammanlagt 136 personer 31.12.2010. Styrelsen fastställde att verkställande direktören och ledningsgruppen omfattades av systemet samt grunder för val av övriga personer. Pohjola-koncernens ledningsgrupp fastställde valet av de övriga personer som omfattades av systemet.

De som omfattades av ledningens långsiktiga belöningssystem kunde årligen få en belöning som bestod av aktier i Pohjola Bank Abp, om de mål som härletts från strategin uppnåddes ifrågavarande år. En person som omfattas av systemet får de aktier som den förtjänat (efter skatt) tre år efter intjäningsårets början.

Värdet av belöningen som betalas i form av aktier och kontant periodiseras på intjänings- och bindningsperioden som personalkostnader. Under räkenskapsperioden har kostnader för 0,9 miljoner euro (0,6) bokförts i moderbolagets bokslut.

Ersättningsprogram som förnyats 2011

På EU-planen trädde nya preciserade bestämmelser om ersättningssystem i finanssektorn i kraft 1.1.2011. OP-Pohjola-gruppens nya ersättningssystem följer de här bestämmelserna och baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategiska mål.

I OP-Pohjola-gruppens principer som gäller rörliga ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. De långsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur OP-Pohjola-gruppen når de strategiska målen på grupplanen medan de kortsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur ett bolag eller en affärsenhet som ingår gruppen når sina mål. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

Ledningens långsiktiga program från 2011

Pohjola Bank Abp:s styrelse beslöt 2011 att bolaget går med i OP-Pohjola-gruppens långsiktiga ersättningssystem med mål på OP-Pohjola-grupplanen. Målen motsvarar målen för hela gruppens personal i OP-Personalfonden.

Ledningens långsiktiga aktiebonussystem omfattar cheferna och anställda i separat angivna nyckelpositioner vid Pohjola Bank och dess dotterbolag. OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd har beslutat att högst 75 personer kan utses till systemet.

Ersättningen har differentierats enligt uppgifterna. Om de uppställda målen nås till 100 procent har personer i ledande ställning och nyckelpersoner årligen rätt till en belöning som motsvarar en regelbunden 2–12 månaders förskottsinnehållspliktig lön.

Systemet består av successiva intjänandeperioder på tre år. Den första infaller 1.1.2011–31.12.2013. Ersättningen för

intjänandeperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

I början av systemet har fastställts en målersättning, dvs. ersättningens maximibelopp som antal A-aktier i Pohjola Bank Abp. Målersättningen för intjänandeperioden 2011–2013 är 1,2 miljoner aktier som betalas dels i pengar (förskottsinnehållningens andel) och dels i aktier.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd fattar beslut om intjäningsmätarna och målen för dem separat för varje intjänandeperiod. Målen för 2011–2013 baserar sig på följande kriterier:

- Ökningen i antalet koncentreringskunder
- Förändringen i företagskundrörelsens marknadsandel
- Avkastningen på ekonomiskt kapital

En förutsättning för att ersättning ska betalas ut är att OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen är 1,3 eller mer vid utbetalningstidpunkten. Dessutom förutsätts att personen har varit anställd av OP-Pohjola-gruppen fram till utbetalningstidpunkten.

I systemet behandlas aktiernas andel i Pohjola Bank Abp som aktierelaterade ersättningar och penningandelen som täcker skatten som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs antingen bland upplupna kostnader eller eget kapital. Andelen eget kapital baserar sig på aktiens verkliga värde på beviljningsdagen med beaktande av förväntade diskonterade utdelningar. Medelvärdet av det verkliga värde som fastställts på beviljningsdagen var 7,59 euro. Av den andel som betalas i aktier bokfördes 31.12.2012 i eget kapital 0,7 miljoner euro (0,4). Den skuld som uppkommer av den andel som betalas i pengar värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick till 1,1 milj. euro (0,4) 31.12.2012.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd administrerar det långsiktiga systemet och övervakar hur det iakttas. Förvaltningsrådet kan på eget initiativ ändra villkoren för systemet och skjuta upp utbetalningen av ersättningen av särskilt vägande skäl.

De kortsiktiga belöningsystemen

I de kortsiktiga ersättningarna är intjänandeperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. De kortsiktiga ersättningssystemen baserar sig på de mål för resultat och annan affärsrörelse som fastställts för olika affärsenheter och de omfattar hela Pohjola Bank Abp:s personal.

Det kortsiktiga systemet behandlas i bokföringen i regel som ersättningar som reglerats med kontanter. Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjänandeperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Skulden värderas till verkligt värde varje balansdag och den uppgick 31.12.2012 till 8,9 milj. euro (10,5).

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i Finansministeriets förordning 1372/2010. Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

Till de personer som kan påverka riskprofilen hör i Pohjola Bank Abp bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten, övriga personer vilkas verksamhet har en väsentlig betydelse för företagets riskposition, den interna kontrollen samt övriga särskilt utsedda personer eller särskilda grupper.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar och utbetalning av ersättning så att hälften sker i pengar och hälften i aktier i Pohjola Bank Abp (eller relaterat till värdet av aktierna), om en persons rörliga ersättning under en intjänandeperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50.000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av

betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet hälften av ersättningen i pengar och hälften som aktier i Pohjola Bank Abp (eller i pengar till ett belopp som är bundet till kursen på aktierna i Pohjola Bank Abp). Samtidigt ändras behandlingen i bokföringen av den andel som betalas i aktier till aktierelaterade ersättningar.

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar *)

Milj. e	2012	2011
Personalfonden	0	1
Kortsiktiga program	9	10
Tidigare långsiktiga program		
Program 2007–2010	1	1
Nytt långsiktigt program		
Programmet 2011–2013	1	1
Totalt	11	13

*) Utan sociala kostnader

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 37. De största aktieägarna och fördelningen av aktieinnehavet

De största ägarna enligt det röstetal som aktierna medför

(De 10 största aktieägarna enligt aktieägarförteckningen 31.12.2012)

		Aktier/ st.	Aktier sammanlagt st	Andel av aktierna, %	Aktiernas röstetal	Andel av röstetalet, %
OP-Pohjola anl	A	58 351 020				
	K	60 641 131	118 992 151	37,2	361 556 675	61,3
Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	A	31 955 142				
	K		31 955 142	10,0	31 955 142	5,4
Oulun Osuuspankki	A	2 777 969				
	K	1 590 916	4 368 885	1,4	10 732 549	1,8
Keski-Suomen Osuuspankki	A	12 572				
	K	717 448	730 020	0,2	3 599 812	0,6
OP-Eläkekassa	A	3 455 529				
	K		3 455 529	1,1	3 455 529	0,6
Länsi-Suomen Osuuspankki	A	1 048 958				
	K	395 716	1 444 674	0,5	3 027 538	0,5
Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma	A	2 881 569				
	K		2 881 569	0,9	2 881 569	0,5
Pohjois-Savon Osuuspankki	A	654 908				
	K	379 936	1 034 844	0,3	2 554 588	0,4
OP-Eläkesäätiö	A	2 328 568				
	K		2 328 568	0,7	2 328 568	0,4
Statens Pensionfund	A	2 200 000				
	K		2 200 000	0,7	2 200 000	0,4
Totalt			169 391 382	53,0	424 291 970	71,9
Förvaltarregistrerade aktier	A		51 400 987	16,1	51 400 987	8,7

Antal aktieägare totalt 32 278

De största ägarna enligt aktiekapitalet

(De 10 största aktieägarna enligt aktieägarförteckningen 31.12.2012)

	Aktier st.	Andel av aktierna, %	Andel av rösterna, %
OP-Pohjola anl	118 992 151	37,2	61,3
Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen	31 955 142	10,0	5,4
Oulun Osuuspankki	4 368 885	1,4	1,8
OP-Eläkekassa	3 455 529	1,1	0,6
Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma	2 881 569	0,9	0,5
OP-Eläkesäätiö	2 328 568	0,7	0,4
Statens Pensionfund	2 200 000	0,7	0,4
Turun Seudun Osuuspankki	1 832 354	0,6	0,3
Tampereen Seudun Osuuspankki	1 617 046	0,5	0,3
Sijoitusrahasto Nordea Suomi	1 545 000	0,5	0,3
Totalt	171 176 244	53,6	71,3
Förvaltarregistrerade aktier	51 400 987	16,1	8,7

Fördelningen av aktieinnehavet (Enligt aktieägarförteckningen 31.12.2012)

Antalet aktier (serierna A och K)

	Aktieägare	Andel av aktieägarna, %	Aktier st.	Andel av aktierna, %
1-100	4 231	13,1	259 688	0,1
101-1000	21 239	65,8	7 974 387	2,5
1001-10 000	6 059	18,8	16 649 113	5,2
10 001-100 000	595	1,8	16 804 431	5,3
100 001-1 000 000	131	0,4	43 845 920	13,7
1 000 001-	23	0,1	234 017 876	73,2
På samkonto				
Totalt	32 278	100	319 551 415	100

Fördelningen av aktieinnehavet sektorvis (Enligt aktieägarförteckningen 31.12.2012)

Ägartyp	Aktieägare	Andel av aktieägarna, %	Andel av aktierna, %	Aktiernas röstetal	Andel av röstetalet, %
Företag	853	2,6	2,6	8 207 500	1,4
OP-Pohjola anl och medlemsandelsbankerna	197	0,6	53,1	440 056 166	74,6
Övriga finansiella institut och försäkringsbolag	57	0,2	16,2	51 739 763	8,8
Offentlig sektor	11	0,0	0,1	277 878	0,0
Ideella organisationer	333	1,0	1,5	4 632 974	0,8
Hushåll	30 756	95,3	9,6	30 523 100	5,2
Utlandet	56	0,2	1,0	3 147 515	0,5
Förvaltarregistrerade	15	0,0	16,1	51 400 987	8,7
På samkonto					
Totalt	32 278	100	100	589 985 883	100

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 38. Egendom som ställts som säkerhet 31.12.2012

Egendom som ställts som säkerhet

Milj. e	Panter	Inteckningar	Totalt
Egendom som ställts som säkerhet för egna skulder			
Övriga skulder	583		583
Totalt	583		583
Som ställts för egen räkning av andra skäl	4 618		4 618
Ställda säkerheter totalt	5 201		5 201

Skulderna med säkerhet uppgick till totalt 591 miljoner euro.

Egendom som ställts för egen räkning av andra skäl består av säkerheter som krävs för att upprätthålla likviditeten.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 39. Pensionsåtaganden

Milj. e	31.12.2012	31.12.2011
Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser	3	3
Andel av pensionsstiftelsens övertäckning av pensionsåtagandet och övriga skulder		
Återföring av pensionsstiftelsens övertäckning som bokförts som korrigeringskostnaderna		

Det lagstadgade pensionsskyddet för bankens personal är ordnat genom pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet genom pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Stiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar efter 30.6.1991. Bankens pensionsåtaganden är till fullo täckta.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 40. Leasing- och andra hyresåtaganden

De viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i avtalen

Pohjola Bank Abp har inga betydande leasing- och andra hyresåtaganden. Avtalen gäller i huvudsak personalens leasingbilar och leasingtiden är 3 år.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 41. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	För dotterföretag	För intresseföretag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2012	8		8 209	8 216
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	0		2 676	2 676
Garantier och panter	0		2 676	
Övriga				
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	8		5 533	5 541
Kreditlöften	8		5 342	
Övriga			191	

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 42. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden

Pohjola Bank Abp:s åtaganden i kapitalinvesteringsfonder uppgick vid slutet av året till 11,6 miljoner euro. Ovan nämnda åtaganden ingår i åtagandena i not 41.

Kundmedlen i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till 0,2 miljoner euro, och de ingår i balansposten Skulder till allmänheten och offentlig sektor.

Leverantörsskulderna i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till 47,7 miljoner euro och försäljningsfordringarna till 47,4 miljoner euro.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 43. Personal och personer i ledande ställning samt närstående

Antalet anställda i genomsnitt 2012	Antal i genomsnitt	Förändring under räkenskapsperioden
Fast anställda på heltid	791	45
Fast anställda på deltid	0	0
Visstidsanställda	63	-5
Totalt	854	40

Löner och arvoden för personer i ledande ställning 2012	Löner och arvoden, miljoner euro
Styrelseledamöterna samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare	1

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:

Till ledamöterna i styrelsen betalades 2012 i månads- och mötesarvoden totalt 578 050 euro.

Ordförandens månadsarvode från och med 27.3.2012 var 8 000 euro, vice ordförandens 5 500 euro och ledamöternas 4 500 euro. Arvodet höjdes med 1 000 euro per månad för den som är ordförande ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Alla ledamöter i styrelsen fick ett mötesarvode på 550 euro per möte.

Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön.

Ordförande Reijo Karhinen 104 400 euro

Vice ordförande Tony Vepsäläinen 79 050 euro

Styrelseledamöter:

Merja Auvinen 64 550 euro

Jukka Hienonen 63 400 euro

Jukka Hulkkonen 46 550 euro (ledamot från 27.3.2012)

Simo Kauppi 18 000 euro (ledamot till 27.3.2012)

Mirja-Leena Kullberg 44 350 euro (ledamot från 27.3.2012)

Satu Lähteenmäki 19 500 euro (ledamot till 27.3.2012)

Harri Sailas 62 850 euro

Tom von Weymarn 75 400 euro

Styrelseledamöterna har inte under räkenskapsperioden 2012 fått ersättningar i form av aktier eller aktierelaterade ersättningar.

Till verkställande direktören betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2012 löner och resultatlöner enligt följande:

Verkställande direktör Mikael Silvennoinen 850 963 euro*

*) Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2011, men som betalts ut 2012.

Utbetalningen av återstoden av ersättningen, 48 104 euro, har skjutits upp till åren 2013–2015. Uppskovsförfarandet beskrivs i not 36. Dessutom hör verkställande direktören till ledningens långsiktiga aktieersättningssystem (2011–2013) där utbetalningen sker 2015–2017.

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader. Enligt direktörsavtalet ska bolaget utöver lön för uppsägningstiden betala verkställande direktören ett avgångsvederlag som motsvarar lön för tolv (12) månader, om bolaget säger upp verkställande direktören eller om verkställande direktören säger upp eller häver avtalet av en orsak som beror på bolaget. Om verkställande direktörens anställning upphör av orsaker som beror på bolaget, har verkställande direktören också rätt till ersättningar enligt de kortsiktiga och långsiktiga ersättningssystemen för det år då anställningen upphör, om intjäningskriterierna och förutsättningarna för utbetalning enligt villkoren för systemen uppfylls och verkställande direktörens anställning har fortgått hela intjäningsåret.

Ingen bestämd pensionsålder har fastställts i verkställande direktörens direktörsavtal. Verkställande direktören omfattas av lagen om pension för arbetstagare ArPL, och har därmed ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Pensionsåldern är 63–68 år enligt personens eget val. Utöver det lagstadgade pensionsskyddet omfattas Silvennoinen av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätios tilläggs-pensionsskydd.

Krediter, garantier och säkerheter som beviljats personer i ledande ställning 31.12.2012

Pohjola Bank Abp hade inte beviljat krediter eller garantier till ledamöter av styrelsen 31.12.2012 eller 31.12.2011.

Arvoden till revisorerna	2012	2011
Revision	137 516 euro	162 976 euro
Andra uppdrag som baseras på lag*	190 497 euro	31 214 euro
Skatterådgivning	30 421 euro	30 203 euro
Övriga tjänster	60 009 euro	194 627 euro
Totalt	418 443 euro	419 021 euro

* Uppdrag som avses i 1 § 2 mom. 2 punkten i revisionslagen

Närstående

Till Pohjola Bank Abp:s närstående hör Pohjolas verkställande direktör, verkställande direktörens ställföreträdare, ledamöterna i styrelsen, revisorn och revisorssuppleanten eller den person i revisionssammanslutningens anställning som har huvudansvaret för revisionen samt deras makar eller personer med vilka de lever i ett äktenskapsliknande förhållande och deras minderåriga barn.

Till de närstående hör dessutom den som på grundval av ägande innehar minst 20 % av Pohjola Bank Abp:s aktier eller som på grundval av ägande, optionsrätt eller lån mot konvertibla skuldebrev innehar eller kan inneha motsvarande innehav eller rösträtt i företag som hör till bankens koncern, om inte det bolag som innehavet avser är av liten betydelse när det gäller hela koncernen. De personer som i dessa företag har motsvarande ställning som de personer som avses i stycket ovan hör likaså till de närstående.

Till de närstående hör också företag och stiftelser där en person som avses ovan ensam eller tillsammans med någon annan har sådant bestämmande inflytande som avses i bokföringslagen.

Transaktioner som baserar sig på ägande, Milj. e	2012	2011
Krediter och övriga fordringar	74	14
Inlåning och övriga skulder	12	4
Ränteintäkter och -kostnader, netto	-1	-1
Utdelningar	0	0
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	0	1
Övriga rörelseintäkter och -kostnader, netto	-4	-3
Garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen	8	8

Inga nedskrivningar har bokförts för posterna.

Ledningens innehav

Pohjola Bank Abp:s styrelseledamöter och verkställande direktör innehade 31.12.2012 sammanlagt 146 842 aktier i Pohjola Bank Abp:s serie A, vilket motsvarade 0,046 % av samtliga aktier och 0,025 % av hela det röstetal som aktierna medför.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 44. Innehav i andra företag 31.12.2012

Dotterföretag	Innehav, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Pohjola Corporate Finance Ab Helsingfors	60	2	0
Pohjola Kapitalförvaltning Ab Helsingfors	85	34	23
Pohjola Försäkring Ab Helsingfors	100	372	216
A-Försäkring Ab Helsingfors	100	57	16
Pohjola Kiinteistösijoitus Oy Helsingfors	100	2	2
Kaivokadun PL-Hallinto Oy Helsingfors	100	5	0
Vakuutuspalvelu Otava Oy Helsingfors	100	0	0
Conventum Venture Finance Oy Helsingfors	100	10	0
Northclaims Oy Helsingfors	100	0	0
Keyholdco Oy Helsingfors	100	1	1
VH-Holding 1 Oy Helsingfors	100	6	3
Pohjola Finance Estonia AS Estland	100	2	1
Pohjola Finance SIA Lettland	100	6	1
UAB Pohjola Finance Litauen	100	2	1

Räkenskapsperiodens vinst

Ägarintresseföretag	Innehav, %	Eget kapital	eller förlust
Suomi Väärähoitusrahasto I Ky Helsingfors	22,08	7	0
Promotion Equity I Ky Helsingfors	29,41	5	1
Access Capital Partners Group SA Belgien	40	10	5
Finnmezzanine Rahasto III B Ky Helsingfors	49,49	4	1

Pohjola Bank Abp har inget innehav i företag där Pohjola Bank Abp:s ansvar skulle vara obegränsat.

Noter till moderbolagets bokslut

ÖVRIGA NOTER

Not 45. Notariatverksamhet

Pohjola Bank Abp erbjuder allmänheten placeringstjänster samt förvars- och kapitalförvaltningstjänster.

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Pohjolas Bank Abp:s moderbolag är OP-Pohjola anl och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP-Pohjola anl:s koncernbokslut. En kopia av OP-Pohjola-centralinstitutskoncernens bokslut kan fås av bolaget på adressen Industrigatan 1b, 00510 Helsingfors.

Underskrifter

Helsingfors den 6 februari 2013

Styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut, underskrifter:

Reijo Karhinen

Merja Auvinen

Jukka Hienonen

Jukka Hulkkonen

Mirkku Kullberg

Harri Sailas

Tony Vepsäläinen

Tom von Weymarn

Mikael Silvennoinen
verkställande direktör

Över upprättad revision har idag avgivits en revisionsberättelse.

Helsingfors den 6 februari 2013

KPMG Oy Ab
CGR-samfund

Sixten Nyman
CGR

Detta dokument på svenska är en översättning av den ursprungligt finska revisionsberättelsen. Endast den finska originala revisionsberättelsen är juridiskt bindande.

Revisionsberättelse

Till Pohjola Bank Abp:s bolagsstämma

Vi har reviderat Pohjola Bank Abp:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.2012 – 31.12.2012. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att koncernbokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU och för att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iakttar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet eller verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen, lagen om kreditinstitut eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande om koncernbokslutet

Enligt vår mening ger koncernbokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet och kassaflöden i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU.

Uttalande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet samt om deras ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Uttalande om beviljandet av ansvarsfrihet och disposition av vinstmedel

Vi förordar fastställande av bokslutet. Styrelsens förslag till disposition av den vinst som balansräkningen utvisar beaktar stadgandena i aktiebolagslagen. Vi förordar beviljande av ansvarsfrihet för styrelseledamöterna i moderbolaget samt för verkställande direktören för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Helsingfors den 6 februari 2013

KPMG OY AB

Sixten Nyman
CGR

